

**Zpráva o situaci národnostních menšin
v České republice
za rok 2011**

Obsah	Str.
1. Úvod.....	2
2. Mezinárodní závazky	5
2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků	5
2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin.....	5
3. Aktuální závazky vyplývající z usnesení vlády	6
3.1. Světový romský festival KHAMORO 2011	6
3.2. Využití dotace na provádění Evropské Charty regionálních či menšinových jazyků.....	9
4. Svobodná volba příslušnosti k národnostní menšině	10
5. Právo na sdružování příslušníků národnostní menšiny	12
6. Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny	13
6.1. Rada vlády pro národnostní menšiny	13
6.2. Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny	15
6.3. Účast na řešení na ministerské úrovni	16
6.3.1. Ministerstvo kultury	16
6.3.2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	17
6.4. Výkon práva účasti na řešení věcí týkajících se národnostních menšin na místní a regionální úrovni.....	17
6.5. Kancelář prezidenta republiky a národnostní menšiny v roce 2011	21
7. Právo na užívání jména a příjmení, vícejazyčné názvy a označení v jazyce národnostní menšiny, užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a ve věcech volebních.....	22
8. Právo na vzdělání v jazyce národnostní menšiny.....	24
9. Právo na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin	33
9.1. Finanční podpora kultury národnostních menšin	33
9.2. Program podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin	33
9.3. Kulturní aktivity v roce 2011 podle národnostních menšin	33
9.4. Knihovny a ostatní	38
9.5. Dotační programy na podporu integrace příslušníků romské menšiny	41
10. Právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny	42
11. Vnitřní bezpečnost.....	44
11.1. Ministerstvo spravedlnosti	44
11.2. Ministerstvo vnitra	45
12. Dotační programy a další dotace, shrnutí.....	49

Přílohy

1. Dotační program podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v roce 2011 - přehled projektů
2. Reflexe národnostních menšin
3. Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny
4. Program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2011
5. Dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin v roce 2011
6. Ministerstvo kultury - Projekty s tematikou národnostních menšin dotované v dalších oblastech v roce 2011
7. Ministerstvo kultury - Dotační program na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin v roce 2011
8. Ministerstvo kultury - Program na podporu integrace příslušníků romské komunity v roce 2011
9. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Program na podporu vzdělávání sociálně znevýhodněných dětí, žáků a studentů (na podporu integrace romské komunity) v roce 2011
10. Ministerstvo práce a sociálních věcí - Operační program lidské zdroje a zaměstnanost a Integrovaný operační program
11. Probační a mediační služba, Vězeňská služba

1. Úvod

Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2011 (dále jen „Zpráva“), je již jedenáctým dokumentem od roku 2002, každoročně vládě předkládaným. Text zpracoval sekretariát Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“) na základě podkladů zainteresovaných ministerstev a Kanceláře prezidenta republiky, orgánů místní i regionální samosprávy a představitelů národnostních menšin, které jsou zastoupeny v Radě.

Zpráva má oproti předchozím letem pozměněný půdorys, přičemž nově kopíruje ustanovení Hlavy II zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších úprav (dále jen „Menšinový zákon“). Podrobné údaje byly přesunuty do části příloh, v první řadě jde o pasáž obsahující reflexi národnostních menšin a text ilustrující situaci na místní a regionální úrovni. Tato změna reaguje na projednání Zprávy v Petičním výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Cílem je učinit Zprávu přehlednější. Podobně jako v předchozích letech pokračuje snaha oddělit specifickou podporu národnostních menšin od podpory integrace romské komunity, jde především o kapitolu ilustrující činnost veřejné správy na místní či regionální úrovni. Autoři se proto pokusili pasáže týkající se obou úhlů pohledu okomentovat v poznámkovém aparátu, stejně tak tomu je v příloze popisující dotace, poskytnuté na podporu příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace romské komunity.

K nejdůležitějším tématům z roku 2011, o nichž Zpráva pojednává, patří:

- Novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav

Pokračující proces návrhu novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav, jak o ní byla podávána informace v minulých Zprávách. V usnesení vlády ke Zprávě za rok 2008 (ze dne 29. června 2009 č. 845) byl uložen úkol ministru vnitra navrhnout při novelizaci uvedeného zákona změnu iniciovanou Radou. Zmíněná novela se národnostních menšin týká ve dvou bodech: změny pravidel pro zřizování výboru pro národnostní menšiny a pro označování ulic a jiných veřejných prostranství v jazyce národnostní menšiny. Navržená změna, která vychází z praktických zkušeností se zřizováním výborů i s označováním veřejných prostranství, byla již v roce 2009 schválena Radou dne 6. května 2009. Ministerstvo vnitra ve spolupráci se sekretariátem Rady poté připravilo legislativní návrh příslušné právní úpravy, která je zařazena v souladu s vládním zadáním do nejbližší novelizace zákonů o územních samosprávních celcích.

Provedení této změny si vyžadují praktické zkušenosti Rady, kdy ne vždy výbory pro národnostní menšiny v jednotlivých obcích vyhověly žádostem zástupců příslušné národnostní menšiny na zřízení dvojjazyčných nápisů, aniž by pro své stanovisko měly legitimní důvody. Právě na tyto situace má novela reagovat tím, že by měla zavést možnost podání žádosti přímo občanským sdružením, které zastupuje zájmy příslušné národnostní menšiny, a které ke dni podání působí na území obce alespoň 5 let. V obou případech by byla zachována základní podmínka, aby se k dané národnosti podle posledního sčítání lidu přihlásilo alespoň 10% občanů obce. Podobně jako doposud v případě doporučení výboru pro národnostní menšiny by i ve vztahu k žádosti občanského sdružení mělo platit, aby obec po splnění dalších podmínek plynoucích z § 29 odst. 2, zákona o obcích, byla povinna nápis v jazyce národnostní menšiny uvádět. Podmínky by byly nastaveny tak, aby žádost zástupců národnostní menšiny, podaná prostřednictvím výboru pro národnostní menšiny, i nadále představovala hlavní způsob pro prosazení vícejazyčných nápisů a podání „kvalifikované“

žádosti občanským sdružením bylo pouze výjimečným řešením v případech, kdy výbor svou úlohu zastupovat zájmy národnostní menšiny neplní řádně. Návrh uvedené změny je v současnosti ve stadiu „zařazeno do evidence“ před jednáním vlády.

- Sčítání lidu, domů a bytů

V roce 2011 se v České republice uskutečnilo sčítání lidu, domů a bytů. Rozhodujícím okamžikem byla půlnoc mezi 25. a 26. březnem 2011. Příprava, organizace, samotné provedení sčítání, zpracování a zpřístupnění sčítání lidu spočívalo na Českém statistickém úřadu, který počátkem letošního roku zveřejnil již předběžné výsledky sčítání. Pro potřeby národnostně menšinové politiky má velký význam dobrovolné přihlášení se k národnostní menšině (resp. dvěma národnostním menšinám) a k mateřskému jazyku.

- Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin

Po otevření Úmluvy k podpisu dne 1. února 1995 Česká republika podepsala tento dokument dne 28. dubna 1995. Ratifikační proces Úmluvy byl ukončen dne 18. prosince 1997, kdy ČR uložila ratifikační listinu u generálního tajemníka Rady Evropy. V roce 2010 byl dovršen třetí monitorovací cyklus, zbývalo uskutečnit návštěvu Poradního výboru Úmluvy, ta ale byla odložena a uskutečnila se až v dubnu roku 2011.

Pětidenní návštěva představovala jednu z etap třetího monitorovacího cyklu této úmluvy. V jejím rámci se uskutečnilo šetření v regionu Moravskoslezského kraje a slyšení centrální veřejné správy (včetně veřejnoprávních médií) v Praze. Proběhla rovněž informativní setkání se zástupci organizací příslušníků národnostních menšin. Poradní výbor kvitoval s povděkem, že Česká republika projevuje příkladnou snahu plnit závazky úmluvy, přičemž jistým problémem, obvyklým ve většině členských zemí Rady Evropy, je uvádění přijatých opatření do praxe.

- Evropská charta regionálních či menšinových jazyků

Česká republika ratifikovala tento dokument dne 15. listopadu 2006. Při ratifikaci bylo učiněno prohlášení, kterým se ČR zavazuje aplikovat v souladu s čl. 2 odst. 2 a 3 odst. 1 Charty vybraná ustanovení její části III. Pro Českou republiku vstoupila Charta v platnost podle čl. 19 odst. 2 dne 1. března 2007. Téhož dne byla také zveřejněna ve Sbírce mezinárodních smluv ČR pod č. 15/2007. Dle článku 15 Charty předkládá Česká republika v předepsaném tříletém intervalu Druhou periodickou zprávu o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků v ČR a v roce šlo o druhý takový dokument. Byl zpracován na základě podkladů příslušných ministerstev, do jejichž působnosti spadá výkon národnostně menšinové politiky, orgánů samosprávy, poznatků členů Rady, tj. zástupců orgánů veřejné správy i zástupců národnostních menšin a monitoringu sekretariátu Rady. Zpráva byla projednána Radou dne 22. března 2011 a schválena vládou dne 8. června 2011 (usnesení č. 425).

- Změna statutu Rady

V roce 2011 byla připravována změna statutu Rady, která reflektovala skutečnost, že ČR ratifikovala Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků. Na základě ratifikace byly do zvláštního režimu ochrany pojaty němčina, polština, romština a slovenština jako vybrané menšinové jazyky. To odrazila i změna složení Rady, kdy mluvčí uvedených jazyků mají v Radě po dvou zástupcích a ostatní národnostní menšiny po jednom. V Radě je nově začleněn zástupce odborné veřejnosti a zástupce Moravskoslezského kraje. Statut byl vládou schválen dne 13. dubna 2011 (usnesení č. 264).

- Rada, jmenování jejího předsedy

V roce 2011 se uskutečnila čtyři jednání Rady, která do října řídil její místopředseda, Igor Zolotarev, zástupce ruské menšiny. Činnost Rady je blíže popsána v odd. 6.1. na str. 12.

Dne 21. září 2011 byl předsedou Rady usnesením vlády č. 709 jmenován Karel Schwarzenberg, 1. místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí. Rada tak po delší době nabyla standardní podoby. I v reflexi zástupců národnostních menšin je působení Rady shledáváno jako pozitivum.

- Problémy

Za největší problém označují shodně zástupci národnostních menšin snižující se částku dotací poskytovaných na podporu jejich organizací ze státního rozpočtu (dotační programy resortu kultury a zčásti též ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy). Dalším problémem, který se ale netýká všech národnostních menšin, je způsob komunikace či nedostatečné předávání informací v rámci menšinových společenství.

- *Proč Zpráva nepojednává širěji o vietnamské menšině*

Na vysvětlení je zapotřebí zmínit se o skutečnosti, proč Zpráva nepojednává o vietnamské menšině. Statistické údaje ze sčítání lidu, jejichž úloha pro uznání či neuznání národnostně menšinových společenství není v zákoně č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, ve znění pozdějších úprav, přesně definována, nejsou tím hlavním kritériem pro získání statutu národnostní menšiny. Poslední definitivní výsledky sčítání lidu pocházejí z roku 2001 a z těch vyplynulo, že v ČR v době sčítání bylo pouze 500 státních občanů ČR vietnamského původu. Definitivní výsledky sčítání lidu z března 2011 nejsou dosud zpracovány. Na základě informace o předběžných výsledcích prezentované na jednání Rady místopředsedou Českého statistického úřadu v únoru 2012 lze očekávat změnu počtu těchto osob. Lze očekávat, že definitivní výsledky budou známy v prvním čtvrtletí roku 2013. Také proto dosud nebyli Vietnamci pobídnuti ke členství v Radě a do letošního února nikdo z nich o to nepožádal. Na jednání Rady jsou od listopadu roku 2007 zvaní jako hosté. V současné době se v rámci jednání Rady již půl roku vede intenzivní diskuse o začlenění vietnamské menšiny do Rady. Ta je reakcí na žádost občanského sdružení příslušníků vietnamské komunity o její začlenění mezi členy Rady z února t.r.

2. Mezinárodní závazky

2.1. Evropská charta regionálních či menšinových jazyků¹

Předkládání periodické zprávy o plnění přijatých závazků má v případě Evropské Charty regionálních či menšinových jazyků (dále jen „Charta“) tříletý cyklus, z čehož vyplynula povinnost pro Českou republiku učinit tak v dubnu loňského roku. Druhá periodická zpráva o plnění závazků vyplývajících z Charty byla zpracována sekretariátem na základě podkladů příslušných ministerstev, do jejichž působnosti spadá výkon národnostně menšinové politiky, orgánů samosprávy, poznatků členů Rady a monitoringu sekretariátu Rady. Dokument byl schválen na jednání Rady dne 22. března 2011 (usnesení č. 105) a bezprostředně poté po meziresortním řízení předložen k projednání vládě. Na základě jeho schválení dne 8. června 2011 (usnesení č. 425) byla Druhá periodická zpráva předložena generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.

2.2. Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin²

V roce 2011 byl dovršen třetí (pětiletý) monitorovací cyklus k Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin (dále jen „Úmluva“). Z předešlého roku zbývalo ještě uskutečnit návštěvu Poradního výboru Úmluvy. Ta se uskutečnila ve dnech 11. – 15. dubna 2011. Zahrnula monitorovací návštěvu Moravskoslezského kraje, kde proběhlo setkání se zástupci lokální a regionální samosprávy a se zástupci vybraných menšin. V Praze se pak čtyřčlenná skupina setkala se zástupci národnostních menšin, veřejné správy a veřejnoprávních médií. Další povinností vyplývající z monitorovacího procesu bude sestavení čtvrté periodické zprávy o plnění zásad stanovených Úmluvou. Poradní výbor ocenil mezi konkrétními příklady dobré praxe např. způsob začlenění tématu extremismu do sportovního zpravodajství České televize, podporu tematickým pořadům o národnostních menšinách v Českém rozhlasu, snahu o reorganizaci Úřadů práce a přístup Ministerstva vnitra k boji s extremismem.

---

¹ Česká republika ratifikovala Chartu dne 15. listopadu 2006. Při ratifikaci bylo učiněno prohlášení, kterým se ČR zavazuje aplikovat v souladu s čl. 2 odst. 2 a 3 odst. 1 Charty vybraná ustanovení její části III. Pro Českou republiku vstoupila Charta v platnost podle čl. 19 odst. 2 dne 1. března 2007. Téhož dne byla také zveřejněna ve Sbírce mezinárodních smluv ČR pod č. 15/2007.

² Po otevření Úmluvy k podpisu dne 1. února 1995 Česká republika podepsala tento dokument dne 28. dubna 1995. Ratifikační proces Úmluvy ukončila Česká republika dne 18. prosince 1997, kdy uložila ratifikační listinu u generálního tajemníka Rady Evropy.

3. Aktuální závazky vyplývající z usnesení vlády

3.1. Světový romský festival KHAMORO 2011

Světový romský festival KHAMORO se koná již od roku 1999, za dobu své existence se stal nejvýznamnější akcí svého druhu nejen v ČR, ale i na celoevropské úrovni.

Proběhl v Praze ve dnech 22.-28. května 2011, a to již 13. ročník. Konal se pod záštitou předsedy vlády Petra Nečase a primátora hl. města Prahy Bohuslava Svobody. Partnerem bylo již tradičně hl. m. Praha, festival byl rovněž podpořen Ministerstvem kultury, Zastoupením Evropské komise v ČR, Česko-německým fondem budoucnosti, Goethe-Institutem Praha, Maďarským kulturním střediskem, US Embassy, Velvyslanectvím Nizozemského a Norského království v Praze, Mezinárodním visegradským fondem, MČ Praha 14 a Praha 2, Úřadem vlády, programem Mládež v akci ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, společnostmi Samago a Metrostav.

- Kulturní program

Zúčastnili se jej ti nejlepší romští hudebníci z celého světa a českému i zahraničnímu publiku představili tradiční a současnou romskou hudbu či Gypsy jazz. Zároveň v rámci doprovodného programu proběhla naprostá novinka – rekonstrukce romské svatby, dále pak také filmová premiéra a výstava mladých romských umělců.

Kulturní program byl zahájen v neděli 22. května 2011, kdy v prostředí Mánesu proběhla programová novinka, a to rekonstrukce romských tradic. Tento rok se jednalo o romskou svatbu. Cílem této akce bylo ukázat tuto ceremonii v opravdu autentickém duchu. Role svatečnanů se ujali samotní diváci a v první části sledovali část obřadu zvanou *mangavipen* – tedy zasnuby, kterou nacvičili romští herci a zpěváci. V druhé části probíhala *bijav* – samotná svatba a veselka, na níž samozřejmě nechyběla tradiční romská jídla (holubky, halušky, pirohy, *marik'la* ad.), živá kapela a tanec.

V pondělí 23. 5. 2011 byla na programu současná romská hudba, tentokrát v podání pražské kapely *Connection*, která vystoupila na samostatném koncertě a se speciálními hosty v klubu Retro Music Hall. Návštěvníci si tak mohli poslechnout originální písničky kapely, která mixuje funky, r'n'b, pop i romské tradiční prvky.

V úterý 24. května 2011 v rámci kulturního programu proběhly dvě akce. První z nich byla premiéra dokumentárního filmu „*ŽENY v POLI*“ režisérky Markéty Nešlehové, který vznikl v koprodukcí Slovo 21 a Bedna TV. Film představil tři hrdinky – Denisu, Lucii a Aurélii, které popírají stereotypní názor, že romské ženy nemají zájem se vzdělávat, rozvíjet svou osobnost a společensky participovat. O něco později pak v úterní večer proběhl v Jazz Clubu Reduta sólový koncert nizozemských jazzmanů z *Mozes Rosenberg Trio*, kteří zahráli mix tradičního swingu a moderního kytarového jazzu.

Ve středu 25. května 2011 se na jazzovém koncertě představil kvintet *Vano Bamberger & Band* z Německa pojmenovaný po hlavním sólistovi. Tato kapela předvedla v obsazení tři kytary, kontrabas a klarinet nejen jazzové standardy od Djanga Reinhardta, ale i vlastní tvorbu.

Ve čtvrtek 26. května 2011 v pravé poledne na Můstku odstartoval pestrobarevný průvod hudebníků a tanečníků, který byl veden bohatě zdobeným kočárem a vlajkonoši. Toto tradiční defilé umělců opět zaujalo vysoký počet návštěvníků i náhodných kolemjdoucích a turistů. Průvod se vydal z Můstku přes ulici Na příkopech, Havířskou na Ovocný trh, odkud pak pokračoval Celetnou ulicí až na Staroměstské náměstí. Průvod na několika místech vždy zastavil a kapely a taneční soubory tak mohly předvést návštěvníkům své umění. Ve čtvrteční večer se v klubu ROXY uskutečnil první ze série koncertů tradiční romské hudby. Představili

se na něm 4 kapely, a to jmenovitě *JaipurMaharaja Brass Band* z Indie, *Bachtale Apsa* z ČR, *Alexian Group* z Itálie a *EtnoRom* z Maďarska.

V pátek 27. května 2011 se od 18:00 v Galerii MK ČR a poté následně i v Napa Gallery konala vernisáž výstavy *Segregace vážně škodí Vám i lidem ve Vašem okolí*. Výstava byla realizována s cílem přispět k zviditelnění problému segregace Romů, a to nejen v českém vzdělávacím systému. Prezentována byla díla mladých romských umělců z mnoha evropských států poukazující na rasismus, který se může skrývat za zdánlivě neutrálními frázemi provázejícími diskuzi o oddělení Romů od zbytku „bílé“ společnosti. Umělci participující na výstavě se neomezili na konstatování, že normální děti nepatří do zvláštních škol, ale zamysleli se i nad mechanismy, které bílé většině umožňují izolovat romské spoluobčany. Páteční večer byl opět věnován tradiční romské hudbě v klubu ROXY, kde se na koncertě představily tři kapely – *Martin Lubenic Orkestar* z Bulharska, *Ciganos d'Ouro* z Portugalska a *Les Tziganes Ivanovitch and Raya*, jejíž členové pocházejí z Norska a Francie.

Sobotní den byl v rámci kulturního programu věnován závěrečnému slavnostnímu galakonzertu, který poprvé proběhl v prostorách hudebního klubu SaSaZu. Na tomto koncertě, jímž provázel Vojta Lavička, se představilo všech 7 kapel, které předchozí dva dny vystupovaly v ROXY. Galakonzert trvající od 20 hod do půlnoci měl díky novým prostorům a skvělé scénografii mimořádný úspěch a úspěšně završil 13. ročník festivalu.

- Odborný program

Velmi důležitou součástí festivalu KHAMORO je již od začátku odborný program. V letošním roce jsme byly zařazeny celkem 3 odborné aktivity – mezinárodní workshopy pro romskou mládež a 2 mezinárodní konference.

Mezinárodní workshopy s názvem *Ideme dlouhou cestou* probíhaly od 21. do 29. května 2011 a letos se jich zúčastnili mladí Romové z 5 evropských států – ČR, Slovenska, Slovinska, Německa a Polska. Tyto účastníky čekal program věnující se historii, kultuře a tradicím Romů a také interaktivní činnosti, jehož cílem bylo motivovat účastníky k vzájemnému poznávání, navazování vztahů v rámci Evropy, ale také k aktivnímu přístupu v evropské společnosti. Cílem těchto workshopů je tedy pomoci mladým Romům nalézt své místo ve společnosti, a to prostřednictvím posílení vědomí vlastní identity. Program workshopů je sestaven tak, aby maximálně podporoval motivaci k aktivnímu zapojení a vlastní iniciativě v budoucnosti.

Od 26. do 28. května 2011 probíhala v rámci festivalu rozsáhlá konference *Desegregace vzdělávání ve střední a východní Evropě: koncepce začleňování – dobrá praxe a dosažený pokrok*. Konference byla organizována pod českým předsednictvím Dekády romské inkluze – mezinárodní iniciativy 12 států – která si od roku 2005 do 2015 dala jako politický závazek řešit otázky vzdělávání, chudoby, sociálního vyloučení, bydlení a diskriminace romských komunit v regionálním měřítku. Inkluzivní vzdělávání je pak jednou z 5 hlavních priorit českého předsednictví. První den konference byl věnován diskuzi o realizaci politik začleňování a pokroku v rámci ČR, další dva dny pak byly orientovány na dobrou praxi v nesegregační politice na úrovni mezinárodní. Hlavním cílem konference bylo vyzvat vlády zemí Dekády romské inkluze, aby přijaly pevné závazky týkající se cílů a plánů ukončení segregace a podpory začleňování do běžných škol.

Ve čtvrtek 27. května 2011 se v souvislosti s realizovanou výstavou konala jednodenní konference *Uměním proti segregaci*, jejímž záměrem bylo přispět k zviditelnění problematických aspektů segregace Romů v odlišných geografických a kulturních kontextech. Konference představila podoby umělecké tvorby, které jsou přímo namířené proti rasismu a sociálnímu vyloučení, a nabídla také pohled na pozitivní hodnoty romského životního stylu.

- Medializace

Mediální kampaň festivalu KHAMORO 2011 zahrnovala nejen přímou propagaci jednotlivých akcí festivalu, ale také romské otázky obecně. Po zkušenostech s minulými ročníky festivalu byla pozornost věnována tiskové propagaci, prezentaci romské otázky v televizi, rozhlasu a také prostřednictvím internetu vč. sociálních sítí. O festivalu informovala česká i zahraniční média. Mediální kampaň byla zaměřena na celou ČR, ale největší důraz byl kladen na hlavní město Praha. Festivalu se zúčastnilo přibližně 60 akreditovaných novinářů. Pro účely medializace byla v pondělí 23. května 2011 připravena tisková konference.

Mediální partneři festivalu KHAMORO 2011: Česká televize – hl. mediální partner, Český rozhlas, Tiscali, Lidové noviny, lidovky.cz, Radio 1, Romano Vod'í, Romea.cz, Romano Hangos, Rádio Ethno, Bedna TV a časopis Folk.

Finanční vypořádání dotace:

druh výdajů	výdaje celkem (Kč)	dotace (Kč)
materiálové náklady	150 000	0
nemateriálové náklady		755 000
pronájem festivalových prostor		130 000
výroba scénografie, kostýmy		120 000
osvětlení, ozvučení, speciální technika		20 000
ubytování - účastníci festivalu		300 000
doprava po Praze		20 000
propagace (plakáty, city-lights, pozvánky, panely, inzerce, PR, grafický design, TV a rozhlasové spoty, atd.)		70 000
výroba katalogu - sborníku		70 000
defilé účinkujících		25 000
produkce – osobní náklady (včetně odvodů)	1 828 975	545 000
mzdy (vedoucí, asistent vedoucího, koordinátor)		340 000
ostatní osobní náklady - produkce (produkční – koordinátoři, asistenti produkce, produkční, odborný tým, moderátor, tlumočnick, pomocné práce) - dohody o provedení práce		205 000
celkem	6 549 975	1 300 000

Příjmy z realizace projektu

1) vstupné	161 846 Kč
2) účastnické, konferenční poplatky, kursové apod.	0 Kč
3) prodej publikací, hudebnin, CD, DVD	0 Kč
4) prodej dalších tiskovin (programy, katalogy, plakáty aj.)	0 Kč
5) ostatní příjmy (specifikujte)	0 Kč
Další zdroje	
6) vlastní finanční vklad žadatele	290 629 Kč
7) sponzoři (na základě smlouvy o reklamě apod.)	545 000 Kč
8) dary (na základě darovací smlouvy, potvrzení o přijetí daru)	0 Kč
9) dotace od města, obce (MHMP, MČ Praha 2)	3 024 500 Kč
10) dotace od Ministerstva kultury (Odbor regionální a národnostní kultury) (Odbor umění a knihoven)	1 300 000 Kč 50 000 Kč
11) dotace od dalších ústředních orgánů	0 Kč
12) zahraniční zdroje (Culture 2000, ambasády, kulturní centra ad.)	843 000 Kč
13) ostatní příjmy (Česko-německý fond budoucnosti, Visegrád Fund ad.)	335 000 Kč
zdroje financování celkem	6 549 975 Kč

3.2. Využití dotace na provádění Evropské Charty regionálních či menšinových jazyků

V roce 2011 byly finanční prostředky do rozpočtu kapitoly 306 – Úřad vlády ČR přiděleny ve schváleném rozpočtu na rok 2011 ve výši 2 250 tis. Kč. Rozpočtovým opatřením Ministerstva financí se rozpočet programu snížil na 1 850 tis. Kč.

Dotační program na podporu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků byl zaměřen na podporu projektů činností spojených s němčinou, polštinou (těšínským nářečím jako její regionální variantou), romštinou a slovenštinou. Dotační program byl realizován prostřednictvím dvou kol, přičemž žadatelé o dotaci měli možnost předkládat své projekty v rámci těchto tematických okruhů:

- 1) Vzdělávací aktivity na všech vzdělávacích stupních nad rámec standardního vyučování, které se zaměřují na výuku menšinového jazyka nebo v něm probíhají.
- 2) Kvantitativní a kvalitativní analýzy zaměřené na výzkum užívání menšinových jazyků, indikaci oblastí podpory a návrhy forem této podpory.
- 3) Podpora užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích.

O dotaci mohly žádat níže uvedené typy právnických osob:

- obce;
- registrovaná občanská sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů;
- právnické osoby vykonávající činnost škol a školských zařízení, zřízené buď jako příspěvkové organizace obcí nebo jako školské právnické osoby podle zákona č. 261/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, veřejné vysoké školy a jejich součásti;
- evidované církevní právnické osoby dle § 15 písm. a) zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů;
- obecně prospěšné společnosti podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

První kolo programu bylo vyhlášeno na začátku září 2010 s uzávěrkou do 15. října 2010. Předloženo bylo celkem sedm žádostí o dotaci s celkovým požadavkem 2 708 566,- Kč. V rámci prvního kola byly podpořeny celkem dva projekty v celkové výši 80 914,- Kč.

Druhé kolo programu bylo vyhlášené 10. ledna 2011 s uzávěrkou do 28. února 2011. Ve druhém kole bylo předloženo celkem 18 žádostí o dotaci. V rámci druhého kola bylo podpořeno 10 projektů v celkové výši 1 769 000,- Kč.

Celkově byla tedy rozdělena částka 1 849 914,- Kč. Z toho bylo 300 tis. Kč vyplaceno obecně prospěšným společnostem, 845 000,- Kč občanským sdružením, 15 914,- Kč obci a 689 000,- Kč vysokým školám. Zbýlých 86,- Kč zůstalo nevyčerpáno. Přehled projektů je uveden v příloze 1.

Srovnání výdajů vynaložených v roce 2011 s čerpáním prostředků v předchozích letech:

rok	z rozpočtu přiděleno	čerpáno	počet dotací
2011	1 850 tis. Kč	1 849 914 Kč	12
2010	2 500 tis. Kč	2 241 517 Kč	17
2009	2 000 tis. Kč	263 754 Kč	1 (kraj Moravskoslezský)
2008	5 000 tis. Kč	751 125 Kč	1 (kraj Moravskoslezský)

4. Svobodná volba příslušnosti k národnostní menšině

Jedinou možností, jak vyjádřit příslušnost k národnostní menšině, je sčítání lidu, domů a bytů. V roce 2011 se uskutečnilo v březnu a rozhodujícím okamžikem byla půlnoc mezi 25. a 26. březnem 2011. Přípravu, organizaci, samotné provedení sčítání, zpracování a zpřístupnění jeho výsledků zajišťoval na základě zákona č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011, Český statistický úřad (dále jen „ČSÚ“), ve spolupráci se státním podnikem Česká pošta. Nově bylo možno vyplňovat elektronické sčítací formuláře na internetu a odesílat je on-line nebo prostřednictvím datových schránek.

V souvislosti s censem dostala Romská rada úkol vytvořit ve spolupráci s předsedou ČSÚ strategii podpory sociálně vyloučených romských komunit při sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. Tvorbou strategie a spoluprací s ČSÚ se zabývala kancelář Romské rady a to od druhé poloviny roku 2010 do dubna 2011. Spolupráce měla směřovat k vytvoření informační strategie, jejímž cílem bylo poskytnout Romům maximum informací o tom, jak bude připravované sčítání lidu probíhat, k čemu se výsledky sčítání používají a hlavně odpovědět na všechny dotazy, které mohou Romové ke sčítání lidu mít.

Úkol reagoval na jednu z překážek při vytváření cílené politiky romské integrace v ČR, kterým je nedostatek spolehlivých dat o situaci romské menšiny pro tvorbu cílených opatření a klíčová rozhodování státní správy i místní samosprávy. Znepokojujícím je dlouhodobě rozdíl mezi počtem osob otevřeně se hlásících k romské národnosti a počtem Romů, jenž udávají kvalifikované odhady expertů (v roce 1991 se k romské národnosti přihlásilo 32 903 osob, v roce 2001 se přihlásilo pouze 11 716 osob, přitom kvalifikované odhady uvádějí mnohonásobně vyšší počet Romů v ČR v rozmezí od 150 do 200 tisíc,³ tj. zhruba 90% Romů svou národnost při sčítání lidu neuvvedlo). Realizátoři výzkumných studií přitom zjišťují data o Romech nejčastěji prostřednictvím připisované etnicity, kdy příslušnost k romské menšině přisuzují Romům jiní, což není eticky nejpříjemnější způsob sběru etnických dat. Metoda sebeidentifikace, která je využívána při sčítání lidu usiluje o to, aby Romové nebyli prostým objektem kvalifikovaných odhadů, ale využili šanci svobodně a informovaně rozhodovat o své národnosti.

Jednou z příčin nízkého počtu osob, které se otevřeně hlásí k romské národnosti, je nedůvěra a obavy Romů ze zneužití údajů o národnosti, které v rámci sčítání lidu poskytli. Tato nedůvěra má svůj původ z negativních zkušeností s jejich evidencí v minulosti, kdy romský původ přisoudili Romům jiní, Romové tedy neměli možnost svobodné volby své národnostní příslušnosti a zjištěné údaje sloužily k realizaci protiromských opatření.

Vytvořená strategie podpory Romů při sčítání lidu směřovala zejména:

- 1) k odbourání nedůvěry Romů a obav ze zneužití jimi poskytnutých údajů o národnosti;
- 2) ke zvýšení informovanosti Romů o průběhu sčítání lidu a o způsobu ochrany dat při jejich sběru a zpracování;
- 3) ke zvýšení informovanosti o vazbě výsledků sčítání lidu na výkon práv příslušníků národnostních menšin dle menšinového zákona;
- 4) k zajištění pomoci obyvatel sociálně vyloučených romských lokalit při vyplňování sčítacích formulářů.

V rámci této strategie proběhly následující aktivity:

- Informační kampaň, jejíž součástí bylo

---

³ Odhad počtu Romů sociologů Ivana Gabala a Petra Váška v materiálu *Východiska Strategie boje se sociálním vyloučením*, jenž byl schválen vládou v červnu 2010.

- 1) vytvoření a distribuce letáčků s informacemi o sčítání lidu s cílem odpovědět na nejčastější otázky Romů ke sčítání, k přihlášení se k národnosti, vysvětlit rozdíly mezi národností a občanstvím a představit způsob ochrany sbíraných dat;
- 2) proškolení romských poradců, terénních pracovníků obcí a pracovníků nestátních neziskových organizací v přímé práci s Romy, kteří poskytovali v terénu poradenství o sčítání lidu romským uživatelům služeb; součástí školení byla i diskuse s nimi na téma sčítání lidu ve vztahu k romské národnostní menšině;
- 3) představení tématu sčítání lidu ve vztahu k romské menšině na tiskových konferencích ve vybraných krajích;
- 4) publikace článků ve vybraných romských časopisech a novinách a prezentace banneru upozorňujícího Romy na blížící se sčítání lidu.

- Působení romských asistentů sčítacích komisařů ve vytipovaných lokalitách

Na podzim roku 2010 byl zahájen nábor a v lednu 2011 bylo ve spolupráci s ČSÚ a s krajskými koordinátory pro romské záležitosti vybráno 139 romských asistentů sčítacích komisařů, kteří působili v průběhu sčítání ve vybraných sociálně vyloučených romských lokalitách po celé ČR. Těmito asistenty byli většinou zkušení pracovníci, kteří jsou řadu let v každodenním kontaktu s vyloučenými Romy, znají velmi dobře jejich potřeby a řada z nich ovládá romštinu. Úkolem asistentů bylo seznámit obyvatele sociálně vyloučených romských lokalit s průběhem sčítání lidu, zbavit je nedůvěry a připravit přátelské prostředí pro vstup sčítacího komisaře do domácnosti, seznámit je se způsobem ochrany osobních údajů, vysvětlit jim širší souvislosti mezi výsledky sčítání lidu a výkonem práva příslušníků národnostních menšin, asistovat jim při vyplňování sčítacích formulářů. Asistenti před samotným vstupem do terénu složili slib mlčenlivosti a byli po odborné stránce proškoleni ČSÚ, zároveň dostali i průkaz asistentů sčítacích komisařů, který je opravňoval ke vstupu do domácností.

V únoru 2012 byly vyhlášeny první předběžné výsledky sčítání. Definitivní výsledky mají být podle informace ČSÚ známy až v I. čtvrtletí roku 2013.

5. Právo na sdružování příslušníků národnostní menšiny

Stávající praxe a právní úprava práv příslušníků národnostních menšin v oblasti výkonu jejich sdružovacího práva je v souladu s ústavním pořádkem, odpovídá mezinárodním závazkům České republiky vyplývajícím z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (čl. 27), z Úmluvy o lidských právech a svobodách (čl. 14) a zejména z Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin.

○ Občanská sdružení

V roce 2011 přibylo do databáze registrovaných občanských sdružení vedené ministerstvem vnitra celkem 39 spolků, z toho 29 romských (celkový počet 543), čtyři slovenské (celkový počet 28), tři ukrajinské (celkový počet 19), po jednom polský (celkový počet 28), rusínský (celkový počet 5) a srbský (celkový počet 3). Spolu s 9 bulharskými, 3 chorvatskými, 3 maďarskými, 53 německými, 11 ruskými a 4 řeckými tak celkový počet občanských sdružení příslušníků národnostních menšin v roce 2011 činil 709 organizací.

○ Politické strany a hnutí

Politické hnutí Coexistentia–Soužití; dlouhodobě se prosazuje na komunální úrovni v okresech Frýdek-Místek a Karviná, kde má v 19 obcích⁴ podíl na obecních zastupitelstvech (z toho ve dvou případech v koalici s Nezávislými).

Dne 20. ledna 2011 rozhodl Nejvyšší správní soud o návrhu vlády na rozpuštění jedné z politických stran, *Romské demokratické sociální strany*, podaném na žádost Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky po projednání Zprávy o kontrole výročních finančních zpráv politických stran. Politická strana ani po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. dubna 2008, kterým jí byla pozastavena činnost pro opakované nesplnění povinností vyplývajících z § 18 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (nepředložila výroční finanční zprávy za roky 2005 – 2006) neučinila kroky k odstranění závadného stavu. Dále nepředložila výroční finanční zprávy ani za roky 2007, 2008 a 2009. Rozhodnutí o rozpuštění politické strany nabylo právní moci dnem 28. března 2011.

---

⁴ Albrechtice, Bukovec, Dolní Lomná, Dolní Lutyně, Hrádek, Chotěbuz, Jablunkov, Košařiska, Milíkov, Návší, Nýdek, Petrovice u Karviné, Písek, Ropice, Stonava, Třanovice, Třinec, Vendryně.

6. Právo účasti na řešení záležitostí týkajících se národnostní menšiny

6.1. Rada vlády pro národnostní menšiny

Dne 21. září 2011 vláda svým usnesením č. 709 jmenovala předsedou Rady svého 1. místopředsedu a ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga.⁵ Do té doby jednání Rady vedl její místopředseda za národnostní menšiny, zástupce ruské menšiny, Ing. Igor Zolotarev.

Sekretariát Rady byl v uplynulém roce, tím, že již v roce 2010 byl organizačně v Úřadu vlády začleněn pod nové Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, personálně de facto redukován na jedinou pracovní pozici.

- Jednání Rady
- Dne 20. ledna 2011 byla projednávána otázka aktuálního složení Rady, resp. pozice jejího předsedy a zástupců resortů. Vyzvala premiéra, aby otázku jmenování vláda řešila. Zabývala se rovněž přípravou 2. periodické zprávy o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků a přípravou Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2010. Rada byla informována o sčítání lidu, domů a bytů, jež proběhlo v březnu 2011. Dále projednala aktuální situaci v dotačních programech resortů kultury a školství, mládeže a tělovýchovy a programu Implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků. Součástí jednání byla obsáhlá informace o aktuální situaci v Domě národnostních menšin v Praze. Poprvé se na jednání Rady prezentovali zástupci běloruské a vietnamské komunity, jež v Radě zastávají pozici hostů.
- Dne 22. března 2011 se Rada již potřetí zabývala změnou svého statutu, který dosud neschválila vláda, i když dokument pro ni byl již delší dobu připraven. Rada projednala a schválila 2. periodickou zprávu o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků a doporučila její projednání vládou. Ministerstvo vnitra informovalo o průběhu novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Rada schválila nominaci do svého výboru pro dotační politiku. Zabývala se rovněž příslušnými dotačními programy.
- Dne 12. května 2011 Rada schválila Zprávu o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2010, byla informována o aktuálním stavu dotačního programu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků a pokračovala v debatě o Domu národnostních menšin v Praze. Byla rovněž zhodnocena monitorovací návštěva poradního výboru Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin, která byla uspořádána v dubnu 2011 (viz níže). Sekretariát informoval, že Druhá periodická zpráva o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků byla připravena pro jednání vlády. Po tomto jednání v květnu Rada schválila znění Výroční zprávy o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny v roce 2010 a doporučila předložit dokument vládě.
- Dne 20. října 2011 se jednání Rady poprvé zúčastnil její designovaný předseda, 1. místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg. Rada projednala návrh Komentáře ČR ke třetímu stanovisku Poradního výboru k Rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin ohledně plnění závazků z této Úmluvy Českou republikou a doporučila předložit jej vládě. Jednala o změnách v mechanismu dotačního programu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, a z toho plynoucí nutnosti změnit i statut Rady, zároveň pak navrhla složení hodnotitelské komise

⁵ [http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/1A6A8A6DB0892035C125791A002BD742/\\$FILE/709%20uv110921.0709.pdf](http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/1A6A8A6DB0892035C125791A002BD742/$FILE/709%20uv110921.0709.pdf)

pro tento dotační program. Zabývala se i strukturou Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR do budoucna. Byla také informována o kause nominace bulharského zástupce v Radě.

- Dokumenty pro vládu
- Usnesení vlády ze dne 13. dubna 2011 č. 264, o změně statutu a o odvolání a jmenování členů Rady vlády pro národnostní menšiny; změna statutu odráží ratifikaci Evropské charty regionálních či menšinových jazyků, noví členové Rady za národnostní menšiny jmenování standardně po volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.⁶
- Usnesení vlády České republiky ze dne 8. června 2011 č. 424, Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2010; Radou byla projednána na jejím jednání dne 12. května 2011 (usnesení č. 107).⁷
- Usnesení vlády České republiky ze dne 8. června 2011 č. 425, Druhá periodická zpráva o plnění závazků vyplývajících z Evropské charty regionálních či menšinových jazyků; na základě schválení byla Zpráva předložena generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.⁸
- Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro národnostní menšiny za rok 2010; dokument byl připraven sekretariátem Rady, Radou schválen dne 20. května 2011 (usnesení č. 108) a předložen pro informaci vládě (jako 6. bod pro informaci) na jejím jednání dne 15. června 2011.⁹
- Usnesení vlády České republiky ze dne 21. září 2011 č. 709, Jmenování předsedy Rady vlády pro národnostní menšiny a výkonné místopředsedkyně Rady vlády ČR pro záležitost romské menšiny; předseda Rady byl vládou jmenován po více než roce.¹⁰
- Návrh na změnu statutu Rady vlády pro národnostní menšiny, odrážející změny v mechanismu výběrového dotačního řízení programu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků; materiál byl otevřen pro meziresortní připomínkové řízení dne 19. prosince 2011 (vláda dokument schválila dne 25. ledna 2012).¹¹
- Komentář ke třetímu stanovisku Poradního výboru Rady Evropy k Rámcové úmluvě na ochranu národnostních menšin ohledně plnění závazků z této úmluvy Českou republikou; materiál byl otevřen pro meziresortní připomínkové řízení dne 19. prosince 2011 (vláda dokument schválila dne 14. března 2012).¹²
- Výbory Rady
  - Výbor pro dotační politiku jednal v uplynulém roce pouze jednou; dne 10. března 2011 o Dotačním programu na podporu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků a o Zprávě o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2010.
  - Výbor pro spolupráci s orgány samosprávy dne 10. března 2011 projednal příslušné pasáže Zprávy o situaci národnostních menšin v ČR za rok 2010 a zabýval se Dotačním programem na podporu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.
- Publikace
  - Zpráva o situaci národnostních menšin v České republice za rok 2010. Vydal sekretariát Rady. Úřad vlády (ISBN 978-80-7440-054-4). Praha 2010. 194 stran vč. příloh.

⁶ [http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/2F365FF868D12453C125787E003B1469/\\$FILE/264%20uv110413.0264.pdf](http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/2F365FF868D12453C125787E003B1469/$FILE/264%20uv110413.0264.pdf)

⁷ [http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/B07D2AA8E85BA14FC12578A9002D62D2/\\$FILE/424%20uv110608.0424.pdf](http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/B07D2AA8E85BA14FC12578A9002D62D2/$FILE/424%20uv110608.0424.pdf)

⁸ [http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/B07D2AA8E85BA14FC12578A9002D62D2/\\$FILE/425%20uv110608.0425.pdf](http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/B07D2AA8E85BA14FC12578A9002D62D2/$FILE/425%20uv110608.0425.pdf)

⁹ http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/D03BA51F3B14DC7FC12578B6004F911A

¹⁰ [http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/1A6A8A6DB0892035C125791A002BD742/\\$FILE/709%20uv110921.0709.pdf](http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/1A6A8A6DB0892035C125791A002BD742/$FILE/709%20uv110921.0709.pdf)

¹¹ [http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/625468E0AE3C261DC125798F0044D790/\\$FILE/60%20uv120125.0060.pdf](http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/625468E0AE3C261DC125798F0044D790/$FILE/60%20uv120125.0060.pdf)

¹² [http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/0CC45B04A821D7D9C12579C6004AC733/\\$FILE/163%20uv120314.0163.pdf](http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/0CC45B04A821D7D9C12579C6004AC733/$FILE/163%20uv120314.0163.pdf)

- Web Rady v roce 2011 vykazoval 38 541 návštěv (237 262 prohlédnutých stran) a 23 427 návštěvníků, což je ve srovnání s rokem 2010 více než dvojnásobný nárůst za dobu od 1. ledna do 31. prosince.

- o Působení pracovníků sekretariátu Rady v resortních grémiích

Sekretariát Rady se i v roce 2011 podílel na práci dotačních výběrových komisí na Ministerstvu kultury (Program podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin, Program podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin, Program podpory integrace romské komunity), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (Program podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy, Program integrace romské komunity a Program podpory romských studentů SŠ, Program podpory integrace cizinců) a Magistrátu hl. m. Prahy (Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin a integrujících se cizinců na území Prahy).

- o Další aktivity sekretariátu

Ve dnech 11. – 15. dubna 2011 se sekretariát Rady podílel na organizaci monitorovací návštěvy delegace Poradního výboru Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin v ČR. V jejím rámci proběhlo slyšení centrálních úřadů státní správy, kanceláře Veřejného ochránce práv a veřejnoprávních médií.

V roce 2011 byl v rámci Informačního centra Úřadu vlády pořádán cyklus přednášek o lidských právech pro žáky SŠ a ZŠ. V únoru zde byla sekretariátem Rady prezentována problematika národnostních menšin.

Členové Rady reprezentující národnostní menšiny reflektují situaci jednotlivých menšin v příloze 2.

6.2. Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny

V roce 2011 zasedala Romská rada dvakrát. První zasedání se uskutečnilo dne 6. dubna 2011. Byly na něm zvoleny zmocněnkyně vlády pro lidská práva výkonnou místopředsedkyní Rady a zástupkyně menšiny její místopředsedkyní. Romská rada se rovněž zabývala pravidelným bodem jednání - inkluzivním vzděláváním. Zástupce resortu školství představil legislativní opatření a další kroky přijaté za účelem vyrovnání vzdělanostních šancí sociálně znevýhodněných romských dětí. Zvláštním tématem byl zejména *Národní akční plán inkluzivního vzdělávání* (dále jen „NAPIV“), který ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy přijalo v březnu 2011. Občanští členové Romské rady vyjádřili znepokojení nad zastavením prací v rámci rozpracování a implementace materiálu v praxi, dále nad způsobem komunikace resortu se členy pracovní skupiny, která se měla úkoly NAPIVu zabývat. Jako zásadní problém byl shledán způsob financování regionálního školství, který znemožňuje školám realizovat inkluzivní vzdělávání. Dalšími projednávanými tématy byly činnost *Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách*, *České předsednictví Dekádě romské inkluze 2005-2015* a *evropská dimenze začleňování Romů*. Romská rada se rovněž zabývala důstojným uctěním památky obětí romského holocaustu v Letech u Písku a činností *Památníku Lidice* na tomto pietním místě a proběhla zde debata k termínu uspořádání pietního aktu. Posledním bodem jednání byl kontroverzní zásah policie v Novém Bydžově namířený proti odpůrcům extremistů, kteří chtěli zabránit jejich průchodu do vyloučené lokality. Diskutována byla i další opatření, která by měla zlepšit bezpečnostní situaci Romů.

Druhé jednání proběhlo dne 7. listopadu 2011 a jeho tématy byl vývoj situace na Šluknovsku a možnosti koordinace postupů státní správy při obdobných krizových situacích. Členové Romské rady byli informováni o změnách v dotačním řízení u dotačních programů Úřadu vlády

v souvislosti s přijetím nové směrnice jejího vedoucího o poskytování dotací v oblasti lidských práv a o nutnosti provést v souvislosti s ní změnu statutu Romské rady.¹³ Její občanští členové zde vznesli požadavek na to, aby byli jmenováni do hodnotících komisí jiných resortů u dotačních programů, v jejichž rámci se přerozdělují finanční prostředky ke zlepšení situace Romů. Na jednání byla přednesena člena petičního výboru *Výzva brněnských Romů*, která byla doručena Úřadu vlády dne 22. srpna 2011 a vyzývala vládu k řešení neuspokojivé situace Romů. Romská rada se opět zabývala tématem inkluzivního vzdělávání a šířením předsudků a stereotypů ve výukových materiálech. Členové opět vyjádřili znepokojení nad zastavením výrazným zpomalením proinkluzivní reformy českého školství. Resort školství, mládeže a tělovýchovy sice provedl dílčí kroky vedoucí k vyrovnání vzdělanostních šancí Romů, nicméně ty nemají žádný vliv v každodenním životě na vzdělanostní šance romských dětí. Svým usnesením vyzvala Romská rada ministra školství, aby pokračoval v proinkluzivní reformě a v reformě financování regionálního školství, dále aby důsledně bránil šíření předsudků a stereotypů ve výukových materiálech. Neméně důležitým tématem byla analýza dopadů balíčků úsporných opatření v sociální oblasti na obyvatele sociálně vyloučených lokalit. V rámci tohoto bodu představil náměstek ministra práce a sociálních věcí změny provedené v souvislosti se sociální reformou platné od 1. ledna 2011 a obecně jejich dopady na obyvatele ČR. Romská rada vyzvala ministra práce a sociálních věcí, aby zadal šetření, která by umožnila poskytnout podrobnou informaci o dopadech balíčků úsporných opatření přímo na situaci obyvatel vyloučených lokalit. Dalším bodem programu byly informace o *Strategii boje proti sociálnímu vyloučení*, která byla vládou přijata dne 21. září 2011 (usnesení č. 699).¹⁴ Zmocněnkyně vlády pro lidská práva a ředitel Agentury pro sociální začleňování představili proces naplňování *Strategie boje proti sociálnímu vyloučení* na období 2011-2015 a koordinaci plnění jejích opatření. Projednáno bylo ustanovení *Komise MŠMT pro přípravu Památníku romského holocaustu v Hodoníně u Kunštátu*, která se bude zabývat realizací nového ideového záměru Památníku romského holocaustu v Hodoníně u Kunštátu. Členové Romské rady byli seznámeni s materiální a sociální revitalizací sociálně vyloučených lokalit v Ostravě, kterou provádí společnost *RPG Real Estate* ve spolupráci s dalšími partnery.

Romská rada informuje vládu o situaci romské menšiny v samostatném dokumentu, stejně tak, jako Agentura pro sociální začleňování. Proto výše uvedený text informuje pouze stručně o činnosti Romské rady.

6.3. Účast na řešení na ministerské úrovni

6.3.1. Ministerstvo kultury

Resort zřizuje dvě dotační výběrové komise na posuzování projektů předložených organizacemi příslušníků národnostních menšin. V nich se po uplynutí dvou funkčních období střídají zástupci národnostních menšin. Proces jmenování počíná nominací osoby, jejím schválením / vzetím na vědomí Radou, dovršuje se jmenováním resortem. Jde o tyto dotační programy:

- Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice

V komisi mají zastoupení národnostní menšiny bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská a ukrajinská.

- Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin

Ve Výběrové komisi jsou zastoupeny bulharská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská a ukrajinská menšina.

¹³ Směrnice vedoucího Úřadu vlády č. 19/2011.

¹⁴ [http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/1A6A8A6DB0892035C125791A002BD742/\\$FILE/699%20uv110921.0699.pdf](http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/1A6A8A6DB0892035C125791A002BD742/$FILE/699%20uv110921.0699.pdf)

6.3.2. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy

Dotační výběrová komise na dotační program Podpory vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy byla v roce 2011 složena ze zástupců resortu a jeho příspěvkové organizace *Výzkumný ústav pedagogický*, Rady a zástupců národnostních menšin: slovenské, polské, ukrajinské, řecké, bulharské, ruské a maďarské.

6.4. Výkon práva účasti na řešení věcí týkajících se národnostních menšin na místní a regionální úrovni

Mechanismus výkonu práva na řešení věcí týkajících se národnostních menšin upravují zákony č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav, č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších úprav a č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších úprav. Z těch vyplývá povinnost zřídit Výbor pro národnostní menšiny (dále jen „Výbor“) tam, kde je naplněna podmínka procentuálního podílu příslušníků národnostních menšin. Protože dosud nejsou k dispozici definitivní výsledky sčítání lidu, vycházelo se dosud z výsledků sčítání lidu v roce 2001.

S existencí Výborů souvisí novelizace zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav, jde o změnu pravidel pro zřizování Výboru a pro označování ulic a jiných veřejných prostranství v jazyce národnostní menšiny. Novelizace byla vládou v roce 2009 uložena ministru vnitra na základě podnětu Rady,¹⁵ byla vypracována, návrh zákona byl v listopadu 2011 ministrem vnitra předložen do meziresortního připomínkového řízení. Kvůli připomínkám k jiným ustanovením však nebyl dosud předložen vládě, je zařazen do evidence materiálů k projednání vládou.

Podrobný popis situace v obcích, statutárních městech a krajích je tentokrát uveden v příloze 3, v následujícím textu je pouze její stručné shrnutí.

- Obce

Nejvýznamnější podíl stávajících Výborů se váže na přítomnost polské menšiny v oblasti Těšínského Slezska v Moravskoslezském kraji (32 Výborů v okresech Frýdek-Místek a Karviná). Druhou skupinu Výborů tvoří obce západního příhraničí, kde početně dominuje německá a slovenská menšina (jde o 18 Výborů v okresech Děčín, Cheb, Chomutov, Karlovy Vary a Sokolov). Třetí skupinou je 9 obcí severovýchodního příhraničí (okresy Bruntál, Jeseník, Opava a Trutnov, kde z menšin převažuje slovenská). Zbytek tvoří ojedinělé obce, kde se početně uplatňují jednotlivé menšiny (po jedné obci v okrese Břeclav, Mělník, Přerov). Opět jsou zde prezentovány čtyři příklady, kdy je zřízena Komise, protože nevznikla zákonná povinnost ustanovit Výbor (města Česká Třebová - okres Ústí nad Orlicí, Cheb; MČ Praha 8).

Dlouhodobě platí, že tam, kde žijí příslušníci polské menšiny, Výbory nacházejí zpravidla smysl své existence, v první řadě v podpoře instalace dvojjazyčných označení veřejných budov, prostranství a sídel. Postupně se daří toto téma prosazovat ve všech obcích, které splňují příslušnou zákonnou podmínku. V hodnocení situace v těchto obcích rovněž mizí stížnosti na vandalismus týkající se dvojjazyčných resp. polských označení. Další frekventovanou agendou je podle všeho oblast vzdělávání v polském jazyce vyučovacím, popř. výuka polštiny v „českých“ školách. Výbory běžně plní roli konzultačního mechanismu mezi místním zastupitelstvem a polskou komunitou, zpravidla bývají jeho členy i zástupci polských sdružení. Mezi příklady dobré praxe náleží zpravidla i organizování nejrůznějších

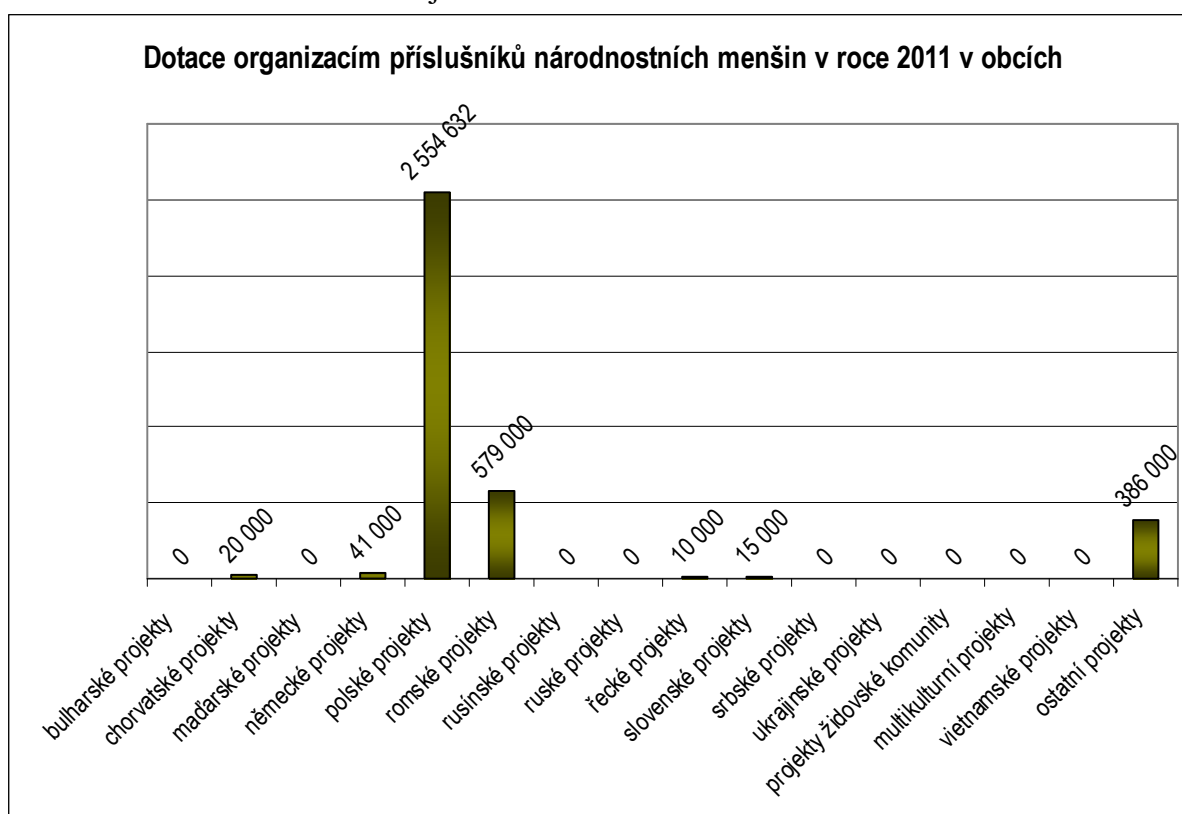
---

¹⁵ usnesení vlády ze dne 29. června 2009 č. 845.

kulturních oslav, veřejných akcí apod. Ve Výborech s polskou menšinou se objevuje problém malé informovanosti o historii regionu a její zahrnutí do RVP ve školách. Lze odlišit obce s polskou menšinou, které mají zkušenosti s Chartou, od ostatních, které většinou nemají povědomí, jakým způsobem by ji mohly implementovat, ačkoliv mají např. víc než desetiprocentní podíl německy mluvícího obyvatelstva.

Výbory v ostatních regionech zatím nenašly plně svůj smysl. Jde převážně o příhraniční oblasti Karlovarského, Ústeckého, Olomouckého a Moravskoslezského (zčásti též Plzeňského, Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického) kraje. Skutečnost, že pro nezájem obyvatel obcí v těchto regionech nebyly Výbory ve více než 100 případech zřízeny, ukazuje na nutnost výše zmíněné změny zákona o obcích.

Co se týče finanční podpory ze strany obcí, lze sledovat mírný pokles finanční částky o cca 15 %. Finanční podpora setrvale potvrzuje odlišné postavení polské menšiny, jediné teritoriální menšinové komunity v ČR. Z celkového počtu 51 uskutečňovaných projektů více než polovinu představují právě polské projekty (30) zahrnující hlavně kulturní a vzdělávací činnosti. Následují romské (celkem 6 projektů) a německé projekty (5). Počet projektů zůstává v roce 2011 zhruba na stejné hodnotě.

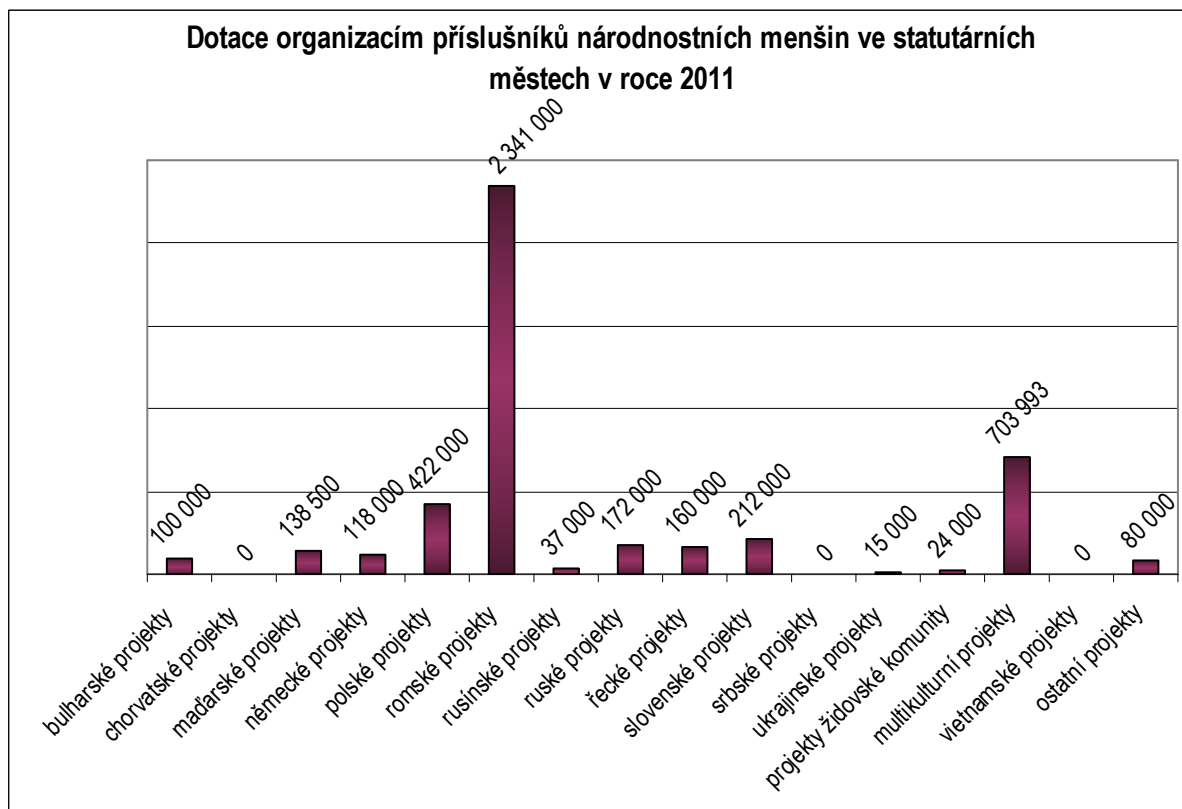

○ Statutární města

Ze statutárních měst pouze tři Výbor zřídily (Brno, Chomutov, Karviná), a to jen v posledním jmenovaném případě na základě ustanovení zákona o obcích. Ve Výborech jsou zastoupeni příslušníci menšin, v Brně navíc je ve Výboru zástupce „Jižních Slovanů“ a v Chomutově zástupce rumunské a vietnamské komunity. V dalších čtyřech městech, kde nutnost ustanovit Výbor ze zákona nevyplývá, byla zřízena Komise či Rada (Liberec, Mladá Boleslav, Most, Plzeň), ve dvou případech tuto funkci plní skupina v rámci komunitního plánování (Pardubice, Hradec Králové). V těchto městech se zpravidla agenda národnostních menšin překrývá s problematikou cizineckých komunit. V osmi statutárních městech je agenda národnostních menšin svěřena funkci poradce/koordinátora pro národnostní menšiny (Děčín, Frýdek-Místek, Havířov, Olomouc, Opava, Ostrava, Přerov, Ústí nad Labem). Pět měst

žádnou pozici či poradní orgán pro záležitosti národnostních menšin nezřídilo. Zde je náplň práce orientována více do oblasti sociální. Lze konstatovat, že celkově se oproti předcházejícímu roku tato agenda lehce posílila.

Finanční podpora organizací příslušníků národnostních menšin byla v roce 2011 ve srovnatelné výši jako v roce 2009. Nejvíce projektů bylo přitom romských (26 z celkových 71), následovaly projekty organizací polské menšiny (zde je patrný výrazný pokles na 6). Je pozoruhodné, že finanční podpora ze strany statutárních měst byla v roce 2011 o cca čtvrtinu vyšší, toto zvýšení je jednoznačně zásluhou romských projektů, mezi nimiž dominuje kulturní činnost.

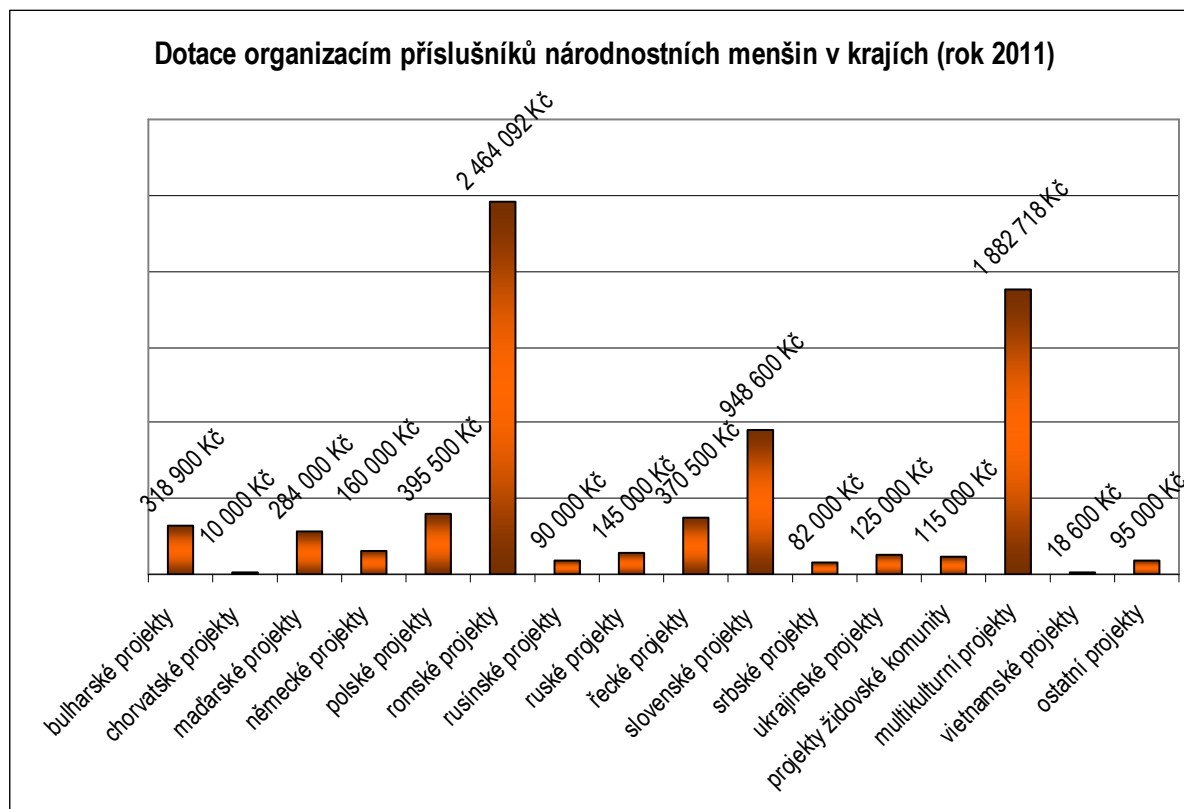

○ Kraje

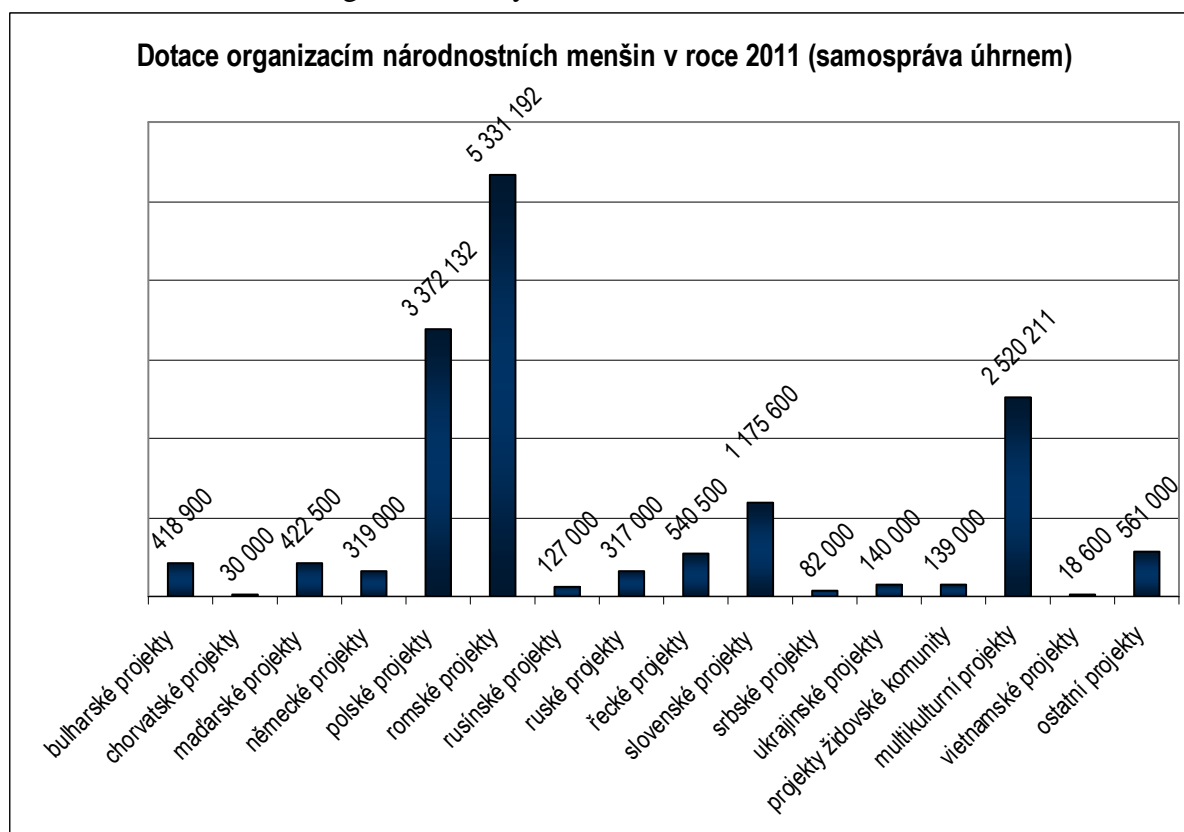
V Karlovarském, Moravskoslezském a Ústeckém kraji je ze zákona zřízen Výbor. Dále čtyři kraje zřizují nad rámec zákona poradní grémium rady krajského zastupitelstva, zabývající se agendou národnostních menšin. Jde o Jihomoravský (Rada pro národnostní menšiny), Královéhradecký (Výbor pro lidská práva), hl. m. Praha (Komise pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců), Pardubický (Komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin) a kraj (Komise pro národnostní menšiny etnické skupiny a romskou integraci). Pozici koordinátora pro otázky národnostních menšin (popř. explicitně pro romskou menšinu) zřídily kraje Liberecký, Olomoucký, Plzeňský, Středočeský, Vysočina a Zlínský. Explicitní funkci pro řešení národnostně menšinových otázek neustavil pouze Jihočeský kraj. Situace se oproti předchozímu roku de facto nezměnila: otázkami národnostních menšin se výhradně zabývají kraje, které zřídily Výbor, a dále Jihomoravský kraj a hl. m. Praha, ta ovšem agendu spojuje s agendou imigrantů. Mezi činnostmi dominuje podpora kulturních aktivit a vzdělávání, v Moravskoslezském kraji jde též o podporu implementace Charty. Je to také jediný kraj, kde se uplatňuje Charta v praxi.

Na úrovni krajů je zaznamenán pokles celkové částky dotací organizacím příslušníků národnostních menšin ve srovnání s minulým rokem. Co se týče počtu projektů, z celkových

51 dominuje 12 projektů romských organizací, následují slovenské, řecké, polské, maďarské projekty a multikulturní projekty.

Dotace ze samosprávy úhrnem ukazují na zvýšený podíl ve prospěch romské menšiny, naopak projekty slovenských organizací vykázaly největší pokles, polských pouze mírný, u ostatních lze sledovat stagnaci či mírný nárůst.

6.5. Kancelář prezidenta republiky a národnostní menšiny v roce 2011

Ačkoliv Kancelář prezidenta republiky není místem, které by mohlo vytvářet legislativní opatření a není ani místem, které disponuje prostředky k dotační podpoře aktivit národnostních menšin, věnoval prezident republiky a Kancelář prezidenta republiky patřičnou pozornost otázce postavení národnostních menšin na území České republiky. Tuto otázku prezident zmiňuje tradičně při setkáních s představiteli jednotlivých obcí a místními občany na svých pravidelných cestách po České republice. V roce 2011 tomu bylo například při návštěvě Ústeckého kraje, kde se uskutečnilo setkání prezidenta republiky se starosty měst a obcí Šluknovského výběžku a probírala se aktuální situace v tomto regionu. Zdejší nepokoje považuje prezident za velmi vážnou věc, k jejímuž řešení je nezbytná aktivní role vlády. Vláda musí poskytnout taková opatření, která budou účinná a razantní, zajišťující pořádek a bezpečnost, a nebudou základem pro další nespravedlnost a konflikty.

Představitelé rozličných národnostních menšin jsou pravidelně zváni na státní večeře při příležitosti návštěv hlav států či na oslavy státního svátku dne 28. října. Jejich spolky jsou rovněž aktivními navrhovateli při podávání návrhů na státní vyznamenání. Postavení národnostních menšin se prezident rovněž dotýká při diskusích s nově nastupujícími velvyslanci a při bilaterálních setkáních s představiteli mateřských států národnostních menšin.

Kancelář prezidenta republiky dostává nejrůznějších podání z řad veřejnosti. Touto agendou se zabývá zejména Oddělení pro styk s veřejností Odboru politického Kanceláře prezidenta republiky. V roce 2011 toto oddělení neobdrželo žádné konkrétní podání týkající se národnostních menšin, jejich diskriminace či upozornění na nerovné zacházení s jejich příslušníky.

7. Právo na užívání jména a příjmení, vícejazyčné názvy a označení v jazyce národnostní menšiny, užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a ve věcech volebních

○ Užívání jazyka národnostní menšiny

Podle § 7 menšinového zákona mají příslušníci národnostních menšin právo na užívání svého jména a příjmení v jazyce národnostní menšiny za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem (tím je zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, dále jen „zákon o matrikách“).

Podle ustanovení § 69 zákona o matrikách se příjmení žen tvoří v souladu s pravidly české mluvnice. Při zápisu uzavření manželství lze na základě žádosti ženy, jíž se uzavření manželství týká, uvést v matriční knize příjmení, které bude po uzavření manželství užívat, v mužském tvaru, jde-li o státní občanku České republiky, která je jiné než české národnosti.

Rovněž při zápisu narození dítěte lze na základě žádosti rodičů uvést příjmení dítěte ženského pohlaví v mužském tvaru, je-li dítě státním občanem České republiky, který je jiné než české národnosti.

Dále podle článku II. bodu 2. až 7. zákona č. 165/2004 Sb., kterým se mění zákon o matrikách, na základě žádosti nositelky příjmení, jejíž příjmení je zapsáno v matriční knize v souladu s pravidly české mluvnice, lze uvést její příjmení v mužském tvaru, jde-li o státní občanku České republiky, která je jiné než české národnosti.

Na základě žádosti rodičů, lze uvést příjmení dítěte ženského pohlaví, v mužském tvaru, je-li jeho příjmení zapsáno v matriční knize v souladu s pravidly české mluvnice, je-li dítě státním občanem České republiky, který je jiné než české národnosti. Jde-li o dítě starší 15 let, připojí se k žádosti jeho souhlas, bez něhož nemůže ke změně tvaru příjmení dojít.

Žádost o užívání příjmení v mužském tvaru lze podat u kteréhokoli matričního úřadu nebo u zastupitelského úřadu České republiky. Podání žádosti není časově omezeno.

Dnem 1. července 2008 nabyl účinnosti zákon č. 239/2008 Sb., kterým se mění některé zákony související s registrovaným partnerstvím. Částí sedmou byl změněn zákon o matrikách. Bylo doplněno ustanovení § 26 o nový odstavec 3 tak, že na žádost státního občana České republiky, který je příslušníkem národnostní menšiny, jehož jméno, popřípadě jména, jsou v matriční knize zapsána v českém nebo v jiném než českém jazyce, uvede se jeho jméno, popřípadě jména, v matričním dokladu v jazyce národnostní menšiny znaky přepsanými do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy. Do matriční knihy se vyznačí, že byl vydán matriční doklad s uvedením jména, popřípadě jmen, v jazyce národnostní menšiny. Další matriční doklady se vydávají s uvedením jména, popřípadě jmen, v této podobě. (Zákon o matrikách zde odkazuje na čl. 11 odst. 1 Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin¹⁶ a § 7 menšinového zákona)“.

○ Označení obcí, jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků v jazycích národnostních menšin

Kromě ustanovení § 29 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších úprav, je toto právo zaručeno Chartou (viz oddíl 2.1., 3.2. a 6.4.).

○ Užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku v soudním řízení, ve správním řízení, ve věcech volebních či na veřejnosti

Příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, mají právo na užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a před soudy. Pro občanské

¹⁶ sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 96/1998 Sb.

soudní řízení i pro soudní řízení správní je zde podstatné ustanovení § 18, podle kterého mají účastníci právo jednat před soudem ve své mateřštině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Toto právo se zcela uplatní rovněž v řízení ve správním soudnictví, a to v souladu s § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, podle kterého se pro řízení ve správním soudnictví použijí ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu. Občanský soudní řád zde hovoří o mateřském jazyku bez ohledu na to, zda se jedná o cizího státního příslušníka nebo občana ČR, který je příslušníkem národnostní menšiny. Práva uvedená v čl. 9 odst. 1 Charty tak jsou prostřednictvím této zákonné úpravy zcela pokryta. Co se týká trestního řízení, tak lze rovněž konstatovat, že ustanovení § 2 odst. 14 tr. řádu a § 28 tr. řádu plně pokrývají uváděnou problematiku. Nejsou žádné poznatky z praxe, které by požadovaly nějakou změnu nebo rozšíření uvedených ustanovení obsahujících práva osob neovládajících český jazyk v trestním řízení.

Správní řízení upravuje dostatečně zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

Podle § 10 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů mají příslušníci národnostních menšin, které tradičně a dlouhodobě žijí na území ČR, za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy (tj. volebními zákony), nejen právo na zveřejnění oznámení o době a místě konání voleb, ale také právo na další informace pro voliče v jazyce národnostních menšin. Nad rámec povinností stanovených volebními zákony zasílá Ministerstvo vnitra, před každými volbami *Informaci o způsobu hlasování* v jazyce příslušných národnostních menšin všem obcím, kde občané hlásící se k jiné národnosti než české dosahují alespoň 10% obyvatel obce. V těchto obcích se zřizuje Výbor pro národnostní menšiny (dále jen „Výbor“). Obdobně krajům zákon ukládá zřídit Výbor, pokud v jeho obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 5% občanů hlásících se k národnosti jiné než české. *Informace o způsobu hlasování* v jazyce národnostních menšin je v dotčených obcích zveřejňována způsobem obvyklým, tj. především vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, a dále v každé volební místnosti na území obce. Obdobný princip informování příslušníků národnostních menšin jako při volbách se uplatňuje i při konání místního referenda. Podle § 31 odst. 3 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se v obci, ve které se zřizuje výbor pro národnostní menšiny, oznámení o době a místě konání místního referenda a o povinnosti prokázat při hlasování totožnost a státní občanství, zveřejní i v jazyce příslušné národnostní menšiny (pokud se podle posledního sčítání lidu hlásilo k této národnosti alespoň 10% obyvatel obce).

8. Právo na vzdělání v jazyce národnostní menšiny

○ Vzdělávání v jazycích národnostních menšin

Příslušníkům národnostních menšin se zajišťuje právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny, za podmínek stanovených v § 14 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“). Kromě pravidel pro zřizování škol s vyučovacím jazykem národnostní menšiny je školským zákonem zavedena možnost, aby v zájmu příslušníků národnostních menšin mohl ředitel školy se souhlasem zřizovatele stanovit v rámci školního vzdělávacího programu předměty nebo jejich části, v nichž bude možno výuku organizovat dvojjazyčně, a to též v jazyce národnostní menšiny. Vysvědčení, výuční listy a diplomy o absolutoriu se ve školách, kde se vyučuje v jazyce národnostní menšiny, vydávají dvojjazyčně, tj. v jazyce českém a v jazyce národnostní menšiny.

V souladu se zavedením nového modelu maturitní zkoušky je od školního roku 2010/2011 školským zákonem garantováno, že žáci škol a tříd s vyučovacím jazykem národnostní menšiny mají právo skládat společnou i profilovou část maturitní zkoušky v českém jazyce nebo v jazyce národnostní menšiny (v polštině), a to s výjimkou zkoušky z českého jazyka a literatury.

Vyučovacím jazykem v základních (ZŠ) a středních (SŠ) školách zařazených v rejstříku škol a školských zařízeních je jazyk český. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy může povolit vyučování některých předmětů v cizím jazyce či povolit výjimku. Jde např. o případy tzv. dvojjazyčných gymnázií, která byla zřízena na základě mezivládních dohod a ujednání, a kde jsou vybrané předměty po převážnou část vzdělávání vyučovány v cizím jazyce.

V současnosti v ČR existuje 17 šestiletých tzv. dvojjazyčných gymnázií, pilotujících vzdělávání podle rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu pro dvojjazyčná gymnázia (toto pokusné ověřování je rozloženo do let 2007 až 2015), šest česko-španělských, pět česko-francouzských, jedno česko-italské, dvě česko-anglická a tři česko-německá.

Dvě česko-německá dvojjazyčná gymnázia jsou zřízena na základě spolupráce s Rakouskou republikou (Praha, Znojmo), jedno česko-německé v Liberci je zřízené na základě mezivládní dohody se SRN.

Většina mezinárodních smluv se zeměmi, z nichž pochází národnostní menšina v ČR, obsahuje ujednání o stipendiích na letní jazykové kursy. Další stipendia bývají využívána filology/překladaři (studenty i učiteli), popř. studenty oborů, jejichž součástí jsou jazykové kursy (teritoriální studia, mezinárodní vztahy apod.). Bilaterální smlouvy tak přímo i nepřímo podporují jazykové vzdělávání.

○ Bulharská menšina

Podpora přímé spolupráce mezi ZŠ, SŠ i vysokými školami (VŠ), včetně škol vzdělávajících žáky a studenty se zdravotním postižením nebo zdravotním znevýhodněním, je uskutečňována na základě smluv o přímé spolupráci.

○ Maďarská menšina

V prováděcím plánu s Maďarskem je vymezena podpora přímé spolupráce škol všech stupňů, vysokoškolských institucí a výzkumných ústavů uskutečňovaná na základě přímých dohod.

○ Německá menšina

V ČR pracuje jedna ZŠ s českým a německým vyučovacím jazykem. Současně působilo na území ČR pět SŠ s německým vyučovacím jazykem.

Resort podporuje jazykové aktivity gymnázií, která poskytují výuku německého jazyka vedoucí k udělení Německého jazykového diplomu. Tento diplom opravňuje ke studiu na německých vysokých školách bez další jazykové zkoušky.

Česko-německé aktivity jsou rozsáhlé také v rámci mimoškolních aktivit mládeže, zde jde např. o činnost *Koordinálního centra česko-německých výměn mládeže TANDEM*, podporovaného mimo jiné ze zdrojů ministerstva. V rámci jeho činnosti dochází k výměně české a německé mládeže, jsou poskytovány poradenské služby a podporovány instituce a organizace, jež realizují česko-německé výměny mladých lidí, podněcují výměnné projekty a napomáhají zainteresovaným institucím (školám, sdružením, mládežnickým iniciativám či jiným organizacím) při prohlubování a zprostředkovávání kontaktů. Na svých webových stránkách *Tandem* spustil databázi příkladných česko-německých projektů a setkání k tématům, jako jsou např. životní prostředí, historie, umění a kultura, zdraví, turistika.¹⁷

V roce 2011 byl úspěšně ukončen projekt *Odmalička*, jehož cílem jsou pravidelná a dlouhodobá setkávání českých a německých dětí do 6 let jsou důležitým přínosem ke sbližování příhraničních regionů. Projekt pokračuje z předchozích let. České a bavorské MŠ se mohou u *Tandemu* ucházet také o finanční podporu česko-německých projektů zaměřených na setkávání dětí do 6 let, výměnu zkušeností pedagogů mateřských škol a seznamování s jazykem sousední země.

Na projekt *Sousedé se stávají přáteli / Aus Nachbarn werden Freunde* 2011 navazuje etapa 2012-2013. Je zaměřen na podporu česko-německé spolupráce dětí a mládeže z Plzeňského a Karlovarského kraje a bavorského regionu Horní Franky. Cílem projektu je vytvořit a dále prohlubovat trvalé partnerské vztahy, kontaktní síť a zájem pracovníků s mládeží o setkávání a spolupráci. Prostřednictvím uskutečnění velkého počtu německo-českých aktivit a také zvýšenému počtu organizací, které spolu spolupracují, mají být vytvořeny úzké, dlouhodobě udržitelné, osobní přeshraniční kontakty, jež jsou velmi důležité pro regionální vývoj ve sjednocené Evropě.

<i>název zařízení</i>	<i>místo</i>
Základní škola německo-českého porozumění	Bedřichovská 1, Praha 8
Gymnázium Thomase Manna, o.p.s.	Střížkovská 27, Praha 8
Gymnázium Dr. Karla Polesného	Komenského náměstí 4, Znojmo
Gymnázium F. X. Šaldy	Partyzánská 530, Liberec 11
Rakouské gymnázium v Praze o.p.s.	U Uranie 14, Praha 7
Německá škola v Praze s.r.o. (gymnázium)	Schwarzenberská 700, Praha 5

Podrobnější informace k vybraným školám:

Německá škola v Praze (Deutsche Schule Prag) – soukromá škola provozovaná *Občanským sdružením pro založení a podporu Německé školy v Praze* – cca 70% žáků má jako mateřský jazyk němčinu, zbývajících 30% žáků tvoří žáci různých národností, převážně však z českých, případně smíšených česko-německých rodin. Vyučovacím jazykem je němčina, český jazyk je vyučován jako nepovinný předmět. Na tuto školu navazuje osmileté gymnázium, resp. *Škola česko-německého setkávání* (je zařazena do resortního rejstříku škol).

ZŠ a První soukromé osmileté gymnázium Thomase Manna – soukromá škola původně provozovaná *Svazem Němců v regionu Prahy a středních Čech* zařazená do rejstříku škol, předškolních zařízení a školských zařízení – vzdělává žáky z rodin hlásících se k německé národnosti, žáky ze smíšených rodin, českých rodin a rodin, které se vrátily po roce 1990 z emigrace v německy hovořících zemích. Vyučovacím jazykem je jazyk český. Od 1. ročníku je zavedena rozšířená (povinná) výuka německého jazyka a v němčině jsou vyučovány

¹⁷ <http://tandem-info.net/projekt>

vybrané předměty. Na gymnáziu jsou v německém jazyce vyučovány tyto předměty (nebo jejich části): dějepis, zeměpis, matematika a biologie. Škola plní program *Německý jazykový diplom II* (Konference ministrů školství SRN), udržuje intenzivní partnerské kontakty se školami v SRN.

Škola bez hranic – Hrádek nad Nisou/Hartau – experiment je uskutečňován v rámci přeshraniční spolupráce na ZŠ Hrádek nad Nisou a na soukromé škole v saské Hartavě. Jedná se o projekt, jehož podstatou je intenzivní setkávání a výměna žáků. Do projektu je zapojeno cca 24 českých a 20 německých žáků. Ve třídách v Hrádku nad Nisou zapojených do tohoto experimentu je zavedena výuka německého jazyka od 1. ročníku, resp. MŠ, na škole v Hartavě je zavedena výuka českého jazyka. Hudební, výtvarná a tělesná výchova jsou vyučovány v jazyce svého souseda střídavě v Hrádku nad Nisou a v Hartavě prozatím jedenkrát týdně.

Obdobných projektů je v česko-saském příhraničí realizováno několik. Patří k vzdělávací nabídce pro děti za smíšených manželství, popř. pro děti, jejichž rodiče mají německé předky.

V ZŠ probíhá mimo výše uvedeného také výuka německého jazyka jako cizího jazyka, tuto výuku mohou zvolit i žáci z německé menšiny. Některé ZŠ nabízejí výuku německého jazyka již od první třídy (např. ZŠ K Milíčovu, ZŠ Kladská, Základní škola Bernarda Bolzana v Táboře).

○ Polská menšina

- Polské národnostní školství¹⁸

V roce 2011 pokračovalo vzdělávání v MŠ s polským jazykem vyučovacím i v MŠ, v nichž byly zřízeny třídy s polským jazykem vyučovacím (celkem 6 MŠ/75 žáků). V 27 MŠ s polským jazykem vyučovacím do 36 tříd docházelo 734 dětí. Ve srovnání s rokem 2010 přibylo v těchto školách 22 dětí.

V ZŠ s polským jazykem vyučovacím se vzdělávalo 1 633 žáků ve 112 třídách 21 škol (některé jsou plně organizované, jiné mají pouze první stupeň). Oproti roku 2010 se zvýšil počet žáků o 22, počet škol a počet tříd zůstal na stejné úrovni.

Všechna školská zařízení s polským jazykem vyučovacím v Moravskoslezském kraji se nacházejí na území okresů Frýdek-Místek a Karviná, kde je největší koncentrace obyvatelstva polské národnosti. Všechna polská školská zařízení jsou zařazena do rejstříku škol resortu školství, mládeže a tělovýchovy. Jejich úkolem je vzdělávání občanů ČR polské národnosti v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, avšak v jejich mateřském jazyce.¹⁹

Na Gymnáziu s polským jazykem vyučovacím v Českém Těšíně se vzdělávalo 335 žáků ve 12 třídách (oproti roku 2010 se vzdělává o 16 žáků méně, počet tříd se snížil o jednu, v každém ročníku jsou 3 třídy). Ve dvou středních odborných školách, Obchodní akademie v Českém Těšíně a Střední zdravotnické škola v Karviné, studovalo celkem 77 (počet žáků se snížil o 21). V prvním ani ve druhém ročníku Střední zdravotnické školy nestuduje žádný žák, v Obchodní akademii nejsou žáci v prvním ročníku. Všechny 3 střední školy jsou také na území Moravskoslezského kraje.

¹⁸ Zdroj – Ústav pro informace ve vzdělávání (stav k 30. září 2011).

¹⁹ Doporučení MŠMT *Rámcový učební plán pro školy s polským jazykem vyučovacím* - účinnost od 1.9.2007.

MŠ

Český a polský vyučovací jazyk

	<i>počet tříd</i>	<i>počet dětí</i>
Písek u Jablunkova, Písek 184 (60)	1	13
Milíkov u Jablunkova, Košařiska 70	1	13
Vendryně, Zaolší 615	0	8
Český Těšín, Hrabinská 51	1	25
Třinec, Kanská 419	0	10
Bocanovice 19	0	6

Polský vyučovací jazyk

	<i>počet tříd</i>	<i>počet dětí</i>
Vendryně 1	2	29
Jablunkov, Dolní Lomná 70	1	14
Jablunkov, Školní 800	3	64
Bukovec 74	1	18
Bystřice nad Olší	2	49
Návsí	1	25
Milíkov 104	1	21
Hrádek nad Olší	1	23
Hnojník 402	1	26
Mosty u Jablunkova	1	15
Orlová-Lutyně	1	16
Český Těšín, Moskevská 1	2	48
Český Těšín, Polní 10	1	25
Český Těšín, Akátová 17	1	25
Albrechtice	1	13
Dolní Lutyně	1	16
Havířov-Bludovice	1	25
Stonava	1	17
Horní Suchá	2	34
Karviná-Fryštát	3	63
Těrlicko	1	20
Ropice 311	1	24
Třinec, Dolní Listná 172	1	22
Třinec, Štefánikova 772	1	20
Třinec, SNP 447	2	43
Třinec, Nebory 126	1	17
Třinec, Oldřichovice 210	1	22
celkem	36	734

ZŠ

Okres KARVINÁ

	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>					<i>třídy</i>	<i>žáci</i>
Albrechtice	3	8	3	2	0					1	16
Český Těšín-Svibice	10	5	7	5	3					3	30
Orlová-Lutyně	5	0	3	2	5					1	15
Stonava Holkovice	3	1	0	1	2					2	7
Těrlicko	3	4	7	2	5					1	21
celkem	24	18	20	12	15					8	89

	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>	<i>VII</i>	<i>VIII</i>	<i>IX</i>	<i>třídy</i>	<i>žáci</i>
Český Těšín	21	20	37	24	36	39	33	52	26	14	288
Dolní Lutyně	2	4	6	0	3	7	4	10	3	5	39
Havířov-Bludovice	6	7	3	4	5	6	8	7	12	6	58
Horní Suchá	7	9	6	7	5	10	9	8	10	6	71
Karviná Fryštát	14	21	16	13	20	18	19	15	23	9	159
celkem	50	61	68	48	69	80	73	92	74	40	615

Okres Frýdek-Místek

	I	II	III	IV	V					třídy	žáci
Bukovec	12	6	5	7	5					2	35
Dolní Lomná	3	4	2	4	4					2	17
Hrádek	3	5	9	8	4					2	29
Košařska	1	6	3	2	0					1	12
Návsí	4	6	3	5	3					2	21
Oldřichovice	3	3	4	3	6					2	19
Ropice	2	1	6	2	6					2	17
Třinec VI	5	4	9	5	7					3	30
Mosty u Jablunkova	9	0	2	4	1					1	16
Milíkov	4	7	2	5	3					2	21
celkem	46	42	45	45	39					19	217

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	žáci
Třinec I	15	12	17	12	15	24	18	15	16	9	144
Bystřice	16	13	10	10	18	24	16	20	24	9	151
Hnojník	15	10	7	14	7	15	13	10	10	8	101
Jablunkov	12	19	6	10	11	42	24	38	55	12	217
Vendryně	8	8	13	10	7	8	13	9	23	7	99
celkem	66	62	53	56	58	113	84	92	128	45	712

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	třídy	žáci
Celkem ZŠ okr. Karviná	74	79	88	60	84	80	73	92	74	48	704
Celkem ZŠ okr. Frýdek-Místek	112	104	98	101	97	113	84	92	128	64	929
ZŠ celkem	186	183	186	161	181	193	157	184	202	112	1633

SŠ

Školy s polským vyučovacím jazykem

	I	II	III	IV	třídy	žáci
Gymnázium Český Těšín	89	79	77	90	12	335
Obchodní akademie Český Těšín	10	12	20	26		68
Střední zdravotnická škola - Karviná	0	0	0	9		9
celkem	99	91	97	125		412

- Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín

Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín (dále jen „PC ČT“) je přímo řízená organizace financovaná ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Hlavní činnost PC ČT vychází ze Zřizovací listiny, z úkolů a dlouhodobých programů resortu. Činnost PC ČT v roce 2011 probíhala v souladu se statutem příspěvkové organizace a v souladu se stanovenými úkoly zřizovatele.

V lednu 2011 byla schválena změna zřizovací listiny PC ČT pod názvem Opatření ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy podle § 169b odst. 1 školského zákona, kterým se vydává Dodatek č. 2 ke Zřizovací listině *Pedagogického centra pro polské národnostní školství Český Těšín*. Tato změna kromě technických opatření jednak aktualizovala pedagogickou terminologii použitou ve zřizovací listině a jednak umožnila zakotvit přímo do zřizovací listiny některé z aktivit, které přispívají k naplňování Evropské charty regionálních a menšinových jazyků a PC ČT je dříve vykonávalo bez výslovného odkazu na zřizovací listinu. Konkrétně se jednalo o umožnění vzdělávat i pedagogické pracovníky ze škol, které nepatří k polskému národnostnímu školství a škol s integrovanými polskými třídami, v rámci celoživotního učení. Dále byla do Zřizovací listiny výslovně zakotvena možnost přeshraničního vzdělávání formou výměn.

V roce 2011 pokračovala činnost Pedagogického centra, uváděná již v předchozích zprávách o situaci národnostních menšin v ČR, v následujících oblastech:

Podpora menšinového školství - jednalo se především o zajišťování potřeb škol a školských zařízení s polským jazykem vyučovacím včetně podpory žáků se speciálně vzdělávacími potřebami, tvorbu a překlady metodických materiálů a učebních pomůcek, vydávání a distribuci metodických pomůcek – časopisů *Jutrzenka* pro první stupeň a *Ogniwo* pro druhý stupeň základních škol. Zde je třeba zdůraznit, že díky podpoře MŠMT se časopis *Jutrzenka* jako metodická pomůcka pro mladší žáky dožila 100. ročníku a *Ogniwo* svého 66. ročníku. Dále Pedagogické centrum spolupracovalo na zajišťování a tisku polských verzí vysvědčení, žákovských knížek a další dokumentace a zajišťovalo poradenské služby spolu se službami pedagogické a multimediální knihovny.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) - probíhalo ve spolupráci s pedagogickými asociacemi a společnostmi za aktivní spolupráce s institucemi z ČR i Polska. Součástí DVPP byla i odborná činnost metodiků pro vzdělávání, která napomáhala např. při orientaci pedagogických pracovníků v nejnovějších pedagogických trendech a inovacích a konzultace s metodiky spolupracujících institucí. Podnětná byla i příprava ukázkových hodin a mezinárodní metodická setkání.

Celoživotní učení – PC ČT nabízelo i kurzy pro pedagogické pracovníky, kteří jsou již v důchodovém věku, přesto však ve školách pracují jako zástup za učitelky na mateřské dovolené nebo při dlouhodobější nemoci. V prosinci 2011 byl připraven mezinárodní projekt *Tell a story – make history* (NAEP, program GRUNDTVIG) zaměřený na oblast vyprávění příběhů s jejich následnou digitalizací, kdy budou spolupracovat senioři se středoškolskou mládeží. Tento projekt, bude-li úspěšný, by se měl realizovat v roce 2012.

Soutěže - PC ČT organizovalo soutěže v několika předmětových oblastech. Nejpočetněji byly zastoupeny matematické soutěže, např. Klokán a Pikomat – matematická soutěž s mezinárodní účastí, dále soutěže v polském jazyce *Mistrz Ortografii* (Mistr pravopisu) a *Wielkie Dyktando* (Velký diktát), FOX – mezinárodní soutěž v anglickém jazyce pod záštitou Jagiellonské univerzity v Krakově. Následovaly soutěže v těšínském nářečí a různé pěvecké soutěže. Těchto soutěží se v roce 2011 zúčastnilo 1527 žáků.

PC ČT bylo aktivní i v oblasti přeshraniční spolupráce. V roce 2011 byla ukončena realizace 2 přeshraničních projektů financovaných Evropskou unií v rámci OP PS ČR-PR 2007-2013 (Operační program přeshraniční spolupráce). *Transhraniční sportovní akademie* se věnovala společnému vzdělávání českých a polských učitelů v oblasti tělesné výchovy, *Barevné stezky Euroregionu* se věnovaly regionální výchově u dětí v MŠ a na 1. stupni ZŠ v české i polské části Euroregionu Těšínské Slezsko-Śląsk Cieszyński.²⁰

Díky bohatým zkušenostem v oblasti přeshraničního vzdělávání bylo PC ČT přizváno do týmu, který realizuje Studii vytvoření Euroinstitutu PL-CZ-SK jako prvního Euroinstitutu ve středovýchodní Evropě podle vzoru z německo-francouzského pomezí. Budoucí oblast působení spočívá ve vzdělávací, vydavatelské, poradenské a výzkumné činnosti.

V rámci resortního dotačního Programu na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy na rok 2011 realizovalo PC ČT projekt *Central European Universities For The Modern European Dimension Of History Teaching 2009 – 2012* s následujícími aktivitami: Minikonference „Jak na regionální historii a interkulturní výchovu v příhraničních regionech“ (na příkladu Euroregionu Těšínské Slezsko) a Mezinárodní konference SPIŠ 2011 *Středoevropské dědictví po pádu bipolárního světa*. Těchto aktivit se zúčastnila dvacetičlenná skupina učitelů dějepisu, didaktiků, vysokoškolských pedagogů z celé ČR. Na všech aktivitách PC ČT spolupracovalo s významnými akademickými subjekty

---

²⁰ Produkty z těchto projektů jsou dostupné na webových stránkách www.pctesin.cz/tsa a www.pctesin.cz/bs-ks

v ČR a na Slovensku, jako např. Ústav dějin Karlovy univerzity, Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně a Komenského univerzity v Bratislavě a v zahraničí (Pedagogická univerzita v Krakově, Filozofická fakulta Univerzity v Lublani, Durham University ve VB).

- Společnost polských učitelů v ČR

Společnost polských učitelů v ČR (Towarzystwo Nauczycieli Polskich w Republice Czeskiej) ve spolupráci s *Pedagogickým centrem pro polské národnostní školství Český Těšín* realizovala v roce 2011 druhou část projektu, financovaného částkou 1 630 000,- Kč z dotačního programu na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy. Cílem projektu bylo doplnění a obměna učebnic pro školy s polským jazykem vyučovacím pro oblast polského jazyka, dějepisu, zeměpisu, přírodovědy. V roce 2010 zhodnotily metodické týmy celé spektrum učebnic, vybraly nejvhodnější učebnice k posouzení expertům (didaktici na VŠ). Na základě jejich doporučení byly tyto učebnice v roce 2011 zajištěny.

- Přímá spolupráce VŠ

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v současné době eviduje 112 dohod o přímé spolupráci mezi veřejnými VŠ s jejich polskými protějšky mimo program *Erasmus*. Srovnatelný počet těchto dohod české školy sjednaly pouze s Ruskou federací, SRN a USA.

- Uznávání dokladů o vzdělání

Dne 16. ledna 2006 byla podepsána Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o vzájemném uznávání částí studia, rovnocennosti dokladů o vzdělání a dokladů o vědeckých hodnostech a titulech vydávaných v České republice a v Polské republice. Podle ní mohou doklady o vzdělání, na něž se dohoda vztahuje, jejich držitelé používat přímo na území druhého státu, aniž by museli absolvovat nostrifikační řízení.

o Romská menšina

- Legislativní opatření

V roce 2011 byly přijaty novely vyhlášek č. 72/2005 Sb. a č. 73/2005 Sb., zároveň resort podnikl tato legislativní opatření:

- Vyhláška č. 116/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Děti budou vyšetřovány každý rok, pravidelně, neboť doporučení školského poradenského zařízení ke vzdělávání dítěte/žáka ve třídě/škole zřízené pro žáky se zdravotním postižením má platnost jeden rok. Prokazatelný informovaný souhlas rodiče nebo zákonného zástupce znamená, že rodič musí být seznámen s tím, jaký vliv bude mít průběh vyšetření, závěr vyšetření a následné zařazení dítěte do vzdělávání pro jeho další vývoj.

- Vyhláška č. 147/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných

Zamezuje dětem se sociálním znevýhodněním vzdělávání podle vzdělávacích programů pro žáky se zdravotním postižením, stanovuje zřetelná pravidla pro zařazování žáků bez zdravotního postižení do škol/tříd zřízených pro vzdělávání žáků se zdravotním postižením, včetně základních škol praktických, zkracuje délku diagnostického pobytu, ošetřuje zařazování a přeřazení dítěte ke vzdělávání informovaným souhlasem rodiče nebo zákonného zástupce a zavádí vyrovnávací opatření k podpoře úspěšnosti inkluzivního vzdělávání žáka.

- Vyhláška č. 109/2011 Sb. kterou se mění vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání

Umožňuje přístup dětí z přípravných tříd a tříd přípravného stupně ZŠ speciální do školní družiny, což dříve nebylo možné.

- Systém inkluzivního vzdělávání v České republice

Projekt je souborem na sebe navazujících aktivit, které vedou ke zkvalitnění vzdělávání v režimu inkluze s přesahem do společenských složek života žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se specifickým zřetelem k žákům se sociálním znevýhodněním.

Znamená vytvoření podmínek pro vznik inkluzivně nastavených škol prostřednictvím činnosti asistentů pedagoga ve školách a sociálních pedagogů ve školách a školských zařízeních, metodického vedení škol v sociálně vyloučených lokalitách se žáky se sociálním znevýhodněním nebo rizikem jeho vzniku. Úvodem proběhne mapování systému předškolního a základního vzdělávání s důrazem na potřeby všech účastníků včetně samosprávy. Dále se vytvoří moduly, které budou ověřeny v pilotních školách a dalších subjektech participujících na předškolním a základním vzdělávání. Současně se vytvoří a pilotně ověří model optimální metodické pomoci pro inkluzivně nastavené školy a jejich pedagogy. Výstupem projektu budou nové metodiky, standard programu DVPP a soubor legislativních změn. Tento projekt ještě nebyl schválen. Jeho celková alokace je plánována na zhruba 250 000 tis. Kč.

- Dotační a rozvojové programy

Podpora financování asistentů pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním

Cílem tohoto rozvojového programu je podpořit zřízení pozic asistenta pedagoga pro děti, žáky a studenty se znevýhodněním a v maximální možné míře udržet v hlavním vzdělávacím proudu děti, žáky se sociálním znevýhodněním a děti a žáky s těžším zdravotním znevýhodněním vyžadujícím podporu ve vzdělávání.

Podpora inkluzivního vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlašuje každoročně rozvojový program pro MŠ, ZŠ a SŠ realizujícím inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí, žáků se znevýhodněním, podle § 171 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

Dále viz oddíl 9.5.

- Ruská menšina

V ujednání s Ruskou federací je stanovena nápomoc při rozvoji spolupráce a partnerských vztahů mezi SŠ a vyššími odbornými školami (VOŠ); a dále nápomoc při rozvoji přímých styků mezi VŠ uskutečňovaných na základě dohod o přímé spolupráci.

- Řecká menšina

Od 90. let 20. století se ke kulturní dohodě sjednávají prováděcí programy v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva kultury – aktuálně je v platnosti Program školské a kulturní spolupráce mezi vládou České republiky a vládou Řecké republiky na léta 2010–2013 podepsaný v Praze 16. listopadu 2010 a Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Řecké republiky o kulturní spolupráci podepsaná dne 10. února 1976 v Praze.

Probíhá výměna stipendií ke studijním/výzkumným pobytům absolventů bakalářských nebo magisterských studijních programů, dvou stipendií na letní jazykové kursy a šesti stipendií ke krátkodobým pobytům vysokoškolských pedagogů a pracovníků akademií věd.

V Řecku nepůsobí lektor českého jazyka a literatury vyslaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Bohemistika se jako samostatný obor neotvírá na žádné řecké VŠ. České velvyslanectví se snaží podpořit zájem o bohemistiku a ČR zejména na *Národní a Kapodistriovské univerzitě v Athénách*, na jejíž Filozofické fakultě existuje třetím rokem katedra slovanských jazyků. Čeština do její vzdělávací nabídky zatím zařazena není a zájem velvyslanectví i Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je tuto situaci pokud možno změnit.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v současné době eviduje pouze tři dohody o přímé spolupráci sjednané mimo program *Erasmus* mezi českými veřejnými vysokými školami a jejich řeckými protějšky, konkrétně dohody mezi *Univerzitou Karlovou v Praze* a *Aristotelovou univerzitou v Soluni* a *Athénskou univerzitou* a dohodu mezi *Českou zemědělskou univerzitou v Praze* a *Technological Educational Institute (TEI) v Larisse*. Protože v EU nejvíce meziuniverzitních výměn probíhá v rámci programu *Erasmus*, je skutečný rozsah spolupráce českých a řeckých škol větší.

- Slovenská menšina

Zájem o zřízení SŠ se slovenským jazykem v Praze se objevil ve druhé polovině roku 1994. Koncem září 1995 obdrželo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy žádost zástupců *Klubu slovenské kultury v ČR, Obce Slováků v ČR* a *Svazu Slováků v ČR* o zřízení Gymnázia Milana Rastislava Štefánika v Praze. Po mnoha jednáních předkladatelé potvrdili svůj zájem zřídit gymnázium k 1. září 1996. Slovenské gymnázium v Praze bylo zařazeno do sítě škol a byl jmenován ředitel, ale škola de facto neexistovala, neboť se přihlásilo pouze pět žáků, proto bylo po několika letech ze sítě vyřazeno.

Ve školním roce 1998/99 bylo *Gymnázium Na Vítězné pláni* v Praze připraveno zahájit výuku slovenštiny. Bylo potřeba alespoň 12 zájemců – žáků, aby se oddělení zřídilo. Přihlásilo se jich pouze šest a po dohodě probíhala výuka slovenštiny pouze jako zájmový kroužek. Gymnázium bylo připraveno i ve školním roce 1999/2000 poskytnout výuku slovenštiny jako nepovinného volitelného předmětu pro děti z celé Prahy. Zájem ze strany Slováků však nebyl. Bylo konstatováno, že většina dětí i rodičů při volbě školy dává zřejmě přednost češtině, neboť počítají s tím, že děti budou dále studovat a měly by na vyšších stupních škol problémy s klasifikací českého jazyka.

- Ukrajinská menšina

Podpora přímé spolupráce vysokoškolských institucí je uskutečňována na základě dohod o přímé spolupráci. V ujednání s Ukrajinou je současně samostatný článek o podpoře národnostních menšin v tomto znění: „V zájmu uspokojování potřeb české národnostní menšiny na Ukrajině a ukrajinské národnostní menšiny v ČR smluvní strany budou v souladu s vnitrostátními právními předpisy podporovat výuku mateřského jazyka, dějepisu a zeměpisu u krajské komunity ve státu druhé smluvní strany.“

- Multikulturní výchova

Viz Zpráva za rok 2010.

- Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Viz Zpráva za rok 2010.

9. Právo na rozvoj kultury příslušníků národnostních menšin

9.1. Finanční podpora kultury národnostních menšin

Ministerstvo kultury vyhlásilo, stejně jako v předcházejících letech, i pro rok 2011 výběrové dotační řízení v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 21. února 2007 č. 122 o nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb.

Obsahem projektů, přihlášených do výše uvedeného výběrového řízení, spadajícího do působnosti odboru regionální a národnostní kultury, byly stejně jako v minulém roce:

- umělecké aktivity,
- kulturně vzdělávací a výchovné aktivity,
- studium a rozbory národnostní kultury a lidových tradic,
- multietnické kulturní akce (směřující mimo jiné např. k potírání negativních projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie),
- ediční činnost (neperiodické publikace),
- dokumentace národnostní kultury.

9.2. Program podpory kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin

Do výběrového dotačního řízení na projekty v programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice v roce 2011 se přihlásilo 66 subjektů s 87 projekty, z nichž 68 projektů získalo státní dotaci. Celková výše finančních prostředků rozdělených v tomto výběrovém dotačním řízení činila 8 629 000,- Kč, z toho na základě usnesení vlády ČR ze dne 7. dubna 2003 č. 347 poskytlo Ministerstvo kultury na realizaci projektu Světový romský festival KHAMORO 2011 dotaci ve výši 1 300 000,- Kč. V přehledu jsou uvedeny částky včetně navýšení a vrácení nevyužitých finančních prostředků (stav k 24. únoru 2012). Celková částka na program činí 8 541 906,- Kč. Vyúčtování dotace za rok 2011 ve výběrovém dotačním řízení Ministerstva kultury v programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice zaslala po termínu občanská sdružení: Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR, Jevišovka, Svaz Němců – region Chebsko, Cheb a Ukrajinská iniciativa v České republice, Praha. Přehled dotací v tomto programu je v příloze 5.

9.3. Kulturní aktivity v roce 2011 podle národnostních menšin

- Bulharská

Ve výběrovém dotačním řízení byla podpořena občanská sdružení: *Bulharská kulturně osvětová organizace, Pirin* a občanské sdružení *Vazraždane*, která se podílela především na zachování tradic bulharské kultury.

- Chorvatská

Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR obdrželo dotaci na již tradiční setkání souborů v Jevišovce udržujících chorvatskou kulturu, a tím slouží k posilování chorvatské identity u mladší generace - *20. Chorvatský kulturní den*.

Výstupem projektu *Dokumentace chorvatské národnostní menšiny na jižní Moravě a jejího jazyka* bude mj. databáze autentických nahrávek v moravském chorvatském nářečí. Projekt se skládá ze dvou částí – 1) sběr dat a 2) jejich dokumentace a prezentace.

- Maďarská

Svaz Maďarů žijících v českých zemích vyvíjí rozsáhlou kulturní činnost. Nejvýznamnějším projektem jsou každoročně pořádané *Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí*, konané v několika městech v ČR.

- Německá

Občanská sdružení se zaměřují v rámci svých projektů především na tradiční lidovou kulturu německé menšiny na našem území – např. *Kulturní sdružení občanů německé národnosti, Sdružení Němců, regionální skupina Hřebečsko* a *Svaz Němců - region Chebsko*.

Velký kulturní festival německé menšiny v České republice patřil opět mezi největší kulturní akce občanů německé národnosti. Jedná se o každoroční setkání regionálních svazů, organizované v Praze *Shromážděním Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Mezi oceněnými občanskými sdruženími byl i *Spolek přátel Šumavy a Svaz Němců v regionech Liberec, Lužice – severní Čechy*.

- Polská

Polský kulturně osvětový svaz v ČR (PZKO) každoročně realizuje projekt *Kulturně – vzdělávací, informační a dokumentační aktivity*. Cílem je pečovat o kulturní a vzdělanostní vyžití polské národnostní menšiny, aktivní prezentace, vědecké zkoumání a publikování s cílem informování nejširší veřejnosti. Uspořádal *XXV. Festival PZKO*, na němž byla předvedena široké veřejnosti činnost PZKO.

Kongres Poláků v ČR se v projektu *Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR* zaměřuje na dokumentační a prezentační činnost. Dokumentační centrum shromažďuje, zpracovává a zpřístupňuje předměty archivní, knižní i muzejní povahy a poskytuje informace vztahující se k minulosti a současnosti Těšínského Slezska. Základním cílem projektu *Takoví jsme 2011/Tacy jesteśmy* je vytváření možností kulturního vyžití občanů polské národnosti, především žijících na Těšínsku.

Pravidelnou činnost vyvíjejí pěvecké sbory občanských sdružení *Polské umělecké sdružení Ars Musica, Polské pěvecké sdružení Collegium Canticorum* a *Pěvecko – hudební sdružení/Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne* z Českého Těšína i *Polský pěvecký soubor Hutnik*, působící při *Občanském sdružení uměleckých a zájmových aktivit* v Třinci. Pravidelné výstavy polských knih spojené s doprovodnými literárními akcemi pořádá *Sdružení přátel polské knihy* v Českém Těšíně. Mezinárodní přehlídku lidových kapel a folklorních souborů, v roce 2011 již 33. ročník, opět organizovalo občanské sdružení *Górole, folklorní soubor* z Mostů u Jablunkova, *Matice školská v ČR* uspořádala v Havířově VII. Festival dětské písně. *Sdružení polské mládeže v ČR* pořádalo *Dny studentské kultury a setkání s polskou nezávislou kulturou* a *Polské sdružení výtvarných umělců* výstavu *Exlibris Wojciecha Jakubowského*.

- Romská

Občanské sdružení *Slovo 21* organizovalo *Světový romský festival KHAMORO 2011*. Festival patří k nejvýznamnějším projektům romské menšiny.

Mezi tradiční festivaly patřil *12. Karvinský Romský Festival*, který pořádá *Občanské sdružení Sdružení Romů Severní Moravy* v Karviné a též *Django Fest X. ročník*, pořádaný *Společenstvím Romů na Moravě* v Brně.

- Rusínská

Společnost přátel Podkarpatské Rusi vydala knihu *Světla Mathauserová: Cesty a křižovatky. Podkarpatská Rus, Morava*. Podstatná část vzpomínek je věnována dětství na Podkarpatské Rusi za 1. republiky.

- Ruská

Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR se v projektu *Kulturně – společenská činnost Ruské tradice v roce 2011* zaměřilo především na přednáškové cykly a besedy. *Knihy – průvodce ruskou částí Olšanských hřbitovů – OZVĚNY MINULOSTI* je věnována nejvýznamnějším představitelům ruské emigrace zde odpočívajícím.

- Řecká

Občanské sdružení *Asociace řeckých obcí v ČR* v rámci projektu *Kulturní činnost řecké menšiny v ČR* umožňuje příslušníkům řecké menšiny zachovat jazykovou a národní kulturu, aktivně užívat řecký jazyk, uchovávat a dokumentovat tradice a zvyky své vlasti.

Cílem projektu *Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v České republice*, který předložilo občanské sdružení *Lyceum Řekyň v ČR*, je rozvoj kultury řecké menšiny na území ČR, péče o kulturní dědictví, zachování lidových tradic a zabezpečení celoroční činnosti.

- Slovenská

Slovensko - český klub tradičně organizoval *Dni slovenskej kultúry v Českej republike*, jedná se o rozsáhlý cyklus festivalů, který přináší kulturu do různých regionů ČR. Uskutečnil se již 15. ročník.

Česko – slovenské a Slovenské dny kultury v ČR pořádala též *Slovensko – česká společnost*.

Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR věnuje pozornost dokumentační činnosti slovenské menšiny a česko-slovenským vztahům v ČR, připravilo a realizovalo tři výstavy připravené z vlastních zdrojů (dokumentů, dobových a soudobých fotografií, trojrozměrného materiálu a publikací) se zaměřením na region Moravy a Slezska.

Slovenské sdružení Limbora, Folklorní sdružení PÚČIK a Folklorní soubor Šarvanci se dlouhodobě zaměřují na tradice a zvyky slovenského lidu uchované v lidových písních a tancích.

Na divadelní tvorbu byla zaměřena činnost *Černé labutě o. s.*, účelem je podpora česko – slovenské vzájemnosti, podpora vzdělávacích, kulturních a společenských aktivit Slováků žijících v ČR.

Jánošíkov dukát, občanské sdružení, pořádalo *Medzinárodný festival slovenského folklóru v ČR - Jánošíkov dukát*, který se konal tradičně v areálu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. V roce 2011 se konal již XIII. ročník.

Obsahem projektu *Kvarteto*, který realizoval *Slovenský literárny klub v ČR*, byly komponované literárně-hudební večery k výročí nejvýznamnějších osobností slovenské literatury v ČR s hosty ze Slovenska.

- Srbská

Srbské sdružení sv. Sáva uspořádalo *V. Dny srbské kultury v Praze*, na nichž byla prezentována srbská kultura formou filmové, výtvarné a literární tvorby.

- Ukrajinská

Občanské sdružení *Ukrajinská iniciativa v České republice* opět realizovalo projekt *Ukrajinský*

klub, jehož cílem bylo zajišťovat celoroční klubový život pro příslušníky ukrajinské menšiny. Projekt *Dny ukrajinské kultury v ČR* si kladl i tentokrát za cíl především přibližovat tradice, současný kulturní, hudební, literární a výtvarný život Ukrajinců žijících v ČR.

Hlavní náplní činnosti *Sdružení Ukrajinců a přátel Ukrajiny* jsou hudební aktivity. V rámci sdružení aktivně vystupuje *Sbor sv. Vladimíra*. Nadále se rozvíjí spolková a osvětová činnost občanského sdružení.

- Židovská kultura

V programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice nebyl oceněn žádný projekt.

Činnost speciálně zaměřenou na národnostní menšiny vyvíjejí zejména tyto státní příspěvkové organizace v působnosti Odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií resortu kultury: *Památník Terezín*, *Muzeum romské kultury*, *Památník Lidice* (s rozšířenou správou na *NKP Ležáky* a *KP Lety*) a *Slezské zemské muzeum v Opavě*. V roce 2011 činil příspěvek ministerstva na provoz pro *Památník Terezín* 28 000 tis. Kč, pro *Muzeum romské kultury* 9 501 tis. Kč, pro *Památník Lidice* 22 057 tis. Kč a pro *Slezské zemské muzeum v Opavě* 56 026 tis. Kč.

Odbor zajišťuje plnění usnesení vlády ze dne 28. července 1999 č. 797, které ukládá ministrově kultury zajistit podporu studia a vzdělávacích aktivit v oblasti holocaustu. Ve všech materiálech, studiích a dalších aktivitách k této problematice je spolu s holocaustem Židů uváděn holocaust Romů. Problematikou se programově zabývají *Památník Terezín*, *Muzeum romské kultury* a *Památník Lidice*. Holocaust Romů je připomínán v expozici *Památníku Terezín* i jím spravovaných zahraničních muzejních expozicích v bývalých koncentračních táborech v Osvětimi a Ravensbrücku, v Letech u Písku. Dále je romský holocaust součástí stálé expozice *Muzea romské kultury* a také je připomínán řadou různých výstav – např. putovní výstavy muzea *Krásné časy ...?* nebo *Genocida Romů v době 2. světové války*, putovní výstavy *Památníku Lidice Porrajmos* nebo *Lety – život za plotem* atd. K dané problematice pořádají uvedené instituce semináře a workshopy pro odborníky a ve spolupráci s resortem školství, mládeže a tělovýchovy pro pedagogy, žáky a studenty.

Usnesením vlády ze dne 4. května 2009 č. 589 k úpravě pietních míst v Letech u Písku a v Hodoníně u Kunštátu a usnesením č. 1065 ze dne 8. srpna 2009 (aktualizujícím předchozí usnesení) bylo rozhodnuto o převedení pietního místa romského holocaustu v Letech do správy *Památníku Lidice*. Ministerstvo kultury upravilo v tomto smyslu jeho zřizovací listinu. Na realizaci úpravy pietního místa v Letech u Písku v letech 2009-10, kterou byl pověřen resort kultury, vláda vyčlenila 21 444 tis. Kč. Ve dvou etapách provedl *Památník Lidice* rekonstrukci a úpravu pietního území v Letech, vykoupil od okolních obcí příslušné pozemky, opravil přístupové cesty, vybudoval parkoviště, provedl inženýrské sítě a vybudoval přírodní amfiteátr pro návštěvníky a naučnou cestu z obce Lety na pietní území v délce 1 km a opatřil celou pětikilometrovou trasu informačními tabulemi. Součástí rekonstrukce je i nový informační dopravní systém v okolí obce Lety. Na pietním území instaloval tři repliky ubikací. V těchto ubikacích je umístěna stálá expozice *KP Lety*, ukázka ubytování vězňů v letsčím táboře a sociální zařízení. V budově obecního úřadu Lety bylo zřízeno Informační centrum s krátkodobými průběžně obměňovanými výstavami. *Památník Lidice* opravil a obnovil poškozené pamětní desky romským obětem letsčím tábora na hřbitově v Mirovicích. Pro návštěvníky byla vydána brožura s názvem *Lety, život za plotem* a ve spolupráci s *Památníkem Vojna* informační letáky. *Památník Lidice* byl dne 13. 5. 2011 spoluorganizátorem pietního aktu romským obětem nacismu v Letech. V roce 2011 připravil památník ve spolupráci se sdružením ROMEA v rámci projektu *Romštinou k úctě a toleranci* výstavu patnácti romských autorů na fotografiích Lukáše Houdka v Informačním centru v Letech. *Památník Lidice* stále nabízí putovní výstavu *Lety, život za plotem*, skládající se z 8 českých a dvou cizojazyčných panelů. V dubnu 2011 si učitelé dějepisu

a výchovy k občanství prohlédli v rámci akreditovaného semináře *Tábory – nástroje persekuce* kulturní památku Lety. Na programu byla kromě návštěvy nově upraveného pietního území také přednáška historika PhDr. Vojtěcha Kyncla, který učitele seznámil s fungováním tzv. cikánského tábora Lety, ale také se systémem nacistických likvidačních a koncentračních táborů.

Na úkolu vytvořit a provozovat v Hodoníně u Kunštátu vzdělávací a konferenční centrum k problematice romského holocaustu a obecně k tématu rasové nesnášenlivosti vyplývající pro MŠMT z usnesení vlády ze dne 4. května 2009 č. 589 se má podílet i Muzeum romské kultury, které rovněž zajišťuje péči o *pietní místo Žalov* tvořící součást pietního místa Hodonín u Kunštátu. V roce 2011 se stala zástupkyně ředitelky *Muzea romské kultury* členkou poradní komise, která se bude podílet na přípravě vybudování *Památníku romského holocaustu*. Zástupci muzea zajistili zaměření lesního hřbitova Žalov a jeho prohlášení za kulturní památku. Dále muzeum zajišťuje úklid a údržbu lesního hřbitova Žalov a pamětního kamene před areálem bývalého tzv. cikánského tábora v Hodoníně u Kunštátu. Muzeum v roce 2011 oslavilo 20. výročí svého založení a v průběhu roku ho připomínalo různorodými akcemi prezentujícími romskou kulturu (filmové přehlídky, divadelní vystoupení, výstava, hudební vystoupení, souborná výstava *Pod lupou. 20 let Muzea romské kultury*). V roce 2011 byla také dokončena a slavnostně pro veřejnost otevřena zbývající část stávající stálé expozice *Příběh Romů*. Veřejnost měla možnost v prostorách muzea zhlédnout výstavu fotografií z každoročního putování polských Romů po pietních místech romského holocaustu, ukázkou výtvarných prací dětí na téma diskriminace, fotografie mladých řeckých romských autorů, výstavu s tematikou světa romských pohádek nebo výstavu fotografií a koláží Mariny Obradovic s názvem *...a jejich stíny tančí dál*. V roce 2011 zaznamenalo muzeum zvýšený zájem jiných institucí o zapůjčení putovních výstav. Muzeum nabízí k zapůjčení 8 výstav, které různým způsobem přibližují historii a kulturu Romů a *Muzea romské kultury*. Putovní výstavy z produkce muzea tak byly k vidění v *Muzeu Mladoboleslava*, na *Vyšší odborné škole sociální* v Jihlavě, v *Oblastním muzeu* v Chomutově, na plese studentů *FF MU v Brně*, v *Muzeu Českého ráje*, během romského víkendu na *Hradě Veveří*, v *Muzeu Prostějovska*, v *KC Prádelna* při MŠ a *ZŠ Grafická* v Praze a na dalších místech. Muzeum romské kultury se také věnuje rozsáhlým vzdělávacím aktivitám, které jsou hodnoceny pozitivně jak odbornou, tak i laickou veřejností. Vedle klasické lektorské muzejní činnosti (interaktivní prohlídky výstavy pro školy, vzdělávací akce pro širokou veřejnost jako doprovodné programy ke stálé expozici či krátkodobým výstavám) se v muzeu realizuje *Dětský muzejní klub* s nabídkou osmi kroužků určených zejména pro děti ze sociálně vyloučených romských lokalit. Pro předškoláky ze sociálně vyloučených lokalit funguje v muzeu dopolední „mateřský klub“, který může být chápán jako příprava na vstup do mateřské školy nebo první třídy. Za podpory ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a *R.E.F* se věnuje muzeum doučování cca 40 dětí ze sociálně vyloučených romských lokalit. Úspěšně pokračují v *Projektu desegregace* (odborná asistence pro rodiče sociálně znevýhodněných dětí v oblasti předškolního a základního vzdělávání) podpořeným *Roma Education Fund*. Pro širokou veřejnost připravilo muzeum přednášky z cyklu *Kdo jsou Romové?*. V prvním semestru roku 2011 se také konaly kursy romštiny. Ve spolupráci s o.p.s *Živá paměť* pak pracovníci muzea realizovali 12 přednášek na téma romského holocaustu za účasti pamětníka na základních a středních školách. V průběhu jarního semestru přednášeli pracovníci muzea pro studenty VOŠ Evangelická akademie sociálně právní v Brně předmět *Romská kultura a historie*. Velmi intenzivně spolupracovalo muzeum také s Masarykovou univerzitou v Brně zejména díky partnerství ve třech evropských projektech. V roce 2011 bylo muzeum jedním z partnerů projektu CERME s cílem vzdělávat učitele ZŠ a SŠ v oblasti multikulturní výchovy. Dále je partnerem v projektu Grundtvig, který se soustředí na výměnu zkušeností mezi organizacemi, které se zabývají celoživotním vzděláváním utlačovaných skupin. Pracovníci muzea se také účastnili zahraničních konferencí, např. 1. mezinárodního semináře o romské kultuře a umění v Evropě, který se uskutečnil ve Španělsku a kde muzeum na pozvání organizátorů prezentovalo svou činnost, nebo pracovního setkání mezinárodních expertů na romský

holocaust, kde zastupovali Českou republiku. V rámci dotačního programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin bylo v roce 2011 podpořeno zpřístupnění dokončené části stálé expozice *Příběh Romů* částkou 180 000 Kč, interaktivní programy ve stálé expozici muzea ve výši 50 000 Kč a výstava a koncert k 20. výročí založení muzea ve výši 80 000 Kč.

Vedle uvedených aktivit, které se váží k židovské a romské kultuře, se významným způsobem podílí *Slezské zemské muzeum v Opavě* na výzkumu problematiky polské menšiny a polského jazyka v ČR. Muzeum se věnuje problematice historie zejména v oblasti výzkumných projektů. Mezi nejvýznamnější z nich v roce 2011 patřil projekt *Slezsko: Paměť – identita - region*, jehož cílem je přispět k uchování, rozvoji a kultivaci specifických regionálních a národních identit a kolektivní paměti obyvatel Slezska a severní Moravy pro 21. století. Jedná se o národnostně smíšenou oblast, kde vedle Čechů žijí také Poláci, Slováci a stále i část původního německého obyvatelstva. V roce 2011 byl již realizován jeden z výstupů projektu, a to výstava *Paměť Slezska*. K dalším významným vědeckým projektům patřila badatelská práce s tématem *Historie a postavení polské menšiny v ČSR*. Hlavním výstupem projektu byla jednak monografie v polštině a také mezinárodní výstava *Katyň – paměť polského národa. Osudy obětí z Těšínska*, která momentálně probíhá v sále radnice města Kutno v Lodžském vojvodství v Polsku. Zvláštní pozornost je na výstavě věnována osudům více než pěti set Poláků z dnešní ČR, především z Těšínského Slezska, kteří se na tomto území narodili, nebo tam před začátkem války žili. Zástupce muzea je členem několika vědeckých a odborných orgánů a komisí, jež se zabývají česko-polskými vztahy včetně problematiky polské menšiny v ČR, např. Česko-polského fóra při Ministerstvu zahraničních věcí ČR, Polsko-české vědecké společnosti, vědecké rady *Muzea Těšínska* v Českém Těšíně, redakční rady *Těšínska*, redakční rady *Slovanského přehledu*, ediční rady *Bibliotheca Tessinensis* (Książnica Cieszyńska) v polském Cieszyně aj.

- Multietnické kulturní akce

K pravidelným multietnickým akcím patřily 42. *Slezské dny*, které v Dolní Lomné opět pořádala *Matice slezská*. Cílem mezinárodního festivalu *Praha srdce národů*, který pořádalo občanské sdružení *Etnická asociace ETNICA*, bylo vzájemné sblížení národů prostřednictvím prezentace svého kulturního dědictví. *Dům kultury města Orlové* uspořádal V. *Festival národnostních menšin v Orlové*.

Život a kultura národnostních menšin žijících v České republice byla prezentována v rámci 66. Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici pod názvem *Domovina*.

9.4. Knihovny a ostatní

Usnesením vlády č. 28 ze dne 11. ledna 2012 byla schválena Koncepce rozvoje knihoven v ČR na léta 2011 - 2015. V ní je opakovaně uvedeno, že služby knihoven jsou přístupné bez jakýchkoliv bariér a jsou poskytovány všem bez rozdílu sociálního a ekonomického postavení, vzdělání, věku, etnické či náboženské příslušnosti, bez ohledu na jakýkoliv handicap pouze s rozdíly vyplývajícími ze zvláštních právních předpisů. Jednou ze šesti základních oblastí je „rovný přístup ke službám knihoven“.

Vazbu na národnostní menšiny má následující opatření:

13. Zlepšit dostupnost knihoven a jejich služeb, prosadit kritérium bezbariérovosti služeb knihoven jako kritérium hodnocení kvality služeb
--

Knihovny jsou ve smyslu knihovního zákona (č. 257/2001 Sb.) garanty rovného přístupu k informacím a vzdělávání, jejich služby jsou poskytovány rovným způsobem všem bez rozdílu. Rozsah a kvalita Veřejné knihovnické a informační služby (dále „VKIS“) má však

nevyrovnanou úroveň, existuje řada překážek, které brání volnému využití VKIS. Pro některé skupiny obyvatel jsou VKIS jen omezeně dostupné.

Každý obyvatel ČR má přístup k VKIS nezávisle na svém sociálním a ekonomickém postavení, náboženském vyznání, na svém zdravotním stavu nebo věku či na tom, zda sídlí ve městě nebo v malé obci. Knihovny nabízejí bezbariérový přístup do budov, informační systémy pro zdravotně handicapované osoby, poskytují specializované asistenční služby, uplatňují systém slev (netýká se služeb, které jsou podle knihovního zákona povinně poskytovány bezplatně) apod. Nabízejí služby různým minoritám.

- Dílčí cíle, projekty / aktivity
- Provést analýzu bariér dostupnosti VKIS a definovat principy bezbariérovosti VKIS ve vztahu ke znevýhodněným skupinám i široké veřejnosti.
- Promítnout principy bezbariérovosti do standardů, dotačních programů a do hodnocení kvality VKIS.
- Rozšířit služby knihoven pro handicapované občany i pro národnostní menšiny, nezaměstnané a další znevýhodněné sociální skupiny, i pro občany obcí, v nichž knihovna není.

Vedle již výše jmenovaných programů poskytl Ministerstvo kultury státní dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin také jako součást dotačního programu Samostatného oddělení literatury a knihoven.

Samostatné oddělení literatury a knihoven každoročně vyhlašuje dotační řízení *Knihovna 21. století*, určené knihovnám evidovaným dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb.

Jedním z jeho okruhů je podpora práce s národnostními menšinami a integrace cizinců, spočívající v poskytování dotací (knihovnám evidovaným dle knihovního zákona) na nákup knihovních fondů pro národnostní menšiny, na realizaci výstav, besed a soutěží s danou tematikou. Přehled těchto dotací uvádíme v příloze 3.

Odbor církví pro rok 2011 vyhlásil konkurs na podporu významných kulturních aktivit církví a náboženských společností a konkurz na podporu rozvoje náboženských a nábožensko-kulturních aktivit občanských sdružení, která se především zaměřují na činnosti zvyšující informovanost a zájem o náboženskou oblast vymezenou činností registrovaných církví a náboženských společností.

Dotace nejsou tedy poskytovány primárně na aktivity národnostních menšin a na podporu integrace romské komunity, podporou určité akce prostřednictvím odboru církví ale mohlo dojít k nepřímé podpoře i těchto aktivit. Přehled těchto akcí je uveden v příloze 4.

V rámci dotačního řízení odboru mezinárodních vztahů na podporu kulturních aktivit byla v roce 2011 poskytnuta jedna dotace pro subjekt, který sdružuje národnostní menšiny. Tím je *SLOVENSKO-ČESKÁ SPOLEČNOST*, dotace ve výši 350 000 Kč mířila na projekt *Česko-Slovenské kulturní dny v roce 2011*.

Ve výběrových řízeních Samostatného oddělení umění na podporu projektů z oblasti profesionálního hudebního umění je každoročně podporováno několik multikulturní festivalů, které si kladou za cíl přispět k vzájemnému poznávání české společnosti a příslušníků jiných kultur, národností a etnik a také k nalézání vzájemného pochopení a tolerance, což je jedna z možných cest od násilného řešení konfliktů k všestranně prospěšnému soužití.

Zpravidla mají tyto festivaly i výrazné humánní, antirasistické a multikulturní poselství, zabývají se tématy multikulturní společnosti, menšin, migrace, rasismu a hledáním odpovědí na s tím spojené otázky.

Cílem těchto festivalů je, vedle toho, že přinášejí hudební zážitky, i působit na českou veřejnost a především na mládež, aby byla schopna vyrovnat se se skutečnostmi dnešního světa a místo pocitu ohrožení naopak dokázala přijímat kladné vlivy, které mohou obohatit jejich život.

Takovými akcemi byly v roce 2011 např. *Colours of Ostrava*, *Na jednom břehu*, Hradec Králové, Valašský špalíček, Valašské Meziříčí, Mezinárodní multikulturní festival *Colour Meeting*, Polička.

Z výše uvedeného je zřejmé, že podporované akce se problematiky národnostních menšin dotýkají jen nepřímo. Nabízejí majoritě možnost seznámit se s kulturami jiných národů.

- Projekty s tematikou národnostních menšin dotované v oblasti kinematografie a médií v rámci programu Kulturní aktivity v r. 2011

Žádný z festivalů podpořených v roce 2011 není výhradně věnován problematice národnostních menšin. Podporovány jsou projekty zaměřené na dokumentární filmy (problematika národnostních menšin bývá jejich námětem), projekty, které seznamují s kulturními aktivitami národnostních menšin s vědomím, že poznání kultury a životního stylu národnostních menšin přispívá k lepšímu vzájemnému soužití.

Jedním z podpořených projektů byl projekt *Kino na hranici – Kino na granicy 2011* (dotace 150.000 Kč), jehož realizátorem je Občanské sdružení *EducationTalentCulture*. Jedná se o nekomerční přehlídku českých, slovenských, polských a maďarských filmů s doprovodnými aktivitami z oblasti kultury, umění, výchovy a vzdělávání. Přínosem pro českou kinematografii je její propagace a prezentace v zemích Visegrádu v rámci této přehlídky.

Dalším projektem bylo *Třinecké filmové léto – 19. ročník* (dotace 150.000 Kč) – pětidenní nekomerční přehlídka filmové tvorby sousedících států. Realizátorem je obecně prospěšná společnost Klub kultury, Třinec.

Významným projektem byl *XII. ročník mezinárodního festivalu česko, německo, židovské kultury Devět bran 2011* (dotace 1 800 000 Kč) realizovaný Mgr. Pavlem Chalupou, podpořený Ministerstvem kultury již podeváté.

Dalšími projekty, kde se často objevuje tematika národnostních menšin, jsou festivaly dokumentárních filmů. Obecně prospěšná společnost Člověk v tísni realizovala *13. mezinárodní festival dokumentárních filmů o lidských právech – Jeden svět*, podpořený od ministerstva kultury dotací 4 000 000 Kč. Během Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět byl jako doprovodná akce rovněž pořádán třídenní otevřený workshop ve spolupráci s renomovanou německou vzdělávací institucí *Documentary Campus – DOCUMENTARY CAMPUS Praha 2011* (dotace 250 000 Kč), zaměřený na tvorbu, produkci a distribuci (nejen) lidskoprávních dokumentů s ohledem na nové trendy, díky nimž přestávají být klasická média jako televize či kino jediným odbytištěm pro audiovizuální tvorbu. Byl součástí mnoha významných evropských festivalů, např. MFF Krakov (Polsko), MFF Lipsko (Německo), *Sunny Side of the DOC* (Francie) ad. V ČR se konal poprvé.

Sdružení *Jihlavský spolek amatérských filmařů JSAF* obdržel od resortu dotaci ve výši 2 800 000 Kč na projekt *15. mezinárodní festival dokumentárních filmů Jihlava 2011*.

Jmenovat můžeme ještě projekt občanského sdružení *Zapomenutí – Pocta dětským obětem holocaustu – mediální prezentace* (dotace 400 000 Kč). Je druhou fází projektu *Zmizelí sousedé* (dotace v roce 2010 od MKČR 400 000 Kč), který byl oceněn Evropskou komisí Zlatou hvězdou za aktivní občanství 2008. Zachycením výpovědí svědků a pamětníků písemně i audiovizuálními médii a také zachycením změny postojů účastníků projektu během projektu a později společnou prezentací na webu projekt zprostředkovává několikaměsíční badatelskou práci historikům budujícímu databáze těchto výpovědí (oddělení holocaustu

a dějin židovských obcí v Čechách a na Moravě v Židovském muzeu v Praze, portál Paměť národa aj.).

9.5. Dotační programy na podporu integrace příslušníků romské menšiny

○ Ministerstvo kultury

Do výběrového dotačního řízení ministerstva kultury na podporu integrace příslušníků romské menšiny se přihlásilo celkem 29 žadatelů s 34 projekty. Většina žadatelů měla status občanských sdružení, ale zúčastnily se i církevní organizace, obecně prospěšné společnosti, společnosti s ručením omezeným a příspěvkové organizace resortu kultury. Celkem bylo podpořeno 28 projektů od 26 žadatelů, přičemž byla rozdělena částka 1 839 000,- Kč.

V průběhu roku 2011 a 2012 však dva subjekty dotaci vrátily a následovaly ještě další částečné vratky. Celkem bylo tedy podpořeno 26 projektů od 25 žadatelů částkou 1 761 804,- Kč (stav k 24. únoru 2012). Přehled dotací v programu na podporu integrace příslušníků romské komunity uvádí příloha 8.

○ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Program na podporu integrace romské komunity vytváří předpoklady pro naplňování včasné péče o romské děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí a zvýšení předpokladu zapojení dětí žijících v prostředí sociálního vyloučení či sociálním vyloučením ohrožených do hlavního vzdělávacího proudu. Má rovněž přispět k vyrovnávání vzdělávacích šancí žákyň a romských žáků ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí v rámci hlavního vzdělávacího proudu, měl by poskytnout pomoc a motivaci romským žákům/žákyním základní a střední školy při volbě další vzdělávací dráhy a přípravě na povolání. Znamená podporu pedagogických pracovníků včetně asistentů pedagoga, kteří pracují s romskými dětmi, žákyněmi a žáky z odlišného sociokulturního prostředí v předškolním a základním vzdělávání, podporu vytváření materiálů pro práci s dětmi v integrovaných skupinách a podpora zpracování odborných studií zaměřených na vzdělávání dětí, žáků a studentů z cílové skupiny programu, podporu vytváření nabídky volnočasových aktivit pro danou cílovou skupinu a integrace dětí a mládeže z romských komunit.

Přínos Dotačního programu na podporu sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol spočívá v jejich materiální podpoře.

Opatření ministerstva práce a sociálních věcí směřující také k integraci romské menšiny se týká v první řadě Operačního programu *Lidské zdroje a zaměstnanost*, který je popsán v příloze 10.

Ministerstvo spravedlnosti ve vztahu k romské menšině uvádí činnost *Probační a mediační služby*, která je rozvedena v příloze 11.

10. Právo na rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny

- Elektronická veřejnoprávní média

- Český rozhlas

Veřejnoprávní Český rozhlas vysílá i v roce 2011 týdně pro romskou národnostní menšinu hodinový pořad *O Roma vakeren* (v sobotu od 20:05 do 21:00 hod.), který přináší zprávy a reportáže z aktuálních událostí, seznamuje s romskou historií, literaturou, kulturou a informuje o Romech v zahraničí. Přípravuje jej šest romských redaktorů redakce vysílání pro menšiny. Pořad reprizují regionální stanice Českého rozhlasu.

Obdobně je devíti slovenskými redaktory stejné redakce připravován pro slovenskou menšinu pořad *Stretnutie*, který je vysílán vždy v neděli od 20:05 do 21:00 hod.; náplň pořadu je obdobná jako v romském vysílání a stejně tak jej reprizují regionální ČRo.

Na stanici *Leonardo Českého rozhlasu* navíc již od roku 2009 realizuje občanské sdružení slovenské menšiny *Bona Fide* hodinový pořad *Džavotanie (Rozprávanie po slovensky o Slovensku a Slovákoch)*, jenž byl podpořen v dotačním programu *Podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin*. Pořad má měsíční periodicitu.

- Česká televize

Televizní zpravodajský pořad *Wiadomości w języku polskim – Zprávy v polském jazyce* od roku 2010 mapuje nejdůležitější události z národnostně smíšeného regionu v příhraničních oblastech s Polskou republikou v Moravskoslezském a Olomouckém kraji. Zprávy jsou vysílány v polském jazyce s českými titulky. V premiéře se vysílají jako součást pátečních Událostí v regionech vysílaných z Ostravského studia České televize, na programu ČT1 v 18 hodin. Vysílání tohoto pořadu je regionální a pokrývá výše zmíněné kraje. Plánovaná stopáž zpráv v polském jazyce je 5–6 minut. Navíc web České televize rozšiřuje prostor televizního vysílání zpráv v polském jazyce. Kromě informací o pořadu a videoarchivu odvysílaných dílů přináší i další aktuální reportáže, pozvánky na akce, diskusní fórum a prostor pro náměty diváků. Česká televize tak zvyšuje objem informací poskytovaných v jazyce národnostní menšiny a zároveň tím přispívá k podpoře menšinových jazyků. Projekt byl podpořen níže zmíněným dotačním programem ministerstva kultury.

V polském jazyce byl dále realizován společný česko-polský projekt České televize, Televizního studia Ostrava s TVP Wrocław, pořad *Hranice dokořán - Rozmówki polsko-czeskie*. Šlo o cyklus 78 dílů zaměřených na ekonomickou a kulturní spolupráci příhraničních regionů i všední život tamních obyvatel. Projekt česko-polské spolupráce, který uspěl v dotačním řízení Operačního programu *Přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007-2013*, byl financován *Evropským fondem pro regionální rozvoj*. Vysílala jej do března 2012 Česká televize, studio Ostrava, každou neděli v 11:00 hod. na programu ČT 24 a TVP Wrocław rovněž v neděli od 17:00 hod., s reprízou ve středu v 18:00 hod. Pořad na polské straně vysílala také studia v Opoli a Krakově.

Pořad *Romani Luma*, rovněž podporovaný z níže uvedeného dotačního programu ministerstva kultury, připravovala pětičlenná redakce Televizního studia Ostrava. Šlo o desetiminutové internetové vysílání o životě v Česku očima romských reportérů, s aktuálními informacemi a reportážemi o Romech a pro Romy. Pořad je moderovaný v češtině a opatřený titulky v romském jazyce

- Dotační program ministerstva kultury

V rámci programu *Podpory rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin* je realizována podpora vydávání periodického tisku a výroba programů pro

rozhlasové nebo televizní vysílání v jazycích národnostních menšin, pokud jsou tato periodika či vysílání určena pro šíření na území České republiky a nejsou-li tyto činnosti vykonávány za účelem dosažení zisku. Média napomáhají šíření informací a posilují etnické vědomí příslušníků národnostních menšin na území České republiky. Zároveň je tak snižováno přesvědčení, že národnostní menšiny mají jen omezenou možnost rozvoje vlastního jazyka a případně že by na ně mohl být vytvářen nátlak směřující k asimilaci. V roce 2011 bylo Ministerstvem kultury podpořeno celkem 29 projektů.

Poskytovatelem dotací podle nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, v programu rozšiřování a přijímání informací v jazycích příslušníků národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti, které tradičně a dlouhodobě žijí na území České republiky, je Ministerstvo kultury, zastoupené odborem médií a audiovizí.

Dotací bylo podpořeno 29 projektů. Byly podpořeny dva projekty mediální, dva projekty bulharské menšiny, jeden maďarský, tři německé, tři polské, čtyři romské, jeden rusínský, tři ruské, jeden řecký, pět slovenských, jeden srbský, dva ukrajinské a jeden projekt židovské menšiny. Charakteristika jednotlivých periodik je uvedena v příloze 7.

Z pohledu na výši celkové finanční částky, jež je dotačnímu programu v posledních 5 letech poskytována (viz tabulka níže) vyplývá, že podpora oproti vzrůstajícímu počtu přihlášených i nových projektů klesá. Tuto skutečnost pokládají zástupci národnostních menšin za likvidační, a proto snižují celkové náklady na vydávání periodik. To však nejde do nekonečna. Negativně se též projevovalo zahrnutí DPH do nákladů na projekt.

rok	výše dotace (Kč)	počet projektů				cca průměr na přihlášený projekt (Kč)
		celkem přihlášených	Z toho oceněných	nových proti předchozímu roku	neoceněných	
2008	28 767 000	29	24	2	5	992 000
2009	30 134 000	32	26	2	6	941 000
2010	23 847 000	37	29	3	8	644 000
2011	28 571 000	34	29	4	5	840 000
2012	21 929 000	36	26	7	10	609 000

11. Vnitřní bezpečnost

11.1. Ministerstvo spravedlnosti

K činnostem, které organizuje Probační a mediační služba, je nutno přiřadit boj s extremismem.

- Multitýmy pro mládež a probační programy pro mladistvé pachatele

Efektivita intervencí směřujících k zamezení opakování trestné činnosti spojené s extremistickými projevy, a to zejména u osob mladistvých nebo osob blízkých věku mladistvým či mladých dospělých, je podle dostupných zkušeností ze zahraničí výrazně ovlivněna úzkou součinností policie, státních zástupců, soudců, probačních pracovníků a poskytovatelů sociálních a dalších služeb. Jednou z možných cest řešení je realizace konkrétních projektů, v jejichž rámci by byla detailně mapována potřebná lokalita, definován profil pachatele tohoto typu trestné činnosti a společně by pak byla vybrána možná strategie řešení kriminality výše uvedeného typu. PMS v případech mladistvých pachatelů prosazuje tento postup v rámci „týmů pro mládež“ v jednotlivých soudních okresech.

V rámci akreditovaných probačních programů pro mladistvé je extremismus často kontraindikací pro zařazení do programu, (programy poskytují externí organizace), ale není tomu tak u všech programů. Příkladem probačního programu, který je otevřen také pachatelům rasisticky motivovaných trestných činů, je *Učební program-mladiství*, který je veden v seznamu akreditovaných probačních programů pro mladistvé, spravovaném ministerstvem spravedlnosti. Program pracuje kognitivně behaviorální metodou, která zahrnuje práci mladistvých ve skupině, při které je využívána řízená diskuse, zprostředkování nových informací, přímá aktivita klientů, jejich písemné projevy, nácvik nové strategie chování. Program je doplňován i individuálními způsoby práce s mladistvými. Obdobně pak program *Právo pro každý den*, který je založen na skupinové práci, během níž jsou využívány metody interaktivní výuky, podporujících efektivní učební strategii a zároveň rozvíjejících sociální dovednosti, dovednosti efektivní komunikace, schopnosti řešení konfliktů a schopnosti spolupráce s ostatními ve skupině. Lekce jsou zaměřeny na právo rodinné, občanské, pracovní a trestní.

PMS usiluje o rozvoj týmů pro mládež, koordinaci služeb pro mladistvé pachatele a rozvoj potřebných probačních programů v rámci tvorby a realizace projektů. Např. již podaný projekt *Zavedení a rozvoj nových probačních programů a programů RJ pro mladistvé pachatele trestných činů - posílení odborné spolupráce institucí“ (Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost)* je zaměřen na rozvoj účinných nástrojů na řešení kriminality mládeže, která je spojena s násilnými a agresivními projevy chování, na předcházení opakování trestné činnosti, sociální integraci mladistvých pachatelů a podporu účinných způsobů spolupráce a koordinace odborníků a relevantních institucí. Součástí projektu je i tvorba chybějícího probačního programu *Proti násilí* a jeho pilotní realizace a dále inovace metodiky činnosti týmů pro mládež.

Dále v projektu *Rozvoj probačních a resocializačních programů - posílení prevence a ochrany společnosti před opakováním trestné činnosti“ (Program česko-švýcarské spolupráce)* bude rozšiřována kapacita a dostupnost probačních a resocializačních programů pro pachatele, kteří vykonávají alternativní tresty či opatření (*mladiství i dospělí*), a rovněž pro odsouzené do výkonu trestu odnětí svobody. Součástí projektu bude inovace a rozšíření programu pracujícího kognitivně behaviorální metodou do všech soudních okresů.

11.2. Ministerstvo vnitra

- Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období let 2008-2012

Pro toto období byly Strategií stanoveny celkem 4 hlavní cíle:

- a) konsolidovat problematiku policejní práce založenou na principech *community policing* v systému Policie ČR;
- b) zajistit informovanost policistů na všech úrovních o policejní práci i s menšinami, jejím smyslu a prioritách, cílech a úkolech vyplývajících ze Strategie;
- c) zajistit systematické vzdělávání a přípravu policistů pro práci ve vztahu k menšinám;
- d) pro zajištění implementace aktualizované Strategie vytvářet akční plány. V roce 2011 byly realizovány následující konkrétní aktivity:
  - byla realizována pravidelná krajská a celorepubliková setkání policejních specialistů na menšiny - tzv. *styčných důstojníků pro menšiny* a členů jejich pracovních skupin. Styční důstojníci pro menšiny působí na každém krajském ředitelství Policie ČR a jedná se o klíčové policisty, kteří v rámci svých kompetencí zcela zásadním způsobem ovlivňují praktický výkon činnosti Policie ČR v této oblasti. Předmětem těchto setkání je stabilně rekapitulace činnosti na úseku menšin za uplynulé období, vzájemné představení činnosti, dobré praxe a hlavních problémů v dané oblasti v rámci všech 14 krajů a v neposlední řadě průběžné vzdělávání k aktuálním tématům za účasti lektorů jak z policejní praxe, státní správy / samosprávy, tak zástupců akademické obce či nevládního sektoru.²¹
  - velký důraz byl v předmětném období kladen na *výměnu dobré praxe a hledání inspirace u zahraničních modelů práce policie s menšinami*. V březnu 2011 byla v rámci projektu odboru bezpečnostní politiky MV realizována expertní mise australského odborníka Ivana George Kolarika²² na téma práce policie s menšinami. Hlavními aktivitami byla setkání s vedením ministerstva vnitra a Policie ČR (ministr vnitra, policejní prezident, ředitelé krajských ředitelství P ČR) a dalšími zástupci resortu a Policie ČR, účast na tří denním setkání styčných důstojníků pro menšiny a členů jejich pracovních skupin, návštěva Parlamentu ČR a Vyšší a střední policejní školy v Praze-Hrdlořezech. V rámci těchto setkání Ivan G. Kolarik prezentoval australský model práce policie s menšinami, s akcentem na *community policing*, systém vzdělávání policistů v oblasti menšin či otázku spolupráce se samosprávou a nevládním sektorem. Současně předal zástupcům MV základní koncepční a metodické materiály *National Police Ethnic Advisory Bureau* (národní osnovy výuky policie v *cross-cultural awareness*, komunikační strategie během mimořádných událostí, příručka popisující dopad různých náboženství na výkon policie, metodika celonárodního přístupu k náboru do policie aj., strategické plány poskytování policejních služeb v kulturně rozmanitém prostředí aj.)

²¹ Podrobný obsah a jednotlivé prezentace jsou ke stažení na intranetových stránkách OBP MV v sekci Policie a minority, Semináře, viz.: <http://web.mv.cz/obp/mensiny/jednani.html>

²² Ivan G. Kolarik, který se narodil v Praze a má silné vazby na Českou republiku, je uznáván jako průkopník policejních služeb pro kulturní menšiny ve státu Victoria. Jako první na pozici Poradce pro etnické záležitosti policejního sboru státu Victoria zavedl nové odvětví práce policie specificky zaměřené na komunikaci a spolupráci s menšinami, přičemž propracovaný, funkční a dlouhodobě uplatňovaný systém australské policie se stal významnou inspirací pro řadu policejních sborů v EU. Je držitelem několika ocenění, a to například Ceny policie státu Victoria za vytrvalou etickou službu či nejvyššího australského civilního vyznamenání medaile Řádu Austrálie (Order of Australia Medal - OAM) za rozvoj kvalitních vztahů mezi policií a lidmi neanglofonního původu. Po Sametové revoluci se podílel na žádost tehdejší Federální vlády ČSFR na ustanovení Cizinecké policie.

a byl zajištěn jejich překlad, aby mohly být využity ve strategických a metodických dokumentech MV a Policie ČR.

- značná pozornost byla věnována vzdělávání policistů v oblasti problematiky menšin a multikulturní výchovy. V říjnu 2011 byl realizován třídní sebezkušenostní trénink pro styčné důstojníky pro menšiny *Menšiny ve společnosti*. Cílem tohoto v rámci Policie ČR inovativního projektu bylo posílit senzibilitu policejních specialistů při práci s nositeli kulturních, náboženských a jiných specifík prostřednictvím intenzivního a sugestivního prožitku v rámci modelových situací se všemi problematickými aspekty (komunikační resp. jazyková bariéra, diskriminace, ztížená pozice ve vyjednávání s nositeli moci při obhajobě svých práv, nedůvěra, strach aj.). Daných cílů bylo dosaženo prostřednictvím interaktivních metod, diskusí, prožitkových simulací a aktivit s následným rozбором a teoretickým zobecněním jako zdroje zkušenosti a poznání. Kurs byl ze strany realizátorů i samotných účastníků velmi kladně hodnocen, zejména pro přesah do policejní praxe a propojení do široké oblasti, ve které Policie ČR působí. Realizace kursu prokázala, že metoda sebezkušenostního tréninku umožňuje mnohdy výrazné proměny vnitřního náhledu na konkrétní problémy a mnohem hlubší a trvalejší udržení získaných informací, než klasické formy uplatňované formou přednáškové činnosti. Vzhledem k těmto kladným výstupům je plánována další realizace v roce 2012 a v delším časovém horizontu ideálně vyškolení vlastních lektorů, kteří by do budoucna zajišťovali širší realizaci v rámci P ČR.
- v roce 2011 byl v rámci policejního školství akreditován dvoudílný vzdělávací kurs pro styčné důstojníky pro menšiny a členy pracovních skupin, zaměřený na problematiku práce v multikulturním prostředí. První dva běhy kursu byly realizovány v listopadu a prosinci 2011. Během těchto dvou kursů bylo proškolen celkem 100 policistů, pověřených danou agendou. Lektoři kursu jsou jak policejní experti z praxe, tak zástupci akademické obce a nevládního sektoru. Cílem kursu je poskytnout účastníkům základní teoretickou průpravu pro práci na úseku menšin a vybavit je potřebnými kompetencemi pro jednání s nositeli kulturních, sociálních a jiných zvláštností. Obsah tohoto celkem šestidenního kursu tvoří následující témata: komunikace v interkulturním prostředí; lidská práva a diskriminace; psychická zátěž policisty při styku s menšinami; obchod s lidmi; princip etnické neutrality; rasové profilování; extremismus; systém práce P ČR v multikulturním prostředí; gangy etnických menšin; migrace; cizinci v ČR; problematika sociálního vyloučení; Romové v ČR; Náboženství a sekty.
- Problematika národnostních menšin je součástí výuky předmětů Základní odborné přípravy vyučovaných ve vyšších policejních školách ministerstva vnitra. Úkolem policejního vzdělávání je vybavit příslušníky odpovídajícími kompetencemi, které jim usnadní orientaci v odlišnostech kulturních hodnot a vzorců jednání, zefektivní jejich přístup k menšinám a policii jako celku pomohou k adaptaci na výkon v podmínkách zvyšující se sociální diverzifikace. Očekávaným výstupem policejního vzdělávání v dané oblasti je informovanost policisty o specifikách menšin, kompetence k profesionálně odvedené práci založené na oboustranné důvěře policisty a příslušníka menšiny a úspěšném importu práva a spravedlnosti do těchto komunit. Policejní vzdělávání je možno chápat jako vklad do integračních tendencí a způsobů přispívajících k zajištění bezpečnosti a snížení kriminality.

Problematika lidských práv je na úseku policejního vzdělávání zakomponována z hlediska obecného a dále v podobě dílčích oblastí zaměřených na národnostní a etnické menšiny včetně Romů, rasismu, xenofobie, domácího násilí atp. do rámcových vzdělávacích programů, školních vzdělávacích programů a učebních plánů akreditovaných studijních programů dle jednotlivých druhů policejních škol. Zpravidla je součástí jiných

tematických obsahů, se kterými má společný cíl. Zásadní otázky z uvedené problematiky jsou z podnětu zadavatele vzdělávacího programu (Policejního prezidia ČR) zabudovány do profilu absolventa, další možností je vytvoření samostatné, specificky zaměřené vzdělávací aktivity (např. kursu).

Vyšší a střední policejní škola v Holešově zorganizovala v roce 2011 pro své studenty seminář na téma *Interkulturní dialog ve škole* a v návaznosti na projekt Leonardo da Vinci diseminační seminář *Lidská práva ve společnosti, v policejní práci a vzdělávání*. Škola realizuje také projekt *Policie pro všechny*, v jehož rámci řeší vytvoření rovných příležitostí pro žáky 9. tříd ZŠ z národnostních menšin žijících v ČR při přijímacím řízení a vzdělávání ve vyšší a střední policejní škole v Holešově tak, aby nedocházelo k jejich vyčleňování z hlavního vzdělávacího proudu a obstáli v konkurenci na trhu práce. V současné době je ve škole v rámci projektu ve čtyřech ročnících 50 žáků zastupujících 15 národnostních menšin. V rámci školy pokračovaly také projekty *Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově* a *Vzdělávání žáků národnostních menšin ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově*. Projekty byly vypracované na základě výzvy v rámci operačního programu „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“.

- Problematika národnostních menšin je také součástí dalšího profesního vzdělávání zaměstnanců ministerstva vnitra, a to v tematickém bloku *Lidská práva*, který je realizován průběžně. Od roku 2008 je problematika lidských práv součástí vstupního vzdělávání pro nové zaměstnance ministerstva vnitra v rozsahu tří hodin.
- Prevence kriminality
- V rámci Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011 (schválena usnesením vlády č. 1150/2007) byl rozdělen systém prevence kriminality na tři úrovně - republikovou, krajskou a městskou. V rámci krajské a městské úrovně pokračovala realizace programů prevence kriminality, které jsou tvořeny dílčími konkrétními projekty prevence kriminality. V roce 2011 bylo podpořeno částkou 4 191 000,- Kč 16 projektů, které byly zaměřeny na prevenci rasismu a xenofobie a na podporu sociálně handicapovaných komunit. Podmínkou podpoření projektu je finanční spoluúčast obce.
- Pokračoval *Program prevence kriminality a extremismu - Úsvit* (dále jen „Program Úsvit“). Jedná se o specifický program, který přispívá ke zvyšování bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách, působí preventivně proti extremismu a motivuje občany k řešení svých problémů. V roce 2011 realizovalo program 25 měst a obcí a podpořeno bylo 36 projektů částkou 7 182 000,- Kč.

Podpořené projekty byly z oblastí: Asistent prevence kriminality (asistent městské policie pro oblast veřejného pořádku z řad dlouhodobě nezaměstnaných a obtížně zaměstnatelných obyvatel sociálně vyloučené lokality), vzdělávací kursy pro strážníky městské policie, vzdělávání v oblasti prevence zadlužování a finanční gramotnosti a technická opatření zvyšující bezpečí obyvatel sociálně vyloučené lokality (např. kamerové monitorovací systémy, osvětlení rizikových míst, bezpečnostní mříže nebo dveře ve společných částech domů).

V rámci Programu *Úsvit* proběhl v listopadu 2011 týdenní vzdělávací kurs pro strážníky a policisty v Břeclavi, Liberci, Kojetíně, Brně, Frýdku-Místku, Českých Budějovicích a v Kroměříži. V Libereckém kraji se realizoval jeden celokrajský kurs. Cílem bylo zajištění efektivního výkonu služby v nestandardních situacích, zejména prohloubení obecných znalostí a praktických dovedností v oblasti prevence kriminality s důrazem na zvláštnosti policejního působení v sociálně vyloučené lokalitě a předcházení konfliktním situacím.

Během října až prosince se realizovala série dvoudenních vzdělávacích kursů pro asistenty prevence kriminality (asistent městské policie pro oblast veřejného pořádku z řad dlouhodobě nezaměstnaných a obtížně zaměstnatelných obyvatel sociálně vyloučené lokality) a jejich

mentory (strážníci městské policie a příslušníci Policie ČR). Cílem kursu je zvyšování bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách, eliminace kriminálně rizikových jevů a prevence útoků páchaných s extremistickým motivem. Jedná se o interaktivní praktický trénink způsobů, jak získat, motivovat a především prakticky zapojit obyvatele sociálně vyloučených lokalit do procesu zvyšování bezpečí, eliminace kriminálně rizikových jevů a prevence útoků páchaných s extremistickým motivem. Kursy proběhly ve 12 obcích.

Práce asistentů prevence kriminality, kteří působí v sociálně vyloučených lokalitách, vyhodnocení jejich dosavadní činnosti a výměna nabytých zkušeností byla hlavní témata pracovního setkání na ministerstvu vnitra, které se uskutečnilo 20. prosince 2011. Účastnili se ho představitelé ministerstva vnitra, Úřadu vlády, Policie ČR, zástupci samospráv měst a obcí a asistenti prevence kriminality. Závěrem setkání převzali zástupci měst a obcí osvědčení odboru prevence kriminality určené 150 úspěšným absolventům základního kursu odborné přípravy pro asistenty a mentory městské policie.

Z vyhodnocení realizace Programu *Úsvit* vyplývá, že se v těchto lokalitách zvyšuje pocit bezpečí občanů, že objektivně dochází ke snížení počtu oznámení a stížností na vybrané přestupky zejména proti veřejnému pořádku, jejichž pachatelé byli v hojné míře právě příslušníci romské komunity. Došlo zároveň ke zvýšení objasňenosti různých přestupků, a to na základě místní a osobní znalosti asistentů. Asistenti jsou obyvateli lokality velmi pozitivně přijímáni a obyvatelé lokalit se na ně se svými problémy obracejí (a to jak příslušníci romské menšiny, tak i příslušníci majority).

Ministerstvo vnitra zpracovalo v roce 2011 žádost o dotaci tříletého projektu *Asistent prevence kriminality* a předložilo ji v rámci individuální výzvy č. 61 OPLZZ. Projekt byl hodnotící komisí kladně posouzen a podpořen dotací z prostředků ESF ve výši 37 771 432,- Kč. V rámci projektu bude po dobu 24 měsíců zajištěna činnost 50 asistentů prevence kriminality v deseti sociálně vyloučených lokalitách Ústeckého, Moravskoslezského a Středočeského kraje. Současně bude vytvořen akreditovaný vzdělávací kurs a metodika práce asistentů.

- Na lokální úrovni pokračuje spolupráce Policie ČR se zástupci samospráv a nevládních organizací. Např. spolupráce Policie ČR s asistenty při jednání s policií a dalšími úřady (Přerov, Brno, Olomouc, Ostrava aj.), případové konference (Cheb), účast policistů na kulturních/společenských akcích příslušníků menšin, společná realizace letních táborů pro děti ze sociálně vyloučených lokalit či společná sportovní utkání.²³
- V rámci programu *Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015 (BV II/1-VZ)* se realizuje projekt *Zmapování postojů veřejnosti v ČR k pravicově extremistickým, rasistickým a xenofobním myšlenkám a jejich šířitelům s ohledem na integraci menšin a cizinců*. Projekt je sociologickým výzkumem k vnímání neonacistických idejí, rasismu, antisemitismu, antiislamismu, proticizineckých nálad a dalších projevů xenofobie.
- V průběhu roku zajišťovalo ministerstvo vnitra monitoring médií. Evidovalo příspěvky, které byly uveřejněny ve vybraných předních českých tištěných a elektronických médiích a týkaly se Ministerstva vnitra a problematiky nejen národnostních menšin, ale cizinců obecně.²⁴

---

²³ Podrobnější informace k oblasti práce Policie ČR ve vztahu k menšinám jsou dostupné na webových stránkách <http://www.mvcr.cz/clanek/prevence-519728.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3d>.

²⁴ <http://www.mvcr.cz/azyl-migrace-a-integrace.aspx>

12. Dotační programy a další dotace, shrnutí

Podpora aktivit příslušníků národnostních menšin patří dlouhodobě mezi hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO. Uskutečňuje se prostřednictvím dotačních programů ze státního rozpočtu a tematicky se člení do programů:

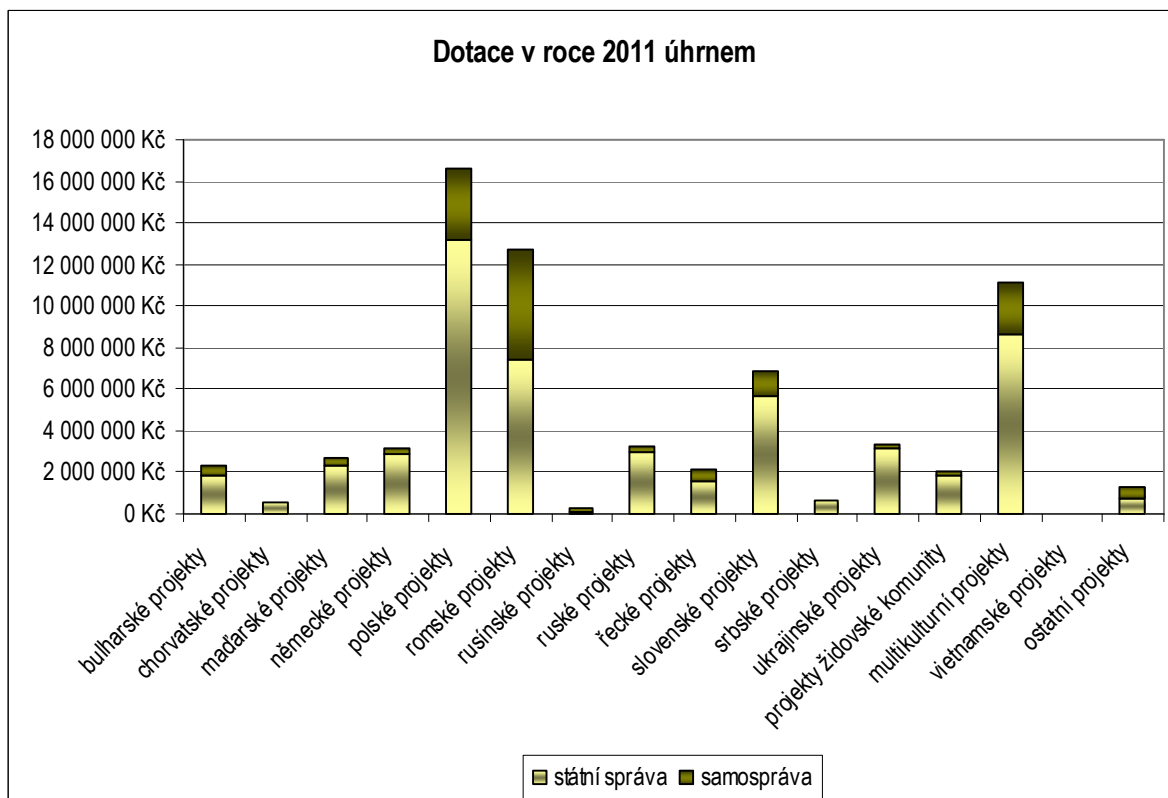
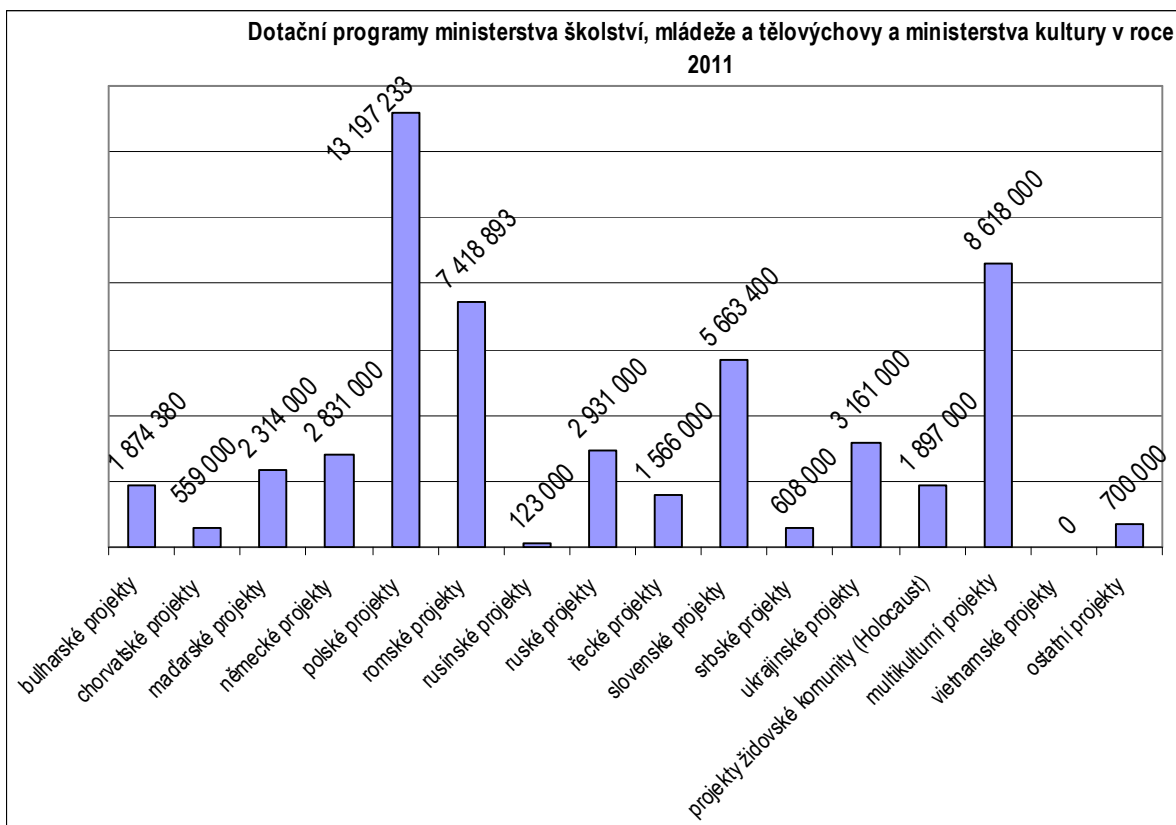
- Podpora uchování, rozvoje a prezentace kultur národnostních menšin,
- Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin,
- Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy,
- Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity.

Podpora projektů na podporu aktivit národnostních menšin je závislá především na dotacích ze státního rozpočtu. Přehled o nich ukazuje následující tabulka, která dokládá státem vynaložené výdaje na aktivity národnostních menšin v roce 2011:

<i>oblast</i>	<i>specifikace</i>	<i>poskytovatel dotace (typ dotace)</i>	<i>výše dotace (Kč)</i>
a)	Kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin (včetně podpory Světového romského festivalu KHAMORO Praha)	Ministerstvo kultury (odbor regionální a národnostní kultury - dotační program)	8 541 906
	Provoz Muzea Romské kultury v Brně	Ministerstvo kultury (odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií, odbor umění a knihoven, odbor církví)	11 828 457
	Další dotace na aktivity příslušníků národnostních menšin, podporu multikultury a lidských práv		6 838 000
b)	Podpora rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin	Ministerstvo kultury (dotační program)	28 571 000
c)	Vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	16 284 000
a) - c)	Dotační program implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků	Úřad vlády ČR (usnesení vlády č. 637 ze dne 11. června 2005 ve smyslu usnesení č. 315 ze dne 27. dubna 2010)	1 850 000
d) ²⁵	Program na podporu integrace příslušníků romské komunity	Ministerstvo kultury (dotační program)	1 761 804
	Podpora integrace romské komunity	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dotační program)	12 612 000
	Integrace příslušníků romské komunity – podpora romských žáků středních škol		8 790 000
	Rozvojový program na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání a vzdělávání dětí a žáků se sociokulturním znevýhodněním		39 909 662
	Program podpory asistentů pedagoga žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí		74 416 907
	Program podpory terénní práce		9 579 921
	Podpora koordinátorů romských poradců		4 565 700
	Prevence sociálního vyloučení a odstraňování jeho důsledků	Úřad vlády ČR (dotační programy)	19 669 000

celkem 245 218 357 Kč

²⁵ Další Programy, speciálně projekty financované z Evropského sociálního fondu se zde neuvádějí (např. OP LZZ, IOP atd.).

Z pohledu na graf vyplývá pokračující nárůst podpory multikulturních projektů, rovněž tak poľských, ostatní výkyvy lze přisoudit proměnlivé kvalitě předkládaných projektů.

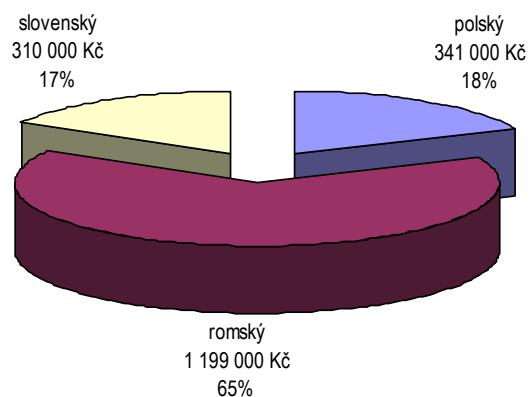
PŘÍLOHY

Dotační program podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků 2011 – přehled projektů

<i>témat. okruh / jazyk</i>	<i>žadatel</i>	<i>Název projektu</i>	<i>podíl dotace na celkovém rozpočtu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
C/pol	obec Hnojník	Označení názvu obce v polském jazyce	100%	15 914
A/pol	Polský kulturně - osvětový svaz v ČR	Přednáškové aktivity Mezigenerační regionální univerzity (MUR)	69%	65 000
A/slo	Bona Fide	Podťe s nami do rozprávky - Pojdťe s nami do pohádky	100%	180 000
A/pol	Kongres Poláků v České republice	Jazyk - škola -prostor. Polština a nářečí na Těšínsku	49%	110 000
A/rom	Nová škola	Romano suno 2011	70%	300 000
A/rom	Pražská společnost bloumající veřejnosti, o.s.	Romarium	100%	150 000
A/rom	R-Mosty, o.s.	Romština a romský etnolect - didaktická pomůcka pro pedagogy	100%	180 000
A/slo	Slovensko-český klub	Rozumiete správne po slovensky?	69%	130 000
A/pol	Stowarzyszenie Obywatelskie Silesia	Polština- těšínské nářečí- tradice,děti, mládež	55%	30 086
B/rom	Univerzita Karlova v Praze	Prethodžipen – Překlad. Analýza potřeb v oblasti překladu a tlumočení mezi romštinou a češtinou	70%	189 000
B/rom	Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta	Multidialektní slovník romštiny	70%	380 000
B/pol		Povaha česko-polského jazykového kontaktu v rámci polské komunity v Praze	70%	120 000

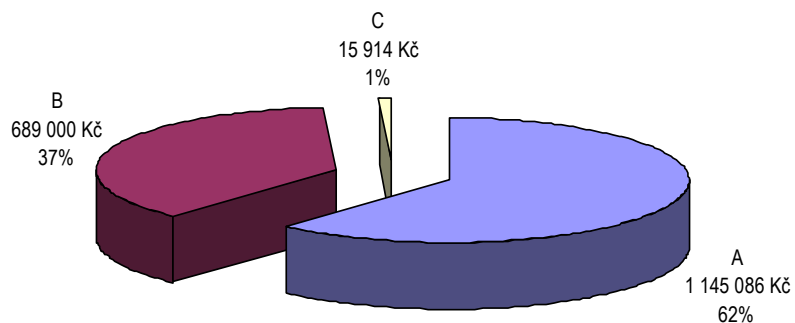
1 850 000

Dotace po jednotlivých jazycích národnostních menšin

Vymezení programu:

Dotace po tematických okruzích

A) Vzdělávací aktivity

B) Kvantitativní a kvalitativní analýzy zaměřené na výzkum užívání menšinových jazyků

C) Podpora užívání tradičních a správných forem místních názvů v menšinových jazycích

Reflexe národnostních menšin

1. *Zhodnoťte činnost organizací vlastní národnostní menšiny (kromě jiného jejich vzájemnou spolupráci, způsob komunikace v rámci menšinového společenství, způsob financování jejich činnosti atd.).*

BULHARSKÁ MENŠINA²⁶

V roce 2011 v rámci bulharské menšiny na území ČR vyvíjely činnost tyto organizace, sdružení, kluby:

- *Bulharská kulturně osvětová organizace v České republice (BKOO), Praha, se svými regionálními kluby v Praze, Ostravě, Olomouci, Plzni, Kladně a Mostě*
- *Bulharská kulturně osvětová organizace sv. Cyril a Metoděje, Praha*
- *Občanské sdružení Vazražďane, Praha*
- *Občanské sdružení Zaedno, Praha*
- *Občanské sdružení Bulharská beseda, Praha*
- *Bulharské kulturně osvětové sdružení, Brno*
- *Občanské sdružení Pirin, Brno*
- *Bulharský kulturní klub, Mladá Boleslav*
- *Občanské sdružení Bulharská pravoslavná obec, Praha*
- *Křesťanské sdružení Bulharů v České republice Svatého Nikolaje Mirlikijského Divotvůrce, Praha*
- *Bulharská pravoslavná obec*

I v roce 2011 vycházely na území ČR dva časopisy bulharské menšiny, časopisy *Balgari* (vydává sdružení *Vazražďane*) a *Roden glas* (vydává *BKOO* Praha). Hlavním zdrojem finančních prostředků na jejich vydávání je ministerstvo kultury. U časopisu *Balgari* pomohli v loňském roce také sponzoři, různé dary a prodej časopisu.

Časopis *Balgari* vychází od roku 2001: od oficiálního uznání bulharské menšiny v České republice. Jeho cílem je odpovídat potřebám příslušníků bulharské menšiny v České republice s demokratickými názory na literaturu, kulturu, politiku, novinářství. Časopis je distribuován formou předplatného v Praze, Brně, Ostravě, Ústí nad Labem, Plzni, Mostě, Děčíně, Kladně českou poštou. Posílá se i *Bulharské škole Petra Berona* v Praze, bulharskému velvyslanectví a Univerzitě Karlově.

Spolupráce mezi jednotlivými bulharskými organizacemi byla na lepší úrovni, což dokazuje jejich zájem si pomáhat v organizaci a realizaci kulturních a dalších aktivit. Některá sdružení se potýkala s nedostatkem financí, potřebných pro realizaci nápadů a záměrů a i v tom směru je velmi záslužná vzájemná pomoc mezi nimi (např. *BKOK* Ostrava pravidelně poskytuje finanční pomoc na kulturně-osvětovou činnost bulharským klubům v Ústí n. Labem a Mostu.)

Na financování kulturních a dalších aktivit bulharské menšiny se výrazně podílely Ministerstvo kultury, Magistrát hl. m. Prahy, Magistrát města Brno.

Některé bulharské organizace (např. občanské sdružení *Pirin*, *Zaedno* a *Vazražďane*) se v roce 2011 aktivně zúčastňovaly kulturního života nejen svých měst i na území České republiky, ale také důstojně prezentovaly bulharskou menšinu na četných akcích městského, krajského i celorepublikového charakteru. Činnost většiny sdružení je zaměřena na uchování bulharské kultury a její prezentaci před českou veřejností.

²⁶ Text zpracovala Světlana Lazarova, členka Rady.

Bulharský kulturně osvětový klub v Ostravě je kompaktní, sjednocený, atmosféra je přátelská a nekonfliktní. Klub má svoji vlastní budovu, kde působí a sám finančně zabezpečuje klubovou činnost, jakožto i opravy a rekonstrukce budovy.

Hlavní činností *Bulharského kulturního klubu* v Mladé Boleslavi je sdružování bulharské menšiny v Mladé Boleslavi a občanů ČR sympatizujících s Bulharskem do spolku, ve kterém si mohou vyměňovat zkušenosti, názory a postřehy ze života a učit se vzájemně kulturním zvláštnostem. Za tímto účelem pořádají každotýdenní setkání s občerstvením pro jeho účastníky. Je to sdružení financované výnosy z vlastního majetku.

CHORVATSKÁ MENŠINA²⁷

Hlavní organizací zastupující zájmy chorvatské menšiny je *Sdružení občanů chorvatské národnosti*. Organizuje akce pro příslušníky menšiny, ale i veřejnost. Pečuje o zachování tradic a kultury Moravských Chorvatů a snaží se navazovat kontakty s organizacemi (i mimo ČR) podobného zaměření. Fakt, že příslušníci chorvatské menšiny netvoří kompaktní osídlení, výrazně ztěžuje vnitřní komunikaci a utváření identity tohoto etnika. Druhá organizace, která v komunitě působí, je *Sdružení Chorvatů Čech a Moravy*, její vliv je však marginální.

Na financování aktivit menšiny se podílí skrze dotační programy ministerstvo kultury, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ale především vláda Chorvatské republiky, bez jejíž finanční pomoci by menšina nebyla schopna ani uhradit provozní náklady zdevastované budovy Chorvatského domu, v němž má vzniknout Chorvatské muzeum (viz níže).

MAĎARSKÁ MENŠINA²⁸

Maďarskou menšinu i v roce 2011 nadále reprezentovaly stejné organizace jako v roce předchozím: *Svaz Maďarů žijících v českých zemích*, politicko-občanské hnutí *Coexistentia-Soužití* – Maďarská sekce, *Česko-maďarská obchodní komora*, *Spolek maďarských lékařů v ČR*, *Společnost Artura Görgeyho*, *Nadace Rákóczi*, *Spolek Iglice* v Praze. Mezi organizace lze zařadit také pražskou obec *Maďarské reformované církve*.

Kromě těchto organizací stále aktivně působí dva maďarské studentské spolky: *Spolek Endre Adyho* v Praze (AED) a *Spolek Ference Kazinczyho* (KAFEDIK) v Brně. Tyto spolky sdružují v již zmíněných městech pobývajících vysokoškolské studenty maďarské národnosti. Ve většině případů se jedná o občany Slovenské republiky. Tyto spolky aktivně spolupracují s ostatními, výše zmíněnými maďarskými organizacemi.

Největší organizací zůstává nadále *Svaz Maďarů*, který má sedm základních organizací a vlastní největší členskou základnu. Svou činností se ze všech organizací nejpodstatněji podílí na prezentaci maďarské kultury. Nutno ale opět poznamenat, že členská základna všech maďarských organizací se značně překrývá a na uspořádaných akcích se zúčastňují podle charakteru akce i jiné spolky. Spolupráce organizací je na velmi dobré úrovni.

Komunikačním jazykem v rámci organizací je maďarština. Znalost češtiny je v maďarské komunitě samozřejmá, s úřady příslušníci menšiny běžně komunikují česky.

Ke zlepšení součinnosti výrazně přispívá i časopis *Prágai Tükör*. V roce 2006 byla jeho koncepce v tomto ohledu mírně pozměněna, a nyní poskytuje pravidelné informace o všech maďarských organizacích, což se setkalo s kladnou odezvou.

²⁷ Na otázky odpověděli Ladislav Furiš, člen Rady a Ing. Jan Kopřiva, nový předseda sdružení.

²⁸ Text zpracovala Anna Rákoczi, členka Rady, a Magdalena Šmejkalová, Svaz Maďarů žijících v českých zemích.

Německá menšina je organizována ve dvou organizacích, *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku* a v *Kulturním sdružení občanů německé národnosti ČR*.

Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (dále jen SN) zastřešuje 12 setkávacích center, jež jsou zčásti samostatnými právními subjekty, zčásti součástí výše uvedených svazů.

Vrcholným orgánem SN je tzv. *Delegátní konference* neboli *Zemské shromáždění*, jež se dle platných stanov svolává dvakrát do roka. Konferenci tvoří jednotliví zástupci německých občanských sdružení podle předem stanoveného klíče. Delegáti jsou ve svých domovských organizacích voleni valnou hromadou na příslušné volební období. Počet delegátů je dán dle stanoveného klíče, předem schváleného Zemským shromážděním. V současné době čítá *Zemské shromáždění* 51 delegátů. Ti volí *Prezídium SN* a dále prezidenta/prezidentku SN. Volební období je tříleté. Poslední řádné volby proběhly v říjnu 2010. Prezídium má 9 členů. Statutárním zástupcem SN je prezident SN. Svazy SN vykazují více než 6000 organizovaných členů.

SN založilo dvě obecně prospěšné společnosti, a sice *Bohemia Troppau* a *Busow*. První z nich se zabývá ekonomicko-hospodářskou činností a podporuje podnikání v řadách německé menšiny v ČR. *Busow* je společnost sociálně zaměřená a zabývá se zejména projekty v oblasti vzdělávání, volnočasových aktivit pro mládež a seniory, především příslušníků německé menšiny v ČR. SN je zřizovatelem gymnázia Thomase Manna a ZŠ česko-německého porozumění v Praze. SN je vydavatelem periodika *Landeszeitung*, v současné době jediného periodika menšiny na území ČR.

SN je střešní organizací 23 svazů, které působí v celé České republice. V roce 2011 požádalo o členství ve SN *Setkávací centrum Adalberta Stiftera*, které má sídlo v Horní Plané. Zabývá se především německo-českou kulturní činností, tradicemi německé národnostní menšiny. Pořádá konference, k nimž patří *Hornoplánské rozhovory*, které mají bezmála dvacetiletou tradici. Členství rovněž zvažuje *Dům česko-německého smíření v Rýnovicích* – resp. v Jablonci nad Nisou. Z toho vyplývá, že SN je posilováno novými členskými základnami. Komunikace se všemi svými zastřešenými svazy probíhá bez jakýchkoli problémů. SN svolává dvakrát ročně valnou hromadu, její nejvyšší orgán, který sestává ze zástupců všech sdružených svazů. Ty mají možnosti komunikovat svoje záležitosti, problémy, návrhy apod. SN je tedy v kontaktu se všemi svými svazy osobně při jarním a podzimním zasedání. Dále probíhá komunikace telefonicky, emailem a poštovní cestou.

Financování Kulturně setkávacích středisek je v současné době zajištěno převážně státními dotacemi SRN. Příděl dotací je realizován přes Německé velvyslanectví v Praze. SN rozděljuje finanční prostředky přímo svazům, provádí kontrolu vyúčtování a komunikaci se svazy.

Financování projektů SN je zajišťováno z různých zdrojů. Jednak přes dotace Ministerstva vnitra SRN a ministerstva kultury a dále pak různými institucemi, fondy apod. Významnou institucí stran financování je *Česko-Německý fond budoucnosti*.

Činnost *Kulturního sdružení občanů německé národnosti ČR* (KSONN) se odehrává především ve 23 základních organizacích v pohraničí. Přesto, že členská základna je ve velmi vysokém věku, scházejí se členové pravidelně ke kulturním a společenským akcím. Akce se převážně odehrávají v místě základní organizace, jejíž předsednictvo je většinou ve spolupráci s obcí a jinými místními organizacemi.

Financování KSONN v r. 2011: dotace ministerstva kultury (příznána až v listopadu 2011), dotace Magistrátu města Prahy, některé obce, kde působí ZO, projektová činnost - velvyslanectví SRN. ³⁰

²⁹ Text zpracoval Martin Dzingel a Irena Nováková, členové Rady.

³⁰ Tato informace není zcela přesná. KSONN předložilo do výběrového dotačního řízení Ministerstva kultury v programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice v roce 2011 dva projekty, oceněn však byl pouze projekt *Pěvecký sbor – Heimatchor*. Resort kultury na uvedený projekt poskytl dotaci ve výši 20 000,- Kč dne 20. května 2011. Druhý projekt – *Zachování tradic, jazyka a prezentace německé menšiny v České republice* – nebyl v rámci výběrového dotačního řízení oceněn. Dotace ve výši 51 000,- Kč byla přidělena sdružení až v rámci navýšení dotací v listopadu 2011.

V roce 2011 působilo v ČR 32 polských spolků, z nichž následujících 31 je sdružených v Kongresu Poláků v ČR. Jedná se o těchto 28 tradičních organizací:

Harcerstwo Polskie w RC
Klub Polski w Pradze
Kolo Polskich Kombatantów
Macierz Szkolna w RC
MK PZKO Karwina-Nowe Miasto
Polski Związek Byłych Więźniów Politycznych
Polski Związek Kulturalno-Oświatowy
Polskie Towarzystwo Medyczne
Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica“
Polskie Towarzystwo Śpiewacze Collegium Canticorum
Polskie Towarzystwo Turystyczno Sportowe „Beskid Śląski“
Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej
Stowarzyszenie Osób Pracujících i Uczących się za Granicą
Stowarzyszenie Szkoła Polonijna w Pradze
Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich
Stowarzyszenie Emerytów Polskich
Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki
Stowarzyszenie Rodzina Katyńska
Stowarzyszenie Artystów Plastyków
Towarzystwo Nauczycieli Polskich
Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne
Zrzeszenie Literatów Polskich
Zrzeszenie Śpiewaczo-muzyczne Przyjaźń
Klub „Polonus“ w Brnie
Towarzystwo Avion
Stowarzyszenie Kurier Praski
Macierz Szkolna w Wędryni
Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne

Tři nově vzniklé v roce 2011:

Cieszyńskie Towarzystwo Fotograficzne
Klub Kultury (obecně prospěšná společnost)
Zaolziańskie Stowarzyszenie Lotnicze im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury

V rámci Kongresu Poláků v ČR pracuje neformální skupina Klub Stypendystów Fundacji Semper Polonia, v rámci PZKO Sekcja Akademicka *Jedność*. Jedná se o neformální sdružení akademické mládeže studující v Polsku a ČR.

Jako jediné polské občanské sdružení v ČR mimo Kongres Poláků v ČR působí Stowarzyszenie Elektrotechników Polskich.

Polské organizace mají bohatou spolkovou činnost, která se projevuje v desítkách menších i velkých kulturních akcí (různorodá kulturní setkání, koncerty, vystoupení, apod.). Polská menšina je rovněž velmi dobře zorganizovaná, co se týče reprezentace vlastních zájmů vůči polské a české straně. Úlohu hlasatele polských zájmů plní Kongres Poláků v České republice, který reprezentuje společné zájmy všech organizací a menšinových středisek. Jinak všechny organizace jsou absolutně samostatné a vyvíjejí vlastní činnost.

Největší organizací polské menšiny je *Polski Związek Kulturalno-Oświatowy* s cca 13 000 členy, působícími v rámci 84 místních skupin. Místní skupiny PZKO organizují mnoho kulturních

---

³¹ Text zpracovali Józef Szymeczek, předseda Kongresu Poláků a Petr Polok, šéf kanceláře Kongresu Poláků.

a společenských akcí. V roce 2011 PZKO zorganizovalo Festiwal PZKO 2011, který se konal v červnu v Třinci. Jako každoročně také v srpnu roku 2011 MK-PZKO Jablunkov/Jabłonków organizovalo tradiční *Gorolski Święto*. Tato třídní akce je největší cyklickou akcí polské menšiny. Jde o mezinárodní folklorní festival, kde mimo prezentace všech folklorních souborů, které působí v rámci polské menšiny, jsou zváni zahraniční hosté z Polska, Slovenska, ale i jiných států světa. *Gorolski Święto* každoročně navštíví kolem 10 000 osob.

ROMSKÁ MENŠINA ³²

RUSÍNSKÁ MENŠINA ³³

Rusínská menšina se v uplynulém období (zhruba 2 – 3 let) potýká s řadou sociálních a ekonomických problémů souvisejících s ekonomickou krizí a útlumem hospodářství. Na první pohled se tyto problémy týkají většinou tzv. cizinců, kteří (dosud) nejsou občany ČR, a tedy ze zákona nespádají pod termín „národnostní menšina“. Jenže jde o Rusíny migrující do České republiky vesměs za prací (bohužel nyní už méně za studiem), kteří u nás mají rodinné příslušníky, příbuzné či přátele – a to zhruba již s občanstvím ČR či s povolením trvalého pobytu. A ztížená existenční situace jejich blízkých ovlivňuje celkovou atmosféru uvnitř komunity. Kromě toho při pohledu na stav rusínské menšiny v ČR je dobré, ne-li přímo nutné alespoň v některých souvislostech pojímat jako celek, bez ohledu na to, zda ze zákona spadají či nespádají do kategorie „národnostní menšiny“.

Zhoršení celkové společenské atmosféry uvnitř rusínské menšiny, a (v důsledku toho) snížení zájmu o aktivity národnostní menšiny i o národnostní sebeidentifikaci vůbec, o deklarování se jako příslušníka národnostní menšiny, lze vysledovat např. i na výstupech z analýzy sčítání obyvatelstva z roku 2011. K rusínské národnostní menšině se totiž nyní přihlásilo méně lidí než před deseti lety, v roce 2001. Ztráta pracovních příležitostí, ztížené získávání pracovních povolení i výrazné zdražení víz atd. směřují Rusíny k zájmu o jiné věci než o příslušnost k národnostní menšině, z níž v podstatě neplyne žádná výhoda. Navíc, jak sami poznamenávají, řada Rusínů má prostě podvědomý strach se ke své národnosti hlásit, i když k tomu nejsou objektivní důvody; spíše usilují o integraci s majoritou. „Raději budeme Čechy, možná tak snáze získáme např. povolení k trvalému pobytu či občanství,“ říkají někteří. Navíc kvůli výše uvedeným problémům Rusínů v ČR také fyzicky výrazně ubylo.

Nicméně v uplynulém roce se zvýšil počet organizací sdružujících příslušníky rusínské národnostní menšiny. Aktivitu v tomto směru vyvíjejí zejména Rusíni z východního Slovenska; v listopadu 2011 založili občanské sdružení *Rusíni.cz – rusínská iniciativa v ČR*, která dle svého programu chce „aktivizovat Rusíny v Česku i další jednotlivce, kteří jsou myšlenkově nebo rodově svázáni s krajem, kde Rusíni žijí.“ Uspořádali již několik akcí, např. rusínský ples.

Průběžně a s dlouhodobou platností však zatím v ČR působí především *Společnost přátel Podkarpatské Rusi* (dále SPPR), a to již přes 20 let (výročí organizace i časopisu bude věnována výstava i připomenutí na valné hromadě SPPR na jaře 2012).

SPPR od počátku své existence působí i jako organizace rusínské menšiny. Tak ji pojmají sami Rusíni, státní orgány, kulturní a společenské organizace, média i veřejnost. V obecné rovině se s tímto sdružením komunikuje a spolupracuje jako s národnostní organizací, její představitelé jsou žádáni o odborné expertizy atd.

SPPR ovšem byla založena nikoli pouze jako občanské sdružení národnostní menšiny, sdružovala také Čechy (a Slováky), kteří se na někdejší Podkarpatské Rusi narodili, žili, pracovali či studovali, měli tam rodinné kořeny, příbuzné, či jiné vazby. Nyní už samozřejmě jde hlavně o potomky Čechů, kdysi usídlených na Podkarpatské Rusi.

³² Text nezpracoval žádný člen/členka Rady.

³³ Text zpracovala Agáta Pilátová, členka Rady.

Organizace se od začátku otevřela i dalším zájemcům o podkarpatoruský region, o její kulturu, pamětihodnosti, historii atd., zabývají se jí odborně vědecky atd. Příslušníci rusínské národnostní menšiny se do SPPR hlásili také proto, že po listopadu 1989 žádná jiná rusínská národnostní organizace na území Česka neexistovala.

Po roce 2000 se začaly objevovat v činnosti této organizace s různými zájmovými skupinami členů určité problémy, zvláště v souvislosti se zvyšujícím se počtem nově přistěhovaných Rusínů. Řada z nich vstupovala do SPPR, některé jejich zájmy i motivy pro spolkový život se ale poněkud odlišovaly od českých členů OS. Vnitřní spory v SPPR (jde o spolek pamětníků nebo o organizaci národnostní menšiny?), které brzdily její činnost zejména v letech 2005-2009, se však postupně vyřešily jednak vznikem nových organizací, jednak zrušením brněnské odbočky s jejím „věčným“ předsedou, který dlouhodobě blokoval práci organizace, neplnil stanovy a vnašel do organizace nesváry. V Brně vznikla nová odbočka s novým výkonným výborem.

SPPR nadále vyvíjí aktivní činnost odpovídající jejím stanovám a spolupracuje s dalšími sdruženími. Na rok 2012 připravuje vznik asociace, pod jejíž střešou by všechny rusínské organizace soustavněji a efektivněji spolupracovaly.

V uplynulém roce se uskutečnila řada aktivit, některé se konaly ve spolupráci s některými z nich. SPPR nadále pořádá výstavy, filmové projekce, tematické besedy, dle svých finančních možností provozuje ediční činnost, účastní se akcí v evropských státech pořádaných rusínskými národnostními organizacemi. Činnost organizace je financována z členských příspěvků, z dotací na konkrétní projekty, z příspěvků zastupitelských orgánů (městských úřadů). Finanční příspěvky a prostředky, jež má organizace k dispozici, jsou skromné; možnosti využití grantů jsou limitovány účetními pravidly (třetinu nákladů projektů financovat z vlastních prostředků). Proto nelze plně využívat možností a zdrojů z dotačních programů. Platí to pro všechny aktivity (např. pro ediční činnost, či kulturní akce), které by se jinak daly realizovat ve větším množství a vyšší kvalitě.

Současně je ovšem třeba připomenout, že pro práci rusínských organizací nadále znamená významný přínos působení DNM, kde využívají vlastní kancelář i další prostory pro akce (výstavy, besedy, společenská setkání atd.).

RUSKÁ MENŠINA ³⁴

Ruská menšina a její organizace v roce 2011 byly nadále rozděleny na dvě výrazně odlišné skupiny podle jejich orientace na Moskvu, nebo na celoevropské hodnoty (Západ), a také podle toho z jakých zdrojů jsou jejich aktivity financovány. *Ruská tradice* o. s., *Asociace ruských spolků* (Brno), zčásti *Ruský kulturní svaz Praha* jsou pevně zakotveny v českém kulturně-politickém prostředí a sdílí hodnoty evropské demokracie, morálky a tradice. Jiné organizace jsou orientovány výrazně na Rusko, a v jejich činnosti jsou přítomna ideologická klišé Kremelské propagandy, která je šířena prostřednictvím *Koordináční rady ruských organizací* (Koordinacionnyj sovět rossijskich sootěčestvěnnikov) se sídlem na pudě Ruského velvyslanectví v Praze. K těmto organizacím patří spolek *ARTEK*, *Svaz ruskojazyčných spisovatelů v ČR*, občanské sdružení *OBERIG* a jiné členské spolky *Koordináční rady*.

ŘECKÁ MENŠINA ³⁵

Asociace řeckých obcí v České Republice (AŘO v ČR) je ústředním orgánem, který zaštiťuje v současné době 12 řeckých obcí po celé ČR (Bohumín, Brno, Havířov, Javorník, Jeseník, Karviná, Krnov-město, Ostrava, Praha, Šumperk, Třinec a Zlaté Hory). Mezi hlavní cíle AŘO v ČR patří prohlubování a podpora vztahů mezi řeckou menšinou a většinovou společností v České republice, zejména na poli kulturním a společenském. AŘO

³⁴ Text za ruskou menšinu vypracoval Igor Zolotarev, místopředseda Rady.

³⁵ Text za řeckou menšinu vypracoval Antonis Epikaridis, člen Rady.

v ČR napomáhá k podpoře a rozvoji řecké identity prostřednictvím kulturních a vzdělávacích akcí, zachování a rozvíjení řeckého jazyka a v neposlední řadě uchování a rozvoj vztahů s mateřskou vlastí. Dále pak podporuje šíření odkazu řecké kultury prostřednictvím vzdělávacích institucí, pořádáním přednášek a seminářů, seznamováním s novodobou řeckou kulturou, pořádáním folklorních, hudebních a tanečních akcí, sportovních aktivit, vydavatelskou a publikační činností a prací s dětmi a mládeží.

Posláním AŘO je podpora a koordinace vzájemné spolupráce jednotlivých řeckých obcí při zajišťování společenských aktivit řecké menšiny v průběhu roku. Jedná se především o koordinaci oslav významných dnů, jako např. státních svátků Řecké republiky (25. březen a 28. říjen) nebo tzv. *Kopsimo pitas*, kterým se zahajuje v řeckých obcích Nový rok.

Neméně důležitým posláním AŘO je také zajištění výuky řeckého jazyka v rámci jednotlivých řeckých obcí. Výuka řeckého jazyka probíhala ve městech Brno, Karviná, Šumperk, Krnov, Opava, Praha. Nad rámec pravidelné výuky AŘO organizovala i semináře s výukou řeckého jazyka, a to na jaře a na podzim. Kromě toho byl organizován v rámci výuky i zájezd školních dětí do Řecka s intenzivní výukou na řeckých školách, a to v prázdninových měsících.

Nad rámec výuky řeckého jazyka je nutné také vyzdvihnout práci s dětmi v tanečních, pěveckých, hudebních, folklorních a dramatických souborech. Pod záštitou AŘO byl pořádán seminář řeckých tanců, kterého se účastnily soubory z Krnova, Brna, Bohumína, Šumperka a Prahy.

Mezi aktivity celorepublikového významu patří údržba a péče o památník řeckých občanů v obci Těchonín, kterou má pod patronací ŘO Šumperk. Těchonín je jedním ze symbolů řecké menšiny v ČR, jelikož je zde na místním hřbitově pochováno mnoho jejích příslušníků.

Velkého významu dosahují i akce, při kterých se řecká menšina v ČR setkává s řeckou menšinou z jiných, vesměs okolních zemí. Takovéto setkání proběhlo v Jeseníku při *Dnech řecké kultury*. Vedle toho je nutné ovšem vyzdvihnout i akce, při kterých se řecká menšina setkává s jinými národnostními menšinami, které působí na území ČR. Za zmínku stojí zejména *Dny národnostních menšin* v Karviné, při kterých se prezentují národnostní menšiny žijící v tomto regionu. Kromě té řecké jsou to zejména menšiny polská, slovenská a romská. Tato setkání jsou vždy příležitostí pro členy národnostních menšin prezentovat své kulturní kořeny, ale také je to platforma pro výměnu zkušeností. Mezinárodní charakter měly také již tradiční *Řecké dny* v Krnově, kde se kromě řeckých tanečních a hudebních souborů prezentovaly další národnostní menšiny vystoupením svých folklorních a tanečních souborů.

Financování veškerých aktivit AŘO probíhá na základě dotačních programů ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a ministerstva kultury.

ŘO Bohumín uspořádala v roce 2011 několik kulturních akcí k oslavám státních svátků řecké republiky a členové ŘO se účastnili aktivně kulturních akcí pořádaných jinými řeckými obcemi na regionální či celostátní úrovni. Kromě toho působí při ŘO taneční soubor *Nea Elpida*, který vystupuje nejen při kulturních akcích pořádaných ŘO Bohumín, ale i na akcích v jiných řeckých obcích.

ŘO Brno sdružuje osoby řeckého původu, jejich rodinné příslušníky a přátele v Brně, rozvíjí řeckou identitu, šíří odkaz řecké kultury, uchovává a rozvíjí vztahy s mateřskou vlastí a řeckou diasporou v Evropě, prohlubuje přátelské vztahy a spolupráci mezi Řeky žijícími v Brně s nevládními organizacemi s podobnou problematikou a dalšími kulturními, vzdělávacími a jinými společenskými organizacemi. K hlavním aktivitám v roce 2011 patřila výuka řeckého jazyka, výuka tradičních řeckých tanců v tanečním souboru *Prometheus*, pořádání oslav významných dnů Řecké republiky a pořádání dalších kulturních, vzdělávacích a sportovních akcí. Žáci řecké školy se účastní seminářů řeckého jazyka. ŘO se dále zasadila o osvětovou činnost, a to přednáškami o řecké kultuře, řeckých tradicích a zvycích, apod. a promítáním filmů o Řecku. Kromě jiného pokračoval v roce 2011 svou činnost také dramatický soubor řeckých dětí. ŘO Brno aktivně spolupracuje se samosprávnými i dalšími organizacemi: Magistrátem města Brna, Krajským úřadem Jihomoravského kraje, Ústavem klasických studií Filozofické fakulty MU v Brně, Obchodní a hospodářskou komorou v Brně, a dalšími.

ŘO Havířov sdružuje nejen osoby řeckého původu a jejich rodinné příslušníky, ale i přátele Řecka, řeckých tradic, kultury a řeckého jazyka v Havířově a okolí. Jejím cílem je rozvíjet řeckou identitu, šířit odkaz řecké kultury a prohlubovat přátelské vztahy a spolupráci mezi Řeky žijícími v Havířově s ostatními občany či organizacemi s podobnou problematikou a dalšími kulturními, vzdělávacími a jinými společenskými organizacemi. K jejím hlavním aktivitám patřilo v roce 2011 pořádání oslav významných dnů Řecké republiky, účast členů *ŘO Havířov* na akcích pořádaných AŘO, či jinými řeckými obcemi v ČR.

ŘO Jeseník pořádala nejen oslavy státních svátků Řecké republiky. V květnu 2011 pořádala *ŘO Jeseník* ve spolupráci s městem Jeseník kulturní akci *Pozdrav z Řecka* u příležitosti zahájení turisticko-lázeňské sezony. Dále pak *ŘO Jeseník* zajistila pro děti ze všech ostatních řeckých obcí účast na mezinárodním dětském táboře v Řecku v období prázdnin. V měsíci květnu organizovala *ŘO Jeseník* ve spolupráci s městem Jeseník tradiční *Den řecké kultury*. V rámci těchto oslav vystoupili s tanečním programem také taneční soubory *Antigoni* z Krnova a *Evros* z Javorníku.

ŘO Karviná zajišťuje účast svých členů na akcích pořádaných AŘO v ČR a také na akcích uspořádaných ostatními řeckými obcemi. Kromě toho organizovala oslavy státních svátků Řecké republiky a podílela se na organizaci *Dnů národnostních menšin* pořádaných ve spolupráci s městem Karviná. V celodenním programu vystoupili taneční soubory *Antigoni* z Krnova, *Nea Elpida* z Bohumína a *Prométhus* z Brna. V červnu pak *ŘO Karviná* zorganizovala 2. ročník fotbalového turnaje *O Pohár Předsedy AŘO v ČR* za účasti fotbalových mužstev z *ŘO Karviná*, Ostrava a několika místních (českých) fotbalových mužstev.

ŘO Krnov-město uspořádala během uplynulého roku množství akcí. Kromě tradičních oslav státních svátků Řecké republiky to byly zejména krnovské *Řecké dny*, které se již staly tradicí a pořádají se každoročně v červnu. Program řeckých dnů byl zahájen vystoupením pěveckého sboru z řeckého ostrova Korfu v koncertní síni sv. Ducha. Řecké dny pokračovaly fotbalovým turnajem mužstev řeckých obcí v ČR. Tradiční folklórní odpoledne, které se konalo na krnovském náměstí, představilo soubory řeckých tanců z Krnova, Šumperka a Javorníku, s výběrem písní se také představil pěvecký sbor z Řecka. Souběžně s hlavním programem řeckých dnů probíhala také řada dalších významných setkání představitelů AŘO v ČR a jednotlivých řeckých obcí. Zájemci o řeckou tradiční kulturu se měli možnost zúčastnit semináře výuky řeckých tanců z ostrova Korfu. Dvoudenní slavnosti byly zakončeny společenským galavečerem. *ŘO Krnov-město* již tradičně podporuje děti a mládež obce. Proto také v minulém roce uspořádala mimo jiné soustředění zaměřené na řecké tradice, písně, tance a řeckou konverzaci pro všechny děti z řeckých obcí ve věku od 8 do 14 let a také *Mikulášskou nadílku* s bohatým programem aj. Při *ŘO* působí folklórní soubor *Antigoni*, který vystupuje při různých příležitostech po celé republice. V loňském roce se taneční soubor *Antigoni*, mimo vystoupení na oslavách státních svátků a Řeckých dnů, zúčastnil i řady dalších kulturně společenských akcí nejen v Krnově, ale i v jiných městech, jako například v Jeseníku či Karviné. Spolupráce s ostatními organizacemi je na standardní úrovni, komunikace probíhá zejména prostřednictvím AŘO (stanovení společných cílů, rozdělování dotací z Ministerstva kultury a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy).

ŘO Ostrava se ve své činnosti, jakožto i v minulých letech, zaměřila především na oslavy dvou státních svátků Řecké republiky a na různorodé akce pro děti. Po oslavách řeckých velikonoč s bohatým kulturním programem *ŘO Ostrava* ve spolupráci s AŘO v ČR připravila v květnu tradiční setkání řeckých seniorů z celé ČR, v jehož rámci účastníci navštívili hornické muzeum *Landek*. Poté setkání seniorů pokračovalo kulturním a společenským programem na zámku v Porubě. Pro děti byl organizován *Dětský den* v ostravském ZOO, kterého se zúčastnily nejen děti domovské *ŘO*, ale i děti z ostatních řeckých obcí. Nelze zapomenout ani na Mikulášskou besídku, kterou *ŘO Ostrava* připravila pro ty nejmenší. Členové *ŘO Ostrava* se účastnili rovněž akcí pořádaných AŘO nebo jinými řeckými obcemi.

Spolupráce *ŘO Ostrava* s orgány místní samosprávy je na velmi dobré úrovni. Ať už jsou to obecní úřady jednotlivých obvodů, magistrát nebo krajský úřad.

ŘO Praha se zaměřila ve své činnosti hned do několika směrů. Tradičně to byly již oslavy státních svátků Řecké republiky, ale také oslavy Nového roku či řeckých pravoslavných velikonoc. Jednou ze stěžejní činnosti obce je vydávání časopisu *Kalimera*, který vychází ve dvouměsíčních intervalech a je distribuován do řeckých obcí v rámci republiky, ale i do zahraničí. Při *ŘO* působí také taneční soubor *Akropolis*, který vystupuje nejen na kulturních akcích *ŘO Praha* a jiných řeckých obcí v ČR, ale také na dalších kulturních akcích. Velmi důležitou činností *ŘO Praha* je bezesporu také výuka řeckého jazyka, která probíhá v prostorách DNM. Členové *ŘO* se zúčastňovali kulturních akcí pořádaných *AŘO* a *ŘO*.

ŘO Šumperk uspořádala v loňském roce oslavy státních svátků Řecké republiky. Mezi další aktivity je nutno zmínit celoroční údržbu a péči o památník řeckých občanů v České republice v Těchoníně. Ten se stal pietním místem řecké menšiny v ČR, jelikož je na místním hřbitově pohřbeno mnoho Řeků zejména z prvních let příchodu do ČR. *ŘO* obec zajišťuje výuku řeckého jazyka. Působí zde i taneční soubor *Kalliópi*, který vystupuje nejen při kulturních akcích *ŘO Šumperk* či dalších řeckých obcí, ale účastnila se i krnovských *Řeckých dnů*.

ŘO Třinec pořádala oslavy státních svátků Řecké republiky a její členové se dále účastnili dalších kulturních a společenských akcí pořádaných jak *AŘO*, tak řeckými obcemi.

Jednotlivé *ŘO* fungují samostatně. *AŘO* figuruje jako zastřešující orgán, který koordinuje činnost jednotlivých obcí, zastupuje obce a řeckou menšinu při jednání s vládními či jinými orgány jak České tak Řecké republiky.

Základem činnosti každé jednotlivé *ŘO* jsou aktivity, které si sama naplánuje a zorganizuje. Samozřejmostí je nutnost dobré informační platformy, kterou zajišťuje právě *AŘO*, která je pak zárukou té kýžené koordinace aktivit jednotlivých obcí. Základem dobrého fungování *AŘO* jsou pravidelné schůze její Správní rady rozšířené o předsedy jednotlivých řeckých obcí.

Financování aktivit řeckých obcí je zajišťováno jednak prostřednictvím *AŘO*, která každoročně vypracovává projekty pro ministerstvo kultury a ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ale také si je obce zajišťují svými iniciativami v rámci svého regionu (dotace z místních samospráv, členské příspěvky, sponzorské dary, apod.).

SLOVENSKÁ MENŠINA ³⁶

Slovenská menšina v ČR je velmi aktivní a bohatě strukturovaná, i když její aktivita se výrazně liší podle regionů. Její činnost se realizuje především prostřednictvím občanských sdružení, částečně i prostřednictvím církevních sborů či neformálních skupin. Největší množství sdružení působí v Praze, celostátní struktury má Obec Slováků v ČR a Slovensko-český klub (ten i prostřednictvím Klubů Slovenských dotyků a jiných kolektivních členů). Prostřednictvím těchto subjektů vyvíjí příslušníci minority neobvykle velké množství kulturních, vydavatelských a vzdělávacích aktivit. Toto množství i kvalita odpovídají výjimečnosti česko-slovenských vztahů i početnosti menšiny, která je výrazně největší v Česku a současně druhou největší slovenskou komunitou ve světě (v počtu slovensky mluvících zřejmě překonává i deklarativně největší slovenskou komunitu v USA).

Slovenská občanská sdružení spolupracují navzájem přímo (bilaterálně či multilaterálně, často na jednotlivých projektech). V této spolupráci však existují značné problémy, které nemají věcné důvody, ale jsou dané osobními charakteristikami a animozitami představitelů proudů. Ty jsou reprezentované Slovensko-českým klubem, Obcí Slováků v ČR a Klubem slovenské kultury jako vůdčími organizacemi, každý však obsahuje i další, úžeji zaměřené či specializované organizace. Klub slovenské kultury však již delší dobu nevyvíjí významnější aktivity. Ty byly částečně přesunuty na novovytvořené sdružení Česko-slovenská společnost.

³⁶ Text zpracovala členka Rady Naděžda Vokušová a Radovan Čaplovič, člen Rady.

První dva proudy navzájem bezproblémově spolupracují, navíc spolupracují i s různými menšími a regionálními organizacemi. Vzájemná spolupráce prvních dvou proudů je bezproblémová, třetí neprojevoval ani v roce 2011 ke spolupráci ochotu. Jelikož však tyto rozpory nemají hlubší ideové důvody, lze je považovat do budoucna za překonatelné. Menšině však tento nedostatek komunikace významně škodí. Je i důvodem, proč Slovensko zatím nedokázalo podpořit velké rozvojové projekty ve prospěch celé menšiny, jako tomu bylo v Maďarsku, Rumunsku, Srbsku, Chorvatsku, Polsku, či na Ukrajině.

Formálně existují dva koordinační orgány, které jsou však v současnosti nepříliš funkční – Slovenské fórum a Fórum slovenských aktivit. Členy prvního jsou Slovensko-český klub, Obec Slováků v ČR, Slovenský literární klub v ČR, Společnost M. R. Štefánika, ČeskoSlovenská scéna, Púčík, Šarvanci, Analytické centrum Slovákov v ČR, Združenie Slovákov v Prahe, Jánošíkov dukát o.s., Púčík a další. Navzdory podepsané dohodě do něj nevstoupil Klub slovenské kultury v ČR a Limbora, které společně s některými jinými (i nově vytvořenými) subjekty setrvaly ve Fóru slovenských aktivit. Tím koordinační platforma pozbyla smyslu. Do budoucna buď dojde ke sjednocení, nebo další a úplné marginalizaci významu těchto institucí bez právní subjektivity.

Slovenská menšinová sdružení komunikují navzájem i v orgánech jako Rada, různá poradní grémia na úrovni ministerstev, krajů či měst a obcí. Rovněž komunikují v rámci Světového sdružení Slováků v zahraničí nebo v rámci Stálé konference Slovenská republika a Slováci v zahraničí. Navzájem, jakož i s dalšími menšinami spolupracují také v rámci projektu Slovensko-českého klubu Visegrad – Terra Interculturalis. Aktivity národnostní menšiny byly realizovány díky podpoře Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, krajů, měst, obcí a městských částí, finanční podpoře ze Slovenska (Úřad pro Slováky žijící v zahraničí, Literární informační centrum...), ze strukturálních fondů či jiných zdrojů EÚ, Mezinárodního visegrádského fondu, sponzorům (včetně těch, kteří se podílejí nefinančním plněním, například zápujčkou prostor), členským příspěvkům a výnosům z vlastní činnosti.

Je třeba objektivně přiznat, že některé organizace slovenské národnostní menšiny se v roce 2011 potýkaly s vážnými finančními a organizačními problémy. Projevilo se to i ve vydávání dvou periodik. Zatímco však Obec Slováků v ČR měsíčník *Korene* přece jenom dokázala vydávat prostřednictvím svých webových stránek, Klub slovenské kultury jeho měsíčník *Listy* vydával jenom sporadicky.

SRBSKÁ MENŠINA³⁷

Aktivní dlouhodobě je jen *Srbské sdružení sv. Sáva*. Loni pokračovalo devátým rokem ve svých aktivitách. I v roce 2011 sdružení sledovalo svojí stanovenou aktivitou prezentovat srbskou menšinu navenek, organizovat její vnitřní život, prezentovat činnost menšiny, udržovat lidovou tradici, zvyky a jazyk Srbů a také udržovat spojení s mateřskou zemí a občas prezentovat srbskou kulturu v České republice a udržovat kontakt se živým srbským slovem.

UKRAJINSKÁ MENŠINA³⁸

Ukrajinskou národnostní menšinu reprezentují následující občanská sdružení *Ukrajinská iniciativa v ČR* (dále UIČR), *Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny* (dále SUPU) a *Sdružení Ukrajinek v České republice* (dále SU ČR). Tyto organizace koordinují svůj celoroční program, spolupracují s ostatními menšinovými organizacemi (sídlí v Domě národnostních menšin), dále spolupracují s ukrajinskou školou, s organizacemi sdružujícími

³⁷ Text nikdo vypracovala Karin Kubešová, členka Rady.

³⁸ Text zpracovala Olga Mandová, členka Rady.

ukrajinskou emigraci a s dalšími organizacemi majority. Sdružení *RUTA* je především zaměřena na vydávání časopisu *Ukrajinský žurnál*.

Kromě výše uvedených sdružení působí v ČR další organizace, které doplňují aktivity národnostní menšiny zejména v kulturní oblasti. Jejich členskou základnu tvoří občané Ukrajiny dlouhodobě žijící v ČR. K nejvýznamnějším organizacím tohoto typu patří organizace *Džereło*, jejíž činnost je spjata s programem tanečního souboru. Tento soubor mj. každoročně vystupuje na společných akcích národnostních menšin: Praha - srdce národů. K dalším významným, ale již úzce zaměřeným organizacím patří např. pěvecký soubor *Berehyňa* nebo soubor *Rodyna*. Ostatní registrované organizace vyvíjely v roce 2011 jen občasnou činnost nebo dokonce žádnou, některé mají pouze omezenou regionální působnost a nevystupují jako ryze ukrajinská organizace, další mají politický program, jiné velice nízkou členskou základnu. Takovéto ve zprávě neuvádíme.

V hlavním městě Praze působí dvě ukrajinské školy: škola s denní formou studia s cca 120 žáky a tzv. nedělní škola s cca 25 žáky. Obě školy se již aktivně podílí na kulturních aktivitách národnostní menšiny.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA³⁹

Stejně jako v minulých letech *Federace židovských obcí v ČR (FŽO)* i nadále respektuje vůli drtivé většiny členů židovské komunity, kteří svou identitu nepovažují za národnostní. FŽO tak nemá mandát k tomu, aby se přihlásila ke statutu zástupce národnostní menšiny. I nadále však platí, že problematika, kterou se Rada zabývá, je příslušníkům komunity blízká, a proto jí zcela vyhovuje dlouhodobé řešení ve formě, kdy je našemu zástupci udělen statut hosta Rady.

FŽO je registrována ministerstvem kultury ve smyslu Zákona č. 3/ 2002 Sb. o církvích a náboženských společnostech. Jejími přidruženými členy jsou některá občanská sdružení. *Židovské obce* spolupracují dlouhodobě s orgány státní správy a samosprávy. Někteří jejich zástupci jsou zváni ke spolupráci na úrovni měst, obcí či krajů, např. zástupce ŽO v Teplicích se účastní práce Výboru Ústeckého kraje.

2. Uved'te stručný přehled jejich aktivit.

BULHARSKÁ MENŠINA

Většina bulharských sdružení a organizací na území ČR i v roce 2011 oslavovalo tyto státní a lidové svátky: *Babinden* v lednu, *Trifon Zarezan* v únoru, bulharský svátek příchodu jara *Baba Marta* v březnu, státní svátek Osvobození Bulharska 3. března, Mezinárodní den žen v březnu, pravoslavné Velikonoce, lidový svátek *Gergjovden* v květnu, Svátek bulharského písemnictví a kultury a slovanských věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje v květnu, státní svátek Dne nezávislosti Bulharska v září, *Nikulden* (sv. Mikuláš) v prosinci, *Koleda* (Vánoce) v prosinci aj.

U oslavy pravoslavných Vánoc ve sdružení *Vazražđane* proběhlo kulturně-společenské odpoledne pro malé i velké, setkání na téma Vánoc a jak se svátek slaví, co se vaří, jaké jsou tradiční obřady. Součástí setkání byla i bulharská štedrovečerní večeře.

Mezi hlavní projekty sdružení *Vazražđane* za rok 2011 patřily *Dny bulharské kultury*, *Klub Vazražđane* a vydávání časopisu *Balgari*.

V říjnu, v listopadu a v prosinci 2011 proběhl již 8. ročník *Dnů bulharské kultury* za podpory ministerstva kultury a hl. města Prahy. V jejich rámci se v DNM uskutečnil *Literární večer*, kde bulharská spisovatelka Margarita Petkova představila své literární dílo. Největší událostí

³⁹ Text zpracoval T. Kraus, stálý host v Radě.

sdužení *Vazraždane* v roce 2011 bylo 10. výročí jeho založení. Při této příležitosti předvedl taneční soubor *Balgari* (ze sdužení *Zajedno*) autentické tance, kroje a písně z různých folklorních regionů Bulharska. Cílem tohoto koncertu byla prezentace tradičních bulharských tanců a lidových písní jako nezbytné a nenahraditelné součásti národní identity.

K tradičním aktivitám *Vazraždane* patřil i Vánoční koncert, na kterém v Sukově síni pražského Rudolfiny zazpívali bulharští operní pěvci působící v České republice.

Činnost sdužení *Pirin* z Brna byla v roce 2011 soustředěna především kolem aktivit a působení stejnojmenného tanečního souboru: prezentace souboru na četných festivalech (*Babylonfest*, *Pardubické dožínky* atd.), taneční soustředění za účasti profesionálních choreografů z Bulharska, semináře bulharských lidových tanců, bulharský folklorní koncert za účasti účinkujících z ČR, Rakouska, Maďarska a Bulharska. V roce 2011 taneční soubor oslavil 10. výročí od svého založení a při této příležitosti byl uspořádán jubilejní koncert za účasti široké veřejnosti a mnoho přátel z Brna, ČR, Maďarska, Rakouska a Bulharska. Koncertu se účastnily např. i další krajské folklorní soubory jiných sdužení: *Balgari*, *Kytka* z Vidně, *Zornica* z Budapešti, *Kytka* z Brna.

Kulturní a osvětová činnost BKOO Brno probíhala dle schváleného programu na rok 2011. Program byl zaměřen na několik okruhů: společenské aktivity (slavnostní spol. večery, zájezdy, pravidelná setkání členů sdužení), činnost spojená s vystoupeními folklorního souboru a akce pro děti. Jednou z nejvýznamnějších akcí tohoto sdužení byla návštěva archeologického areálu Národního památníku v Mikulčicích a účast na odhalení sousoší svatých Cyrila a Metoděje. Krajské setkání, dne 22. května 2011 se uskutečnilo za účasti krajanů z Prahy, Ostravy Bratislavy, Ústí nad Labem, Českých Budějovic, Bratislavy, Budapešti a Vídně (cca 600 účastníků). Součástí oslav byla pravoslavná pouť a liturgie, kterou celebroidal patriarcha pravoslavné církve vladyka Kryštof. V bohatém kulturním programu vystoupil mimo jiné i folklorní soubor *Kytka* z Brna.

I taneční soubor *Kytka* v roce 2011 oslavil 10. výročí svého založení. K této příležitosti dne 16. listopadu 2011 byl uspořádán slavnostní večer ve společenském sále Domu menšin za účasti zástupců všech menšin a představitelů Magistrátu města Brno. Taneční soubor *Kytka* se zúčastnil tradičního slavnostního večera v divadle Reduta v rámci akce *Žijeme v jednom městě* a krajanů velmi oblíbeného společenského večera uspořádaného v prostorách Bugatti hotelu Slovan, vždy za hojné účasti přátel Bulharska.

Sdužení *Bulharská kulturně osvětová organizace Cyril a Metoděj* z Prahy soustředilo svou činnost na pořádání koncertů a literárních večerů hlavně v prostorách DNM.

Bulharský kulturně osvětový klub Ostrava uspořádal poznávací zájezdy do Kroměříže a do barokního komplexu v Křtinách, kde v 9. století v chrámu Panny Marie křtili Cyril a Metoděj.

Aktivity sdužení *Bulharská beseda* se za rok 2011 soustředily na přednáškovou činnost (přednášky na téma psychopatologické jevy ve společnosti, současná bulharská a jihoslovanská literatura, dějiny Bulharska, *Jak pracovat s počítačem* pro seniory, zdravotní péče pro seniory, vánoční zvyky Bulharska). V říjnu sdužení uspořádalo výstavu bulharského malíře Valentina Popova v prostoru pro výstavy *Kávovarny* v Praze.

Sdužení *Bulharská pravoslavná obec* si klade za cíl působit v duchu tradic pravoslavné bulharské církve k zachování a rozvíjení kulturního a národního dědictví bulharského národa v souladu s požadavky a přáními Bulharů na území ČR. V loňském roce se zaměřilo na pořádání oslav křesťanských svátků (Velikonoce, Sv. Cyril a Metoděj, Nanebevzetí Panny Marie, Narození Panny Marie, Sv. Sofie, Den křesťanské rodiny, Památka zemřelých, Štědrý večer aj.). Zajišťovalo rovněž zájemcům pravoslavnou bulharskou literaturu.

18. února 2011 sdužení *Zaedno* uspořádalo již po deváté v Praze pro milovníky folklorní hudby a tradic oslavu *cara vína Trifona Zarezana*. Tato akce je oblíbená a je jedním z nejnavštěvovanějších každoročních setkání Bulharů a Balkánců v Čechách vůbec. Přišlo okolo 350 hostů a vystoupilo 50 umělců. *Trifon Zarezan* je oblíbený svátek nejen bulharské

menšiny, ale i mnoha mladých Čechů, kteří mají rádi a zajímají se o balkánskou hudbu, národní tradice a zvyky. Večer, věnovaný patronovi vinic a vína, nabídl bohatý zábavní program. Vystoupily hudební skupiny *Mijaktic Orkestar* a *Korjen*, taneční soubory *Balgari*, *Pirin* a rovněž i několik sólistů.

Taneční soubor *Balgari* se v roce 2011 zúčastnil následujících folklorních festivalů a multikulturních akcí: Národního krojového plesu v Čechách, Bulharského folklorního dne v Praze, Folklorního festivalu ve Strážnici, Multikulturního festivalu Barevné devítky v Praze aj. Sdružení *Zaedno* pravidelně pořádalo kursy bulharských lidových tanců, semináře bulharských lidových tanců, výtvarné a hudební workshopy pro děti.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR pořádá *Chorvatský kulturní den v Jevišovce* – minulý rok již 20. ročník. Dále zpracováválo projekt *Dokumentace chorvatské národnosti menšiny na jižní Moravě*, jehož cílem bylo zachytit vzpomínky a dialekt nejstarších příslušníků menšiny. V rámci projektu se podařilo získat i četné archivní materiály týkající se Chorvatů. Zorganizovalo zpřístupnění chorvatského jazyka skrze *e-learningový* systém a s ohledem na vznikající Chorvatské muzeum sbírá hmotné a nehmotné materiály dokumentující kulturu Moravských Chorvatů. Důležitou činností sdružení je snaha podporovat chorvatskou identitu příslušníků menšiny a informovat o své existenci českou veřejnost – tomu má napomoci vznikající muzeum.

MAĎARSKÁ MENŠINA

○ *Svaz Maďarů žijících v českých zemích*

Vznikl v roce 1990. Během svého působení vyvíjí aktivní činnost, která spočívá v zachování maďarského jazyka, národní identity a kulturních tradic.

Hlavní činnost se odehrává v základních organizacích. Vzhledem k rozptýlenosti členů jedinou významnou celostátní akcí je každoročně pořádané společensko-kulturní setkání. Koná se pravidelně poslední týden v srpnu. Zájem o účast je stoupající, akce je všemi účastníky velmi pozitivně hodnocena. V loňském roce se zúčastnilo 102 osob. Pravidelně organizuje setkání s delegacemi maďarských úřadů. Největší událostí v roce 2011 byla návštěva maďarského prezidenta v ČR, ten se setkal se zástupci maďarských organizací v budově Velvyslanectví Maďarska v Praze. Dny maďarské kultury jsou tradičními akcemi v základních organizacích Praha, Brno, Ostrava a Teplice. Jedná se o největší kulturní událost základních organizací Svazu Maďarů. Klubová setkání jsou zpravidla jednou za měsíc, v některých základních organizacích jednou týdně. Kromě klubových setkání se v rámci organizací vytvořily skupiny i podle zájmových činností, které se scházejí i mimo klubová setkání. Další jejich činností se zaměřují na volnočasové aktivity mládeže. Pravidelně se setkávají rodiny s dětmi, kde se hravou formou seznamují s maďarskými tradicemi, historií, kulturou. Avšak nejdůležitějším cílem těchto dětských kroužků je zachování maďarského jazyka. Vzpomínkové akce při příležitosti různých národních svátků, výročí a další akce:

- Pietní akt ve Zlaté Koruně, památka padlých maďarských vojáků na konci II. světové války. Akce se uskuteční ve spolupráci s Obecním úřadem Zlatá Koruna a Maďarským kulturním střediskem v Praze;
- Pietní akt v Mírově u památníku Jánose Esterházyho s mezinárodní spoluúčastí, spolupořadatelem je Soužití – Maďarská sekce;
- Pietní akt ve Slavkově, památka padlých maďarských vojáků v bitvě;
- Souznění – kulturní odpoledne v Praze. Program této velmi populární akce je zajištěn účinkováním členů ze všech základních organizací;

- Vystoupení folklorních skupin *Nyitnikék* a *Kóris* a ostravského ženského sboru *Csalogányok* na různých akcích na území ČR;
- Společenské a kulturní akce, jako např. literární odpoledne, přednášky u příležitosti jubileí významných osob, či významných historických událostí, besedy se současnými spisovateli aj.;
- Pravidelně se zúčastňuje různých mezinárodních folklorních festivalů v ČR a společných akcí národnostních menšin;
- Spolupracuje s místními úřady a na jejich požádání se podílí na organizaci jejich programu, kde bývají představeny maďarské kulturní a gastronomické tradice;
- Základní organizace v Brně nadále provozuje *Maďarské kulturní a informační centrum*;
- Velice žádanými společenskými akcemi jsou maďarské plesy v Praze, Ostravě, Brně a Teplicích;
- Vydává časopisy: od roku 1994 periodikum *Prágai Tükör/ Pražské zrcadlo* a brněnská organizace od roku 1995 občasník *Brünni Magyar Futár/ Brněnský maďarský kurýr*.

- *Coexistencia – Soužití, maďarská sekce*

Organizuje akce k různým výročím, jednou týdně pravidelné diskusní kluby k aktuálním společensko-politickým otázkám v Praze, úzce spolupracuje s polskou sekcí a se *Svazem Maďarů*.

- *Česko-maďarská hospodářská komora*

Věnuje se maďarsko-českým hospodářským vztahům, zabývá se hlavně poskytováním obchodních informací.

- *Spolek maďarských lékařů*

Organizuje dvě celostátní setkání, při té příležitosti se uskutečňují odborné semináře a společenské akce. Poskytuje informace o maďarsky hovořících lékařích podle oboru.

- *Společnost Artura Görgeyho*

Mnohaletá jednání v souvislosti s odhalením památní tabule předního maďarského chemika Artura Görgeyho, který studoval na Univerzitě Karlově, byla úspěšně dokončena.

- *Spolek Iglice*

Provozuje neformální maďarskou školku i školu v Praze. Organizuje kulturně-vzdělávací pořady pro maďarsky mluvící děti a mládež. Nejpodstatnější finanční prostředky pro svou činnost získává z dotací ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a ministerstva školství Maďarska. Podílí se ale i vlastním vkladem získaným z členských příspěvků, účastnických poplatků aj.

- *Maďarský reformovaný evangelický sbor v Praze*

Bohoslužby každý týden, v rámci církevní obce je založen pěvecký kroužek MILLE DO(re)MI.

NĚMECKÁ MENŠINA

Aktivity SN a jednotlivých svazů, jež zastřešuje, jsou velmi různorodé. Jedná se přitom o pravidelné projekty, organizované každoročně, a dále o akce, které reagují na aktuální podněty související s cíli SN a jednotlivých regionálních svazů. Větší projekty, které se v roce 2011 uskutečnily, jsou např. Česko-německé dny v Moravské Třebové, Česko-německý týden v Krnově, Mládežnické prázdninové tábory, Vzdělávací semináře pro seniory, Velký festival německé menšiny v Praze, Německé divadelnictví v Čechách a na Moravě, Semináře o německých dialektech, konající se v Šumperku, M.Třebové a Lokti, Pravidelné vánoční a velikonoční slavnosti v jednotlivých regionech atd.

Hlavní činnost KSONN, která se odehrává v jednotlivých základních organizacích, jsou tradiční setkávání členů, která probíhají minimálně jednou měsíčně a jsou často tematicky zaměřená na roční období, svátky, přednášky, promítání, čtení v dialektu, výlety (2-3krát do roka), vzájemné návštěvy.

POLSKÁ MENŠINA

Významnou tradiční cyklickou akcí polské menšiny je *Trzynieckie Lato Filmowe*. Jeho organizaci zajišťuje *Klub Kultury Třinec/Trzyniec*. Jedná se o čtyřdenní festival polských, českých, slovenských a maďarských filmů. Navazuje na dřívější, *Kongresem Poláků v ČR* organizované *Cierlickie Lato Filmowe*. *Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej* organizuje *Dni Kultury Studenckiej* v Bystřici n. Olzou/Bystrzycy n. Olzą, kde se schází kolem 500 mladých občanů k poslechu místních polských, českých a jiných rockových kapel. Pro děti je každoročně organizován *Festival dětské písně (Ars musica, Macierz Szkolna)*, kterého se účastní asi 100 mladých zpěváků, duetů i vokálních skupin. Velmi hodnotnou akcí je pro Poláky každoročně *Wystawa Polskiej Książki*, organizovaná sdružením *Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki*. Jde o putovní výstavu a o prezentaci významných polských nakladatelství. S touto výstavou je spojena řada literárních doprovodných akcí. Mnoho kulturních iniciativ je výsledkem spolupráce polských organizací (*Macierz Szkolna, PTA Ars Musica, SMP, SPPK, PZKO, Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne, Kongres Polaków* aj.). Ovšem základní kostru menšinového dění tvoří struktura místních skupin *PZKO*, které jsou mnohdy jedinou kulturní buňkou v těšínských obcích. Tradičně každoročně velmi bohatý program připravuje pro své členy turistický spolek *PTTS Beskid Śląski*.

Výsledky celoroční činnosti, úspěchy, nové iniciativy, soubory, osobnosti polské menšiny se již tradičně pokouší zhodnotit kulturní akce *Kongresu Poláků Tacy Jesteśmy/Takoví jsme 2011*. Vyvrcholením ankety byl v listopadu 2011 galakonzert v Těšínském divadle.

Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR uspořádalo vedle jiných výstav ve spolupráci s *Muzeem Těšínska* výstavu *Poláci na Těšínsku* určenou pro českou veřejnost. V květnu 2011 se konala v polském parlamentu vernisáž výstavy o obětech katyňského zločinu z území bývalého Československa. Výstavu připravilo *Dokumentační centrum Kongresu Poláků* a celou akci s bohatým doprovodným programem zorganizovalo české velvyslanectví ve Varšavě. V rámci ediční řady *Bibliotheca Tessinensis* (společné editorské dílo *Dokumentačního centra KP a Knižnice Cieszyńské*) vydal *Historický ústav AV ČR* v Praze dílo Jiřího Friedla: *Státní politika vůči polské menšině na Těšínsku v letech 1945-1949*.

Nelze vylíčit všechny akce polské menšiny, jichž jsou ročně stovky.

ROMSKÁ MENŠINA

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Výkonný výbor *SPPR* pracoval průběžně, scházel se cca 1x za měsíc. Řešil obsahové, organizační i ekonomické otázky Společnosti, přípravu akcí atd. Centrum, odbočky i další rusínská společenství připravily kulturní a společenské akce; některé i ve spolupráci s dalšími partnery. V dubnu 2011 se konala pravidelná valná hromada, uskutečnily se členské a tematické besedy v regionech, promítání filmů s diskusí (ve spolupráci s ukrajinskou organizací např. projekce dokumentárního filmu *Banderovci*), v oblasti ediční činnosti vyšly paměti prof. Světlý Mathauserové *Cesty a křižovatky*, pravidelně 4 x ročně vycházel časopis *Podkarpatská Rus*.

Kulturní a společenské akce v Praze se konaly většinou v DNM, v Brně a Jindřichově Hradci v různých kulturních sálech.

V lednu 2011 se s velkým zájmem setkal hudebně-literární pořad, na němž vystoupil kytarový virtuos Štěpán Rak a herec a recitátor Radim Vašínska, který recitoval verše Jaromíra Hořce. K uctění památky Jaromíra Hořce, zakladatele a dlouholetého předsedy *SPPR*, se koncem roku 2011 sešli na vzpomínkovém setkání členové *SPPR* ještě jednou, tentokrát na Vinohradském hřbitově u jeho hrobu, aby si připomněli jeho nedožití devadesátiny.

V létě 2011 se spojená delegace rusínských organizací účastnila *XI. Světového kongresu Rusínů*, který se tentokrát konal v maďarském Pilisszentkeresztu nedaleko Budapešti. Kongresu se účastnily rusínské delegace z 10 zemí světa. Projednával aktuální problémy rusínských menšin, kulturní a vzdělávací otázky, stal se jako vždy platformou výměny zkušeností i publikací.

Zdařilým programem podzimu 2011 bylo např. promítání dokumentárního snímku Aleše Koudely *Banderovci* o kontroverzní ozbrojené skupině, která procházela územím Československa i Podkarpatské Rusi; po projekci se uskutečnila diskuse s historikem Davidem Svobodou.

Tradičně pestré a bohaté byly kulturní aktivity rusínského souboru *Skejušan* z Chomutova, který vystupoval na folklorních festivalech, kulturních a společenských a akcích ve svém regionu, v Praze i v dalších místech ČR. Tradiční setkání rusínských krajanů, jež *Skejušan* každoročně pořádá, se konalo v květnu 2011.

Pravidelně 4 x ročně vycházel časopis *Podkarpatská Rus*. SPPR a *Klub Rusínů* se průběžně podílí na činnosti světové rusínské organizace (Světová rada Rusínů) a probíhá spolupráce s rusínskými organizacemi v Evropě.

RUSKÁ MENŠINA

Ruská tradice, o.s.⁴⁰

Hlavní aktivity v roce 2011 byly věnovány připomínce 90. výročí vyhlášení *Ruské pomocné akce v Československu*: ve spolupráci se *Slovanskou knihovnou* v Praze byla uspořádána mezinárodní konference a výstava.

Vydávání s podporou ministerstva kultury časopisu *Russkoje slovo*, který vychází již 9 let. Časopis je mezi příslušníky ruské menšiny a ostatními periodiky národnostních menšin uznáván za svoji kvalitu literárně-publicistickou a vysokou úroveň grafického zpracování. O časopis mají zájem nejen příslušníci ruské menšiny, ale i ostatní rusko hovořící cizinci, pedagogové a učitelé ruštiny na různých stupních škol, zájemci o ruský jazyk a kulturu.

V roce 2011 bylo obnoveno vydávání s podporou ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy dětské přílohy časopisu *Russkoje slovo* s názvem *Slovo našim dětjam*. Jeho orientace a děti a mládež je vyvolána nutností podpory výuky v ruštině v rodinách příslušníků ruské menšiny a jejich seznamování s kulturními hodnotami a tradicí ruské menšiny v ČR.

S podporou ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2011 pokračovalo ve své činnosti dětské divadelní studio *Krásný SARAFAN*.

S podporou ministerstva kultury byla vydána kniha *Olšany – ruská nekropole*, která seznamuje s nejvýznamnějšími osobnosti ruské emigrace jejíž hroby jsou na ruské části olšanských hřbitovů.

*Asociace Ruských spolků v ČR*⁴¹

Asociace Ruských spolků je jednou z nejstarších organizací ruské menšiny, svého času s velmi aktivní a rozmanitou kulturně-společenskou činností: pořádala mezinárodní festival ruské kultury, vydávala literárně-poetické sborníky. V současné době činnost asociace je zaměřena na podporu činnosti Folklorního souboru *SUDARUŠKA* a na klubovou činnost.

*Ruský kulturní svaz Praha*⁴²

Ruský kulturní svaz Praha v roce 2011 pokračoval ve své činnosti spojené s ruským studentským divadlem v Praze. Jeho cílem je především rozvoj aktivit ruské mládeže, studentů, kteří studují v ČR a mají sklony k umělecké tvorbě a k práci v kolektivu s dalšími

⁴⁰ <http://www.ruslo.cz>, předsedou sdružení je Ing. Igor Zolotarev, CSc.

⁴¹ Brno, předseda Oksana Šmeralová

⁴² předseda organizace MUDr. Jurij Onikij.

vrstevníky. Prezentace všech divadelních a jiných projektů je určena rovněž pro širokou českou veřejnost, za účelem jejich bližšího seznámení se s ruskou kulturou.

*Svaz ruskojazyčných spisovatelů v ČR*⁴³

Svaz ruskojazyčných spisovatelů v ČR pokračoval ve své činnosti hlavně s podporou z Ruska, jeho aktivity jsou prakticky výlučně orientovány na návštěvníky *Ruského střediska vědy a kultury v Praze*.

*Občanské sdružení OBERIG*⁴⁴

Občanské sdružení *OBERIG* se ve své činnosti věnuje především otázkám integrace cizinců, práci s mládeží a vzdělávacím i kulturně-společenským aktivitám. Spolupracuje především místními a krajskými orgány samosprávy a jinými organizacemi ruské národnostní menšiny, zejména pražskými.

*Sdružení ARTEK*⁴⁵

Sdružení *ARTEK* (plný název *Spolek rusky mluvících studentů a jejich příznivců ARTEK*, o.s.) v roce 2011 nadále získávalo podporu od ministerstva kultury na vydávání časopisu *ARTEK*, ačkoliv z jeho orientace je vidět ideologická manipulace z Moskvy.

ŘECKÁ MENŠINA

ŘO v uplynulém roce organizovaly celou škálu různorodých aktivit a činností. Společným jmenovatelem všech těchto aktivit a činností byla většinou akce se zaměřením na kulturu nebo na školství. Zde je výčet těch nejdůležitějších a nejvýznamnějších aktivit *AŘO*, které mají zásadní charakter a dosahují celonárodního nebo regionálního charakteru:

- Ve všech obcích v rámci *AŘO* v ČR proběhly v roce 2011 oslavy státních svátků Řecké republiky, a to v měsících březen-duben (státní svátek 25. března) a říjen-listopad (státní svátek 28. října). Nad rámec těchto oslav zorganizovali některé z obcí také novoroční svátek (tzv. *Kopsimo pitas*), a to v období prosinec-leden.
- V mnoha řeckých obcích probíhá aktivní a intenzivní výuka jazyka, která je základem pro jeho zachování i pro další generace v rámci řecké menšiny v ČR. Výuka probíhala v řeckých obcích Brno, Karviná, Šumperk, Krnov, Opava, Praha.
- Obohacením pravidelné výuky řeckého jazyka jsou semináře s výukou řeckého jazyka, ale také zájezd školních dětí do Řecka s intenzivní výukou řečtiny.
- Kromě výuky řeckého jazyka byla důležitá také práce s dětmi v tanečních, pěveckých a hudebních folklorních souborech, které působí při řeckých obcích a vystupují nejen ve svých řeckých obcích, ale i v ostatních řeckých obcích po celé ČR a také se účastní akcí či festivalů s národnostní tematikou.
- Velkého významu dosahují i akce, při kterých se řecká menšina setkává s jinými národnostními menšinami, které působí na území ČR – Dny národnostních menšin v Karviné, při kterých se prezentují národnostní menšiny žijící v tomto regionu (kromě té řecké jsou to zejména menšiny polská, slovenská a romská), ale také *Řecké dny* v Krnově, kde se kromě řeckých tanečních a hudebních souborů prezentovaly folklorní soubory jiných národnostních menšin.

SLOVENSKÁ MENŠINA

Slovenská menšina vydává pět periodik. Tři jsou měsíčníky: *Obec Slovákov v ČR* vydává *Korene* (První slovenský časopis v ČR), *Klub Slovenské kultury* je vydavatelem měsíčníku *Listy* (Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť) a *Slovensko-český klub* vydává

⁴³ <http://www.literator.cz>, předseda organizace Sergej Levitskou.

⁴⁴ Ústí nad Labem, <http://www.oberig.cz>, předseda organizace Julie Judlova.

⁴⁵ <http://www.artek.cz>, předsedou organizace je Alexandr Barabanov.

periodikum s největším rozsahem a nákladem, měsíčník Slovenské dotyky (Magazín Slovákov v ČR). Slovenský literárny klub v ČR vydává literární revue velkého rozsahu (každé číslo více než dvě strany), čtvrtletník Zrkadlenie/Zrcadlení. Obec Slováků v Praze vydává už druhým rokem dvouměsíčník Slovenské Korene.

Slovenské organizace vydávají rovněž neperiodické publikace. V roce 2011 to byly např. výpravná publikace Kytice–Buket–Kytica, dílo K. J. Erbena v třech jazycích: češtině, ruštině a slovenštině, kterou vydala Česká asociace rusistů spolu se Slovensko-českým klubem. Dále je to sborník publicistických textů slovenského historika Vojtecha Čelka Zo všetkých strán, jehož vydavatelem byl Slovenský literárny klub v ČR, či pravidelný sborník Slovensko-českého klubu z mezinárodní konference o národnostních menšinách Visegrad – Terra Interculturalis.

Pokud jde o slovenské kulturní a společenské akce v ČR, v mimopražských regionech je nejviditelnější cyklus festivalů Dny slovenské kultury po České republice. Organizuje je Slovensko-český klub v ve spolupráci s místními spoluorganizátory. V roce 2011 se jich uskutečnilo dvanáct (Moravská Třebová - 16. ročník, 12. ročník v Českých Budějovicích, festival v Plzni, kde kolem něj vznikla dokonce i jediná Slovenská informační kancelář). V divadelní oblasti je významná stálá produkce Česko Slovenské Scény. Pravidelné programy tradiční kultury pořádaly slovenské folklorní soubory Limbora, Púčík a Šarvanci, další asi desítky souborů se věnuje slovenskému folkloru jako jedné ze součástí svého repertoáru. Pravidelně se uskutečňují divadelní festivaly Slovenské divadlo v Praze, Setkání-Stretnutie ve Zlíně a další (ve všech případech jsou slovenské spolky různým způsobem partnery festivalů). Značný ohlas mají folklorní festivaly Jánošíkov dukát v Rožnově pod Radhoštěm (spoluorganizují FS Púčík a Obec Slovákov v ČR) a Praha–srdce národů (organizuje FS Limbora ve spolupráci s Klubem slovenské kultury). Klub slovenskej kultúry a Slovensko-český klub mají rovněž vlastní komplexní programy kulturní činnosti slovenské menšiny, v jejichž rámci se uskutečňuje široké spektrum aktivit – klubových večerů, výstav, koncertů, programů pro děti atd. Součástí komplexního programu SČK byly *Slovenské salóny (nejen) v Nostickém paláci*, Folkové čaje, Literární bluesnění a další. Slovenský literárny klub v ČR organizuje úspěšnou Literární soutěž Jána Kollára ve třech věkových kategoriích o nejlepší prozaické dílo ve slovenštině nebo se slovenskou tematikou. OS v ČR uděluje Cenu Matěje Hrebendu za přínos k česko-slovenským vztahům. Jednotlivé regionální Obce Slovákov v ČR pořádají ročně dohromady více než stovku kulturních, společenských akcí, akcí pro děti a seniory. Aktivní jsou zejména v Karviné, Teplicích, Třinci, Karlových Varech a Kladně. V Praze je aktivní novovzniklé Sdružení Slováků v Praze, které pořádá akce zejména ve spolupráci se Slovenským institutem. Popáté se uskutečnil projekt SČK *Slovenské výstavy pro Prahu I*, jehož součástí byly velké výstavy v prostorách jako Mánes, Nová síň apod. Významné kulturní a vzdělávací akce pořádaly rovněž sbory Evangelické církve a. v. v ČR v Praze, Brně a Českých Budějovicích, své slovenské společenství má v Praze i řeckokatolická církev a v Praze a Plzni církev římsko-katolická. V Českých Budějovicích byl Československý bál (Statutární město Č. Budějovice a SČK), v různých dalších městech menší plesy, majálesy apod. (často na nich spolupracuje OS v ČR), uskutečnila se i tradiční plavba parníkem k výročí Slovenského národního povstání (Historická skupina přímých účastníků SNP, KSK a Slovensko-český společnost). Mezinárodní a internetický přesah měly kulturní aktivity v rámci projektu SČK Visegrad – Terra Interculturalis.

Slovensko-česká společnost je zájmové sdružení, které působí v České republice, a které prostřednictvím svých kulturně vzdělávacích, uměleckých, výstavních, vydavatelských a jiných aktivit, prezentuje hlavně menšinovou kulturu, umění v ČR, ale také ji přibližuje širší majoritní – české veřejnosti.

Slovensko-česká společnost (dále jen SČS) připravila a realizovala v minulém kalendářním roce 2011 desítky programů a akcí pro slovenskou menšinu žijící v ČR, ale také pro majoritní českou veřejnost a pro další menšiny zde žijící. Jako hlavní organizátor *jubilejní Tradiční plavbu lodí po Vltavě – Parník 2011* – setkání menšin a širší veřejnosti k 67. výročí SNP a k 66. výročí ukončení 2. světové války, která se uskutečnila dne 8. září 2011 v Praze,

v rámci Česko-Slovenských dnů a Slovenských krajanských dnů v ČR (počet účastníků: cca 350); dále SČS připravila *Česko-Slovenské kulturní dny v roce 2011* – výstavy, besedy, přednášky, festivaly, atd. Např. od 15. června až do 31. července 2011 byla v prostorách Výstavního sálu DNM veřejnosti přístupná fotografická výstava pod názvem *Čierne na bielom*, slovenského amatérského fotografa Milana Maššy, žijícího v Praze. Výstava amatérských fotografií přiblížila návštěvníkům život a architekturu v evropských městech (počet návštěvníků: na vernisáži cca 100 lidí, v průběhu výstavy: cca 200 lidí); *Česko-Slovenské dny v Plzni* – 8. ročník tradičního festivalu (19. – 23. října 2011, Plzeň) – navštívilo cca 2000 návštěvníků na různých kulturních akcích a doprovodných programech. 8. ročník *Česko-Slovenské dny v Plzni* se uskutečnil v rámci Měsíce česko-slovenské kulturní vzájemnosti a pod záštitou ministra kultury. SČS také připravila od 26. října 2011 do 10. ledna 2012 v Týnské literární kavárně v Praze výstavu *No Comment*. Výstava byla určena širší veřejnosti a přiblížila pražským, jako i mimopražským návštěvníkům české a slovenské karikatury – vítězné práce od předních českých a slovenských karikaturistů. Výstava se konala v rámci Měsíce česko-slovenské kulturní vzájemnosti a pod záštitou ministra kultury (počet návštěvníků: na vernisáži cca 100 lidí, v průběhu výstavy: cca 1000 lidí); dále také pokračoval výstavní projekt: *Slovenské národné povstanie a účasť Čechov* – putovní výstava po českých městech a regionech – Teplice (Regionální knihovna v Teplicích; 16. října – 18. listopadu 2011); navštívilo cca 200 návštěvníků. Výstava se konala v rámci Měsíce česko-slovenské kulturní vzájemnosti a 67. výročí SNP, ve spolupráci s Muzeem SNP Banská Bystrica, ČSS, s Regionální obcí Slovákov Teplice a s Regionální knihovnou v Teplicích. Výstavní projekt: *Slovenské národné povstanie a účasť Čechov* později pokračoval v Českých Budějovicích (Gymnázium J. V. Jirsíka, České Budějovice; 30. listopadu – 20. prosince 2011); navštívilo cca 250 návštěvníků. Výstava se konala v rámci Měsíce česko-slovenské kulturní vzájemnosti a 67. výročí SNP, ve spolupráci s Muzeem SNP Banská Bystrica, ČSS a Gymnáziem J. V. Jirsíka v Českých Budějovicích.

V kalendářním roce 2011 byla Slovensko-česká společnost hlavním vydavatelem časopisu *LISTY Slovákov a Čechov (ktorí chcú o sebe vedieť viac)*, který vydávala ve spolupráci s *Klubem slovenské kultury* a s *Dokumentačním a muzejním střediskem slovenské menšiny (DOMUS)*. Vyšly tři čísla i s přílohami.

Slovensko-česká společnost v roce 2011 organizovala také 2. ročník vzdělávacího projektu pro středoškolskou mládež *Poznajme sa navzájom – Poznejme se vzájemně*, který se uskutečnil ve dnech 10.–14. října 2011.

Veškeré programy SČS jsou dokumentovány na plakátech, pozvánkách, v bulletinech (např. *Slovenského institutu v Praze*), dále v časopise *LISTY Slovákov a Čechov (ktorí chcú o sebe vedieť viac)*, a na webových stránkách SČS: www.scspol.cz a Domu národnostních menšin: www.dnm-praha.eu.

Z důvodů finančních limitů nemohla *Slovensko-česká společnost* realizovat všechny akce a programy v plné výši, resp. realizovala pro změnu další kulturní akce a programy. Slovensko-česká společnost připravila, organizovala, spoluorganizovala, popř. participovala na mnohých akcích a programech určených převážně pro slovenskou menšinu v ČR, ale také pro majoritní českou veřejnost a pro další menšiny žijící v ČR

Dosah a ohlas uskutečněných aktivit:

Největší dosah a ohlas měli v médiích a v počtu návštěvníků *Tradičná plavba loďou po Vltave – Parník 2011*, 8. ročník *Česko-Slovenských dnů v Plzni*. Taky výstavné projekty (*SNP a účasť Čechov*, *NO COMMENT*, *Čierne na bielom*), 2. ročník vzdělávacího projektu pro středoškolskou mládež *Poznajme sa navzájom – Poznejme se vzájemně*, atd. Kulturní akce a programy byli publikovány, prezentovány a uveřejněny v loňských číslech časopisu *LISTY Slovákov a Čechov*.

Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR (DOMUS SM v ČR) v roce 2011, vyvíjelo aktivní činnost na poli výstav, vzdělávací a osvětové činnosti. Realizovalo grantový projekt MK ČR Slovenská menšina v ČR: Kultura, dokumenty, současnost.

Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR zahájilo rok 2011 v DNM výstavou *Slovenskí tolstojovci a Lev Nikolajevič Tolstoj*, která pak byla realizována i v Krajské vědecké knihnici v Liberci.

Připravilo a realizovalo tři výstavy připravené z vlastních zdrojů, jejichž součástí byly se vzdělávacími programy s tematikou Slovenské historie, reálií a současnosti. Výstavou *Historie Slováků v Čechách a na Moravě*, se účastnilo Slovenského dne v Krnově. Díky intenzivní spolupráci s muzei vznikla jeho výstava pro muzeum v Rýmařově.

S Chebským muzeem se podílelo na *Knihobraní*, prezentací slovenských knih a časopisu.

Významná byla jeho účast ve stánku DNM na *Světě knihy 2011*, kterou spojilo s výkladem a besedou o bilingvizmu. Prezentovalo nejen knihy a periodika vydávané slovenskou menšinou v ČR, ale také výběr nových slovenských knih ze SR. Připravilo cyklus historicky literárních pásem pro středoškoláky s tematikou slovenské historie a reálií, který se uskutečnil v DNM. DOMUS SM v ČR se podílelo na organizaci *11. Setkání národnostních menšin* a programu k tomuto setkání v DNM. Pro DNM instalovalo výstavu *Slávne vily Slovenska* s lektorským programem a vlastní výstavu k Vánocům *Promluvy dřeva* s podvečerem o lidových tradicích. Na podvečeru spolupracovalo s německou menšinou.

DOMUS SM v ČR participovalo také na vydávání periodika *LISTY Slovákov a Čechov, (ktorí chcú o sebe vedieť viac)* autorskými články a organizační přípravou.

DOMUS SM spolupracovalo na svých programech s dalšími slovenskými sdruženími: s Klubem slovenské kultury, Slovensko-českou společností (Parník 2011) s Bona fide (Vyšehraní, Slovenská literatura a próza) s Ruskou tradicí (Svět knihy), s Kulturním svazem Němců v ČR (Promluvy dřeva).

Spolupráce s občanskými sdruženími národnostních menšin v DNM byla dobrá a pravidelná díky činnosti Programové rady národnostních menšin v DNM.

V roce 2011 DOMUS SM obdrželo od MK ČR na svoji činnost 100 000 Kč, od Magistrátu hl. m. Prahy 20 000,- Kč.

DNM přispěl na organizaci programů v závěru roku 2011 částkou 6 700,- Kč. Některé programy se podařilo uskutečnit díky výše uvedeným muzeím, které poskytli bezúplatné své prostory, lektorské služby, energii a úklid.

Klub slovenské kultury (dále KSK) byl v roce 2011 přizvaný ke spolupráci na programech se sdruženími SČS a DOMUS SM v ČR, včetně vydávání periodika *LISTY Slovákov a Čechov, (ktorí chcú o sebe vedieť viac)* a *Parník 2011*, i když žádní finanční podporu nezískal.

SRBSKÁ MENŠINA

Srbské sdružení sv. Sávy v roce 2011 již po sedmé oslavovalo svátek svého duchovního patrona Sv. Sávy, který je zároveň i státním svátkem a svátkem všech škol v Srbsku. Nejvýznamnější duchovní vůdce, zakladatel srbské státnosti a první srbský patriarcha Sv. Sáva (žil na konci 12. a začátku 13. st.), jehož jméno sdružení nese, oslavuje dle staletých srbských lidových zvyků - s chlebem, pšenici a vínem. V roce 2011 byl vybrán odpovídající prostor Novoměstské radnice v Praze. Potěšila přítomnost hostů z Rady, ministerstva kultury a dalších sdružení, se kterými sdružení spolupracuje.

Bienální manifestace *Dny srbské kultury* je nejvýznamnějším kulturním programem sdružení, který byl v roce 2011 realizován popáté. Prestižnost této kulturní akce je potvrzená i tím, že záštitu nad ní přebírá nejvýznamnější osobnost českého politického života z oblasti kultury. V roce 2011 byl požádán o záštitu a zahájení manifestace předseda Senátu Parlamentu ČR Milan Štěch. Dny se konaly mezi 1. a 13. listopadem 2011 v Novoměstské radnici v Praze,

v tiskovém středisku Magistrátu hl. m. Prahy a v DNM. Zahájení proběhlo za přítomnosti předsedy Senátu, více poslanců Poslanecké sněmovny ČR, kulturních a veřejných činitelů, velvyslankyně Republiky Srbsko na osmi desítek příslušníků srbské menšiny žijící v Praze. Konaly se kromě vlastních finančních prostředků též za finanční podpory ministerstva kultury, Magistrátu hl. města Prahy a Ministerstva pro diasporu Republiky Srbsko. Ihned po zahájení v prostorách Novoměstské radnice byla zahájena výstava *Mžiky* výtvarných prací pěti členů *Srbského sdružení sv. Sáva*. Výstavu zahájil poslanec Vítězslav Jandák. Dne 2. listopadu 2011 byl realizován *Večer srbských aforistů* v prostorách Magistrátu hl. města Prahy. Jako další akce se 4. listopadu 2011 konala beseda s nejstarším členem sdružení prof. Rajko Dolečkem.⁴⁶ Další akce v rámci Dnů se konala 6. listopadu rovněž v DNM. Byl premiérově promítán film *Montevideo- bog te video* Dragana Bjelogriće, kterému se dostalo více cen na mezinárodních filmových festivalech ve světě. Film zpracovává účast srbského fotbalového mužstva na Prvním světovém fotbalovém prvenství v Uruguay, v hlavním městě Montevideo, v roce 1930. Plný společenský sál v DNM svědčil o zájmu příslušníků srbské menšiny a majoritní společnosti shlédnout premiérový film. Další den (7. listopadu) byl na programu básnický večer nejznámější srbské básničky pro děti a mládež, nositelky řady mezinárodních literárních cen, Mirjany Bulatović. Další aktivitou v rámci dnů bylo dne 10. listopadu odhalení pamětní desky srbskému vědci Nikolovi Teslovi na budově, ve které žil během svého studia v Praze. Pamětní desku odhalil ministr pro diasporu republiky Srbsko Srdjan Srećković za přítomnosti velvyslance Republiky Srbsko a dalších diplomatických zástupců. Portrét Nikolovi Tesly vytvořil známý český akademický sochař Nikos Armutidis, a v bronzu je odlila slévárna pana Horáka ze Semil. Dne 11. listopadu 2011 v prostoru Novoměstské radnice byla zahájena poslední akce *V. dnů srbské kultury*, a to křest českého překladu románu známého srbského spisovatele Dragiši Kaleziće *Ještě jsem tady*.

Další významnou součástí aktivit *Srbského sdružení sv. Sáva* je vydání dvouměsíčníku v srbštině *Srpska reč*, který vychází s podporou ministerstva kultury. Časopis *Srpska reč* (Srbské slovo) dbá na svoji obsahovou a vizuální stránku, vybírá články, kterými upoutá pozornost, které se nedají na jiném místě přečíst a jsou ze široké škály různorodých zájmů. Časopis je magazínového typu. Kromě textů ze srbské a české historie, aktualit spojených s děním v oblastí veřejného, společenského a kulturního života v Česku a Srbsku má pravidelnou rubriku ve které rozpracovává kulturní, obchodní a lidské vztahy mezi oběma národy. Pravidelně se věnuje významným výročím z kulturní české a srbské historie. Obzvlášť je ceněna rubrika, která přetrvává od začátku vycházení, o významných Čechách, kteří po generace působili v Srbsku a významně se podíleli na rozvíjení srbské společnosti. Různorodost témat, která se na stránkách časopisu vyskytují, dělá z něho magazín, který do ruky vezmou příslušníci různých generací i různého smýšlení. Proto je zajímavý i pro nahodilé čtenáře v Srbsku, kde je možnost dostat se k magazínům tohoto typu bezpočet. Časopis *Srbské slovo* v Republice Srbsko je po obsahové a výtvarné stránky velice vysoce hodnocen jak z Ministerstva pro diasporu a kulturních institucí, tak i ze strany široké veřejnosti. Jako jediné tištěné periodikum v srbštině na území ČR napomáhá uchování jazyka a písma. Vydávání časopisu přispívá rovněž rozvoji a rozmanitosti multikulturní společnosti v ČR. Pomáhá řadě členů vyjádřit svoje myšlení ke konkrétním problémům společnosti. Obzvlášť velkým přínosem pro srbskou menšinu je to, že jsou časopisy tištěny původním srbským písmem, tj. srbskou cyrilicí. Pravidelně tiskne zprávy v podobě nejen textů ale i fotoreportáží o aktivitách *Srbského sdružení sv. Sáva*, zatím jediného aktivního sdružení srbské menšiny v ČR. Redakce časopisu má tři profesionální novináře - členy nejstaršího Svazu novinářů Srbska (založen v roce 1881). V roce 2011, kdy se všude ve světě utahují opasky kvůli ekonomické a finanční krizi, a dotace především na kulturu se zmenšují, přistoupilo sdružení ke snížení nákladu, a to tak, že byl snížen počet výtisků z 800 na 600,

⁴⁶ Pozn. předkl.: Akce se stala předmětem oprávněné kritiky ze strany Vládní zmocněnkyně pro lidská práva, kvůli prezentovaným názorům o válečném zločinci generálu Mladičovi. Kritiku srbská zástupkyně považuje za neadekvátní a poškozující srbskou menšinu v ČR.

rovněž se povedlo dojednat nižší ceny za předtiskovou výrobu - zalomení a grafickou úpravu stránek a za výrobu PDF formátu. Také byla snížena gramáž papíru na obálce.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Osvětová činnost ukrajinských organizací (UIČR, SUPU, SUČR) a jejich spolupráce s ukrajinskou školou je obecně vnímán velmi pozitivně. Na spolupráci s ukrajinskou mládeží, ale i na programech, který je pořádám v DNM se již tradičně podílí i majorita - např. studenti Gymnázia Na Vítězné pláni, Praha 4. Vzájemný kontakt majoritní a minoritní společnosti je bezesporu cenným přínosem, neboť bourá předsudky, projevy xenofobie, náboženské nesnášenlivosti nové generace.

UIČR se podílí na programech integrace cizinců, spolupracuje s úřady správy na úrovni starostů měst, příslušnými odbory ministerstev (zejména Ministerstvo práce a sociálních věcí), dále s příbuznými organizacemi zabývajícími se lidskými právy, pomoci cizincům, právními poradami atp. Poskytuje informační servis tazatelům, kteří se zajímají o život ukrajinské menšiny nebo o otázky spjaté s ukrajinským kulturním/profesionálním životem v ČR. UIČR komunikaci s okolím zajišťuje prostřednictvím webu Ukrajinci.cz (který zajišťuje také moment archivační) nebo na profilu FB.

Ukrajinská menšina má svůj periodický tisk: čtrnáctidenník *Porohy*, který informuje o životě národnostní menšiny, významných osobnostech, událostech, ale i o problémech Ukrajinců nové emigrace, o aktualitách z Ukrajiny, historických výročí atd. K dalším periodikům patří *Ukrajinskyj žurnal*, který je orientován celkově pro Ukrajince žijících doma i v zahraničí, většinou je zaměřen monotematicky s vyjádřením odborníků na vybrané aktuální téma. Noviny *Ukrajinská gazeta* nepatří přímo k národnostnímu tisku, ale doplňuje periodika psaná v ukrajinštině. Během roku vycházejí i příležitostné bulletiny, které mají ráz informativní.

Hlavní činností organizací je zajištění a provedení především kulturních programů, osvětové činnosti, udržení tradic a zvyků ukrajinské národnostní menšiny. Mimo to se organizace zabývající se archivací, vydavatelskou činností, organizují humanitární činnost na Ukrajinu dle aktuálních potřeb, pořádají přednášky, výstavy, promítání ukrajinských filmů, rozvíjejí klubovou činnost v celorepublikovém měřítku. *Pěvecký sbor sv. Vladimíra* (SUPU) spolupracuje s řeckokatolickou církví, kde pravidelně vystupuje na bohoslužbách, účastní se mj. přenosů do Českého rozhlasu, prezentuje hudbu ukrajinských hudebních skladatelů, udržuje cyrilometodějské tradice. Hudební soubor *Ignis* (UIČR) zajišťuje kulturní zázemí většiny akcí, prezentuje ukrajinskou menšinu v regionech (např. integrační centra v Plzni, Zlíně, Ml. Boleslavi aj.). Program organizací je velmi pestrý a široký díky široké členské základně sestávající z příslušníků národnostních menšin i cizinců trvale žijících v ČR.

K tradičním aktivitám národnostní menšiny patří lednový koncert ukrajinských koled a šchedrivek, který zabezpečuje *Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny* se svým *pěveckým sborem sv. Vladimíra*. V prvním čtvrtletí všechny organizace v měsíci březnu uctívají památku ukrajinského buditele, malíře a básníka Tarese Ševčenka. *Sdružení Ukrajinek v ČR* věnuje pozornost organizaci *Dne matek*. Vyvrcholením všech kulturních aktivit a svým způsobem i zhodnocením práce jednotlivých organizací jsou podzimní Dny ukrajinské kultury, které organizuje *Ukrajinská iniciativa*.

Kromě uvedeného jsou v průběhu roku promítány filmy (*RUTA*), organizovány přednášky, diskuse, výstavy (v roce 2011 byl dán prostor pro mladé umělce – *SUPU*), celoročně zpívá *Sbor sv. Vladimíra* v řeckokatolickém chrámu sv. Klimenta v Praze a dále i v ČR (v roce 2011 se jeho pozornost zaměřila na Moravu – *SUPU*), každoročně si ukrajinská menšina připomíná *Den nezávislosti Ukrajiny*, věnuje se klubové činnosti v rámci *UIČR* – dětský klub *Smoloskyp*, regionálnímu působení, v neposlední řadě pak vydávání časopisů *Porohy* (*UIČR*) a *Ukrajinského žurnálu* (*RUTA*), provozování stránek www.ukrajinci.cz (*UIČR*).

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

Činnost FŽO a jejích jednotlivých obcí je poměrně rozsáhlá a Zpráva by neumožnila poskytnout příslušný prostor k její prezentaci. Posloužit však může web www.fzo.cz, na němž jsou i odkazy na webové stránky obcí i přidružených organizací, jakož i výroční zprávy.

3. Jaká byla spolupráce organizací příslušníků národnostní menšiny s orgány veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech?

BULHARSKÁ MENŠINA

Spolupráce organizací příslušníků bulharské menšiny s orgány veřejné správy je velmi dobrá, hlavně ve větších městech. Nespočívá jen v udělení příslušných podporujících činností organizací grantů, ale i v poskytnutí pomoci veřejných orgánů ve formě různých informací a rad. Bulharská sdružení úzce spolupracují s velvyslanectvím Bulharské republiky v Praze, s Českou televizí, s Českým rozhlasem a s místními deníky.

V roce 2011 byl na neoficiální návštěvě v *Bulharském kulturně osvětovém klubu Ostrava* hejtmán Moravskoslezského kraje Ing. Palas. *Bulharské kulturní osvětové sdružení Brno* má skvělou spolupráci s Magistrátem města Brno. Sdružení *Pirin* spolupracuje na všech úrovních s ministerstvem kultury a ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Jihomoravský krajem a Magistrátem města Brna. S Magistrátem hl.m.Prahy spolupracují sdružení *Zajedno*, *Bulharská beseda*, *Cyril a Metoděj* a *Vazražďane*. Posledně jmenovaný spolek též s Úřadem vlády. K institucím, jež v loňském roce podpořily sdružení Cyril a Metoděj, patří ministerstvo vnitra. Spolupráci se sdružením *Vazražďane* vykazalo ministerstvo kultury.

Ostatní organizace spolupracují spíše sporadicky.

CHORVATSKÁ MENŠINA

S výjimkou Rady je spolupráce špatná. Na úrovni místní samosprávy řeší především pomluky, které jsou o chorvatské menšině šířeny v propagačních materiálech, jež vznikly během minulého volebního období.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Spolupráce s orgány veřejné správy jak na celostátní, tak i místní úrovni probíhá bez problémů. Úředníci ve všech institucích jsou ochotni poradit, ale problémy zástupkyně menšiny vidí v příslušných zákonech týkajících se národnostních menšin žijících v ČR.

Na místní úrovni je situace taková, že ne ve všech obcích, které splňují podmínku pro vznik Výboru, je tento skutečně zřízen. Agendou národnostních menšin se v rámci struktur orgánů místní samosprávy zabývají různé odbory (např. kulturní, sociální). Přesné výsledky posledního sčítání lidu z roku 2011 zatím nejsou známy, avšak předpokládá se, že stejně jako v předchozím období v ČR žije cca 10% občanů jiné, než české národnosti.⁴⁷

Národnostní menšiny by ze zákona měly obdržet samostatný statut, jak je to v některých státech EU, na základě kterého by bylo dlouhodobě státem finančně garantované právo na činnost, uchování jazyka, národní identity, kulturních tradic aj.

---

⁴⁷ Na otázku po příslušnosti k národnostní menšině neodpovědělo ovšem podle předběžných výsledků sčítání lidu v roce 2011 2 740 000 obyvatel.

NĚMECKÁ MENŠINA

SN jakožto i jednotlivé svazy Němců žádaly o dotace v ČR především u resortů kultury a školství, mládeže a tělovýchovy. V regionech se jednalo také o dotace a spolupráci s městskými či obecními úřady – viz níže.

Spolupráce s jednotlivými orgány veřejné správy na všech úrovních byla svazy zhodnocena jako standardní. Žádné stížnosti nebyly zaznamenány.

Spolupráce KSONN s orgány veřejné správy: kraje Karlovarský a Ústecký, města Kraslice, Chomutov (KSONN má zástupce ve Výborech).

Obce – všechny ZO KSONN spolupracují alespoň minimálně se samosprávou obcí. Větší spolupráce je v Chomutově, v Kraslicích, v Ústí nad Labem, v Novém Boru, díky Výborům.

POLSKÁ MENŠINA

Reprezentativní organizací ve vztahu k orgánům veřejné správy na všech úrovních a ve všech příslušných regionech je *Kongres Poláků*. Platformou, kde Poláci svá práva mohou uplatňovat, jsou Výbory. Prostřednictvím svých zástupců (zmocněnců) v jednotlivých obcích *Kongres Poláků* předložil zastupitelstvům obcí návrhy na členy zmíněných Výborů. Bohužel ne všechny návrhy obce akceptovaly. Je též zjištěno, že u některých členů obecních zastupitelstev (v rámci 31 obcí, ve kterých polská národní menšina přesahuje 10% obyvatel) se objevují značné mezery ve znalostech zákonných ustanovení ČR týkajících se práv národnostních menšin. Výbory většinou vznikaly na základě politických dohod v jednotlivých obcích. Polské zájmy tak mnohdy reprezentovali pouze zástupci jednotlivých stran, kteří se sice hlásí k polské národnosti, ale ne vždy reprezentují skutečné zájmy polské menšiny. Opačný případ je v Třinci, kde zástupci polské menšinové strany *Coexistentia-Wspólnota* podporují občas projekty, které nemají podporu široké polské veřejnosti.

ROMSKÁ MENŠINA

RUSÍNSKÁ MENŠINA

SPPR spolupracuje s magistráty hl. města Prahy a Brna, s městskými orgány dalších měst, mediálně sleduje a podporuje družební akce Kraje Vysočina se Zakarpatskou oblastí Ukrajiny. Městské orgány podporují aktivity a projekty SPPR a jejích odboček v regionech i činnost dalších rusínských společenství (*Skejušan*). V Praze, Jindřichově Hradci i Chomutově přistupují městská zastupitelstva k rusínským společenstvím a jejich kulturním projektům vesměs vstřícně. V Brně v posledním období došlo k určité stagnaci podpory vzhledem k problémům s dřívější brněnskou odbočkou SPPR. K stabilizaci i obohacování činnosti rusínských organizací významně přispívá DNM v Praze. SPPR využívá kanceláře pro pravidelné schůze výkonného výboru a jednání aktivistů, pro úřední agendu i archiv. Vedení DNM vychází rusínské menšině vstřícně při uspokojování jednorázových i dlouhodobých požadavků na prostory aj. Aktivisté Společnosti se podílejí na činnosti Rady, grantových komisí, národnostních komisí a dalších pracovních týmů.

RUSKÁ MENŠINA

Spolupráce organizací ruské menšiny s orgány státní správy a zejména s orgány veřejné samosprávy byla na velmi dobré úrovni. Zástupci ruské národnostní menšiny aktivně působí v Radě a jejích výborech, v grantových komisích na ministerstvech apod. Toto se odráží i v tom jaké grantové prostředky získávají organizace ruské menšiny od ministerstev a od místních samospráv, zejména od Magistrátu hl.m. Prahy.

ŘECKÁ MENŠINA

AŘO si velmi cení spolupráce s orgány veřejné správy na všech úrovních od ministerských až po místní. Na společenské a kulturní akce celorepublikového charakteru, které pořádá či zajišťuje AŘO jsou pravidelně zváni zástupci státních orgánů, a to zástupci Úřadu vlády, sekretariátu Rady, ministerstva kultury a ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ale také představitelé územních samospráv, ať již krajských, městských nebo místních, v působnosti jednotlivých ŘO. Spolupráce s těmito orgány je na vysoké úrovni, do budoucna se snad bude i nadále prohlubovat. AŘO jako takové kladně hodnotí vztahy se sekretariátem Rady, jakož i s ministerstvem kultury a ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy se kterými je v přímé komunikaci. Jednotlivé ŘO spolupracují s místními či územními samosprávami a hodnotí spolupráci jako velmi dobrou.

SLOVENSKÁ MENŠINA

Slovenská menšina aktivně spolupracovala s veřejnou správou na centrální úrovni (dva zástupci v Radě, členové v jejích výborech a komisích), na úrovni resortů (dvě poradní grémia ministerstva kultury, poradní grémium resortu školství, mládeže a tělovýchovy), ale rovněž na úrovni krajů a měst. Slovenská menšina se účastní na činnosti DNM. Vynikající byla spolupráce se samosprávou v rámci projektu Dny slovenské kultury po České republice, za zvláštní zmínku stojí spolupráce s Jihočeským, Královohradeckým, Pardubickým krajem a Krajem Vysočina, s Prahou 1, Prahou 7, Českými Budějovicemi, Moravskou Třebovou, Plzní, Kroměříží, Jihlavou, Olomoucí a dalšími.

SRBSKÁ MENŠINA

Srbské sdružení *sv. Sáva* má vynikající spolupráci s veřejnou správou na státní úrovni. nejvýznamnější akce sdružení *Dny srbské kultury* se dosud vždy konaly pod záštitou buď ministrů kultury nebo poslední pod záštitou předsedy Senátu Parlamentu ČR, kteří je vždy též osobně zahajovali. I další akce - výstavy se konaly pod záštitou předsedy poslanecké sněmovny, řady profesorů či umělců a za účasti řady veřejných osobností.

Spolupráce na úrovni hl. m. Prahy je o něco méně zdařilá. Zrušil působení komise pro národnostní menšiny a nemá systémové řešení o působení menšin a jejich podpoře.⁴⁸

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Spolupráce *Sdružení Ukrajinek* s Magistrátem hl. m. Prahy a DNM byla výborná. UIČR uvádí dobrou komunikaci v případě Prahy, Plzně, Liberce a Poděbrad, špatnou v případě Teplic. SUPU a UIČR využívají k realizaci programu DNM (spolupráce má některé nedostatky, jež jsou však diskutovány na různých úrovních s cílem zvýšit profesionální přístup vedení k jednotlivým národnostním menšinám a také technické zázemí a vybavení DNM. Dále spolupracuje s církevními představiteli v ČR, i tuto spolupráci hodnotí pozitivně).

---

⁴⁸ Srbské sdružení bylo soudně vystěhováno z DNM, protože nezaplatilo fakturu vystavenou po splatnosti ve výši 238 Kč, bylo vystaveno soudnímu řízení a nákladům (samotného řízení ve výši 13 450 Kč), platilo nájem za rok 2010 ve výši 37 000 Kč. Ale do dnešního dne nedostalo vyúčtování zálohově zaplaceného nájemného (a faktury už vůbec ne), a to jen kvůli tomu že se zástupkyně menšiny odváží klást nemístné otázky - co se děje s bytem a v bytě, který je v IV poschodí domu, a že se vzpírala teroru ze strany tehdejší ředitelky, která nutila zástupce počítat propůjčené talíře a přebory atd., a vždy našla nějakou záminku ke kritice vůči zástupkyni sdružení. O chodu domu byly vyslovovány stížnosti napořád, ale nakonec to „odneslo“ jen uvedené sdružení.

4. Jaká byla spolupráce s ostatními národnostními menšinami?

BULHARSKÁ MENŠINA

Spolupráce menšiny s ostatními menšinami byla za rok 2011 velmi intenzivní a plodná. Spolupracovala s Rusy, Slováky, Řeky, Ukrajinci, Maďary, Makedonci, Srby a dalšími komunitami. Až na výjimky skoro všechna bulharská sdružení, kluby a organizace měly i v loňském roce spolupráci s jinými menšinami při přípravě akcí, při výměně informací a zkušeností (např. se slovanskými menšinami při slavnosti sv. Cyrila a Metoděje v Mikulčicích). Též se zaměřovala na sdílení společných prostor a na možnosti prezentovat jinou menšinu v rámci konkrétní akce, např. při uspořádání svátku *Trifon Zarezan*, nebo na sdílení společných pravoslavných tradic (v případě Bulharské pravoslavné obce jde o spolupráci s Rusy, Ukrajinci, Makedonci a Srby). Většina sdružení nepracovala pouze na úrovni národnostních menšin, programy byly uvedené za účasti majority a měly obecně kulturní přesah.

CHORVATSKÁ MENŠINA

S ostatními národnostními menšinami se začíná prohlubovat spolupráce především v otázkách, jež se všech menšin dotýkají.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Probíhá jako i v minulých letech zejména na místních úrovních a na konkrétních akcích. V Praze například při mezinárodním folklorním festivalu *Praha srdce národů*, v Brně *Žijeme v jednom městě*, dnech národnostních menšin v Praze i v Brně, zahájení lázeňské sezony v Teplicích, zajištění maďarského kulturního programu na městských dnech v Chomutově, Mostě, Sokolově, Ústí nad Labem, Karlových Varech, Lovosicích apod.

NĚMECKÁ MENŠINA

Společné projekty s jinými národnostními menšinami nerealizovali. Spolupráce obou organizací např. v DNM v Praze, spolupráce se zástupci jiných národnostních menšin např. v Radě či v rámci komisí / Výborů v jednotlivých krajích byla efektivní a přínosná. V krajích a obcích, kde je aktivní Výbor, spolupracují i ostatní národnostní menšiny. Např. v Chomutově a Karlových Varech se pořádají *Dny národnostních menšin*.

POLSKÁ MENŠINA

Spolupráce probíhala na několika úrovních. Velká města (Třinec, Karviná, Orlová) zavedla novou tradici, tzv. *Přehlídky národnostních menšin*. Smyslem akce je prezentace členů různých národnostních menšin žijících v daném městě. Při realizaci těchto akcí spolupracují Poláci, Romové, Slováci, Řekové.

Další platformou potenciální spolupráce jsou Výbory, kde se setkávají představitelé různých menšin. Tak tomu je ve městech Český Těšín/Czeski Cieszyn a Jablunkov/Jabłonków, kde se spolupráce zdárně rozvíjí. Po posledních komunálních volbách se výrazně k lepšímu změnila situace ve Výboru v Třinci, kde Poláci získali většinu a předsedou Výboru se stal zástupce polské menšiny. I přesto bohužel je nutno konstatovat, že spolupráce polské národnostní menšiny s jinými menšinami je na úrovni obcí a měst někdy obtížná.

Nejpočetnější Slováci, ale i představitelé jiných menšin ve Výborech občas nepodporují iniciativy polské menšiny. Hlasují proti polským návrhům zavedení dvojjazyčných nápisů. Stává se, že zástupci místní samosprávy využívají Slováky k maření polských iniciativ ve Výborech.

ROMSKÁ MENŠINA

RUSÍNSKÁ MENŠINA

S dalšími menšinami a jejich organizacemi se aktivisté SPPR setkávají při práci pracovních týmů, na jednáních, na kulturně společenských akcích v DNM i jinde (Rada, orgány v regionech). Společná akce byla uspořádána v roce 2011 s ukrajinskou menšinou (viz výše), nicméně pracovní i společenský kontakt, např. s maďarskými či slovenskými představiteli, je přátelský a častý. Společnost je rovněž zvána na akce jiných menšin.

SPPR příležitostně spolupracuje i s dalšími organizacemi a institucemi, např. s *Národním muzeem*, *Vysokou školou ekonomickou*, a pravidelně s občanským sdružením *Podkarpatská Rus – náhrada majetkové újmy*. Toto sdružení se nadále aktivně stará o realizaci náhrad dle zákona schváleno roku 2009 a odstranění jeho nepříznivě limitujících omezení (novela zákona je před schválením). SPPR i ostatní rusínské organizace spolupracují také na mezinárodní úrovni; účastní se činnosti *Světové rady Rusínů*, *Světového kongresu Rusínů*. Bližší pracovní kontakty rozvíjí zejména s *Rusínskou obrodou* a *Svazem rusínské inteligence* na Slovensku. Pro nedostatek finančních prostředků však nelze tuto spolupráci realizovat tak, jak by bylo možné a hlavně prospěšné (cestovní výlohy atd.).

RUSKÁ MENŠINA

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami probíhá jednak v rámci činnosti DNM, a jednak v průběhu pořádání společných akcí jako například Mezinárodní folklorní festival *Praha srdce národů 2011* a jiné.

ŘECKÁ MENŠINA

AŘO v rámci regionálních aktivit jednotlivých řeckých obcí, např. *ŘO Krnov-město*, *Jeseník*, *Karviná*, *Brno*, *Praha*, zve pravidelně zástupce jiných národnostních menšin, např. bulharské, polské, slovenské, německé.

ŘO Brno - zástupci jednotlivých národnostních menšin se setkávají na pravidelných schůzkách pořádaných jak Radou pro národnostní menšiny Jihomoravského kraje tak i komisí Magistrátu města Brna. Na nich se vzájemně informují o akcích pořádaných jednotlivými sdruženími i jejich termínech. Členové Obce jsou zváni na tyto akce a některých se podle možnosti účastní. Spolupráce mezi jednotlivými národnostními menšinami působící v městě Brně hodnotí jako velmi dobrou. Spolupráce probíhá zejména na úrovni vzájemného setkávání při příležitostech konání společných akcí organizovaných Statutárním městem Brnem či Krajským úřadem Jihomoravského kraje. Akcí se zúčastňují zejména taneční soubor *Prométheus*.

ŘO Karviná zmiňuje spolupráci s *Obcí Slováků* formou návštěv při oslavách významných dnů obou zemí. Jinak není větší spolupráce se zástupci ostatních národnostních menšin.

ŘO Havířov zmiňuje spolupráci s organizací polské menšiny *PZKO*.

ŘO Jeseník spolupracuje s národnostní menšinou Řeků, žijících v Polsku a chce prohloubit spolupráci s řeckou menšinou žijící v Německu.

SLOVENSKÁ MENŠINA

Spolupráce s ostatními menšinami se neustále posiluje. Intenzivní byla při jednotlivých projektech i spolupráce s romskou, rusínskou a ukrajinskou menšinou i vzhledem k faktu, že velká část jejich příslušníků a menšiny maďarské má své kořeny na Slovensku. Společné divadelní a výtvarné projekty se uskutečnily i s ruskou menšinou a v oblasti folklóru se všemi minoritami.

SRBSKÁ MENŠINA

Dokud *Srbské sdružení sv. Sáva* mělo kanceláře v DNM, spolupráce s ostatními menšinami byla na vysoké úrovni (se slovenskou, bulharskou, řeckou a dalšími). Pořádalo společné výstavy a pomáhalo s instalací a bouráním výstav (třeba pro slovenskou menšinu).

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami hodnotí velmi pozitivně. Výsledkem jsou některé společné akce (např. festival *Praha – srdce národů*, vzájemné navštěvování programů, *SUPU* tradičně organizuje Mikulášskou besídku s „pravými čerty a anděly“).

5. *Jaké byly problémy v životě společenství národnostních menšin?*

BULHARSKÁ MENŠINA

V roce 2011 život společenství bulharské menšiny jako celek nebyl jednoduchý, hlavně v narovnání vztahů mezi jednotlivými organizacemi a v tom, aby dokázaly vedle sebe existovat, pracovat a vyvíjet činnost.

Přetrvávají jisté názorové rozpory a konfrontace. Stále se objevovaly snahy o formální sjednocení všech bulharských organizací i přes jejich značný nesouhlas i nejednotnost. Je patrný značný zájem ze strany BKOO Praha o dominanci a přivlastnění další organizační struktury ve formě asociace, z jejíž pozice by mohla neomezeně prezentovat a zastupovat celou bulharskou menšinu v ČR.⁴⁹

Problémy v bulharské menšině v roce 2011 byly i při nominaci zástupce do Rady, kdy došlo k falšování dokumentu, což zkompromitovalo dobré jméno celé bulharské menšiny v ČR.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Příslušníci netvoří kompaktní osídlení, což výrazně komplikuje udržování kontaktů s ostatními členy komunity a do značné míry ztěžuje budování chorvatské identity.

Mezi závažné problémy patří také opisování komunistické propagandy zaměřené proti Moravským Chorvatům, kdy bohužel tento stav působí proti snahám o zlepšování vztahů mezi etnikem a většinovou společností.

Dalším neméně závažným problémem je vysilující jednání o finančních prostředcích na zbudování muzea Chorvatů, zvláště vezmeme-li v potaz zločiny, kterými se komunisti na Chorvatech v minulosti dopustili.

Proto nyní Sdružení využívá příležitosti, kterou poskytuje předložení Zprávy Vládě ČR, aby ji vyzvalo k pomoci při zřízení Muzea Moravských Chorvatů.

Jižní Morava byla až do druhé světové války regionem národnostně velice pestrým. Kromě Čechů, Němců a Židů zde žily i jiné národnosti, mezi nimi od 16. století i Moravští Chorvati, kteří utvořili kompaktní osídlení na hranici s Rakouskem. Chorvatská enkláva si ve třech obcích (Frélichov - dnes Jevišovka, Nový Přerov a Dobré pole, celkem asi 2500 osob) udržela svůj svébytný jazyk a kulturu až do roku 1948, kdy byli příslušníci menšiny označeni za „nespolehlivé“ a pod záminkou „bezpečnosti státu“ násilně vystěhováni, zejména na severní Moravu. Podmínky, za nichž k vysídlení došlo, nutně vedly k postupné asimilaci příslušníků etnika a jejich potomků.

V roce 1990 bylo založeno *Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR*, které chorvatskou menšinu reprezentuje. Jednou z hlavních náplní jeho činnosti jsou aktivity směřující k zachování chorvatských kulturních tradic. Každoročně první neděli v září se v Jevišovce koná chorvatský kulturní den, tzv. *Kiritof*, což je nejdůležitější událost ve společenském životě menšiny. Akce se pravidelně účastní cca 800 návštěvníků. Další důležitou aktivitou Sdružení je projekt Dokumentace chorvatské menšiny na jižní Moravě, v rámci něhož

---

⁴⁹ Bulharský dům na Americké 28 v Praze, který je majetkem bulharského státu, je pouze ve správě BKOO, která v něm hospodaří a profituje a zcela znemožňuje ostatním organizacím využívat toto zázemí.

organizace získává exponáty pro budoucí muzeum, za použití techniky rozhovorů dokumentuje starý moravsko-chorvatský dialekt a životní příběhy pamětníků.

Za účelem zřízení Muzea koupila vláda Chorvatské republiky budovu bývalé jevišovské fary. Tehdejší chorvatský premiér Ivo Sanader předal na konci roku 2008 dům *Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR*, jenž je za vybudování muzea a jeho správu právně zodpovědné. Jeho cílem je vybudovat muzeum moderní, jež bude poskytovat zájemcům o danou problematiku veškeré potřebné zázemí, bude schopné svou kulturně-osvětovou činností oslovit laickou veřejnost a stane se komunitním centrem chorvatské menšiny.

Projekt muzea vzniká ve spolupráci s Regionálním muzeem v Mikulově a Moravským zemským muzeem v Brně. Z jejich sbírek bude také pocházet část vystavených exponátů, další významná a cenná část bude předána soukromými sběrateli. Kromě muzejních expozic bude v domě i knihovna, plně vybavená pro účely badatelů zabývajících se jak Moravskými Chorvaty, tak také etnickým obrazem jižní Moravy před i po druhé světové válce. V projektu muzea je dále počítáno s vybudováním společenské místnosti a ubytovacích kapacit, díky čemuž bude možno efektivněji organizovat aktivity chorvatské menšiny, pořádat badatelská symposia a další podobné aktivity.

V současnosti je hlavním donorem muzea Chorvatská republika. Ta deponovala prostředky ve výši 3 milionů Kč na nákup domu a první stavební úpravy. Reálné náklady pro vybudování muzea a komunitního centra se pohybují v relaci mezi 18 až 22 miliony Kč.

- Dům má výbornou pozici, nachází se v centru obce, ale je v katastrofálním stavu – přetížené stropy, ztrouchnivělé trámy, plesnivé vnitřní zdi, ze 2/3 bez vytápění. Proto jsou nutné stavební úpravy. Muzeum je plánováno jako bezbariérové. Náklady dle přiloženého rozpočtu činí 6 568 000,- Kč.
- V podkroví budovy se očekává vybudování ubytovacích kapacit, jež budou využívány příslušníky chorvatské menšiny a účinkujícími na kulturních akcích pořádaných menšinou, dále pak účastníky badatelských symposií pořádaných muzeem, dále zde budou dvě místnosti sloužit jako kanceláře (zázemí muzea). Náklady dle přiloženého rozpočtu činí 3 224 000,- Kč
- Vzhledem k množství exponátů je nutné dům rozšířit. K tomu poslouží přistavěná budova. Ta dále poslouží jako společenský prostor menšiny pro menší kulturní akce – 50 až 80 osob, jako recepce muzea, knihovna menšiny, výstavní prostor stálé expozice a výstavní prostor pro výstavy týkající se chorvatské menšiny, menšinové problematiky v ČR, jihomoravského pohraničí a dalších příbuzných témat. Náklady dle přiloženého rozpočtu činí 8 251 211,- Kč
- Do nákladů je také potřeba zahrnout práce související s úpravou prostranství muzea, vybudování zpevněných ploch, napojení na inženýrské sítě a výsadbou zeleně. Náklady činí 1 000 426,- Kč.
- Vzhledem k hodnotě exponátů se počítá se zabezpečením muzea – celkové náklady na dohledový a zabezpečovací systém, kamerovou techniku činí 300 000,- Kč
- Při budování muzea je též nutné počítat s náklady na zadávací dokumentaci pro stavební firmy, technický a autorský dozor a také management projektu, odhadované náklady činí 700 000,- Kč.
- Po skončení stavebních prací bude možno přistoupit k vytvoření samotné expozice. Počítá se s multimediální výstavou, která bude v atraktivní formě veřejnosti prezentovat dějiny a kulturu moravských Chorvatů. Expozice bude vyhotovena v jazyce českém, chorvatském, německém a anglickém. Odhadované náklady činí 600 000,- Kč.

Celkové náklady činí 20 643 637,- Kč bez DPH. Nyní již jsou zajištěna potřebná stavební povolení a je čas vést jednání o financování projektu.

Chorvatská národnostní menšina se bohužel nikdy nedočkala odškodnění ani omluvy ze strany české vlády za křivdu, která na ni byla spáchána a fakticky měla za důsledek její postupný zánik. Jedinou výjimkou je Prohlášení vlády, jež je přílohou usnesení vlády ze dne 6. října 1999 č. 1048, o současném postavení chorvatské menšiny v České republice, odmítá nezákonnosti postupu a zvláště poúnorového režimu vůči chorvatské menšině na jižní Moravě. Jako výraz morální rehabilitace chorvatské menšiny v České republice podpořila vláda vybudování pomníku chorvatským rodinám v Jevišovce. Pokládáme proto za morálně správné projevit větší angažovanost vlády ČR při budování Muzea Moravských Chorvatů, které se stane trvalou připomínkou čtyřsetleté existence Chorvatů na jižní Moravě.

Moravští Chorvaté touto cestou žádají o pomoc při získávání potřebných finančních prostředků.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Život společenství maďarské menšiny v ČR můžeme charakterizovat jako nekonfliktní. Vztahy mezi nimi jsou přátelské a harmonické, což potvrzuje 21letá existence Svazu Maďarů a vypovídá o tom i bohatá činnost organizace.

Problémy vidí hlavně v existenční nejistotě, která stěžuje plánování další činnosti. Veškerá administrativní i organizační činnost ve Svazu je vykonávána formou dobrovolné práce členů bez možnosti odměňování. Veškerou tuto činnost vykonávají členové, ve svém osobním volnu. Tato skutečnost mnohdy způsobuje problémy s obdržetím potřebných dokumentů v odpovídající kvalitě a v termínu od jednotlivých základních organizací, které se zpracovávají centrálně v ústředí Svazu.

Největším problémem však je neustálé rozrůstání požadavků při zpracování různých dokumentů, materiálů a zpráv požadovaných jednotlivými institucemi. Rozsah této práce je již natolik odborně i časově náročný, že bez patřičné kvalifikace a odborné pomoci nelze zvládnout, na což ovšem nejsou finanční prostředky. Uvítali by, kdyby státní podpora časopisu *Prágai Tükör* a zároveň i kulturní činnosti byla jistější a dlouhodobější.

V souvislosti s těmito problémy uvádí vzor Maďarska, kde národnostní menšiny dostávají státní dotaci na režijní náklady kanceláří a mzdy pracovníků. Tato dotace se přiděluje procentuálně podle počtu osob v dané oblasti na základě posledního sčítání lidu. Švédský vzor, kdy se z celkového rozpočtu při vyúčtování automaticky odečítá 20% na náklady organizování již uskutečněných akcí, jako vlastní podíl organizací.

Také by uvítali, kdyby se do vykazování celkového rozpočtu mohly započítat zdarma poskytnuté služby od různých institucí, např. pronájem sálu, prokazování formou potvrzení. Jelikož výše takto poskytnutých služeb je značná, tím by ušetřili značné finanční prostředky ve prospěch jiných potřebných nákladů.

NĚMECKÁ MENŠINA

KSONN: německá menšina je rozptýlená na celém území republiky. Násilná asimilace a perzekuce, která proběhla po 2. světové válce, většinou znemožnila udržení jazyka a kultury německé menšiny pro poválečnou generaci. Svaz se proto stále potýká s nedostatkem mladších, aktivních členů a tím následně i s malým a upadajícím zájmem o činnost v něm.

Nejedná se o menšinu s problémem integrace nebo migrace, ale naopak o starousedlíky, seniory, kteří potřebují pomoci, protože v poválečných dobách byli znerovnoprávnění. K nápravě těchto křivd bohužel nikdy nedošlo a občané německé národnosti tím zůstali v sociálně znevýhodněné situaci do dneška (nesměli se vzdělávat, měli menší platy, a v důsledku toho mají dnes menší důchody). SN problémy nezaznamenalo.

POLSKÁ MENŠINA

V roce 2011 proběhlo v ČR sčítání lidu. Polská menšina se velmi aktivně zapojila do propagace této akce a povzbuzovala své rodáky, aby ve spisu uvedli polskou národnost. Tvář reklamní kampaně se stala populární zpěvačka Ewa Farna. Kampaň byla patřičně propagována v českých i polských médiích. Před sčítáním proběhlo několik informačních setkání se zástupci Českého statistického úřadu, na kterých zástupci polské menšiny upozorňovali, že výsledky sčítání lidu mohou být zkresleny a zneužity vůči menšině. Tyto obavy se z částí naplnily. Necelé tři milióny obyvatelstva České republiky se nepřihlásily k žádné národnosti, čímž je celé sčítání absolutně nevěrohodné a nemůže sloužit jako základna pro určení národnostních práv polské menšiny na Těšínsku. Zástupci polské menšiny proto usilují o to, aby jejich práva nebyla odvozována od pochybných čísel, ale byla stavěna na základě historických souvislostí. Evropské standardy ohledně ochrany menšiny a jejího jazyka mají vycházet z multikulturních historických tradic Těšínského Slezska a mají být ustanoveny na celém území automaticky.⁵⁰

Dvojjazyčnost a dvojjazyčné názvy mohou být zavedeny v 31 obcích Těšínského Slezska. Evropské standardy jsou zaváděny obtížně a zdlouhavě. V některých obcích vůle Poláků naráží na nesouhlas vedení obce, v jiných se realizace z nepochopitelných důvodů prodlužuje. V ostatních očekává brzkou realizaci. V některých obcích byl činěn nátlak na členy Výborů ve směru omezení požadavků na zavádění dvojjazyčných názvů. S nátlakem na kompromis nelze souhlasit. I když informovanost o zavádění evropských standardů se mírně zlepšuje, menšina pořád naráží u úředníků, médií a většinové společnosti na neznalost menšinových práv.

ROMSKÁ MENŠINA

---

⁵⁰ ČSÚ se důrazně ohrazuje vůči tvrzením představitelů polské menšiny. Svě tvrzení opírají autoři o skutečnost, že se velká část občanů nepřihlásila k žádné národnosti (uvádějí číslo necelé tři milióny, skutečnost je 2,74 mil.). Ovšem tato možnost byla umožněna zákonem o sčítání (odpovědi na otázky na národnost a náboženskou víru jsou v souladu se základní listinou práv a svobod dobrovolné). Není tedy možné odvozovat z toho, že někdo využije zákonnou možnost neuvést údaj o národnosti osoby, že celá akce je nevěrohodná a čísla jsou pochybná. To, že tak velká část obyvatel se zachovala právě takto, nepochybně sčítání jako takové, ale naopak vyvolává otázku, proč se lidé takto chovají. Autoři by si neměli stěžovat na statistiku, ale měli by se zamyslet nad tím, proč se lidé takto rozhodli (asi se tedy jako příslušníci této národnosti necítili), když navíc představitelé polské menšiny uvádějí, že podnikali aktivní kroky k tomu, aby se občané polské národnosti k této národnosti hlásili. Pokles počtu osob hlásících se k polské národnosti má navíc své objektivní příčiny. Ze statistických dat je především zřejmé, že se jedná o dlouhodobý trend. Prakticky od dob první republiky přes období „socialismu“, kromě mírného zakolísání v roce 1980, jejich počet, jak v absolutním tak relativním vyjádření, stále klesal. Například v roce 1950 se k této národnosti hlásilo ještě 70,8 tisíc osob, ale v roce 2001 již jen 52,0 tisíc. Data přitom ukazují, že na úbytku polských občanů se jednoznačně podílí právě rozhodující oblast jejich soustředění, tedy okresy Karviná a Frýdek-Místek.

Výraznou roli zde hrají rovněž asimilační procesy, ke kterým ve vztahu mezi polským a českým etnikem docházelo a dochází. Na negativní vývoj celkového počtu Polek a Poláků působí rovněž málo příznivá věková skladba všech menšin, tedy i polské. Jedná se o velice nízkou dětskou složku populace a naopak vysoký podíl produktivní a zejména poproduktivní části obyvatel. U osob polské národnosti byl v roce 2001 podíl dětské věkové kategorie 0 - 14 let jen 7,0 %, a u osob ve věku 65 let a více to bylo 20,1 % (v celé ČR byl podíl dětské kategorie 16,2 %, u nejstarší kategorie pak 13,8 %).

Je nutné ještě poznamenat, že v předběžných výsledcích, které jsou zatím k dispozici, jsou zahrnuti jen osoby, které uvedly pouze jednu národnost. Ty, které uvedly dvě národnosti (i taková odpověď byla možná), tedy mimo polské ještě další, započteny nejsou. Jejich konkrétní počet bude zpracován až v definitivních výsledcích.

Při hodnocení vývoje počtu či podílu je samozřejmě třeba přihlídnout k tomu, že velký počet obyvatel svou národnost neuvedl. Ovšem z výše uvedeného je zřejmé, že expresivní vyjádření typu „výsledky sčítání lidu mohou být zkresleny a zneužity vůči menšině“, „celé sčítání je absolutně nevěrohodné“ nebo „nebyla odvozována od pochybných čísel“, obsažená ve vyjádření činitelů polské menšiny, jsou zcela neopodstatněná. Objektivní data ukazují totiž jednoznačně, že počet obyvatel, hlásících se k polské národnosti, se u nás dlouhodobě snižuje a vysoký počet osob, které se k žádné národnosti v posledním sčítání nepřihlásily, tento pokles jen zvýraznil.

RUSÍNSKÁ MENŠINA

O tomto problému viz podrobněji v odpovědi na otázku č. 1. Lze konstatovat, že životní a pracovní podmínky a problémy Rusínů v ČR i jejich sdružování se v posledním období poněkud pozměnily, zhoršily. Zatímco příslušníci menšiny, žijící dlouhodobě v ČR (zejména občané starších generací), jsou ve zdejší většinové komunitě pevně zakotveni, nově přistěhovalí Rusíni mají v současné době jisté problémy. V posledních dvou třech letech jejich život poznamenaly ekonomické potíže (týká se i jiných menšin v ČR): v čase hospodářské krize řada Rusínů žijících v Česku přišla o práci a o své ekonomické zázemí a má existenční nesnáze. Přitom jde často o lidi, kteří se chtějí trvale usídlit v ČR, založili si tu existenci, pořídili bydlení, jejich děti tu chodí do školy atd. I když činnost organizací národnostních menšin má zpravidla kulturně společenský charakter a jejich aktivity se většinou pohybují v této oblasti, nelze se vyhnout citlivému vnímání tohoto problému.

V poslední době se objevuje podnětná aktivita zvláště mladých Rusínů, studentů i pracujících z východního Slovenska, která se aktivizuje, hlásí se k rusínské národnosti (i když jsou v ČR často vedeni spíše jako Slováci) pořádají vlastní akce a navštěvují i akce SPPR.

RUSKÁ MENŠINA

Spolupráce s ostatními národnostními menšinami probíhá jednak v rámci činnosti DNM, také v průběhu pořádání společných akcí jako například Mezinárodní folklorní festival *Praha srdce národů* 2011 a jiné.

ŘECKÁ MENŠINA

Z pohledu AŘO jsou problémy především při zajišťování administrativní činnosti, která je důležitou součástí chodu AŘO, a to především z hlediska jejího financování. Na zajištění konkrétních kulturních akcí a výuky ŘJ dostává menšina každoročně státní dotace ve vysokých procentech, ale na zpracovatele těchto podkladů nebo např. na administraci AŘO v ČR (pokladník, tajemník, předseda) nejsou finanční zdroje. Podpora od sponzorů, pokud nějaká je, je také v rovině účelově vázaných financí.

SLOVENSKÁ MENŠINA

Hlavním problémem je postupná ztráta česko-slovenské pasivní dvojjazyčnosti – příčiny lze hledat v deficitu výskytu slovenštiny v elektronických médiích, zejména ve veřejnoprávné České televizi, a dále v českém školství, i když v této oblasti dochází zásluhou iniciativy ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a odborných pracovišť k jistému pokroku. Zlepšení v oblasti TV vysílání přinesla digitalizace a větší podíl pořadů ve slovenštině, bohužel spíše archivních. Aplikace Charty zatím napomáhala k zachování stavu, ne však k pokroku.

Dalším významným problémem je postupný značný pokles úrovně finanční podpory aktivit slovenské menšiny z české strany. Tento pokles je značný i v porovnání s dalšími minoritami.

Jistým problémem, i když samozřejmě nižšího řádu, je i nedostatečná úroveň komunikace mezi některými subjekty slovenské národnostní menšiny.

SRBSKÁ MENŠINA

Srbská menšina potřebuje prostor, aby se setkávala a aby mohla organizovat svoje aktivity. Schází jim časopis pro děti, který dva roky (ze tří, kolik vycházel) tiskla z vlastních nákladů a který se i přes vrcholovou grafickou a obsahovou úroveň nikdy nedostal do zájmu, aby byl státní nebo městskou správou podporován - i přesto že jsme několikrát požadovali o dotaci. Menšině schází klubový prostor, v němž by se mohla scházet a udržovat znalost jazyka a tradic.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Ukrajinská menšina spatřuje problémy ve financování různých projektů, tyto jsou však způsobeny především rozpočtovými problémy ČR a EU. Naopak společenství ukrajinské menšiny je mezi sebou schopno komunikovat a připravovat různorodé programy. Nadále spatřuje problém ve vnímání menšiny majoritou, je však třeba konstatovat, že se situace dle našeho vnímání dlouhodobě nezhoršuje, spíše naopak.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

Již dříve upozorňovali na fenomén, u kterého bylo v uplynulém roce se znepokojením zaznamenáno – v určitých jeho formách – nárůst. Jde o pravicový extremismus. Jeho projevy jsou nyní zaměřeny především proti romské komunitě, ale zaznívají tu tradičně i projevy antisemitismu a xenofobie. Je to tematika, kterou by se měla Rada velmi důkladně zabývat, protože se jí z podstaty věci hluboce dotýká. V tomto smyslu lze jen připomenout, že Rada iniciovala několik projektů, které byly velmi potřebné a úspěšné. Příkladem budiž úprava legislativy (doplnění dikce shromažďovacího zákona) nebo tzv. manuál pro města a obce, který byl vypracován ve spolupráci s ministerstvem vnitra.

Existuje oprávněná obava, že zmíněné jevy z naší společnosti v brzké budoucnosti nezmizí, nýbrž naopak, jejich četnost bude - v přímém i nepřímém důsledku současné ekonomické krize - spíše narůstat. V loňském roce bylo možno zaznamenat také nový trend, kdy šířitelé xenofobních, rasistických a antisemitských názorů byli intelektuálové, někdy i ti, pohybující se v blízkosti některých politických představitelů (pro příklad texty, publikované na stránce www.vasevec.cz).

6. Uved'te přehled finanční podpory organizací vaší národnostní menšiny podle dáorce (státní rozpočet, rozpočet krajů, měst, obcí, ostatní donoři).

BULHARSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
BKOO v ČR	Časopis Roden glas	Ministerstvo kultury	812 000
Vazraždane	Časopis Bulgari		644 000
	Dny bulharské kultury		86 000
	Klub Vazraždane		95 000
Pirin	Uchování bulharské kultury		90 000
	Výuka bulharských tanců	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	68 000
celkem			1 795 000

Projekty podpořené obcemi /statutárními městy / krajii

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
BKOO v ČR	Bulharské jaro	Magistrát hl. m. Prahy	15 000
	Kiril Christov - Noemi Molnarová a jejich symfonie Prahy		40 000
Vazraždane	Reprezentace bulharské menšiny v DNM		90 000
	Klub Vazraždane		15 000
	Dny bulharské kultury		30 000
Bulharská kulturně-osvětová organizace sv. Cyrila a Metoděje	Klubová činnost v Praze		15 000
	Prof. Jan Václav Mrkvička - malíř, který maloval i slovem	40 000	
Bulharská beseda	Páteční večery pro seniory	15 000	
Pirin	Uchování bulharské kultury	Jihomoravský kraj	27 000
	Výuka bulharských tanců		32 000
	Provozní náklady v oblasti kultury	Magistrát města Brno	20 000

BKOS Brno	Grant na činnost sdružení		75 000
BKOO v ČR	Výdaje na dopravu na setkání krajanů v Mikulčicích	Statutární město Most	12 000
celkem			426 000

CHORVATSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Dokumentace chorvatské národnostní menšiny na jižní Moravě	Ministerstvo kultury	210 000
	20. chorvatský kulturní den		184 000
	Výuka chorvatštiny prostřednictvím e-learningového systému	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	165 000
celkem			559 000

Projekty podpořené obcemi /statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	20. Chorvatský kulturní den	Jihomoravský kraj	10 000
		Obec Jevišovka	20 000
celkem			30 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	Dárce	dotace (Kč)
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	20. Chorvatský kulturní den	soukromý dárc	50 000
		Aktivity menšiny	soukromý dárc
		soukromý dárc	20 000
		zahraniční zdroje	230 000
celkem			360 000

MAĎARSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Prágai Tükör	Ministerstvo kultury	1 000 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost		582 000
	Dny maďarské kultury		265 000
Iglice	Zpřístupnění maďarského jazyka a maďarské kultury dětem příslušníků maďarské menšiny včetně dětí ze smíšených česko-maďarských rodin	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	467 000
celkem			2 314 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů OJ Praha	Folklorní soubor Nyitnikék	Magistrát hl. m. Prahy	15 000
	Klubová setkání		19 000
	Dny maďarské kultury		20 000
	Pronájem DNM		72 615
Svaz Maďarů OJ Brno	Provoz MKIC, vydání časopisu Brněnský kurýr	Město Brno	50 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost	Jihomoravský kraj	30 000
Svaz Maďarů OJ Ostrava	Kulturně informační a dokumentační činnost	Moravskoslezský kraj	60 000
		Magistrát města Ostrava	45 000
Svaz Maďarů OJ Teplice	Dny maďarské kultury	Město Teplice	9 000
			8 000
	Kulturně informační a dokumentační činnost	Obec Proboštov	1 000
	Kulturní aktivity	Město Most	18 500
		Město Ústí nad Labem	5 000
	Ústecký kraj	40 000	

Svaz Maďarů OJ Lovosice		Město Lovosice	5 000
		celkem	398 115

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Svaz Maďarů	Prágai Tükör	Ministerstvo zahraničí Maďarské republiky	257 100
		Nadace Bethlen Gábor	438 015
	Kulturní aktivity	Drobní dárci	115 350
		celkem	810 465

NĚMECKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Shromáždění Němců (SN), Hřebečsko - Moravská Třebová	Dny kultury		64 000
SN, Praha	Velký kulturní festival německé menšiny v ČR	Ministerstvo kultury	240 000
	Vydávání novin Landeszeitung		2 200 00
	Kulturně vzdělávací workshop – tradice německého divadla v Čechách a na Moravě		32 000
Německý jazykový a kulturní spolek Brno	Vydávání časopisu Kleiner Brünner Gassenbote		25 000
SN - region Liberec	Vánoční oslava		10 000
Spolek přátel Šumavy	Kulturní den německé národnostní menšiny 2011		9 000
SN - region Cheb	Vandrující Chebští muzikanti	Ministerstvo kultury	15 000
Kulturní sdružení občanů německé národnosti, Praha	Pěvecký soubor Heimatchor Kraslice		20 000
	Zachování tradic, jazyka a prezentace německé menšiny v České republice		51 000
		celkem	2 666 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
SN - Hřebečsko	Dny kultury	Městský úřad Moravská Třebová	10 000
	Mezinárodní výměna mládeže		28 000
Kulturní sdružení občanů německé národnosti	Nájem v DNM, provozní náklady	Magistrát hl. m. Praha	90 000
	Činnost sdružení	Městský úřad Šluknov	3 000
		Městský úřad Nové Město pod Smrkem	6 000
		Magistrát Ústí nad Labem	8 000
		úřad městyse Mladé Buky	5 000
		Městský úřad Vratislavice	5 000
		Městský úřad Rotava	4 000
		Městský úřad Kraslice	10 000
SN - Šumperk	Výlet – návštěva zámku	Městský úřad Šumperk	2 000
	Výlet do Králik	Městský úřad Šternberk	4 500
	Kulturní činnost	Městský úřad Nový Jičín	1 000
	Výlet do Würzburgu	Městský úřad Králíky	2 000
SN - Bolatice	Pěvecký sbor	Obecní úřad Bolatice	15 000
SN - Havířov	Filmový týden	Městský úřad Moravská Třebová	16 000
	Výuka německého jazyka		10 000
Německý jazykový a kulturní spolek Brno	Podpora menšin	Magistrát města Brno	40 000
Bměnské sdružení občanů německé národnosti	Zachování a rozvíjení identity se zaměřením na kulturní a vzdělávací aktivity pro další generaci		30 000
Německé kulturní sdružení - region Brno	Péče o německou kulturu		20 000

Německý svaz Hlučín	180 let malíře Bocheneka	Obecní úřad Markvartovice	9 500
		obce Hlučínsko	10 000
Německý svaz Hlučín	Kultura, provoz	Město Hlučín	7 000
	Německé kulturní dny Hlučín-Berlin-Paris-Ratiboř 755 let královského města Hlučina	Moravskoslezský kraj	70 000
celkem			406 000

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
SN - Region Liberec	???	???	350 000
Spolek přátel Šumavy	Kursy němčiny	velvyslanectví SRN	10 000
SN - Hřebečsko	Dny kultury	Česko-německý fond budoucnosti, SN Praha	145 000
SN - Havířov	Mládežnický seminář	Tandem Regensburg	95 000
Kulturní sdružení občanů německé národnosti	Činnost sdružení	velvyslanectví SRN	60 000
celkem			670 000

POLSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt	dárce	dotace (Kč)
Kongres Poláků v ČR	Takoví jsme; Dokumentační centrum KP	Ministerstvo kultury	579 000
	Głos Ludu		5 085 000
	Zelené školy nad Baltem	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	300 000
	Škola-jazyk-prostor	Úřad vlády	110 000
celkem			

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt	dárce	dotace (Kč)
Kongres Poláků v ČR	Takoví jsme 2011	Město Český Těšín	20 000
celkem			

Dotace poskytnuté ostatními a zahraničními donory nejsou uvedeny. Přehled se navíc týká pouze jedné organizace.

ROMSKÁ MENŠINA

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
SPPR	Časopis Podkarpatská Rus	Ministerstvo kultury	90 000
	Publikace Světla Mathauserová, Cesty a křižovatky		33 000
celkem			123 000

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
SPPR	Náklady na pronájem kanceláře DNM	Magistrát hl. m. Prahy	80 000
SPPR, odbočka Jindřichův Hradec	Činnost odbočky JH, režijní náklady	Město Jindřichův Hradec	2 980
Skejušan	činnost souboru	Město Chomutov	47 000
celkem			129 980

Projekty podpořené ostatními donory

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Skejušan	činnost souboru	Severočeské doly Chomutov, a.s.	10 000

RUSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)	
ARTEK, o.s.	Časopis ARTEK	Ministerstvo kultury	560 000	
Ruská tradice, o.s.	Časopis AFIŠA		490 000	
	Časopis RUSSKOJE SLOVO		1 400 000	
	Kniha: Olšany – ruská nekropole		70 000	
	Kulturně-společenská činnost Ruské tradice v roce 2011		122 000	
	Příloha časopisu Ruskoje slovo – SLOVO našim dětem		Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	111 000
	SARAFAN, dětské divadelní studio		130 000	
celkem			2 883 000	

Projekty podpořené obcemi I statutárními městy / kraji

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Kazachstánské kulturní centrum v ČR Elim-aj	5. Dny kultury národů Republiky Kazachstán	Magistrát hl.m. Prahy	30 000
	Vzdělávací činnost a klubové setkání Kazachstánského kulturního centra v ČR Elim-aj o.s.		30 000
Ruská tradice, o.s.	Výstava k 90. výročí vyhlášení Ruské akce		15 000
	Nájemné v DNM		80 000
	Pražské Olšany-stránky dějin		30 000
celkem			185 000

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory – ne.

ŘECKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
AŘO v ČR	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR	Ministerstvo kultury	540 000
	Výuka řeckého jazyka v ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	335 000
ŘO Praha	Vydávání časopisu Kalimera	Ministerstvo kultury	241 000
Lyceum Řekyň v ČR	Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v ČR		100 000
celkem			1 216 000

SLOVENSKÁ MENŠINA ⁵¹

SRBSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

organizace	projekt, účel dotace	dárce	dotace (Kč)
Srbské sdružení sv. Sáva	V. Dny srbské kultury v Praze	Ministerstvo kultury	58 000
	Časopis Srbské slovo		550 000

⁵¹ Pozn. předkl. - Neuvedeno, přesto, že menšina je dotována státní správou o celkové výši cca 7 mil. Kč.

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Srbské sdružení sv. Sáva	V. Dny srbské kultury v Praze	Magistrát hl. města Prahy	10 000

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Srbské sdružení sv. Sáva	návštěva ministra V. Dnů srbské kultury a odhalení pamětní desky Nikoly Teslovi	Ministerstvo pro diasporu Republiky Srbsko	69 935

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Projekty podpořené ústředními orgány státní správy

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Pěvecký sbor sv. Vladimíra	Ministerstvo kultury	116 000
	Spolková činnost SUPU		35 000
RUTA	časopis Ukrajinský žurnál		1 091 600
	Ukrajinské večery – cyklus kulturně vzdělávacích akcí		25 000
Ukrajinská iniciativa v ČR	Dny ukrajinské kultury v ČR 2010	Ministerstvo kultury	243 000
	Klubová činnost Ukrajinské iniciativy v ČR		150 000
	časopis Porohy		549 300
	Ukrajinský dětský klub - Smoloskyp	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	240 000
celkem			2 449 900

Projekty podpořené obcemi / statutárními městy / kraji

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Ukrajinská iniciativa v ČR	DNM ukrajinské organizace, provoz, nájemné	Magistrát hl. města Prahy	90 000
Sdružení Ukrajinek v ČR	Studium přítomnosti ukrajinské národnostní menšiny na území hl.m. Prahy		10 000
RUTA	Ukrajinské večery	Magistrát hl. města Prahy	10 000
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Pěvecký sbor sv. Vladimíra		15 000
Ukrajinská iniciativa v ČR, (Zvony naděje)	Dny ukrajinské kultury	Magistrát města Chomutov	15 000
celkem			140 000

Projekty podpořené ostatními (i zahraničními) donory - žádné.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA⁵²

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dárce</i>	<i>dotace (Kč)</i>
občanské sdružení Bejt Simcha	Vydávání časopisu Maskil	Ministerstvo kultury	233 000

7. Co pro Vaši národnostní komunitu znamená zastoupení v Radě?

BULHARSKÁ MENŠINA

Pro bulharskou menšinu je zastoupení v Radě přínosem a velkým uznáním jejího práva a postavení v ČR. Všichni se shodují na tom, že člověk, který menšinu ve vládě zastupuje, musí menšinu důstojně prezentovat, musí pomáhat a ukazovat směr v komunitě, musí informovat krajany v otázkách národnostních menšin v ČR.

⁵² Zpracováno sekretariátem Rady.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Zastoupení má význam společenský – umožňuje kontakt na organizace, s podobnými problémy.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Rada je považována za významný orgán a menšina podporuje, aby její postavení bylo posíleno. Uvítali by výraznější angažovanost při řešení menšinových problémů.

NĚMECKÁ MENŠINA

Zastoupení v Radě považuje menšina za velmi důležité. Zároveň však musí kriticky upozornit na netečnost vlády, týkající se jmenování pozice zmocněnce pro lidská práva. Dále jsme s politováním toho názoru, že národnostní menšiny a jejich zájmy nejsou v pořadí priorit vlády na předních místech.

KSONN: řadoví členové mnoho o práci Rady nevědí, a proto se o ni ani nezajímají. Členové představenstva se o její činnosti dozvědí pouze, když je příslušný zástupce informuje (všeobecná informovanost pro veřejnost by měla být zřejmě větší).

POLSKÁ MENŠINA

Přístup ke strategickým informacím, týkajících se národnostních menšin. Posuzování vznikajících zákonů, obhajoba vlastních projektů pro podporu kulturních a vydavatelských aktivit národnostních menšin. Možnost upozorňovat na problémy při zavádění evropských standardů.

ROMSKÁ MENŠINA

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Zastoupení rusínské menšiny v Radě bylo a je přínosné, zpočátku zejména pro veřejné uznání a prezentaci menšiny. Rusíni se mohli v Česku (Československu) znovu veřejně přihlásit ke své národnosti až po roce 1989 (za 1. republiky byla přítom tato národnost oficiálně uznávána), zatímco jiné národnosti tyto problémy většinou neměly. Když byla ustavena Rada vlády a přizváni do ní i zástupci Rusínů, znamenalo to oficiální uznání Rusínů v ČR jako národnostní menšiny, návrat Rusínů do národností skladby obyvatel České republiky a zvýšení jejich společenské prestiže. Tímto aktem vzala majoritní společnost a její nejvyšší orgány tuto národnost „na vědomí“. (Zhruba do poloviny 90. let minulého století jednaly státní orgány i společenské organizace pouze s představiteli ukrajinské menšiny jako s jediným reprezentantem, což mělo své historické kořeny – šlo zejména o rezidua komunistického režimu.) Proto bylo přizvání Rusínů do Rady významné. Prvotní programový význam se postupně prohluboval a rozšiřoval i o konkrétní pozitiva (účast na přípravě koncepčních návrhů a dokumentů, spolupráce s ostatními menšinami, výměna informací, možnost vyjádření k připravovaným opatřením na úrovni ministerstev a vlády ČR, aj.).

RUSKÁ MENŠINA

Účast zástupce ruské menšiny v Radě vidí hlavně v příležitosti se aktivně podílet na přípravě a realizaci politiky státu ve vztahu k národnostním menšinám.

ŘECKÁ MENŠINA

Zastoupení v Radě je pro menšinu velmi důležité, jelikož znamená aktivní možnost podílení se na vytváření jurisdikce zabývající se menšinami, přímé řešení problémů u kulatého stolu se zástupci státní správy a možnost přímé konfrontace problematik jednotlivých menšin v ČR, vzájemné předávání zkušeností i navazování nových kontaktů a spolupráci obecně.

SLOVENSKÁ MENŠINA

Zastoupení slovenské menšiny v Radě je pro tuto minoritu důležité jako informační zdroj, koordinační a iniciativní orgán, i když jeho závěry nejsou dostatečně respektovány. Slovenská menšina má v Radě dva zástupce. Považuje za důležité, že se prostřednictvím Rady může minorita podílet na řešení věcí, které se jí týkají.

SRBSKÁ MENŠINA

I když Rada zasedá pětkrát do roka jsme přesvědčeni, že napomáhá řešení problémů a že to je místo, kde se problémy menšin mají řešit na nejvyšší úrovni a bez nadržování komukoliv.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Zastoupení v Radě vnímá jako možnost komunikace národnostních menšin s vládou ČR, byť je si vědoma reálného stavu věcí v otázce podpory národnostních menšin. Rada má i pro systemizovanou práci organizací menšin zásadní význam.

8. Jak hodnotíte dosavadní práci svých zástupců v Radě?

BULHARSKÁ MENŠINA

Zde se názory liší: jedná část organizací si práci zástupců velmi váží a druzí reagují negativně na absenci komunikace s příslušným zástupcem, na absenci informovanosti o dění v Radě, sekretariátu a výběrech Rady.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Práci zástupce v Radě hodnotí pozitivně.

MAĎARSKÁ MENŠINA

Zástupcem Maďarů v Radě je nadále Anna Rákoczi, předsedkyně *Svazu Maďarů*. O činnosti Rady informuje předsedkyně, další informace menšina získává ze zápisů jednotlivých zasedání. Problémy se zástupcem v Radě nejsou.

NĚMECKÁ MENŠINA

S činností zástupců národnostní menšiny je menšina spokojena.

POLSKÁ MENŠINA

Kladně. Je pozitivní, že jsou vybíráni konsensuálně a mají absolutní podporu všech skupin a frakcí polské menšiny.

ROMSKÁ MENŠINA

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Nehodnotí.

RUSKÁ MENŠINA

Celkové hodnocení je pozitivní.

ŘECKÁ MENŠINA

Několikaleté působení našich zástupců v Radě lze v obecné rovině hodnotit jako pozitivní. Je zde však prostor toto působení zlepšovat.

SLOVENSKÁ MENŠINA

Za pozitivum je potřeba jistě považovat velkou angažovanost některých zástupců slovenské menšiny v otázkách, kterými se Rada zabývala. A to například i při komunikaci s resorty a Parlamentem ČR, zvláště v otázkách státního rozpočtu a realizace grantových programů, nebo mezinárodních projektů typu Visegrad – Terra Interculturalis.

SRBSKÁ MENŠINA

Zástupce srbské menšiny dělal co mohl a snažil se řešit problémy i když ne vždy se setkal s porozuměním a vyslyšením zdůvodnění problému.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Pozitivně.

9. Jakými tématy by se podle Vás měla Rada prioritně zabývat? (vyjmenujte bodově, případně se stručným komentářem)

BULHARSKÁ MENŠINA

- Asimilace národnostních menšin do společnosti,
- využití pracovních sil a rovné podmínky pro získávání práce,
- povolení dvojího občanství,
- informovanost o bulharské menšině a jejich problémech,
- tím, aby menšiny nespadaly na Magistrátu hl. m. Prahy pod agendu Prevence,
- tím, že není dobrým zvykem také, aby se s každou novou politickou garniturou měnil ředitel v DNM; je to místo pro profesionála s určitou jasnou, danou aprobací,
- využití prostoru DNM v zájmu všech.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Co je v tuto chvíli prioritou, je zbudování *Muzea Moravských Chorvatů* (muzeum má částečně sloužit i jako satisfakce pro menšinu, kdy se Československo dopustilo bezpráví na

příslušníků tohoto etnika), nyní jsou k dispozici všechny potřebné dokumenty pro zahájení stavby. Na něm se významně podílí i Chorvatská republika – nyní už utratila ve prospěch tohoto projektu cca 3 mil. Kč (pro srovnání: např. na 10 500 příslušníků české národnostní menšiny v Chorvatsku vydává každoročně kolem 750 000 EUR), celková cena muzea a kulturního centra menšiny se odhaduje v rozmezí 15 až 20 mil. Kč. Příští rok vstupuje Chorvatsko do EU a tento projekt může být základem hlubší spolupráce mezi Chorvatskou a Českou republikou v rámci společenství. Během jara t. r. budou oficiálně přizváni k jednání zástupci vlády ČR, ministerstva zahraničních věcí, ministerstva kultury a ministerstva financí.

MAĎARSKÁ MENŠINA

- Upozornit státní orgány a důsledněji ohraničit agendu národnostních menšin od problematiky uprchlíků a imigrantů.
- Dotační politika; státní podpora je podle zkušeností stále nižší. Žádají, aby tento orgán vyvinul maximální úsilí na vládu a příslušná ministerstva, která jsou kompetentní poskytnout dotace národnostním menšinám.

NĚMECKÁ MENŠINA

- Situací nedostatečné finanční podpory v rámci dotačních programů národnostních menšin, zejména regionální národnostní kultury a podpora národnostních medií a audiovize,
- Pořádání informačních seminářů v rámci aktuálních vyhlášení dotačních programů a dalších záležitostí týkajících se života národnostních menšin.
- Větší spolupráce a provázanost Rady s krajskými a místními orgány?
- Jednotliví zástupci menšin zastoupení v Radě mají malou možnost kontaktu ke všem krajům a obcím, nejsou schopní ve svém volném čase z vlastních prostředků navazovat tyto kontakty. Zástupce menšiny by měl být reprezentantem, který má možnost se věnovat své činnosti, a proto by měl být morálně a materiálně podporován ve své práci pro Radu.
- Prioritně se řeší otázky aktuální: integrace cizinců, prevence, začlenění nepřizpůsobivých občanů, ale nevěnuje se pozornost menšinám, které potřebují pomoc zcela opačnou. U německé menšiny v důsledku integrace dochází k přirozenému procesu asimilace, ale to přináší také odumření jedné kultury, části historie. Tato kultura a historie ještě nezemřela, ale působí, že už je pohřbena, neboť nebyla zpracována.

POLSKÁ MENŠINA

- Posílit status ve všech oblastech (hlavně dotační politice) tradičních menšin obývajících po staletí určitá území ČR (Poláci, Slováci, Němci) a docenit přínos pro rozvoj občanské společnosti v ČR a jasně je odlišit od migrantů.
- Posílit status Rady tak, aby neměla čistě poradní charakter, nýbrž aby její usnesení byla pro vládu ČR závazná, a ne jen deklarativní.

ROMSKÁ MENŠINA

RUSÍNSKÁ MENŠINA

- Sociálně-ekonomické postavení příslušníků národnostních menšin a možnosti pomoci občanských sdružení;
- Pomoc a podpora občanských sdružení při komunikaci příslušníků národnostních menšin s úřady;

- Občanská sdružení národnostních menšin a cizinců - přistěhovalců, kteří se v ČR zdržují dočasně, ekonomické problémy občanských sdružení menšin v souvislosti s limity, jež ukládají účetní pravidla atd., společenský status těchto „cizinců“, kteří usilují o trvalý pobyt v ČR, ale dosud jej nemají povolen;
- po zpracování dat ze sčítání obyvatelstva zhodnocení výsledků akce z hlediska národnostních menšin.

RUSKÁ MENŠINA

- Monitoring stavu naplňování práv národnostních menšin a cizinců v ČR, včas reagovat na projevy jejich porušování příslušnými návrhy, vypracováním právních změn a metodických postupů pro orgány samosprávy pro zamezení negativních jevů soužití většinové společnosti s minoritami.
- Dbát o efektivní využití dotačních programů na podporu národnostním menšinám, aktualizace a korekce prioritních programů na podporu kulturně-společenských a vzdělávacích projektů.
- Větší aktivita v propagaci hodnot a přínosu národnostních menšin v české společnosti (především v majoritním prostředí) v oblasti kultury, vědy, umění, materiálních hodnot a pozitivního harmonického vývoje českého státu v rámci celoevropského kulturního a geopolitického prostoru.

ŘECKÁ MENŠINA

Vynaložení zvýšeného úsilí směrem k zástupcům orgánů státní správy za účelem zvýšené finanční podpory menšinových kulturně vzdělávacích projektů, zejména zaměřených na výuku jazyků a vydávání menšinových periodik.

SLOVENSKÁ MENŠINA

Rada by se měla podle našeho názoru zabývat i dlouhodobější koncepcí politiky vůči národnostním menšinám (koncepte by mohla mít horizont 5 nebo 10 let). Zde je možno zmínit pozitivní příklad Koncepce Státní politiky starostlivosti o Slováky žijící v zahraničí do roku 2015, jež byla i ve spolupráci se Světovým sdružením Slováků v zahraničí vypracována a vládou i parlamentem schválená na Slovensku, i když pochopitelně nejde o přímou paralelu.

Tématem dne je i bilaterální spolupráce v oblasti vzájemné podpory národnostních menšin. Máme výrazné signály, že v případě slovenské menšiny v ČR má SR velký zájem o podobnou spolupráci podle vzoru již fungujících smíšených komisí maďarsko-slovenské a slovensko-ukrajinské. Podobnou spolupráci chce slovenská menšina iniciovat směrem k resortu zahraničních věcí, obdobně česká minorita na Slovensku. Věc se připravuje již mnoho let a je třeba sebekriticky konstatovat, že pro urychlení procesu mohla mnohem víc udělat i slovenská menšina v ČR. Především je žádoucí její společný postup.

Rada by se měla usilovat získat větší váhu a efektivněji se snažit prosadit svá usnesení, pozitivní jsou výsledky v posledních dvou krizových letech v oblasti přípravy státního rozpočtu, kdy se podařilo zabránit katastrofickým škrtnům. Měla by rovněž přispět k lepší obeznamení žadatelů s grantovými programy a k precizaci procesu jejich administrace.

SRBSKÁ MENŠINA

Nosným úkolem Rady je umožnění komunikace majoritní společnosti s národnostními menšinami a monitoring dodržování menšinových práv. Každá menšina bez ohledu na počet členů potřebuje kontakt s vlastním jazykem, kulturou a tradicí. A proto by Rada měla mít přehled nad přidělenými granty (dotacemi), které každá jednotlivá menšina dostává, aby byly

postačující k takové prezentaci a aby prostředky byly rozdělovány vyváženěji. Přidělované prostředky srbské menšině jsou přímo likvidační.⁵³

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Řadou otázek se již zabývá. V případě zájmu národnostních menšin může ústy předsedy podporovat zájmy jednotlivých menšinových společenstev. Dlouhodobě poukazuje na možnost komunikovat práci/znalosti/možnosti Rady s představiteli českých univerzit, škol, jiných vzdělávacích center apod.

ŽIDOVSKÁ KOMUNITA

Pravicový extremismus, projevy antisemitismu a xenofobie.

10. Jaké jsou Vaše zkušenosti s implementací Charty?

BULHARSKÁ MENŠINA

Tato otázka se v praxi bulharské menšiny netýká, o zkušenostech proto nelze mluvit.

CHORVATSKÁ MENŠINA

Nelze odpovědět

MAĎARSKÁ MENŠINA

Tato otázka se v praxi maďarské menšiny netýká, o zkušenostech proto nelze mluvit.

NĚMECKÁ MENŠINA

SN: V důsledku násilné demografické rozptýlenosti a asimilace německé menšiny, je pro menšinu implementace Charty značně obtížná. V roce 2011 jsme prostřednictvím našich svazů v Opavě požádali o dva projekty. Nadále by rádi projektovou podporu chtěli využívat.

KSONN: Zkušenosti s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků má zatím minimální. Vše se rozšiřuje pomalu prostřednictvím jednotlivých zástupců v Radě. Pro německou menšinu je téměř nemožné realizovat výuku německého jazyka z důvodu uvedeného v bodě 5. Kdo má zájem, může se německý jazyk učit v kursech, které jej nabízejí jako další cizí jazyk vedle angličtiny. Situace je tu zcela odlišná od slovenské, polské a romské menšiny, kterých se Charta týká.

Program pro obce zatím nebyl dostatečně rozšířen a bude na mnoha stranách narážet na problémy a nepochopení. Zcela jistě bude zcela minimální – pokud vůbec – zájem o instalaci dvojjazyčných názvů obcí. V občanech německé národnosti starší a střední generace stále přetrvává strach ze zveřejnění vlastní identity. Strach z toho, že se v budoucnu objeví úmyslné poškozování dvojjazyčných tabulí, tak jak to již bylo zaznamenáno s česko-polskými tabulemi.

---

⁵³ Časopis nebo koncert: je jedno jestli se realizuje pro 100 nebo tisíc příslušníků. Náklady jsou stejné. A když jedna z menšin na *Dny kultury* dostane něco málo přes 50 tisíc korun (2000 Euro), jako je to u srbské, a to za program v trvání několika týdnů a jiná menšina (dokonce za program realizován mimo Prahu kde pochopitelně návštěvnost bude chtě-nechtě mnohém menší) sice také pod názvem *Dny ... kultury* za program v trvání tří až pět dnů a v podstatě za program celkem v trvání 5-6 hodin hudebního vystoupení - dostane přes 600 tisíc korun (30 000 Euro) - to se zástupkyni v Radě zdá nepřiměřené.

To vše pramení z nedostatečné vzdělanosti většinové společnosti o historii a z neochoty vlád po roce 1989 o nápravu křivd občanů německé národnosti z poválečného období.

POLSKÁ MENŠINA

Nezodpovězeno

ROMSKÁ MENŠINA

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Není odpověď.

RUSKÁ MENŠINA

Implementace, podle názoru zástupce v Radě, probíhá bezproblémově.

ŘECKÁ MENŠINA

Tato otázka se v praxi řecké národnostní menšiny netýká, a tudíž o zkušenostech nelze mluvit.

SLOVENSKÁ MENŠINA

Rada by se měla snažit, aby aplikace Charty přinesla ještě víc reálných výsledků. V porovnání s pokroky v ochraně polštiny, slovenštině její aplikace nepřinesla mnoho nových pozitiv. Možnost reálného pokroku vidíme například v oblasti předškolního vzdělávání, či v oblasti médií, zejména elektronických.

SRBSKÁ MENŠINA

Charta se netýká srbského jazyka v České republice.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

Nevyjádřila se.

Veřejná správa na místní či regionální úrovni a národnostní menšiny

Obce

Sekretariát Rady požádal 180 obcí o počtu větším než 200 obyvatel, tj. ty, u nichž je podle § 117 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, předpoklad ustanovení výboru pro národnostní menšiny (dále jen „Výbor“), o popis tamní situace.⁵⁴ Z tohoto počtu jich 63 Výbor a 3 Komisi zřídily (tj. o čtyři méně ve srovnání s rokem 2010), 114 nezřídilo.⁵⁵ Jako důvod bývá nejčastěji uváděn nezájem obyvatel.⁵⁶ Reakce ostatních jsou v následujícím textu.

1. Byl v roce 2011 v působnosti obce ustanoven výbor pro národnostní menšiny (rada / jiný orgán / koordinátor), jakou agendu konkrétně vyřizoval?

⁵⁴ Stejně jako v předchozích letech nebyly osloveny 54 obce s počtem obyvatel do 200 osob, s ohledem na výsledky auditu obcí provedeného Ministerstvem vnitra, s výjimkou obce Malá Štáhle, která Výbor zřídila.

⁵⁵ Jde o město Abertamy (okr. Karlovy Vary), obec Benešov nad Černou (Český Krumlov), Bělá pod Pradědem (Jeseník), Bílá (Frýdek-Místek), Blatno (Chomutov), Bohdalovice (Český Krumlov), město Bochov (Karlovy Vary), Branná (Šumperk), Městská část Brno-Bohunice, Březová (Sokolov), obce Bublava (Sokolov), Dasnice (Sokolov), město Desná (Jablonec nad Nisou), obec Dívčí Hrad (Bruntál), Dolní Dvořiště (Český Krumlov), Dolní Nivy (Sokolov), Dolní Rychnov (Sokolov), Doubrava (Karviná; Výbor nezřídila, obec ale komunikuje s organizací polské menšiny PZKO), městyš Frymburk (Český Krumlov), město Habartov (Sokolov), obec Hazlov (Cheb), Heřmanovice (Bruntál), Holčovice (okr. Bruntál), města Hora Svaté Kateřiny (Most), Horní Blatná (Karlovy Vary; starosta komunikuje s německy hovořícími obyvateli německy), Horní Maršov (Trutnov), Horní Tošanovice (Frýdek-Místek), Hrabětice (Znojmo), město Hranice (Cheb), obce Hřava (Frýdek-Místek), Hrušovany (Chomutov), Chbany (Chomutov), Chlum sv. Maří (Chomutov), Chvaleč (okr. Trutnov), město Jáchymov (Karlovy Vary; město je v síti Agentury pro sociální začleňování), město Jaroměř-Josefov (Náchod; Výbor zrušen), obce Jindřichovice (Sokolov), Jindřichovice pod Smrkem (Liberec), Jiřetín pod Jedlovou (Děčín), Jívka (Trutnov; Výbor zrušen), Josefův Důl (Jablonec nad Nisou), Kaceřov (Sokolov, nezájem obyvatel), Katusice (Mladá Boleslav), město Klášterec nad Ohří (Chomutov; Výbor zrušen), Kovářská (Chomutov), Královské Poříčí (Sokolov), Krásný Dvůr (Louny), Kružberk (Opava), Kryštofovo Údolí (Liberec), Křišťanovice (Bruntál), Kytlice (Děčín), Lampertice (Trutnov), Lenora (Prachatice), Lesná (Tachov), Libá (Cheb), Lipno nad Vltavou (Český Krumlov), Lipová (Děčín), Loket (Sokolov), Lomnice (Sokolov), Loučovice (Český Krumlov), město Luby (Cheb), obce Malá Morava (Šumperk), Malonty (Český Krumlov), Milhostov (Cheb), Milotice nad Opavou (Bruntál), Mírová (Karlovy Vary), Nebanice (Cheb), městyš Nepomyšl (Louny), obec Nová Pec (Prachatice), město Nové Sedlo (Sokolov), obce Nový Kostel (Cheb), Oborná (Bruntál), Okrouhlá (Cheb), Pernink (Karlovy Vary), město Plesná (Cheb), obce Potůčky (Karlovy Vary), Přední Výtoň (Český Krumlov), Přehýšov (Plzeň-sever), Přepychy (Rychnov nad Kněžnou; v obci v době sčítání lidu rovněž žily slovenské řeholnice, jež již odešly), Rotava (Sokolov), Roudno (Bruntál; výbor zrušen), Rovná (Sokolov), Rozvadov (Tachov), Rožmberk nad Vltavou (Český Krumlov), Rožmitál na Šumavě (Český Krumlov), Sedloňov (Rychnov nad Kněžnou), Skorošice (Jeseník), Sokolov (na MěÚ působí koordinátor pro komunitní plánování sociálních služeb a pro národnostní menšiny, jeho hlavní činností byla práce s romskou menšinou a řešení jejich socio-ekonomické situace; zvláštní orgán obce pro národnostní menšiny ustanoven nebyl, příkladná je spolupráce s vietnamskou komunitou), Stará Červená Voda (Jeseník), Staré Křečany (Děčín; obec úspěšně iniciovala v roce 2010 setkávání národnostních menšin pohraničí v rámci dotace z Evropského fondu pro regionální rozvoj Investice do vaší budoucnosti, Evropský fond regionálního rozvoje - Fond malých projektů Cíl 3 2007-2013 prostřednictvím Euroregionu Nisa), Staré Sedlo (Sokolov), Stružná (Karlovy Vary), Stříbrná (Sokolov), Svatava (Sokolov), Světlík (Český Krumlov), Šabina (Sokolov), město Šluknov (Děčín; město bylo v síti Agentury pro sociální začleňování), obce Tisová (Tachov), Třebom (Opava; Výbor zrušen), Valeč (Karlovy Vary), Vápenná (Jeseník), Veliká Ves (Chomutov), Velká Kraš (Jeseník), Velká Štáhle (Bruntál), Velké Kunětice (Jeseník), Velký Karlov (Znojmo), Vidnava (Jeseník), Vilémov (Děčín), Vlčice (Jeseník), Vřesová (Sokolov; Výbor zrušen), Vysoká (Bruntál), Vysoká Pec (Karlovy Vary), Zbytiny (Prachatice) a Žalčář (Trutnov; záležitost Výboru byla diskutována, není poptávka, i když ve městě je poměrně silná německá menšina, organizovaná v Kulturním svazu občanů německé národnosti).

⁵⁶ Město Skalná (okr. Cheb) ale již několik let uvádí, že ač v jeho správním obvodu není zřízen Výbor, aktivně zde pracuje *Kulturní sdružení občanů německé národnosti*, místní sdružení Skalná, jemuž je každoročně, usnesením Rady města, poskytován provozní příspěvek na činnost ve výši 6 000,- Kč. Organizace je zároveň můstkem mezi městy Skalná a Neusorg, se kterým je pojiť letitá spolupráce. Zapojuje se do společenského života města velice aktivně, vzájemná spolupráce je příkladná.

ALBRECHTICE (okr. Karviná; 4071 obyvatel; polská a slovenská menšina; 27,68 %)⁵⁷
Pro volební období 2010-2014 pracuje v obci tříčlenný Výbor, ve stejném složení jako v minulém volebním období.

AŠ (Cheb; 12 584; slovenská, německá, ukrajinská; 10,86 %)
Výbor byl ustanoven, ale vzhledem k nezájmu politických subjektů není dosud obsazen a nevykazuje žádnou činnost. Pokračuje tak situace z minulého volebního období.

BERNARTICE (Trutnov; 899; německá, slovenská; 15,24 %)
Tříčlenný Výbor je zřízen již třetí volební období, nově byl ustanoven v říjnu 2010 a pracuje od ledna 2011. Zastoupeny jsou německá a romská menšina, což odpovídá potřebám obyvatel, přičemž v obci neexistuje organizace příslušníků národnostních menšin.

BÍLÁ VODA (Jeseník; 316; slovenská, romská; 15,21 %)
Podle webu obce Výbor byl zřízen, nebyly však dodány bližší informace.

BOCANOVICE (Frýdek-Místek; 428; polská, slovenská; 32,94 %)
Tříčlenný Výbor byl ustanoven již po volbách v prosinci 2006 a po volbách v roce 2010 obměněn pokračoval ve své činnosti.

BOŽIČANY (Karlovy Vary; 631; německá, slovenská, maďarská; 13,63 %)
I v roce 2011 byl zřízen tříčlenný Výbor. V obci nejsou žádné problémy s postavením národnostních menšin a nepracují zde žádné organizace, nevyvíjí žádnou činnost.

BRNO – ŘEČKOVICE A MOKRÁ HORA

Výbor byl ustaven v souladu se zákonem o obcích již několikáté volební období. Pravidelně se měsíčně schází na svých jednáních, kde projednává otázky související s běžným životem národnostních menšin v MČ. Připravil čtyři přednáškové akce zaměřené k historii a kultuře na Moravě a ve Slezsku. S pozitivním ohlasem byly hodnoceny zejména přednášky o historii vinohradnictví a vinařství na Moravě, které byly spojeny s degustací. Výbor má pět členů, z toho dva jsou zastupitelé MČ. Všichni členové Výboru se hlásí k moravské národnosti.

BUKOVEC (Frýdek-Místek; 1356; polská; 34,88 %)
Tříčlenný Výbor pokračoval ve své činnosti i v roce 2011 a přispíval k bezproblémovému soužití občanů české a polské národnosti v obci, žádný zásadní problém nemusel řešit.

BYSTRICE - BYSTRZYCA (Frýdek-Místek; 4 991 polská, slovenská; 31,48 %)
V obci funguje tříčlenný Výbor (z toho dva příslušníci polské menšiny) trvale. V roce 2011 měl dvě jednání; v roce 2011 se sešel na dvou jednáních, na kterých projednal možnost uvést při sčítání lidu v březnu 2011 dvě národnosti. Dále konstatoval, že na území obce přestalo docházet ve větší míře k poškozování dvojjazyčného značení.

ČESKÁ TŘEBOVÁ (Ústí nad Orlicí; 17 036; slovenská, polská, romská; 2,74 %)
Ve městě je dlouhodobě ustavena *Komise pro národnostní menšiny* (zřízena Radou města), která se prakticky zabývá pouze problematikou romské komunity.

ČESKÝ TĚŠÍN (Karviná; 26 429; polská, slovenská, německá, maďarská; 21,48 %)
Po obtížích se zvolením zastupitelstva jeho ustavující zasedání dne 21. února 2011 zřídilo Výbor na volební období 2010 - 2014 a stanovilo jeho složení v celkovém počtu 11 členů. Zabýval se zejména realizací dvojjazyčných nápisů v částech Dolní Žukov, Horní Žukov, Mosty, Místřovice, Stanislavice a Koňákov a přípravou projektové žádosti o poskytnutí dotace na program Podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků.

---

⁵⁷ Údaje jsou ze sčítání lidu v roce 2001, definitivní výsledky sčítání lidu z roku 2011 ještě nejsou k dispozici.

DOLNÍ LOMNÁ (Frýdek-Místek; 867; polská, slovenská; 33,56 %)

Pětičlenný Výbor byl zřízen již v roce 2002 a po komunálních volbách v roce 2010 pokračuje v činnosti. Schází se čtyřikrát do roka.

DOLNÍ POUSTEVNA (Děčín; 1 948; německá, slovenská; 8,78 %)

Výbor je zřízen od roku 2007. Veřejnost byla několikrát vyzvána k zapojení do jeho činnosti, bez jakékoliv odezvy, občané neprojeví o práci v něm zájem. Zástupci národnostních menšin jednájí přímo se starostou nebo své požadavky předkládají do zastupitelstva obce. Největší menšinovou komunitu tvoří ve městě menšina občanů vietnamského původu.

HNOJNÍK (Frýdek-Místek; 1 446; polská, slovenská; 14,38 %)

Tříčlenný Výbor se od samého začátku zabývá dvojjazyčností v obvodu obce. Označení budov Českých drah, který výbor požaduje, dosud nebylo realizováno, podle příslibu Českých drah, tato záležitost bude řešena při rekonstrukci tratě Český Těšín - Frýdek Místek. Dne 24. července 2011 byly nainstalovány v osmi místech vjezdové a výjezdové tabule. V krátkém časovém úseku byly bohužel tyto tabule vlivem vandalismu poškozeny. Následně vedení obce zajistilo opravu a opětovnou instalaci. Tabule byly však po opětovném poškození demontovány.

HORNÍ LOMNÁ (Frýdek-Místek; 394; polská, slovenská; 31,73 %)

V obci byl sice v roce 2011 Výbor zřízen, nevyvíjel ale žádnou činnost, obec přes urgenci nedodala žádnou informaci.

HORNÍ SUCHÁ (Karviná; 4 370; polská, slovenská; 28,72 %)

Stejně jako v předcházejících letech pětičlenný Výbor pracoval i po komunálních volbách v roce 2010. V průběhu roku 2011 se zabýval spoluprací s organizací, která zastupuje polskou národnostní menšinu, a také s Demokratickou aliancí Romů (dále jen DAR), která zastupuje romské etnikum. I když v obci Horní Suchá žijí také občané jiných národnostních menšin (Slováci, Maďaři, Němci), tito však nemají svoje organizace, a tudíž nevyvíjejí samostatné aktivity. V této činnosti se využívalo především dobrých zkušeností z minulého období. V hodnoceném období se vedení obce, spolu s Výborem, muselo zabývat novou skutečností, kdy se přistěhovávají z jiných oblastí občané romské národnosti.

HRADEC-NOVÁ VES (Jeseník; 305; slovenská; 11,48 %)

Tříčlenný Výbor existoval i v roce 2011. Na základě pověření zastupitelstva se zabýval sběrem podnětů od příslušníků národnostních menšin a spoluprací s jednotkou hasičů v obci, ve které jsou příslušníci národnostních menšin také zapojeni.

HRÁDEK (Frýdek-Místek; 1 756; polská; 44,08 %)

I v roce 2011 působil v obci tříčlenný Výbor, jeho členy jsou tradičně obyvatelé z polské menšiny. Zabýval se otázkou dvojjazyčností a soužití.

CHEB (32 893; slovenská, německá, ukrajinská, romská; 6,58 %)

Komise pro národnostní menšiny (14 členů) při Radě města vznikla v listopadu 2006, kdy nahradila a rozšířila bývalou komisi pro romské záležitosti. Její činnost byla obnovena také po komunálních volbách na podzim 2010. V současné době je tvořena zástupci delegovanými politickými stranami a uskupeními, které se po volbách etabloují v zastupitelstvu města, zároveň byli již osloveni zástupci menšin. V Komisi jsou zastoupeni dva Romové, a zástupkyně Svazu Němců - Společnosti Balthazara Neumanna Cheb a formálně rovněž představitel Svazu Maďarů. Nedaří se doplnit ji o zástupce vietnamské komunity.

Město má největší problém s integrací příslušníků romských komunit, a proto se zaměřuje na jejich integraci a projednávání materiály v roce 2011 směřovaly k této problematice.

CHOTĚBUZ (Karviná; 1 033; polská, slovenská; 24,01 %)

Výbor byl ustanoven v roce 2006 a působil i po komunálních volbách v roce 2010, v lednu 2011 byl doplněn o dva nové členy, je tedy devítičlenný. V roce 2011 projednával možnosti vícejazyčného označení turistických map a vícejazyčné verze internetových stránek obce.

JABLUNKOV (Frýdek-Místek; 5 934; polská, slovenská; 22,97 %)

Výbor byl ustanoven v roce 2000, je sedmičlenný (5 členů národnosti polské, 2 členové národnosti české). Za hodnocené období se zabýval doplněním dvojjazyčného označení ulic, veřejných budov a veřejných prostranství, dvojjazyčnou aktualizací vnitřní organizační struktury Městského úřadu, sčítáním lidu v roce 2011 a implementací závěrů Charty na území Moravskoslezského kraje.

JEVIŠOVKA (Břeclav; 554; slovenská, chorvatská; 14,44 %)

V obci v roce 2011 po komunálních volbách 2010 pracoval tříčlenný Výbor, jenž má za úkol reflektovat situaci ve vztahu k příslušníkům národnostních menšin v obci.

JOSEFOV (Sokolov; 305; německá, slovenská; 19,34 %)

Výbor byl v obci i v roce 2011, jeho jediným členem je podle všeho místostarosta. Informace o situaci v roce 2011 nebyly starostou dodány.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU (Jeseník; 498; romská, německá, slovenská; 23,69 %)

Tříčlenný Výbor je zřízen, nemá žádný plán činnosti.

KOMORNÍ LHOTKA (Frýdek-Místek; 1 097; polská, slovenská; 24,16 %)

Tříčlenný Výbor byl po komunálních volbách v roce 2010 opět ustanoven.

KOŠAŘISKA (Frýdek-Místek; 365; polská; 40,00 %)

I v roce 2011 působil v obci tříčlenný Výbor ve složení tří osob. Zabýval se polskou menšinou.

KRAJKOVÁ (Sokolov; 832; slovenská, německá; 16,59 %)

I v roce 2001 pracoval v obci tříčlenný Výbor (zástupce české, německé a romské národnosti). Zabýval se péčí o hroby významných rodáků.

KRASLICE (Sokolov; 7 273; německá, slovenská; 10,68 %)

V působnosti města byl Výbor ustanoven a složen ze zástupců německé, romské a vietnamské komunity. Zabýval se vyhodnocováním akcí pořádaných menšinami.

KRAVAŘE (Opava; 726; německá, slovenská; 10,76 %)

V roce 2011 pracoval tříčlenný Výbor v nezměněné sestavě. Věnoval se zejména vytváření pozitivních česko-německých vztahů, utváření povědomí o nutnosti spolupráce příslušníků národnostních menšin, všeobecného povědomí o snášenlivosti příslušníků národnostních menšin, zejména ze strany české majority a začleňování příslušníků národnostních menšin do majoritní české společnosti, včetně dodržování jejich práv, ale i povinností.

KRÁSNÁ (Cheb; 430; slovenská; 13,02 %)

V obci je zřízen tříčlenný Výbor. Žádné podněty ani návrhy v roce 2011 neřešil.

KRÁSNO (Sokolov; 652; slovenská, německá; 19,79 %)

I v roce existoval ve městě tříčlenný Výbor. Zabýval se spoluprací s rodáky a partnery ze SRN.

LIBAVSKÉ ÚDOLÍ (Sokolov; 589; slovenská, německá; 15,11 %)

V roce 2011 existoval tříčlenný Výbor. Nevznikly žádné otázky, jimiž by se musel zabývat.

MALÁ ŠTÁHLE (Bruntál; 142; slovenská; 19,72 %)

Po komunálních volbách v roce 2010 byl opět zřízen a v roce 2011 fungoval tříčlenný Výbor.

MERKLÍN (Karlovy Vary; 1 102; slovenská, německá; 15,61)

Tříčlenný Výbor byl v obci ustanoven v roce 2006 a po komunálních volbách na podzim roku 2010 pokračuje v činnosti dále. Na žádný požadavek ze strany menšin nemusel reagovat.

MĚROVICE NAD HANOU (Přerov; 694; slovenská, romská; 11,82)

Tříčlenný Výbor je zřízen od roku 2006 a existoval i v roce 2011. Podle všeho nevyvíjel žádnou činnost, obec nedodala žádné informace.

MIKULÁŠOVICE (Děčín; 2 397; slovenská, německá, romská; 10,01 %)

I v roce 2011 byl ve městě ustanoven tříčlenný Výbor, náplní jeho činnosti je začlenění národnostních menšin do majoritní společnosti.

MILÍKOV (Frýdek-Místek; 1 300; polská, slovenská; 42,15 %)

V obci byl pro rok 2010 ustanoven tříčlenný Výbor. Zabýval se veškerou problematikou národnostních menšin.

MOSTY U JABLUNKOVA (Frýdek-Místek; 3 997; polská, slovenská; 20,37 %)

Tříčlenný Výbor pracoval i v roce 2011. Předložil zastupitelstvu obce požadavek na instalaci dvojjazyčných nápisů na budově místní knihovny a dřevěnky na Fojtství. Výbor diskutoval o míře znalosti dějin regionu u mladé generace, konstatoval, že je nedostačující. Projednal s učiteli dějepisu na ZŠ v Mostech u Jablunkova možnost věnování zvýšené pozornosti této problematice. Dále projednal reportáž na ČT 2 ze dne 20. ledna 2011, 20:00 a dospěl k závěru, že obdobné pořady nepřispívají k vzájemnému dobrému soužití v obci i regionu.⁵⁸

NÁVSÍ (Frýdek-Místek; 3 765; polská, slovenská; 25,90 %)

Tříčlenný výbor byl zřízen i po komunálních volbách v roce 2010. Všichni členové Výboru se hlásí k nejpočetnější polské národnosti.

NEJDEK (Karlovy Vary; 8 600; slovenská, německá, maďarská; 11,03 %)

Sedmičlenný Výbor je ustanoven nepřetržitě od roku 2007. Předává informace o činnosti zastupitelstvu města, spolupracuje s radou města (zejména při schvalování žádostí na finanční podporu kulturních akcí menšin), s Krajským úřadem Karlovarského kraje při předávání informací a metodické pomoci, obvyklé písemnosti, informuje o své činnosti na webových stránkách města www.nejdek.cz.

NOVÁ VES (Sokolov; 256; slovenská, maďarská, ukrajinská; 15,63 %)

V obci je zřízen Výbor pro kulturní činnost a národnostní menšiny. Poprvé od založení vykázal výsledky, což je dáno personální obměnou po volbách v roce 2010. V obci žije cca 14 romských rodin (cca 40 % produktivního obyvatelstva).

NÝDEK (Frýdek-Místek; 1 952; polská, slovenská; 28,13 %)

V roce 2011 pracoval v obci pětičlenný Výbor, který je složen ze čtyř členů polské národnosti a jedné členky národnosti české. Výbor plní zejména funkci prostředníka mezi MS PZKO a obecním zastupitelstvem.

OLOVÍ (Sokolov; 1 901; slovenská, německá, ukrajinská; 22,15 %)

Čtyřčlenný Výbor byl i po komunálních volbách v roce 2010 ustanoven. Během roku 2011 se však nesešel k žádnému jednání a v působnosti jeho činnosti nebyl podán žádný podnět. Z tohoto důvodu je v současné době jeho ustavení formální záležitostí, přičemž v případě

---

⁵⁸ Patrně jde o pořad *Hranice po našem vysílaný ve 20:20 hod.*

návahu na doplnění členů ze strany organizací či příslušníků národnostních menšin lze činnost plně zabezpečit. Vůči městu nebyly rovněž vzneseny jakékoliv požadavky organizací či aktivit národnostních menšin na poskytnutí dotací nebo podpor akcí a činností, neboť příslušníci národnostních menšin se zapojují běžně do akcí pořádaných městem, či ostatními společenskými organizacemi na jeho území.

ORLOVÁ (Karviná; 34 856; slovenská, polská; 10,63 %)

Šestičlenný Výbor byl ve městě ustanoven v roce 2005. Schází se pravidelně, jsou zde nominováni zástupci všech národnostních menšin. Ve městě je rovněž zřízena funkce koordinátora pro národnostní menšiny.

PETROVICE U KARVINÉ (Karviná; 4 517; polská, slovenská; 19,84 %)

V obci je ustanoven pětičlenný Výbor již od roku 2002. Náplň jeho práce zůstává stejná, a to v první řadě spolupráce s družebními obcemi Godów a Zebrzydowice (Polská republika).

PÍSEČNÁ (Frýdek-Místek; 1 060; polská; 27,49 %)

Tříčlenný Výbor neřešil ani v roce 2011 problémy postavení národnostních menšin v obci.

PÍSEK (Frýdek-Místek; 1 783; polská; 21,93 %)

V roce 2011 působil v obci Výbor (jednočlenný), který byl zřízen po komunálních volbách v roce 2010.

PRAHA 8

Od roku 2007 existuje na MČ *Komise pro národnostní menšiny*, v současnosti sedmičlenná. V průběhu roku 2011 sledovala situaci v soužití národnostních menšin s majoritní společností. Zvláštní pozornost byla věnována romské menšině, vzhledem k tomu, že závažná část této menšiny patří do skupiny občanů na nejnižší sociální úrovni a s nízkou úrovní vzdělání. K řešení této situace byla o pomoc požádána o.p.s. *Člověk v tísni*, jejíž zástupci byli zváni na jednání komise. Na jednání byli v roce 2011 pozváni i zástupci sdružení *Roma Dživen*, kteří přednesli své požadavky na podporu činnosti a nabídli způsob, jak mohou prospět MČ.

ROPICE (Frýdek-Místek; 1 348; polská, slovenská; 32,12 %)

Tříčlenný Výbor existoval i v roce 2011, podle všeho nevyvíjel žádnou novou činnost. Obec po urgenci potvrdila, že situace je totožná s rokem 2010.

RUDNÁ POD PRADĚDEM (Bruntál; 3 075; slovenská; 15,06 %)

Obec měla i v roce 2011 tříčlenný Výbor, jenž nevyvíjel žádnou činnost, neřešil problémy, neboť nebyly. Obec pořádá aktivity pro všechny občany, bez zdůrazňování příslušnosti k národu.

ŘEKA (Frýdek-Místek; 466; polská; 23,61 %)

Tříčlenný Výbor byl zřízen v roce 2006 a fungoval i v roce 2011. Spolupracuje s MS *PZKO*.

SMILOVICE (Frýdek-Místek; 581; polská; 27,54 %)

V obci je zřízen tříčlenný Výbor, věnoval se problematice dvojjazyčných nápisů (označení obce - vjezd a výjezd). Spolupracuje s MS *PZKO*, pod jejíž hlavičkou zde působí taneční a divadelní soubor.

SPOMYŠL (Mělník; 404; maďarská, slovenská; 10,64 %)

Po komunálních volbách v roce 2010 byl v roce 2011 zřízen Výbor.

STANOVICE (Karlovy Vary; 489; slovenská, německá, maďarská; 12,47 %)

Výbor funguje od roku 2007, předsedkyní je radní, z příslušníků národnostních menšin se nikdo do Výboru nepřihlásil.

STARÁ VES (Bruntál; 516; slovenská; 12,40 %)

I v roce 2011 byl Výbor ustanoven, situace se oproti předchozím rokům nezměnila.

STARÁ VODA (Cheb; 444; slovenská; 13,06 %)

Tříčlenný Výbor byl v obci i v roce 2011. Výbor má za úkol monitorovat a v případě potřeby upozorňovat na problémy týkající se slovenské menšiny. Žádné problémy ani vyplývající úkoly či požadavky se nevyskytly.

Starostka znovu apeluje na přehodnocení povinnosti zřizovat Výbor. Ten má smysl, pokud řeší problémy menšin a hlavně má co řešit. Jeho formální ustavení je pouhým zdržováním od jiných pracovních aktivit, zvláště když administrace stále narůstá.⁵⁹

STONAVA (Karviná; 1 809; polská, slovenská; 35,32 %)

V obci byl i v roce 2011 pětičlenný Výbor. Zabýval se kontrolou dvojjazyčnosti, úrovní společensko-kulturních akcí národnostních menšin v obci a publikační činností. V tomto směru žádné problémy nebyly řešeny.

STRÍTEŽ (Frýdek-Místek; 996; polská, slovenská; 21,49 %)

Tříčlenný Výbor se v průběhu roku 2011 scházel podle potřeby členů výboru a na svých jednáních se zabýval aktuální situací polské menšiny v obci.

TĚRLICKO (Karviná; 4 126; polská, slovenská; 15,83 %)

Sedmičlenný Výbor pracoval i v roce 2011. Věnoval se dvojjazyčným nápisům, dotační politice, národnostnímu školství (konkrétně nesplynutí místní školy pod české ředitelství), spolupráci s organizacemi příslušníků polské menšiny atd.

TŘANOVICE (Frýdek-Místek; 932; polská, slovenská; 25,00 %)

V obci byl ustanoven i v roce 2011 tříčlenný Výbor. Neřešil žádné konkrétní problémy.

TŘINEC (Frýdek-Místek; polská, slovenská, řecká, německá, maďarská; 22,36 %)

Výbor měl 11 členů, z toho dva slovenské národnosti, sedm polské, po jednom řecké a romské národnosti. V roce 2011 byla diskutována otázka vzájemného soužití národnostních menšin a zavedení dvojjazyčných nápisů ve městě.

VEJPRTY (Chomutov; 3 336; německá, slovenská, romská; 18,94 %)

Výbor byl ustanoven i v roce 2011. Měl zpracovanou koncepci, která se zaměřila na romskou národnostní menšinu, vzhledem k rozložení menšin ve městě.

VENDRYNĚ (Frýdek-Místek; 3 842; polská, slovenská; 37,22 %)

V obci působí pětičlenný Výbor již od prosince 2002. Složení: česká a slovenská národnost po jednom členu, polská tři členové). Výbor se sešel pětkrát (95% účast). Pracoval na základě vlastního plánu, který vycházel z ustanovení Charty. Činnost: instalování dvojjazyčných nápisů a označení ve smyslu § 29 odst. 2 zákona 128/2000 Sb., o obcích; koordinace spolupráce mezi spolky polské menšiny (*PZKO, Beskid Śląski, Macierz Szkolna*) a vedením obce; národnostní školství; soužití všech občanů obce bez projevů xenofobie a nenávisti k menšinové národnosti; spolupráce s partnerskými obcemi v Polsku (Goleszów; byly vypracovány projekty *Jdeme společně – Idziemy Razem* a *Sport a turistika bez hranic*, oba jsou financovány z dotací Operačního programu přeshraniční spolupráce CZ-PL 2007-2011) a na Slovensku (Čierná).

VĚLOPOLÍ (Frýdek-Místek; 206; polská; 19,42 %)

Výbor byl ustanoven v roce 2002 a v roce 2011 pokračoval ve stejném složení. Nevyřizoval žádnou agendu.

---

⁵⁹ Resort vnitra již vypracoval příslušnou novelizaci zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Návrh je připraven pro jednání vlády.

VINTÍŘOV (Sokolov; 1 067; slovenská, německá, maďarská; 14,71 %)

V obci byl ustaven šestičlenný Výbor (dva zástupci romské menšiny, po jednom německé, polské a slovenské). Schází se dle potřeby a zabývá se vesměs záležitostmi kultury a sportu v obci. Jako celek se v minulém roce nesešel ani jednou, neboť nebyla potřeba, požadavky byly řešeny vždy s jednotlivými zástupci menšin, poté v zastupitelstvu obce a popř. v Kulturní komisi.

ZLATÉ HORY (Jeseník; 4 507; slovenská, řecká, německá; 10,25 %)

Tříčlenný Výbor byl ustanoven již v roce 2006, to pokračovalo i v roce 2011 (v současnosti jsou členové: zastupitel města a příslušník slovenské menšiny, příslušnice německé a příslušník řecké menšiny). Výbor po pouze formální existenci předcházejícího výboru začal s mapováním početnosti členů jednotlivých menšin, míst a důvodů, pro které imigrovali a současného stavu udržení jejich národnostního povědomí.

2. Jaká byla v roce 2011 spolupráce obce popř. výboru pro národnostní menšiny (rady / jiného orgánu) s organizacemi příslušníků národnostních menšin?

ALBRECHTICE

Spolupráce Výboru s polskou menšinou je na dobré úrovni. Jedná se o národnostní menšinu sdruženou v MS PZKO (*Polský svaz kulturně osvětový*), se ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím a Rodičovským sdružením (*Macierz Szkolna*). Materiální zabezpečení školy je na dobré úrovni, problémem však zůstává malý počet žáků, jedná se však o přirozený úbytek, který není způsoben diskriminací. V současné době polskou školu navštěvuje celkem 29 dětí z toho 16 žáků navštěvuje ZŠ a 13 dětí MŠ. Člen Výboru byl jmenován členem Školské rady uvedené školy pro období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2014.

AŠ

Město spolupracuje s organizací *Občanské křesťanské sdružení Sintů a Romů*. Ta se v roce 2010 intenzivně angažovala v oblasti práce s Romy. Organizovala setkávání, bohoslužby a další služby v oblasti pomoci této cílové skupině (např. poradenství). Dále město spolupracuje s *PaCiHol* o.p.s. Tato organizace v Aši pracuje s romskou mládeží, přičemž nabízí volnočasové aktivity pro romskou komunitu.

BERNARTICE

Národnostní menšiny nejsou v obci sdruženy v žádné organizaci.

BOCANOVICE

Spolupráce s polskou menšinou je setrvale dobrá (dva členové zastupitelstva jsou příslušníky této menšiny). Byla uskutečněna společná kulturní akce pro děti.

BUKOVEC

Účast PZKO na akci *Den obce Bukovec*, pronájem kulturního domu PZKO pro potřeby občanů (např. plesy spolků). Spolupráce je bezproblémová.

BYSTRICE

Příslušníci národnostních menšin sehrávali i v roce 2011 v obci významnou úlohu. Kromě typicky národnostních organizací jako jsou PZKO nebo *Matice školská* tvoří příslušníci národnostních menšin významné procento dalších neziskových organizací, spolků, sdružení a církví. Z pohledu obce a Výboru je spolupráce velmi dobrá.

ČESKÁ TŘEBOVÁ

Ve městě neexistuje organizace příslušníků národnostních menšin. Ve vyloučené lokalitě sídliště Borek vyvíjí aktivitu občanské sdružení *Naděje*, které město finančně podporuje od

doby jeho vzniku v roce 1997. V roce 2011 z iniciativy sdružení a vedení města došlo k otevření nízkoprahového centra, dosavadní zkušenosti jsou jen pozitivní.

ČESKÝ TĚŠÍN

Spolupráce města s organizacemi příslušníků národnostních menšin je stále dobrá, prostřednictvím členů Výboru je návaznost na *Kongres Poláků v ČR*, *MS PZKO* a místní *Svaz Němců*.

DOLNÍ LOMNÁ

Úkoly, jimiž se Výbor zabýval v roce 2011: zlepšení vzájemného soužití polské menšiny s většinovou částí obyvatelstva obce tak, aby vycházelo ze vzájemného pochopení a porozumění, koordinace spolupráce mezi národnostně orientovanými spolky (*Macierz szkolna*, *PZKO*, *Klub důchodců*). Velice dobrá je spolupráce obce i Výboru na kulturních akcích pořádaných obcí. Mezi dobré příklady spolupráce lze vyjmenovat přístup vedení obce (zúčastňují se akcí, dodržují dvojjazyčnost na akcích pořádaných obcí). Ve zpravodaji *Lomná*, který vychází měsíčně, se zveřejňují články v menšinovém jazyce.

DOLNÍ POUSTEVNA

Zástupci města i jeho obyvatelé se účastní akcí, které pořádají příslušníci menšin na území města žijící, ať se jedná o vietnamské spoluobčany nebo v rámci příhraniční spolupráce o občany německé národnosti.

HNOJNÍK

MS PZKO spolupracuje a zúčastňuje se společných akcí pořádaných obcí, jako např. *Hnojnické odpoledne*, *Hnojfest* a setkání seniorů. Koncem října 2011 bylo prostřednictvím obce požádáno o finanční podporu z dotačního programu pro rok 2012 na opravy tabulí, kulturní akce a nový nápis na ZŠ s polským jazykem vyučovacím Jana Kubiseze.

Vzájemná informovanost mezi Výborem a příslušníky polské menšiny probíhá prostřednictvím předsedy MS PZKO, jenž je členem Výboru. V obci je umožněno předškolní a základní vzdělávání v jazyce národnostní menšiny.

HORNÍ SUCHÁ

Tradičně dobrá spolupráce je s organizací zastupující polskou národnostní menšinu, tj. s místní organizací PZKO, ale také s mládežnickou organizací *Harcerstwo w RC* a se Sdružením rodičů a přátel školy při ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím.

Obec společně s MS PZKO pořádají pro občany řadu akcí, z nichž největší ohlas má tradiční *Fedrování s folklórem*, jehož se účastní i soubory ze zahraničí (Polska, Slovenska). V závěru roku 2011 byl navázán užší kontakt s romskou komunitou, a to u příležitosti otevření dětského koutku pro předškolní děti romských rodičů občanským sdružením *Vzájemné soužití* v jedné z vyloučených lokalit. Patronát nad bezkonfliktním začleňováním romské komunity do majoritní společnosti převzal také zástupce *Demokratické aliance Romů*.

HRADEC-NOVÁ VES (Jeseník)

Organizace příslušníků národnostních menšin na území obce nepůsobily.

HRADEK

Spolupráce obce s příslušníky polské menšiny byla na dobré úrovni. Jde konkrétně o spolupráci s MS PZKO při organizování kulturních a sportovních akcí. Nebyly řešeny žádné problémy ve vztahu obec-menšiny.

CHEB

Město udělalo velký kus práce v oblasti integrace romských komunit v posledních letech díky spolupráci s *Agenturou pro sociální začleňování*. Na řadě projektů se podíleli také v určité

míře i zástupci Komise, kteří přispěli svými zkušenostmi. V tomto směru lze hodnotit spolupráci komise s orgány města jako velmi dobrou.⁶⁰

CHOTĚBUZ

Členy Výboru jsou dlouhodobě i delegovaní zástupci organizací příslušníků národnostních menšin a obec nezaznamenala žádné problémy při spolupráci.

JABLUNKOV

Obce spolupracuje s organizacemi příslušníků polské menšiny (MS *PZKO* a *Macierz Szkolna* - Matice Školská), viz níže.

JEVIŠOVKA

Výbor spolupracuje se *Sdružením občanů chorvatské národnosti* a pomáhá řešit problémy, které souvisí s tímto sdružením.⁶¹

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

Obec spolupracuje s Krajským úřadem Olomouckého kraje, s oddělením sociálně-právní ochrany dětí Městského úřadu v Jeseníku, se *Společenstvím Romů na Moravě*, ve škole i školce pracuje asistentka pedagoga. V uvedeném roce měla obec svého terénního pracovníka.

KOMORNÍ LHOTKA

V obci působí *PZKO*, které mimo jiné pořádá kulturní akce, které obec vždy podporuje. Dále obec spolupracuje se ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím v Hnojníku, do které chodí i děti z obce. Problémy se nevyskytovaly.

KOŠAŘISKA

Spolupráce obce s organizací příslušníků polské menšiny (*PZKO*) je tradičně velmi dobrá, s ní obec úzce spolupracuje při provádění kulturních akcí, mimoto spolupracuje se ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím.

KRASLICE

Členové Výboru i německá a romská menšina se v roce 2011 zúčastnili *Dne pro národnostní menšiny* v Karlových Varech, pořádaného Krajským úřadem Karlovarského kraje. Vietnamská komunita žije uzavřena a nemá zájem se do společenského života zapojovat.

KRAVAŘE

V roce 2010 aktivně spolupracovalo město a Výbor s jedinou organizací národnostních menšin ve městě, a to s občanským sdružením *Kruh přátel Německa* (Deutscher Freundeskreis), které patří do organizace *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Tato organizace vyvíjí pravidelné aktivity na udržení jazyka a kultury ve městě.

KRÁSNO

V obci žádné organizace příslušníků národnostních menšin nejsou.

---

⁶⁰ Již v roce 2010 byl přijat a schválen Strategický plán Lokálního partnerství města Chebu na léta 2010 - 2012. Z něho vyplynuly některé projekty již realizované nebo k realizaci připravené. Je to např. podání a schválení dvou velkých projektových záměrů: *Individuální projekt města Chebu na podporu sociální integrace a Integrovaný operační program za účelem vybudování střediska sociálních služeb* v objektu bývalého kulturního domu *Zlatý vrch*. Projekty se týkají zaměstnanosti, bydlení, vzdělání, terénní sociální práce, činnosti nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve věku 15-26 let, poradenských služeb, rané péče, systému dostupného bydlení, vzdělání mladistvých, zlepšení školní přípravy dětí z vyloučených lokalit atd.

⁶¹ <http://www.moravstichorvati.cz/>

MALÁ ŠTÁHLE

Obec participuje na realizaci *Komunitního plánu rozvoje sociálních služeb města Rýmařov*. V obci nejsou národnostní menšiny organizovány.

MIKULÁŠOVICE

Jako vždy proběhla - bez odezvy - informační kampaň o možnosti zapojení národnostních menšin do dění ve městě. Nebyly řešeny zásadní problémy.

MILÍKOV

Spolupráce mezi organizacemi příslušníků národnostních menšin je tradičně velmi dobrá. V obci fungují dvě organizace *PZKO*, které se podílejí především na rozvoji kultury v obci, zejména pak pořádají divadelní představení a různé kulturní akce.

MOSTY U JABLUNKOVA

Spolupráce s organizacemi příslušníků polské menšiny byla dobrá a vzájemně prospěšná: obecní akce *Mostecké léto 2011* (spolupráce při gastronomickém zabezpečení akce), tradiční *Bal Gorolski*, společná vystoupení dětí MŠ a žáků ZŠ na obecních akcích.

NÁVSÍ

V obci fungují dvě *MS PZKO* (300 členů v Návsí, cca 80 v Návsí-Jasení). Spolupráce s nimi je intenzivní. Vedení obce se zúčastňuje akcí pořádaných výše uvedenými organizacemi. Žádné závažnější problémy se nevyskytly.

NEJDEK

Dobrá, viz níže.

NÝDEK

Spolupráci obce s organizací příslušníků polské menšiny lze hodnotit jako velmi dobrou.

ORLOVÁ

Každoročně se připravuje *Festival národnostních kultur*, na němž se podílejí příslušníci národnostních menšin. Spolupráce města a Výboru je velmi dobrá, město se podílí i finančně na festivalu, organizačně pomáhá s přípravou. Prezентují se na něm zástupci polské, slovenské a romské menšiny. Účastní se jej rovněž zástupci spřátelených měst. V roce 2011 šlo již o 5. ročník.

PETROVICE U KARVINÉ

Jako v předchozích letech je spolupráce obce s organizacemi příslušníků národnostních menšin na velmi dobré úrovni. V obci jsou dvě společenské organizace, a to *PZKO* Petrovice u Karviné a Dolní Marklovice, jejichž činnost je každoročně podporována z rozpočtu obce. Organizace mají sídla v objektech, jež jsou majetkem obce.

PÍSEK

Spolupráce probíhala bez problémů.

PÍSEČNÁ

Každoročně pořádá *MS PZKO* v obci ples, další jeho aktivitou je účast na festivalu *Gorolski Święto*. Soužití občanů je pokládáno za dobré.

PRAHA 8

Městkou částí byla podpořena soutěž romských kapel a souborů společně s *Romským plesem* a *Dětská mimi miss*, pořádaná sdružením *Roma Dživen*.

ŘEKA

Spolupráce obce a Výboru s MS PZKO se rozvíjí v duchu Charty a je hodnocena velmi pozitivně.

SMILOVICE

Obec spolupracuje s MS PZKO a finančně přispívá na její činnost. Nezaznamenala problémy.

SPOMYŠL (Mělník)

Výbor spolupracoval v roce 2011 s *Agenturou pro sociální začleňování v romských komunitách*.

STONAVA

Spolupráce Výboru a obce je již řadu let na velmi dobré úrovni. Zejména jde o kulturní činnost.

STRÍTEŽ

Spolupráce Výboru s organizacemi sdružujícími občany polské národnosti je na dobré úrovni, neboť probíhá v přímé linii starosta - zastupitelstvo - členové výboru - organizace. Členové Výboru jsou polské národnosti, a proto jsou osobně aktivně zapojeni do všech aktivit této menšiny. Žádné problémy v této spolupráci nebyly zjištěny.

TĚRLICKO

Spolupráce Výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla dobrá. Byl splněn požadavek organizací na zavedení dvojjazyčných nápisů v obci. Zástupci a organizace polské menšiny působí v oblasti osvěty, kultury, v obecním tisku a společenském životě obce. Důležitou úlohu měl Výbor při udržení samostatnosti školy s polským vyučovacím jazykem.

TŘANOVICE

Spolupráce obce i Výboru s organizací PZKO byla v roce 2011 oboustranně dobrá.

TŘINEC

Jako každý rok proběhla na území města *Přehlídka národnostních menšin*, kdy se jednotlivá menšinová společenství zviditelňují a představují občanům svou kulturu. Na akci se představují hudební skupiny, taneční soubory, jednotlivé národnostní menšiny představují i typická jídla a nápoje i výrobky. Soubory jsou z Třince a blízkého okolí. Celá akce byla hrazena z rozpočtu města. *Přehlídka národnostních menšin* má velký ohlas u občanů, a proto se tato přehlídka stala pravidelnou akcí ve městě. Jednotlivé národnostní menšiny pořádají vedle toho i své kulturní akce. Polská i slovenská menšina pořádá každoročně celou škálu akcí, každoročně připravuje setkání také řecká komunita ke státnímu svátku Řecka.

VEJPRTY

V roce 2011 se město začlenilo mezi sociálně vyloučené lokality, proto zde od července 2011 začala působit *Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách*. Členové lokálního partnerství se pravidelně setkávali několikrát v měsíci v tzv. pracovních skupinách. Mezi členy patří zástupci organizací ve městě - městský strážník, ředitel ZŠ a MŠ, ředitelka ZaPŠ, zástupci bytového odboru a další. Skupiny jsou dvě *Vzdělávání, rodina, volný čas a sociálně patologické jevy* a *Bydlení a zaměstnanost*. V těchto oblastech pak společně nacházeli problémy, které je potřeba řešit. Ze společných jednání vyplynulo, že ve městě naprosto chybí sociální služby. A proto město začalo spolupracovat se sdružením *Naděje*, které služby v budoucnu pro město zajistí. Díky tomu také vzniká projekt nízkoprahového zařízení.

VENDRYNĚ

Spolupráce obce i Výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla v roce 2011 jako i v minulých letech velmi dobrá. Prostřednictvím členů Výboru byla přímá návaznost na *Hlavní výbor PZKO, Macierzy Szkolnej a Kongresu Poláků v ČR*. Členové Výboru jsou členy

těchto spolků, pomáhají při organizování jejich akcí a zúčastňují se jich akcí. Členové Výboru jsou rovněž členy zastupitelstva obce a jednotlivých orgánů obce.

VĚLOPOLÍ

Výbor v roce 2011 nespolupracoval s žádnými organizacemi příslušníků národnostních menšin, žádné aktivity nebyly zaznamenány.

VINTÍŘOV

V roce 2011 byla spolupráce obecně na dobré úrovni, o čemž svědčí podpora obce při pořádání kulturních a sportovních akcí v obci ze strany menšin, které doplňovaly kulturní plán obce. Na základě dobré spolupráce a z iniciativy německé menšiny bylo uspořádáno v měsíci září 2011 další setkání bývalých občanů zaniklé obce Lipnice, která patří do obvodu Vintířova. V obci se konaly i v tomto roce romské zábavy v obecním kulturním zařízení, jejímiž pořadateli byli zástupci z nedaleké Rotavy, Nejdku a Chodova, bez jakýchkoliv problémů. V průběhu roku bylo uspořádáno několik sportovních a kulturních akcí ze strany romské menšiny v obci a to zejména pro děti. V červnu uspořádala místní romská organizace *Jiskra pro život* slavnosti v rámci Mezinárodního dne Romů. V jejich rámci se uskutečnily různé kulturní a sportovní akce. Nadále zastupitelstvo obce poskytuje bezúplatný pronájem nebytových prostor pro činnost romské menšiny v obecním objektu. Národnostním menšinám je dána i příležitost prezentace v periodiku, které vychází čtyřikrát za rok.

ZLATÉ HORY

Dlouhodobou aktivní činnost vykazuje řecká menšina (společenská posezení, kulturní akce, spolupráce se sousedními sdruženími v Jeseníku, Krnově a Šumperku; *Řecká obec Zlaté Hory*, která byla založena v únoru 2008, má t. č. 49 registrovaných členů). Slovenská menšina navázala kontakty se slovenským městem Bojnice a zúčastnila se *Dnů slovenské kultury* v Jeseníku. První kontakty byly navázány s německou menšinou v Krnově.

2a) příklady dobré praxe v roce 2011:

BYSTRICE

Součinnost s obecním úřadem při organizování událostí jako *Den obce Bystřice, Májová veselice, Mezinárodní svatojánský festival Bystřice – Bystrzyca*, projekt *Vítězit nebo prohrávat?*, který přispěl k lepšímu poznání občanů české a polské národnosti.

ČESKÁ TŘEBOVÁ

Město se zapojilo prostřednictvím městské společnosti *Eko-Bi s.r.o.* do organizování veřejné služby, do níž se měsíčně zapojovalo cca 130 osob, převážně Romů.

DOLNÍ LOMNÁ

Členové Výboru pomáhali opět při organizování *IV. euroregionálního jarmarku* v Dolní Lomné konaného v říjnu 2011, kterého se zúčastnilo kolem 4000 osob, pozoruhodná je účast i z Polska. Dále Výbor pomáhal při organizování svátku Mikuláše pro děti z polské i české ZŠ, při instalování vánoční výstavy v muzeu. V obci je rovněž Klub důchodců, ve kterém jsou členové obou národností, spolupráce je výborná. Obec poskytla finanční příspěvek 10 000,- Kč na činnost klubu.

JEVIŠOVKA

V loňském roce se podařilo získat pomník z hrobu rodiny akademického malíře Othmara Růžičky (dědicové rušili hrob na hřbitově ve Vídni) a tento byl zrenovován a znovu postaven na místním hřbitově. Na této akci se obec podílela zhotovením betonových základů pod

pomník. Život akademického malíře byl úzce spjat s naší obcí, maloval obrazy ze života místních obyvatel a místní sdružení uspořádalo výstavu obrazů v Chorvatském domě.

KRAVAŘE

Město poskytlo organizaci DFK prostory k setkávání a organizování akcí pro členy i pro širokou veřejnost, na převážné většině jejích akcí byli zastoupeni představitelé města a město umožňovalo a podporovalo propagaci činnosti DFK.

NEJDEK

Projednáni písemné žádosti *Obce Slovákov* a *Svazu Němců-region Cheb* o poskytnutí finančního příspěvku, spolupráce s romským sdružením *Lačo Dzives*, spolupráce se sdružením *JoN Nejdek* na přípravě výstavy s názvem *Ti, kteří zůstali*. Jednání Výboru je veřejně s možností účasti občanů, spolupráce Výboru s Městskou Policií Nejdek v rámci prevence kriminality. Aktivní účast členů VNM Nejdek na akci *Den národnostních menšin 2011* ve spolupráci s Výborem Karlovarského kraje.

NOVÁ VES

Kulturní akce (minimálně 6), do nichž se v průběhu roku zapojovalo stále více obyvatel, především Romů. Obec zřídila 8 pracovních míst *uklízeč veřejných prostranství*, a to pouze díky dotaci z úřadu práce. O tato pracovní místa byl z počátku minimální zájem. V měsíci březen 2011 byli zaměstnáni dva uchazeči, jež první měsíc byli částečně centrem posměchu v romské komunitě, což trvalo pouze do první úhrady mzdy. Na další pracovní místa již byl tak značný zájem, že si obec mohla vybrat ze zájemců (většinou Romů). Výše uvedené mělo za následek i to, že Romové uklízející veřejné prostory, byli velmi pozitivně vnímáni dlouhodobými obyvateli obce, což se projevilo na následné bezproblémové spolupráci při pořádaných kulturních akcích v obci. Dále Romové opravují a udržují obecní majetek, který i za jejich přispění v minulých letech značně chátral a byl ničen. Ze zkušenosti v roce 2011 lze uvést, že s drtivou většinou Romů je bezproblémová spolupráce, pokud jsou zaměstnaní, byť za minimální mzdu.

NÝDEK

Významnou úlohu v osvětě plní místní knihovna, která obsahuje jak českou, tak polskou část a je finančně podporována z rozpočtu obce. Obecní *Zpravodaj - Informator* vychází dvojjazýčně.

PETROVICE U KARVINÉ

Od roku 1995 jsou na základě podepsané Smlouvy o příhraniční spolupráci družebních obcí Petrovice u Karviné a polského Godowa podporována společná setkání uvedených organizací s polskými partnery v rámci kultury, sportu, sborů dobrovolných hasičů a klubů důchodců.

STONAVA

Pěvecký sbor, který zpívá rovněž polské písně, se pravidelně schází v Domě PZKO. Jako příklad lze uvést jeho vystoupení na dětských radovánkách, u vánočního stromu, na vánoční besídce, vystoupení pro seniory v domě s pečovatelskou službou a na různých koncertech pořádaných v obci nebo v sousedních obcích či městech.

TŘANOVICE

V obci existuje PZKO. Jeho podpora spočívá především prostřednictvím *Programu podpory zájmových aktivit vyhlášeném obcí Třanovice na rok 2011*. V tom roce byl mj. podpořen jeho projekt *Léto s tradicí*. Šlo o projekt pro děti (ve věku 3-15let), jež se během prázdnin tradičně připravují na vystoupení na *Třanovických dožínkách*. Taneční zkoušky byly obohaceny třídním programem, povídáním o lidových tradicích, výrobou tradičních pokrmů apod.

Dalším způsobem podpory obce je denní pronájem školního hřiště pro spolky a sdružení působící v obci zdarma, dále pak pronájem tělocvičny, společenského sálu a školící místnosti. Spolek PZKO byl v letošním roce organizátorem tradičních *Třanovických dožíněk*, kde děti

z PZKO obohatily program pásmem lidových písní ve slezských krojích, ostatní členové pak přípravou pohoštění (místních specialit) pro ostatní občany.

Spolky se účastní ekologické akce *Transaurus*, kdy jim obec přispívá na každého brigádníka, který pomohl při jarním úklidu obce. Peníze pak spolky využívají pro svou spolkovou činnost.

VEJPRTY

Úspěšnost přípravné třídy při ZaPŠ Vejprty, díky které mají děti ze znevýhodněných rodin velkou šanci pokračovat ve vzdělání na klasické základní škole a také většinou pokračují. Nejrůznější aktivity, které pro romské děti i jejich rodiče připravila v rámci vyučování ZaPŠ Vejprty i ZŠ Vejprty - den dětí, maškarní bál, soutěže v kreslení a další.⁶²

VENDRYNĚ

Operativní reakce vedení obce na realizaci usnesení Výboru, dodržování dvojjazyčnosti na akcích pořádaných obcí, v obecních novinách jsou pravidelně uveřejňovány články v polštině, podpora aktivit spojených s činností polské menšiny, kde bylo respektováno a umožňováno užívání menšinových jazyků a tradic. Vedení obce se akcí pravidelně zúčastňuje, pracovníci obecního úřadu jsou ve většině případů schopni vyjadřovat se v polském jazyce, když to situace vyžaduje. Spolupráce s *Klubem zábavy a sportu*, sdružující mládež většinové i polské národnosti.

VINTÍŘOV

Obec se věnuje dobrému soužití všech občanů, bez rozdílu původu. V uplynulém roce 2011 byla oceněna v soutěži *Vesnice roku 2011* zlatou stuhou jako vesnice roku Karlovarského kraje a postoupila do celostátního kola, což lze považovat za velké ocenění její práce mj. i v soužití všech občanů. Obec nepatří - a patřit nebude - mezi sociálně vyloučené lokality. Proto není zapotřebí zřizovat v obci různá opatření, počínaje funkcí nějakého koordinátora atd. Obec vlastní plán projektů, které by měly být realizovány v letech 2010-2014. Uvedený plán vzešel z programu obnovy vesnice a volebního programu. V něm je uvedeno celkem 21 akcí, na které obec postupně zpracovává projektovou dokumentaci, stavební povolení a ostatní náležitosti, pro případnou možnost získání dotací na jejich realizaci. Realizace stanoveného plánu by měla přispět taktéž k dobrému soužití všech občanů bez rozdílu příslušnosti na poli kulturním, sportovním, školství či každodenního života.

2b) problémy v roce 2011:

HNOJNÍK

V rámci základního vzdělávání není kladen důraz na výuku regionálních dějin. V tomto ohledu bude započata spolupráce mezi Výborem, Výborem sociálně-kulturním a školami.

HORNÍ SUCHÁ

V roce 2011 bylo nutno řešit problémy s nekoordinovaným přistěhováváním Romů do obce z různých míst republiky. K této otázce Výbor společně s vedením obce inicioval společnou schůzku se zástupci Výboru Moravskoslezského kraje, sociálního odboru Magistrátu města Havířova a Ředitelstvím ZŠ v Horní Suché. Nutno zdůraznit, že možnosti Výboru i Obce jsou v tomto směru velice omezené a bez snahy státu komplexně řešit tento problém obecně s nasazením jak preventivních, tak i represivních nástrojů bude tento problém dále eskalovat.

CHEB

V roce 2011 se bohužel nepodařilo obnovit spolupráci s vietnamskou komunitou.

---

⁶² Protože ve městě je mnoho neplatičů nájmu z řad sociálně slabých, došlo ve většině případech na dohodu mezi romskými spoluobčany a sociálním a bytovým odborem, že dlužnou částku budou splácet z dávky na bydlení. Jinak jim hrozí vystěhování. Většina na tuto možnost přistoupila a své dluhy splácí.

KOBYLÁ NAD VIDNAVKOU

Problémy v rodinách stále přetrvávají, při působení terénního pracovníka se situace zlepšila, avšak dotace na sebe nenavazují a to, co se viditelně zlepšilo, sklouzlo zpravidla do starých kolejí (pokud chybějí finance, děti nejsou posílány do školy, nehlásí se na úřadech práce). U jedné rodiny byl dokonce pro špatné hospodaření určen zvláštní příjemce dávek pro děti.

MOSTY U JABLUNKOVA

Zastupitelstvo obce neschválilo předložený požadavek výboru na instalaci dvojjazyčných nápisů na budově Místní knihovny a dřevěnky na Fojtství.

NOVÁ VES

Vyplyvají především z dlouho neřešených otázek (veřejný pořádek, neochota zaměstnat obyvatele za využití dotace z ÚP atd.).

STRÍTEŽ

Jediným, avšak stále se opakujícím se problémem je ničení dopravní značky označující obec v polském jazyce. Tyto značky jsou průběžně ničeny. Výbor se rozhodl se touto problematikou dále nezabývat, jelikož státní orgány nemají zájem tuto problematiku řešit. Jedná o návrh, aby označení obce bylo v obou jazycích na jedné tabuli a aby se Policie ČR aktivně zabývala ničením těchto označení. Bez toho nemá smysl poničené tabule průběžně opravovat a ani se touto záležitostí zabývat. Nositelem závazku je Česká republika, a ne občané obce. Ostatní obecní nápisy v polském jazyce ničeny nejsou.

TĚRLICKO

Bohužel tabule u vjezdu a výjezdu z obce byly v krátké době poničeny a následně odcizeny. V obecné době to řeší Policie ČR.

VEJPRTY

Romské děti často nenavštěvují pravidelně školu. Bohužel, mnohdy s omluvou rodičů.⁶³

ZLATÉ HORY

Vzhledem k obrovské nezaměstnanosti v okrese Jeseník (nejvyšší v rámci ČR) dochází k markantnímu úbytku zvláště mladých obyvatel a také střední generace. Tím se věk původních členů národnostních menšin zvyšuje, Výbor se tedy hlavně soustřeďuje na oživení národnostního povědomí příslušníků menšin.

3. Jakým způsobem obec finančně podporovala v roce 2011 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)?

ALBRECHTICE⁶⁴

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO	oslavy 90 let sborového zpěvu v Albrechticích	10 000
	Festival PZKO	3 000

AŠ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PaCiHol o.p.s.	činnost, provoz a propagace	60 000

⁶³ Dalším problémem bylo a je, jak bylo řečeno, neplacení nájmu. Většina romských spoluobčanů ve městě je zadlužena u nebankovních společností a lichvářů, a proto je pro ně placení nájmu až na posledním místě.

⁶⁴ Obec poskytla ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Albrechtice, Školní 11 příspěvek na provoz v celkové výši 590 000,- Kč a částku 33 360,- Kč na opravu střechy. V roce 2011 obdržela škola 1. zálohu na neinvestiční dotaci v rámci Operačního programu *Vzdělávání pro konkurenceschopnost* ve výši 213 078,- Kč.

BOCANOVICE

Všechny místní organizace jsou zproštěny placení poplatku ze vstupného a poplatku za pronájem sálu kulturního domu.

BUKOVEC

Materiální výpomoc při rekonstrukci Domu PZKO, který slouží nejen polské menšině.

BYSTRICE

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO	Bystřický Zlot	10 000
	Taneční soubor Bystrzyca – činnost	20 000
Matice polská	činnost pěveckých sborů Wiolinki a Crescendo	20 000
	činnost školního folklorního souboru Łączka	20 000
	8. ročník přeboru žáků v plavání	8 000
Sdružení polské mládeže	Beskydská osmitisícovka	3 000
celkem		81 000

ČESKÁ TŘEBOVÁ⁶⁵

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Nízkoprahové centrum Borek (sdružení Naděje)	Nájemné	80 000
Dům dětí a mládeže Kamarád	Partnerství	15 000
	Úsvit	40 000

ČESKÝ TĚŠÍN

Město v roce 2011 podporovalo organizace a aktivity národnostních menšin v rámci *Zásad pro poskytování dotací z rozpočtu města Český Těšín na podporu kulturních a uměleckých, sociálních a zdravotních a sportovních a jiných aktivit.*

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Polské umělecké sdružení Ars Musica	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem na vysoké umělecké úrovni	25 000
Kongres Poláků v České republice	Takoví jsme/Tacy jesteśmy, Kulturní aktivity Kongresu Poláků v ČR v roce 2011	20 000
Občanské sdružení Cantantes	Mezinárodní sborový festival v bulharském Balčiku	15 000
	Dvě soustředění sboru Trallala	15 000
PZKO v České republice	Činnost folklorního souboru „Olza“ v roce 2011	20 000
	Dzień Tradycji i Stroju Regionalnego	15 000
Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne	Mladá fotografie	15 000
Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w Republice Czeskiej (Sdružení polské mládeže v České Republice)	INDEPENDENT.PL - setkání s polskou nezávislou kulturou	5 000
	Dny studentské kultury 2011	5 000
Sdružení přátel Polské knihy - Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki	Výstava polské knihy a doprovodné literární akce 2011	10 000
MS PZKO v Mistrovicích	Tradiční kulturní akce PZKO v Českém Těšíně – Mistrovicích	7 000
	Zajištění přespolního běhu pro děti a mládež v Českém Těšíně - Mistrovicích	5 000
Školní sportovní klub „OLZA“ - Szkolny Klub Sportowy „OLZA“ při ZŠ škole s polským jazykem vyučovacím	Sportovní aktivity pro mládež	13 000
Stowarzyszenie Obywatelskie Silesia - Silesia	IQ Open	15 000
MS PZKO Český Těšín - centrum	Koncert	25 000
	Činnost pěveckého sboru Harfa roce 2011	10 000
celkem		220 000

⁶⁵ Kromě toho město financovalo správcovské služby občanského sdružení Naděje v Borku ve výši 1 200 000,- Kč.

DOLNÍ LOMNÁ⁶⁶

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím	Vybavení	401 338

DOUBRAVA (obec nezřídila Výbor)

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	celoroční společenská činnost	8 000

HORNÍ SUCHÁ

Obec vyhláší každoročně granty na rozvoj kulturní, sportovní a společenské činnosti:

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	podpora kulturních a sportovních projektů	80 000
	rekonstrukce Domu PZKO	788 510
Macierz Szkolna	podpora kulturní činnosti	9 700
Macierz Przedszkola	podpora kulturní činnosti	10 500
Demokratická aliance Romů	Mikulášská nadílka	10 000
obecní knihovna	Nákup knih v polském jazyce	33 275
celkem		931 985

HRÁDEK

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MO PZKO	kulturní a sportovní akce (Tłoczyni kapusty), dofinancování chodu organizace	8 000

CHEB

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
2., 4. a 6. ZŠ a školní družina	Výchovné a vzdělávací aktivity	92 000
Lacho Jilo, křesťanské sdružení Sintů a Romů, Rada romských organizací	Volnočasové aktivity, nájemné	232 000

CHOTĚBUZ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	činnost dvou místních sdružení (kulturní a osvětová činnost)	25 000

JABLUNKOV

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MK PZKO Jabłonków	Regionální jízba A. Sikory - činnost (propagace a konzervátorské práce), umělecké dílny zanikajících lidových řemesel, „Szikowne Gorolski Rynce“	6 500
	Pořádání folklorní akce „Stawiani Mája oraz Gorolski Jarmark“ (folklorní vystoupení, ukázky řemesel, jarmark, zabijačka, soutěže v gorolských disciplínách)	6 000
	Klub Młodych - pořádání rockových festivalů „Gorolski Máj“ a „Gorolski Dým“	6 000
	Chór męski Gorol - činnost (krojové dovybavení a příspěvek na dopravu na Mezinárodní Festival Alta Pusteria v Itálii)	5 500
	Folklorní soubor Zaolzi - činnost (krojové dovybavení, doprava, choreografie)	5 500
	Folklorní soubor Zaolzi - pořádání folklorní akce „Dwo w jednym miechu - Zaolzi tancuje a Nowina gro“	2 000
	Dětský folklorní soubor Zaolzioczek - činnost (koncertní a zájezdová činnost, choreografie, kroje)	7 000
	Gorolská muzika Nowina - činnost (krojové dovybavení, oprava hudebních nástrojů, cestovné)	5 500
	Gorolská muzika Nowina - pořádání folklorní akce „Kamawał Nowiniorzi“	2 000
	Gorolská muzika Lipka - činnost (kroje, opravy hudebních nástrojů, příspěvek na dopravu na světový festival Rzeszów)	7 000

⁶⁶ Regionální operační program (Regionální rada rozvoje a spolupráce).

Kristina Mruzková	Dětská gorolská muzička Torka - činnost (krojové dovybavení, opravy hudebních nástrojů, soutěže a festivaly)	7 000
Římskokatolická farnost Jablunkov	Polski Chór Mieszany przy Kościele pw. Bożego Ciała v Jablunkově - činnost (doprava na vystoupení sboru v Polsku)	4 500
ZŠ H. Sienkiewicze s polským jazykem vyučovacím	Pořádání naučných výletů Po stopách osobností a Po stopách historie regionu - poznávací výlety a odborné přednášky	3 000
	Pořádání celodenní akce Tvořivá noc s keramikou a školní knihovnou	1 500
	Pořádání mezinárodního setkání Przyjaciele Ziemi - v rámci mezinárodního projektu Comenius, návštěva žáků a učitelů z Polska, Španělska, Turecka a Irska - společný program	7 000
	Školní sbor - činnost (krojové dovybavení)	1 500
	Pořádání turnaje v kopané pro školy z Jablunkovska	1 000
	Pořádání maratónského běhu tříd polské i české školy	1 500
	Pořádání školní ligy v kopané, florbalu, basketbalu	1 500
MŠ -Przedszkole	Pořádání kulturně - sportovní akce na Den dětí	2 000
DDM Jablunkov	Taneční skupina RYTMIK - činnost (pořízení tanečních kostýmů a obuvi)	10 000
Občanské sdružení Koliba	Pořádání tvůrčích uměleckých dílen, besed, folklórní akce Miyszani lowiec	5 000
celkem		98 500

JEVIŠOVKA

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Sdružení občanů chorvatské národnosti	Kiritof 2011	20 000

KOMORNÍ LHOTKA

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	Tančíme pro radost	9 000

KOŠAŘSKA

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Občanské sdružení Koliba	„Pálení milíře“, „Miyszani lowiec“	17 000

KRASLICE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
národnostní menšiny v obvodu města	činnost menšin	18 000

KRAVAŘE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Klub přátel Německa (FDK)	činnost sdružení	15 000

MIKULÁŠOVICE

Menšiny si mohou zažádat o finanční podporu zájmových aktivit, nikdo však o ni nepožádal.

MILÍKOV

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	Činnost organizace	45 000

MOSTY U JABLUNKOVA

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
MS PZKO	údržba a provoz Domu PZKO	90 000
MS PZKO Šance	nájem nebytových prostor	38 800
Macierz Szkolna	činnost organizace, vybavení	4 885
Soubor Górole	činnost souboru	9 429
	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklórních souborů	17 714
MK PZKO, chór Przełęcz	činnost souboru	3 714
	vánoční koncert	1 357

celkem 165 099

NÁVSI

Obec zajišťuje pro děti polské menšiny výuku v ZŠ a MŠ. Dále spolufinancuje náklady místní knihovny na knižní fond polskojazyčné literatury.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO Návsí	činnost ženského pěveckého sboru MELODIA	10 000
	kulturní akce	2 000
PZKO Návsí-Jasení	kulturní akce	3 000
Macierz Szkolna	činnost organizace	3 000

NEJDEK

Město použilo k podpoře dotačního titulu *Tvorba občanské společnosti*. Byly poskytnuty finance na provozní výdaje v rámci prezentace Výboru na Dni národnostních menšin v Karlových Varech a přípravě vernisáže ve spolupráci se sdružením JoN Ti, kteří zůstali.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Obec Slovákův	Kulturní akce	5 000
Svaz Němců – region Chebsko	Kulturní akce	5 000

NOVÁ VES

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
veřejnost	Kulturní akce	60 000

NÝDEK

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
místní knihovna ⁶⁷	obnova knižního fondu	70 000

ORLOVÁ⁶⁸

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Město	Festival národnostních kultur	120 000

PETROVICE U KARVINÉ⁶⁹

Organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO Petrovice u Karviné a MS PZKO Dolní Marklovice	činnost a údržba klubovny	24 000

ROTAVA

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Romů a Sintů	příspěvek na celoroční činnost	10 000

SKALNÁ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Kulturní sdružení občanů německé národnosti, MS Skalná	příspěvek na celoroční činnost	6 000

SMILOVICE

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MK PZKO	pronájem kulturního zařízení pro soubor Smitowiane, divadelní kroužek a kulturní akce	12 530
	činnost organizace	5 000
místní knihovna	rozšíření polského fondu knih	5 180
celkem		22 710

⁶⁷ <http://www.nydek.knihovna.info/>

⁶⁸ Od roku 2010 je ve městě realizován tříletý projekt *Terénní sociální práce v sociálně vyloučené romské lokalitě v Orlové – Porubě*. Partnerem projektu za neziskový sektor je občanské sdružení Romodrom.

⁶⁹ Obec se rovněž podílí na dvou projektech z Operačního programu přeshraniční spolupráce CZ - PL 2007-2013.

STONAVA

Obec finančně podporuje aktivity polské menšiny, hradí nájem sálu a místností, kde se konají zkoušky pěveckého sboru a zajišťuje nákup knih a časopisů v polském jazyce do knihovny.

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
místní knihovna	Nákup knih a literatury	32 000

STRÍTEŽ

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
PZKO Stráž	Dům PZKO	6 000

ŠLUKNOV

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Kulturní sdružení občanů ČR německé národnosti	Činnost a výjezdy organizace	3 000

TĚRLICKO

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Matice školská při ZŠ, PZKO Kostelec, Těrlicko, Hradiště.	divadlo, turnaj ve vybíjené, výstava ručních prací, kulturní akce	20 000

TŘANOVICE

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
PZKO	Prázdniny s lidovou tradicí	5 000

TŘINEC

<i>organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
PZKO, MS Oldřichovice	Folklorní akce pro veřejnost – setkání s folklorem a Dožínky na Fojtství	20 000
	Činnost tanečního souboru Oldrzychowice	50 000
PZKO, MS Nebory	Realizace divadelního představení Tymoteusz mezi ptáky a prezentace dosavadní práce na divadelních festivalech	10 000
	Dzień Oszeldy	8 000
Macierz Szkolna w RC - Matice školská v ČR (Skupina při ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím, Třinec, Nádražní 10)	Jubilejní „Poprzeczka Majowa - Květnová laťka“ přebor polských škol v ČR ve skoku vysokém 15. ročník	3 000
PZKO, MS Kanada	Celoroční činnost pěveckého souboru Zgoda	5 000
PZKO, Guty	Cvičení pro ženy	5 000
	44. Dožínky Śląskie–Slezské dožínky	20 000
PZKO, MS Dolní Líštná	XXXV. Puchar lata–mezinárodní přebory PZKO v minikopané	5 000
	Přehlídka lidových kapel z Trojmezí Česko-Polsko-Slovensko, 5. ročník	5 000
Asociace řeckých obcí v ČR, Řecká obec Třinec	činnost organizace	10 000
Regionálna obec Slovákov v Třinci	Návrat k tradicím II – podpora dětského folklorního souboru Čučoriedky	4 000
	Činnost organizace	6 000
Klub kultury o.p.s.	19. třinecké filmové léto	20 000

celkem 171 000

Podpora jednotlivých akcí s česko-polsko-slovenskou tematikou z rozpočtu města

<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Koncert Srdce Evropy (koncert na podporu zdravotně postižených dětí)	80 000
Michal Raszka megakoncert Eva Farna a Tomáš Klus (80. výročí města)	20 000
Jeden svět (filmový festival dokumentárních českých, slovenských a polských tvůrců)	18 000
MŠ, ZŠ a SŠ - projekt s polskou školou v Rybniku (PL)	4 000

celkem 122 000

VENDRYNĚ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
MS PZKO - Vendryně	obnova Kulturního Domu	155 000
MS PZKO - Zaolší	Opravy Domu PZKO	40 000
Beskid Śląski	činnost spolku	7 000
Macierz szkolna	sportovní a kulturní aktivity dětí	7 600
Klub zábavy a sportu	sportovní a kulturní akce pro děti a mládež	50 000
celkem		259 600

VINTÍŘOV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
občanské sdružení Jiskra pro život	příspěvek na Mezinárodní den Romů	20 000
	příspěvek na sportovní činnost	14 000
	Mikulášská nadílka	6 000
veřejnost	Setkání s krajany žijícími v SRN	12 000

4. Jaké zkušenosti má obec s implementací Charty?⁷⁰

ALBRECHTICE

Výbor se na svých zasedáních také zabýval otázkou provádění Charty. Přibližné náklady na léta 2010 až 2014 by měly činit cca 600 000,- Kč (zřízení označení železniční zastávky v obci Albrechtice v jazyce polském cca 480 000,- Kč a obnovení nápisů na budovách a směrových ukazatelích cca 120 000,- Kč).

Úkoly v oblasti veřejné správy uváděné v Chartě jsou zajišťovány. Jde hlavně o vyřizování agendy, kdy pracovníci obecního úřadu ovládají polštinu, jsou proto schopni vyřídit žádosti podané v polštině. Svatební i smuteční obřady v obci jsou dle žádosti občanů poskytovány i v polském jazyce. Na většině významných budov v obci figurují dvojjazyčné nápisy (Obecní úřad Albrechtice, Obecní Policie, Obecní knihovna apod.). Dvojjazyčně jsou také označeny dopravní značky, orientační tabule a autobusové zastávky v obci.

AŠ

Jde o slovenský jazyk, nebyl ale zaznamenán problematický případ při komunikaci v tomto jazyku na úřadech ve správním obvodu.

BERNARTICE

Výbor se snaží zásady Charty v zápisech z jednání postupně předávat Radě a Zastupitelstvu obce k projednávání, tím tento dokument vstoupí do povědomí širší veřejnosti.

⁷⁰ Žádné zkušenosti nemají Abertamy, Bělá pod Pradědem, Bílá, Bochov, Branná, MČ Brno-Kohoutovice, Bublava, Dasnice, Desná, Dívčí Hrad, Dolní Dvořiště, Dolní Nivy, Dolní Poustevna, Doubrava, Frymburk, Habartov, Hora svaté Kateřiny, Horní Maršov, Hradec-Nová Ves, Hrušovany, Chbany, Chlum svaté Maří, Jaroměř, Jáchymov, Jindřichovice, Jindřichovice pod Smrkem, Jiřetín pod Jedlovou, Jiříkov, Jívka, Katusice, Klášterec nad Ohří, Krajková, Královské Poříčí, Krásná, Krásno, Krásný Dvůr, Křišťanovice, Kytlice, Lampertice, Lenora, Lesná, Libavské údolí, Lipno nad Vltavou, Lohkovice, Lomnice, Loučovice, Luby, Malá Morava, Malá Štáhle, Malonty, Merklín, Měrovice nad Hanou, Mikulášovice, Milhostov, Milotice nad Opavou, Mírová, Nebanice, Nejedek, Nepomyšl, Nová Ves, Nové Sedlo, Nový Kostel, Oborná, Okrouhlá, Písečná, Plesná, Potůčky, Přední Výtoň, Přepychy, Rotava, Rovná, Rozvadov, Rožmberk nad Vltavou, Skorošice, Sokolov, Spomyšl, Stanovice, Stará Ves, Stará Voda, Staré Křečany, Stružná, Svatava, Světlík, Šluknov, Tisová, Vápenná, Vejprty, Veliká Ves, Velká Kraš, Velké Kunětice, Vělopolí, Vidnava, Vilémov (uvádí výuku němčiny jako nepovinného předmětu), Vintířov (obec vyjádřila obavu, že některé jazyky se vytrácejí ze života, zdůraznila roli rodiny), Vlčice, Vřesová, Vysoká Pec a Zacléř (na MěÚ je dostatek pracovníků ovládajících němčinu). Nevyjádřily se Bílá Voda, Blatno, Božičany, Březová, Dolní Lomná, Hazlov, Horní Blatná, Horní Lomná, Horní Tošanovice, Hrabětice, Hřčava, Chotěbuz (obec již delší dobu připravuje instalaci dvojjazyčných nápisů), Chvaleč, Jevišovka, Jívka, Josefov, Josefův Důl, Kaceřov, Kobylá nad Vidnavkou, Komorní Lhotka, Kružberk, Kryštofovo Údolí, Libavské údolí, Libá, Lipová, Mirkovice, Nová Pec, Oloví, Pernink, Písečná, MČ Praha 8, Přehýšov, Ropice, Roudno, Rožmitál na Šumavě, Rudná pod Pradědem, Sedloňov, Sokolov, Staré Sedlo, Stříbrná, Šabina, Třebom, Velká Štáhle, Velký Karlov, Vysoká a Zbytiny.

BOCANOVICE

Již v roce 2008 obec nainstalovala názvy na veřejné budovy v polském jazyce, ty zůstaly neponičené, rovněž osadila dvoujazyčnými dopravními značkami vjezd a výjezd z obce, avšak v brzké době tyto dopravní značky byly odcizeny.

BRNO-ŘEČKOVICE-MOKRÁ HORA

Vzhledem k tomu, že národnostní menšina, na jejímž podkladě byl Výbor zřízen, tj. Moravané, hovoří českým jazykem, nemá MČ zkušenosti s implementací Charty.⁷¹

BUKOVEC

Ani v roce 2011 nebyly podány žádné písemné žádosti na tlumočení, nebo překlady z polského jazyka do českého jazyka. Užívání místních názvů a názvů veřejných budov v polském jazyce: v obci jsou veřejné (obecní) budovy označeny česko-polskými nápisy. Jedná se o obecní úřad, ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím a hasičskou zbrojnicí. Je to tak již od roku 2007.

BYSTRICE

Výbor i zastupitelstvo se zabývalo otázkou provádění Charty (tlumočení a překlady, užívání místních názvů a názvů veřejných budov v polském jazyce). Finanční odhad 10 000,- Kč na tlumočení a překlady nebyl využit pro nezájem občanů.

ČESKÁ TŘEBOVÁ

S implementací menšinových jazyků nejsou zkušenosti, V ZŠ praktické učitelé usilují o oživení romského jazyka v některých předmětech.

ČESKÝ TĚŠÍN

Zkušenosti s implementací Charty má město celkem dobré. V oblasti vzdělání je zřizovatelem ZŠ s polským jazykem vyučovacím a MŠ s polským jazykem vyučovacím, takže je zpřístupněno předškolní a základní vzdělání v tomto jazyce, působí zde i gymnázium s polským jazykem vyučovacím, jehož zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. V oblasti orgánů veřejné správy a veřejné služby mají příslušníci národnostních menšin zajištěnu možnost podávání ústních a písemných žádostí v souladu s platnou právní úpravou, v případě zájmu mohou příslušníci polské a slovenské národnostní menšiny při jednání ve shromážděných místních orgánů používat tyto jazyky, značná část zaměstnanců včetně vedení města je schopna komunikovat v jazyce polské národnostní menšiny. Na území města probíhá již 3. etapa realizace ustanovení § 29 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Stejně jako v minulých letech je však nutno konstatovat, že i nadále chybí větší osvěta a propagace Charty ve vztahu k žákům, studentům a občanům.

DOLNÍ LOMNÁ

Výbor se zabýval otázkou provádění Charty. Bere za svůj její cíl, chránit a podporovat užívání regionálních či menšinových jazyků v osobním a veřejném životě.

HNOJNÍK

V obci je umožněno předškolní a základní vzdělávání v polském jazyce. Podle starosty v rámci základního vzdělání není kladen důraz na výuku regionálních dějin. Požadavky na tlumočení a překlady písemných žádostí podaných v polském jazyce nebyly řešeny.

HORNÍ SUCHÁ

Výbor se v uplynulém období již nezabýval otázkou provádění Charty, protože podstatné záležitosti byly vypořádány v dřívějším období. Zde se nevyskytují žádné problémy.

---

⁷¹ Odpověď vysvětluje jeden ze zásadních důvodů, proč nelze Moravany považovat za národnostní menšinu.

HRÁDEK

Otázka dvojjazyčných nápisů byla vyřešena hned po ratifikaci Charty. Jiné její články nejsou v současné době využívány.

CHEB

Vzhledem k tomu, že na území města není žádná národnostní skupina zastoupena 10%, Charta zde není uplatňována.

JABLUNKOV

V dotačním programu Úřadu vlády Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků pro rok 2012 byla uplatněna žádost města na rozšíření dvojjazyčných názvů ulic, veřejných budov a veřejných prostranství.

KOMORNÍ LHOTKA

V roce 2011 obec požádala o dotaci na pořízení a umístění dvojjazyčných tabulí u vjezdu do obce, ty z roku 2010 byly odcizeny. Otázka MŠ s polským jazykem vyučovacím se zatím neřeší, jelikož momentálně nejsou zájemci.

KOŠAŘISKA

Otázku provádění Charty řešila obec již v minulých letech.

KRASLICE

V obvodu města žijí občané hovořící německy, romsky a vietnamsky. Žádné zkušenosti město s Chartou nemá.

KRAVAŘE

Město je územím, kde pobývají občané hlásící se k různým národnostním menšinám, uznává menšinový či regionální jazyk jako výraz kulturního dědictví a jím zřízené školy (v některých případech i v předškolním vzdělávání) i neziskový sektor poskytují možnost občanům, kteří menšinový jazyk neovládají, aby se jemu mohli naučit. Prostřednictvím jím zřízených škol zajišťuje mezistátní výměny žáků především s Polskem. Vzhledem k tomu, že vyjadřovacím jazykem v denním styku je i u národnostních menšin na území města jazyk český, četnost užívání menšinových jazyků nezavdává důvod pro přijetí nějakých opatření ze strany města.

MILÍKOV

V roce 2011 se zastupitelstvo nezabývalo otázkou provádění Charty, toto řešilo v minulých letech, a to především instalací tabulí s názvem obce v jazyce národnostní menšiny a také označením budov, jako základní škola, obecní úřad, knihovna apod.

MOSTY U JABLUNKOVA

Opakovaně dochází k otáčení popř. ničení dvojjazyčných vjezdových a výjezdových tabulí.

NÁVSÍ

Zavedení dvojjazyčných nápisů na obecním úřadě, jiné aktivity obec v tom směru nevyvíjí. Dvojjazyčně je dále v obci označena železniční stanice Návsí (Nawsie).

NÝDEK

Místní občané polské národnosti vesměs dobře ovládají český jazyk slovem i písmem a nevyžadují služby spojené s tlumočením a překlady. Pracovníci obecního úřadu rovněž ovládají polštinu a ochotně ji používají při komunikaci s občany polské národnosti.

ORLOVÁ

Ve městě je podporováno vzdělávání polské menšiny v jejím rodném jazyce. Město zřizuje neúplnou ZŠ s polským jazykem vyučovacím (I. stupeň), její součástí je MŠ. II. stupeň ZŠ

mohou žáci absolvovat v obci Dolní Lutyně nebo ve městě Karviná, kde je možno pokračovat i ve středoškolském vzdělávání, podobně jako v Českém Těšíně.

Romové ve většině případů nemluví romsky, hovoří etnolektem češtiny nebo česky, výjimku tvoří nově přistěhovaní Romové ze Slovenska, jejichž děti navštěvují ZŠ v obvodu města.

PETROVICE U KARVINÉ

Zastupitelstvo i Výbor se v roce 2011 nezabývaly otázkou provádění Charty. Na ZŠ a MŠ (nejde o školu s polským jazykem vyučovacím) se připravuje výuka polského jazyka pro veřejnost.

PÍSEK

Obec podporuje zřízení nepovinné výuky polského jazyka v ZŠ zřizované obcí.

ŘEKA

Co se týče nápisů v polském jazyce, ty jsou již publikovány. Další jsou spojeny s rekonstrukcí obecního úřadu, na ten již pět let požadujeme dotaci, zatím marně.⁷²

SMILOVICE

Zavádění dvojjazyčných nápisů: označení názvu obce bylo v polském jazyce realizováno v roce 2010 (opakovaně poškozeno a následně zcizeno), nápisy Obecní úřad a Knihovna již v roce 2007, ulice v obci nejsou.

STONAVA

Výbor (zastupitelstvo) v roce 2011 neřešil otázku provádění Charty, protože otázka dvojjazyčných nápisů byla již v minulosti vyřešena, a to při označení budov i institucí a rovněž při stanovení informačního systému v obci.

STRÍTEŽ

Zkušenosti s implementací Charty jsou dobré, jelikož občané obce polské národnosti nemají žádný jazykový problém při komunikaci s obecním úřadem, minimálně jedna pracovnice úřadu ovládá jazyk národnostní menšiny slovem i písmem.

TĚRLICKO

Obec podporuje ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím, pravidelně jsou umístěovány v obecním tisku články v polském jazyce, pozvánky na zastupitelstva aj. jsou dvojjazyčně, na úřadě je používán i polský jazyk.

TŘANOVICE

V obci jsou dvojjazyčně označeny názvy veřejných budov, a to v jazyce českém a polském. Obec obdržela již v roce 2007 od Moravskoslezského kraje dotaci na realizaci dvojjazyčných nápisů. Dotace byla použita na výrobu dvojjazyčné tabule na budově obecního úřadu v Třanovicích, dvojjazyčné vizitky u vstupních dveří a dveří jednotlivých kanceláří.

V rámci programu Podpora implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků 2010 byla Úřadem vlády ČR poskytnuta dotace na pořízení uvítacích tabulí při vjezdu do obce, a to v českém, polském, anglickém a německém jazyce. Uvítací panely byly přijaty kladně a dosud se nestaly terčem vandalů (dvojjazyčné dopravní značky v okolních obcích byly často opakovaně poškozeny, a to často již velmi krátce po osazení).

TŘINEC

Dne 16. března 2011 Výbor schválil zavedení dvojjazyčného označení vjezdových a výjezdových tabulí ve městě Třinec a jeho částí, dále schválil zavedení označení

---

⁷² Není známo, kde obec žádá o příspěvek, o dotaci v programu implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků dosud nepožádala.

dvojjazyčných nápisů na železničních zastávkách Třinec-Konská, Třinec a Třinec-Lyžbice. Zastupitelstvo města dne 19. dubna 2011 vzalo na vědomí tato přijatá usnesení Výboru. V měsíci říjnu 2011 byly instalovány uvítací tabule při vjezdech do města ve čtyřech jazycích - českém, polském, slovenském a anglickém.

VENDRYNĚ

Finanční výdaje spojené s prováděním Charty v roce 2012 budou předmětem dalších jednání, zatím nebyl stanoven finanční odhad pro realizaci jejích jednotlivých bodů. Je ovšem předpoklad, že vzhledem k finančnímu plánu obce se bude podpora obce pohybovat v přibližně stejných relacích jako v letech předešlých, což zaručuje nenarušenou kontinuitu práce všech národnostně orientovaných spolků a organizací.

ZLATÉ HORY

Vzdělávání probíhá v českém jazyce, nebyl vznesen požadavek na vzdělávání v menšinových jazycích.

Statutární města ⁷³

1. Byl v roce 2011 v působnosti statutárního města ustanoven Výbor (rada / jiný orgán / koordinátor), jakou agendu konkrétně vyřizoval?

BRNO (slovenská menšina, ukrajinská, maďarská, německá, polská, romská, ruská, řecká, bulharská; celkem 2,64 %) Výbor byl ustanoven při Zastupitelstvu města Brna v listopadu roku 2001. Od uvedené doby pokračuje ve své činnosti na pravidelných měsíčních zasedáních. Ke dni 31. prosince 2011 se uskutečnilo celkem 89 zasedání za uplynulé desetileté období.

Výbor je pětičlenný, z toho jsou 3 zástupci národnostních menšin (bulharská, maďarská, Jižní Slované) a 2 zastupitelé města Brna. Na období roku 2011 byl zpracován plán činnosti a obsah spolupráce s organizacemi národnostních menšin na přípravách stěžejních kulturních akcí *Babylonfest a Žijeme v jednom městě*.

Tajemníkem Výboru je poradce pro národnostní menšiny, pracovník Odboru sociální péče Magistrátu města Brna. Výbor se na svých 11 zasedáních v minulém roce zabýval zejména dotačním řízením (projednávání žádostí organizací národnostních menšin o dotace z rozpočtu statutárního města Brna), dílčími rozborů z Úřadu práce Brno-město *Cizinci na trhu práce*, zajištěním čtvrtého ročníku „*Babylonfestu 2011*“ ve spolupráci s *Brněnským kulturním centrem* s podtitulem *Brno – město kosmopolitní* a také přípravou pátého ročníku (je plánován na červen 2012). Loňský festival se uskutečnil ve dnech 17. a 18. června na Moravském náměstí v centru města, měl velmi dobrý ohlas – zahraniční i domácí soubory předvedly svá vystoupení. Ze souborů zaujali: např. skupina *Rapa Nui Hoko* (Chile), *Bezobratři*, *Terne Čhave*, *Častuška Blues* a *Romanika*. Významnou propagaci festivalu poskytla i média, brněnská rádia a deníky.

Součástí kulturního cyklu *Babylonfest 2011* byl i pořad *Babylonfest brněnských národnostních menšin* konaný v sobotu 11. června na nádvoří Staré radnice, kde vystoupila řada hudebních a tanečních skupin – např. *Matrjošky* (ruské lidové satirické kuplety), *Prométheus* (řecké tance z Makedonie), *Gilé* (litevský folklorní soubor), taneční soubor *Lycea Řekyň* v ČR, soubor *Pirin* předvedl bulharské tance. Od června 2010 využívají některé národnostní menšiny *Dům národnostních menšin* v centru města, a to v ulici Radnická 8. Pronajaté prostory zde mají Řekové, Poláci, Bulhaři, Rusíni a Maďaři.

ČESKÉ BUDĚJOVICE (slovenská, ukrajinská, ruská, německá romská; 2,15 %)

V působnosti města nebyl ani v roce 2011 ustanoven Výbor nebo jiný orgán pro národnostní menšiny. Problematiku menšin řeší v rámci složeného úvazku romský koordinátor města.

DĚČÍN (slovenská, německá, romská, polská; 3,50 %)

Město v roce 2011 neustanovilo žádný Výbor, který by se zabýval otázkami národnostních menšin. Na úřadu pracovala do konce roku v kumulované funkci koordinátorka pro národnostní menšiny. V souvislosti se sociální reformou byla tato činnost ukončena. Po celý rok 2011 působil v odboru sociálních věcí a zdravotnictví romský terénní pracovník zaměstnaný na dohodu.

FRÝDEK-MÍSTEK (slovenská, polská, maďarská; 5,73 %)

Také v roce 2011 pokračuje činnost poradce pro národnostní menšiny, jde o kumulovanou funkci zároveň s vedoucím oddělení sociální prevence odboru sociálních služeb Magistrátu města. Poradce se věnuje především romské komunitě města, která je v rámci národnostních menšin ve městě nejčetněji zastoupena. V rámci oddělení sociální prevence je zřízena také terénní práce (dvě terénní pracovnice), soustředící se hlavně na romskou komunitu a úzce spolupracující s poradcem (bytová problematika, dluhy, zdraví, hygiena, sociální poměry, nezaměstnanost, aj.). Výbor v rámci města zřízen není.

---

⁷³ Přes urgence se nevyjádřilo město Karlovy Vary.

HAVÍŘOV (slovenská, polská, maďarská, německá, ukrajinská; 9,77 %)

Výbor nebyl v roce 2011 ustanoven, příslušnou agendu od roku 2004 vykonává poradce pro národnostní menšiny, jehož úkolem je zabezpečovat koordinační činnost v rámci národnostních menšin. Od roku 2009 spolupracuje s romským asistentem, který je, stejně jako poradce pro národnostní menšiny, zaměstnancem Magistrátu města.

HRADEC KRÁLOVÉ (slovenská, ukrajinská, maďarská, německá; 2,42 %)

V samostatné působnosti města pracuje v rámci komunitního plánování pracovní skupina pro národnostní a etnické menšiny a osoby v obtížné životní situaci. Členy této skupiny jsou zástupci poskytovatelů sociálních služeb a státních institucí, kteří se zaměřují na řešení stěžejních sociálních problémů v cílových skupinách. Problémy cílových skupin korespondují s předchozími roky, stále jde o otázku bydlení pro sociálně znevýhodněné skupiny, zadluženosti, sociální inkluze a zaměstnanosti. V organizační struktuře sociálního odboru magistrátu je zařazena funkce koordinátora etnické a národnostní problematiky a jednoho terénního pracovníka, který je koordinátorem metodicky řízen. V roce 2011 společně řešili problémy klientů s bydlením, financemi, exekucemi a kvalitou ubytovacích služeb, hygienou a výskytem dalších sociálně patologických jevů.

CHOMUTOV (slovenská, německá, maďarská, ukrajinská, polská; 6,65 %)

Usnesením Zastupitelstva města byl již v roce 2010 zřízen Výbor. Má celkem 13 členů (4 zastupitelé, 4 zástupci z řad občanů města a 5 zástupců národnostních menšin (německé, romské, rusínské - ukrajinské, rumunské a vietnamské). Pravidelným hostem jednání VNM je zástupce maďarské menšiny. V Chomutově není samostatně zastoupena židovská obec. Tato spolupráce v rámci vzájemného informování o akcích a aktivitách je nastavena se *Židovskou obcí* Teplice.

V roce 2011 Výbor intenzivně pracoval na sblížení a poznávání kulturních zvyklostí jednotlivých národnostních menšin prostřednictvím kulturních akcí a sdílení informací. Uspořádal ve spolupráci s národnostními menšinami a *Centrem na podporu integrace cizinců* v Ústeckém kraji kulturní akci *Barevná planeta*. Dále se podílel na programu akce *Muzejní noc* a realizoval předvánoční *Adventní večer*. Všechny akce byly velmi úspěšné a hojně navštěvované menšinami i majoritou. V rámci možností se snaží pomoci i s problémy, které chtějí zástupci jednotlivých menšin řešit.

JIHLAVA (SLOVENSKÁ, NĚMECKÁ; 1,87 %)

Ani v roce 2011 nebyl ustanoven Výbor, ani jiný poradní orgán pro národnostní menšiny. Nebylo toho, vzhledem k poměrně malému početnímu zastoupení příslušníků národnostních menšin žijících na území města a jejich celkem bezproblémovému soužití, zapotřebí.

KARLOVY VARY (SLOVENSKÁ, NĚMECKÁ, RUSKÁ, MAĎARSKÁ, UKRAJINSKÁ; 6,74 %)

Výbor nebyl podle všeho v působnosti města v roce 2011 ustaven. Nejsou žádné informace.

KARVINÁ (slovenská, polská, maďarská, německá, romská, řecká; 18,02 %)

Sedmičlenný Výbor i v roce pracoval se zástupci polské, romské, řecké a slovenské menšiny. Scházel se pravidelně jednou v měsíci a činnost vyvíjel dle plánu práce schváleného zastupitelstvem města. Spolupracoval při řešení problémů jednotlivých národnostních menšin, podporoval rozvoj informovanosti a činností, které směřují ke snižování konfliktů mezi majoritou a minoritou.

KLADNO (slovenská, romská, ruská, ukrajinská, maďarská, polská; 3,73 %)

Vzhledem k tomu, že ve městě Kladně procento občanů hlásících se k jiné než české národnosti nedosahuje určené výše, nebyl zde Výbor zřízen.

LIBEREC (slovenská, německá, polská, ukrajinská, ruská, maďarská; 4,32 %)

Příspěvková organizace města, Komunitní středisko *KONTAKT* Liberec (KSK), se v rámci svých aktivit věnuje, mimo jiné, také národnostním menšinám a jejich příslušníkům, kteří žijí

na území města. *Rada pro národnostní menšiny* byla zřízena již v roce 2008, z rozhodnutí ředitele KSK. Jejími členy jsou příslušníci národnostních menšin žijících v Liberci (zástupce Židovské obce Liberec, zástupce Svazu Němců, zástupce Esy Handicap, zástupce vietnamské komunity, zástupce romské komunity a zástupce ukrajinské komunity). Rada je poradním orgánem ředitele pro otázky týkající se národnostních menšin, napomáhá jejich integraci, zabezpečuje informovanost všech menšin navzájem, spolupracuje s příslušnými orgány samosprávy, zprostředkovává a organizuje multikulturní akce.

MLADÁ BOLESLAV (slovenská, polská, maďarská, romská, ukrajinská; 4,69 %)

V roce 2011 nadále pracoval poradní orgán rady města *Komise pro integraci etnik a národnostních menšin*, která vznikla na konci roku 2009. Za rok 2011 zasedala celkem sedmkrát. Komise se při svém působení mohla opírat i o *Komunitní plán sociálních služeb města Mladá Boleslav*. S komisí úzce spolupracuje sdružení *Téma*, které od září 2011 odstartovalo projekt vzdělávání cizinců v základech češtiny a orientace ve zdejším sociálním a právním prostředí - název projektu je *Společné místo*. Do budoucna chce sdružení aktivity v této oblasti více rozvinout a napomoci tak větší integraci cizinců do místní společnosti, zároveň však se snažit přemostovat propast mezi domácí většinou a etnickými menšinami. Sdružení připravuje další vzdělávací, poradenské a kulturní projekty.

MOST (slovenská, německá, maďarská, romská, ukrajinská, polská; 5,56 %)

Rada města zřídila pro funkční období 2010-2014 jako svůj poradní orgán *Komisi národnostních menšin*. Ta v roce 2011 byla devítičlenná, doplněná o dva odborné a externí poradce maďarské, židovské a bulharské národnostní menšiny, experta PČR a koordinátora pro národnostní menšiny Magistrátu města. Komise byla informována o řešených agendách koordinátorky pro národnostní menšiny a seznamována s požadavky národnostních menšin. Na zajištění kulturních tradic národnostních menšin doporučila komise Radě města poskytnout finanční dary konkrétním realizujícím subjektům. Komise v roce 2011 přerozdělila a Rada města schválila z rozpočtu města na podporu těchto aktivit finanční prostředky ve výši 75 000 Kč.

Koordinátorkou pro národnostní menšiny byla vykonávána agenda spojená s administrací a poradenstvím na úseku záležitostí národnostních menšin a cizinců, spolupráce se střediskem pro integraci Ústeckého kraje při zajištění výuky českého jazyka pro cizince, včetně dalších témat např. integrace romských komunit a prevence kriminality ve spolupráci s Městskou policií a Policií ČR, metodické řízení terénních pracovníků a terénní práce realizované městem v projektu *Prevence sociálního vyloučení v romských lokalitách, podpora jejich začleňování do společnosti*, který směřuje především do oblastí sociální pomoci, občanského soužití, bydlení a pracovního zařazení.

Pro léto 2011 byl koordinátorkou pro národnostní menšiny naplánován a realizován program pro děti, které neodjely na prázdniny. Devíti prázdninových výletů se účastnilo 257 dětí ve věku od 6 do 14 let a čtyř bowlingových soutěží 67 dětí. Nabídku výletů využila cílová skupina dětí ze sociálně slabých rodin, z toho bylo cca 90% dětí romských.

Koordinátorka pro národnostní menšiny spolupracovala se základní školou v Mostě-Chanově, s romskými organizacemi a organizacemi věnujícími se této oblasti a s obcemi ve správním obvodu. Byla zapojena do tří skupin Lokálního partnerství v Mostě, které koordinuje *Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách* (pracovní skupina – *Volný čas a vzdělávání, Zaměstnávání* a skupina *Sociálně patologické jevy*), aktivně se účastnila i pracovní skupiny vytvořené v rámci Integrovaného plánu rozvoje města *DEMOS*. Ve správním obvodu se pravidelně zúčastňovala jednání Lokálního partnerství v Obrnicích a vytváření *Strategického plánu pro sociální začleňování v Obrnicích 2011-2013*, koordinovaného *Agenturou pro sociální začleňování v romských lokalitách*.

Koordinátorka pro národnostní menšiny připravovala podklady pro činnost komise národnostních menšin a zajišťovala plnění pokynů a implementaci dokumentů z Rady, Krajského úřadu Ústeckého kraje a jednotlivých ministerstev na místní úrovni.

OLOMOUC (slovenská, ukrajinská, německá, ruská, polská; 2,79 %)

Město neustanovilo Výbor, který by se věnoval otázkám národnostních menšin. Agendu zajišťovala poradkyně pro národnostní menšiny Magistrátu města, která plnila konkrétní úkoly napomáhající integraci příslušníků národnostních menšin do většinové společnosti. Jednalo se převážně o řešení problémů příslušníků romské menšiny, kterým se věnují také dvě registrované sociální služby - terénní programy a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež.

OPAVA (slovenská, německá, polská, romská; 3,00 %)

Ani v roce 2011 nebyl v působnosti města Výbor ustaven. Po volbách v roce 2010 došlo k pozitivní změně, neboť vedení města přijalo rozhodnutí o zřízení funkce romského poradce, který zahájil svou činnost k 1. červnu 2011.

OSTRAVA (slovenská, polská, maďarská, romská, německá, ukrajinská, ruská; 5,04 %)

Výbor ustanoven nebyl. Již od roku 1999 je zřízena na 1,5 úvazku pozice romského poradce, který přes struktury Komunitního plánu realizuje aktivity podporující romskou menšinu.

PARDUBICE (slovenská, romská, ukrajinská, maďarská; 2,41 %)

Výbor ustanoven nebyl. Záležitosti týkající se národnostních menšin, cizinců a jejich soužití ve městě byly projednávány v rámci pracovní skupiny komunitního plánování *Cizinci, národnostní a etnické menšiny*. Tato pracovní skupina se scházela pravidelně každý měsíc a zahrnovala jak zástupce samosprávy (Magistrát města Pardubic, *Multikulturní centrum Pardubice*), tak i zástupce krajského úřadu Pardubického kraje (krajská koordinátorka romských poradců), neziskových organizací pracujících s cílovou skupinou cizinců či národnostních menšin (sdružení *Most pro lidská práva* či *Darjav*). Jednání se zúčastňovalo i *Centrum na podporu integrace cizinců*, zástupce *Odboru migrační a azylové politiky* či zástupci veřejnosti.⁷⁴

PLZEŇ (slovenská, ukrajinská, německá, romská, maďarská, ruská, polská; 2,06 %)

Rada města po komunálních volbách v roce 2010 zřídila *Komisi pro integraci etnických menšin a cizinců RMP*, která má 13 členů. Ta především projednávala a posuzovala otázky rozvoje v oblasti integrace cizinců a menšinových aktivit; tvořila preventivní opatření vedoucí ke zlepšování soužití mezi většinovou společností, menšinami a cizinci na území města; předkládala na zasedání Rady města iniciativní návrhy a náměty na řešení této problematiky; předkládala orgánům města doporučení k poskytnutí finančních příspěvků z dotačních titulů: *integrace cizinců a podpora menšinových aktivit*; v oblasti podpory menšin pracuje v součinnosti s Romskou Radou, Radou vlády pro lidská práva a Radou.

PŘEROV (slovenská, romská; 2,74 %)

Od roku 2001 je v rámci organizační struktury magistrátu města Přerova ustanovena funkce pracovníka, který se zabývá agendou národnostních menšin. Spolupracuje se státními orgány, školami, školskými a zdravotnickými zařízeními, občanskými sdruženími, církvemi, charitativními a jinými organizacemi v oblasti integrace příslušníků národnostních menšin.⁷⁵ Rovněž v rámci komunitního plánování sociálních služeb byla ustanovena pracovní skupina pro etnické menšiny, která se ve své činnosti zaměřila na prevenci kriminality, intenzivní práci

⁷⁴ Specifickými tématy jsou otázky bydlení, udržení stávajících služeb poskytovaných cizincům, dluhové poradenství, realizace volnočasových aktivit, podpora integračních kursů či kursů českého jazyka a pořádání společenských akcí napomáhajících umožnění kontaktu mezi cizinci samotnými, i mezi nimi a většinovou společností.

⁷⁵ Významným prvkem řešícím vztahy národnostních menšin se také stalo zřízení *Centra na podporu integrace cizinců*, které již v roce 2010 započalo s realizací Platformy spolupracujících institucí na poli migrace a integrace na území Olomouckého kraje. Setkání se pravidelně účastní i pracovník zabývající se agendou národnostních menšin.

u rodin, kterých se týká problém zadluženosti a v neposlední řadě také řeší otázky podpory začleňování cizinců do většinové společnosti. V tomto směru se zintenzívnila spolupráce s terénními pracovníky města, NNO i s poskytovateli služeb při řešení každodenních problémů národnostních menšin.

TEPLICE (slovenská, německá, ukrajinská, ruská, romská; 5,64 %)

V působnosti města není zřízen Výbor, ani žádný jiný podobný orgán.

ÚSTÍ NAD LABEM (slovenská, německá, romská, ruská, ukrajinská, maďarská; 4,39 %)

Ve městě není v současné době Výbor zřízen, neboť zde žije podle sčítání lidu méně než 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české. Byla zřízena funkce koordinátora pro záležitosti etnických skupin. Ten při plnění úkolů v roce 2011 spolupracoval s představiteli města, dále s vedoucími příslušných odborů a oddělení magistrátu města, úřadů městských obvodů, dalšími pracovníky městské a státní exekutivy a nestátních neziskových organizací. Prioritou byly aktivity s cílem snížení společenských bariér, nerovnosti a nespravedlnosti. Koordinátor v souladu se svými kompetencemi reagoval na krize a akutní situace, stejně jako na každodenní osobní a společenské problémy lidí z řad národnostních menšin.

ZLÍN (slovenská; 1,87 %)

Výbor nebyl ani v roce 2011 ve Zlíně ustanoven, neboť počet občanů, hlásících se k jiné národnosti menšině než české, nedosahoval dle posledního sčítání lidu 10 %.

2. Jaká byla v roce 2011 spolupráce statutárního města, popř. Výboru (rady / jiného orgánu) s organizacemi příslušníků národnostních menšin?⁷⁶

BRNO

Ve čtvrtek 8. prosince se uskutečnil již 11. kulturní pořad *Žijeme v jednom městě* v divadle *Reduta*. Vystoupení mělo velký ohlas, menšiny předvedly vedle zpěvu také tance a lidové zvyky ze Slovenska a moravsko-slovenského pomezí. Pořad organizovalo občanské sdružení *Púčík* v součinnosti s národnostními menšinami města, a to s cílem předvést kulturní, gastronomické a jiné tradice národnostních menšin a organizací spolupracujících s Výborem.

Kvalitní ukázky tanců, zpěvu a recitací přiblížily divákům v sále rozmanitost a umělecké počiny jednotlivých národností. Na závěr pořadu byla připravena i gastronomická ukázka specialit z Podkarpatské Ukrajiny, Ruska, Bulharska, Slovenska, Řecka, Německa a Polska. Město a Výbor spolupracuje tradičně velmi dobře s organizacemi národnostních menšin.

Výbor organizuje dvakrát ročně rozšířené zasedání, kam jsou pozváni zástupci organizací národnostních menšin. Probírají se mimo jiného i společná témata (kulturní akce, dotace, vystoupení na různých festivalech atd.). Některé menšiny se zúčastnily významné kulturní akce na jižní Moravě, a to vystoupením v sobotu 30. dubna na *Dnu národnostních menšin Jihomoravského kraje* v Hodoníně, např. taneční soubor *Lycea Řekyň v ČR*.

Výbor pravidelně vyzývá zástupce menšin k publikování informací o aktivitách a akcích v oblasti kulturně-osvětové činnosti v měsíčníku *Metropolitan*.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

V roce 2011 byli, stejně jako v předchozích letech, zástupci organizací národnostních menšin nebo organizace pracující s touto cílovou skupinou, zapojeni do procesu plánování sociálních služeb na území správního obvodu města – aktivně se účastnili práce v pracovních skupinách.

DĚČÍN

Ve městě působí několik nestátních neziskových organizací, které se zabývají romskou problematikou. Organizace jsou zapojeny do procesu komunitního plánování města Děčín.

⁷⁶ Totožnou situaci se stavem v roce 2006 či 2007 udává město Karlovy Vary.

Nově vzniklo romské sdružení *Cinka*, které provozuje *Komunitní centrum Rozbělesy*. Cílovou skupinu tvoří zejména romské děti a mládež z lokality. Organizace nabízí především volnočasové aktivity. Romské sdružení *Indigo Děčín* rozšířilo svoji cílovou skupinu o mládež do 26 let a zaregistrovalo si sociální službu nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Romské občanské sdružení *Děti a Rodina* otevřelo vzdělávací centrum *Vilík* pro děti ze znevýhodněného prostředí lokality Teplické ulice. Mimo to *Dům dětí a mládeže* spolupracuje se sdružením *Čičipen* Krásná Lípa, ZŠ XXXII se sdružením *Indigo*.

HAVÍŘOV

V roce 2011 polský pěvecký sbor organizačně zajišťoval pietní akt v Životicích vztahující se k tragickým dnům obce Životice na konci 2. světové války.

ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Havířov–Bludovice za finanční podpory města realizovala akci k stému výročí založení školy, Akademii v rámci výročí školy, kulturní akce *Evropan-Evropanka*, lidový soubor *Mali Blendowiane*.

V lednu 2011 byl započat projekt *Polsko-česká odborná setkání*, jehož realizátorem bylo město Jastrzębie-Zdroj, v partnerství s městy Karviná a Havířov, *Sdružením pro regionální spolupráci a rozvoj* a *Olza* z Českého Těšína a polskou stranou *Euroregion Těšínské Slezsko*. Cílem projektu bylo vytvořit platformu pro navázání a posilování spolupráce nestátních neziskových organizací, městských orgánů, obchodních institucí a územních samosprávných celků tří na projektu participujících měst ve těchto oblastech: kultura, školství, sport, turistika a rekreace, ekonomika a podnikání a veřejná bezpečnost. Projekt byl ukončen v srpnu loňského roku a byla vydána publikace, která kromě jiného, obsahuje osvědčené postupy při realizaci přeshraničních projektů.

HRADEC KRÁLOVÉ

V roce 2011 pokračovalo město v další spolupráci s neziskovými organizacemi, které jsou zaměřené na záležitosti národnostních menšin a etnik. Mimo běžnou a každodenní spolupráci v řešení problémů v cílových skupinách, se terénní pracovník účastnil pravidelných kazuistických seminářů na Krajském úřadu Královéhradeckého kraje, kde si s ostatními terénními pracovníky vyměňoval zkušenosti s řešením jednotlivých kauz. Za hlavní spolupracující organizace při řešení problémů mezi cílovými skupinami považujeme občanská sdružení *Romodrom*, *Salinger* a *Lexus* a *Oblastní charitu Hradec Králové*.

CHOMUTOV

Dle plánu práce na rok 2011 byla činnost Výboru na velmi dobré úrovni, např. v lednu 2011 ukrajinská menšina pořádala oslavu pravoslavných Vánoc a sváteční liturgie v chrámě sv. Ducha. V únoru 2011 oslavovala vietnamská menšina lunární nový rok. V březnu 2011 Výbor uspořádal akci *Pojďme se všichni spolu bavit* - společný večer národnostních menšin v kulturním domě KASS. V prosinci 2011 se konalo každoroční *Adventní setkání*.

Vzájemná spolupráce mezi členy Výboru je velmi intenzivní a v přátelském duchu. To se týká i spolupráce s městem. Zástupci jednotlivých menšin pravidelně navštěvují jednání Výboru a aktivně se podílejí na všech akcích, které pořádá.

Romská menšina měla určité problémy, jež řešila s městem a o.p.s. *Člověk v tísni*. A i v tomto období vedení města úzce spolupracuje s představiteli romské komunity.

JIHLAVA

V roce 2011 se město nevyhýbalo spolupráci s žádnou organizací, která na jeho území vyvíjela nějakou činnost, a to bez ohledu na barvu pleti, etnický, i národnostní původ, víru, sexuální orientaci, politické názory a další odlišnost.

KARVINÁ

Spolupráce města a Výboru s organizacemi příslušných národnostních menšin byla velmi dobrá. Členové Výboru se již tradičně zúčastňují kulturních akcí organizovaných jednotlivými národnostními menšinami.

- Slovenská menšina v Karviné

Obec Slováků v Karviné vyvíjí bohatou činnost, jež je zaměřena na uspokojování kulturních a společenských potřeb Slováků ve městě, uchování a rozvoj slovenského jazyka, rozvíjení slovenských folklorních a lidových tradic, obohacování majority o slovenskou kulturu, pěstování vzájemných pozitivních vztahů s národnostmi žijícími v Karviné, poskytování informací krajanům, práci s mladou generací – v rámci multikulturní výchovy přiblížit žákům karvinských škol jazyk formou soutěží, čtením slovenských knih, nácíkem slovenských písní, básní.

V Moravskoslezském kraji je slovenská menšina nejpočetnější, přesto se v tomto kraji jenom tři slovenské spolky věnují těmto záměrům. *Obec Slováků* realizovala v minulém roce řadu aktivit pro své členy i karvinskou veřejnost. Prioritou je prezentace slovenského jazyka a slovenské kultury.

Nejvíce navštěvované akce: *Slovenský ples* obohacený vystoupením slovenského folklorního souboru *Šmykňa*. *Odpoledne poezie* - akce, která už má svoji tradici (recitace v jazyce národnostních menšin žijících na Karvinsku, každým rokem se jí zúčastňují žáci karvinských základních škol, recituje se česky, slovensky, polsky, řecky, romsky). Čtení slovenské literatury ve školách v rámci projektu *Celé Česko čte dětem*. Následují turistické akce, zájezdy na Slovensko s tematickým názvem *Za kulturním dědictvím našich předků, prezentace lidového umění a folkloru v rámci Dne národností, říjnového Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti*, ve kterém účinkují umělci a folklorní soubory z Česka a Slovenska, prezentace slovenských vánočních tradic z různých oblastí Slovenska.

Obec Slováků pozitivně hodnotí poskytnutí prostor pro klubovou zájmovou činnost, ve které se setkávají členové a příznivci sdružení každý měsíc. V roce 2011 se v ní uskutečnily besedy s uměleckým kovářem, výrobcem bižuterie, s turistickým průvodcem, jeden z členů sdružení představil svou sbírku básní v jazyce slovenském i českém.

- Romská menšina v Karviné

Občanské sdružení *Sdružení Romů Severní Moravy* je majitelem a provozovatelem *Romského kulturního a společenského centra*, kde jsou realizovány zájmové kroužky pro děti. Činnost sdružení je zaměřena na pomoc romské komunitě formou vzdělávacích, osvětových, volnočasových, kulturních a společenských akcí. Významnou aktivitou organizace, která má již tradici ve městě, je *Karvinský romský festival*, který je realizován již 12 let.

Občanské sdružení *Lácho Lav*, jehož předseda je také zaměstnán jako terénní pracovník u Magistrátu města, poskytuje sociální poradenství pro rodiny s dětmi a pořádá pro ně volnočasové aktivity. Ve školním roce 2010/2011 sdružení pořádalo *Kurs romského jazyka*, kterého se zúčastnili strážníci a asistenti prevence kriminality Městské policie Karviná, úředníci a terénní pracovníci Magistrátu města.

Demokratická Aliance Romů ČR, pobočka Karviná poskytuje sociální poradenství romským občanům v sociálně vyloučených lokalitách statutárního města.

Od roku 2010 ve městě působí sdružení *Romodrom*, které uskutečňuje projekt *Romodrom pro vzdělávání*, který je realizován v rámci Moravskoslezského kraje. Tým terénních pedagogických asistentů spolupracuje se sociálními pracovníky Odboru sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města, v případě potřeby, jsou doučovány děti z romských rodin.

Drom, romské středisko, v rámci projektu *Sastipen ČR - Zdravotně sociální pomocníci ve vyloučených lokalitách* pracují zdravotně-sociální pomocnice v sociálně vyloučených lokalitách města. Zázemí mají na Odboru sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města. Sdružení spolupracuje s terénními pracovníky uvedeného odboru, napomáhá komplexně řešit problémy jednotlivců v oblasti zdravotní péče.

I v roce 2011 zástupci uvedených neziskových organizací velmi dobře spolupracovali se sociální pracovníci pro romskou problematiku (romskou poradkyní) Magistrátu města, která je také členem Výboru. Uvedení zástupci neziskových organizací jsou členové pracovní skupiny pod názvem *ROMED* (romský mezikulturní mediátor), která se schází nejméně čtyřikrát do roka, navzájem se informují o své činnosti, vyměňují si zkušenosti a názory, navrhuje postupy a řešení problémů spojených s romskou problematikou. Dále společně realizují kulturní, společenské a sportovní akce pro rodiny s dětmi, které pochází ze sociálně vyloučených lokalit města (např. letní tábor v obci Zákopčín v Jeseníkách, víkendový pobyt v Polance, Den dětí, Den Romů, výlet do Aquaparku Olešná a ZOO Ostrava, výlet na bobovou dráhu v Mostech u Jablunkova, Mikulášská nadílka). Je zapotřebí zmínit, že na všech akcích se velkou měrou podílela Městská policie Karviná, nejen účastí jejich zástupců na zmíněných akcích, ale také finančně.

- **Vzdělávání**

Vedle toho, že Odbor rozvoje Magistrátu města se podílí na podpoře národnostních menšin formou poskytování dotací z rozpočtu města a dotací v rámci jednotlivých fondů statutárního města (viz níže), podílí se na zachování a rozvíjení vazeb mezi ZŠ a MŠ školou s polským jazykem vyučovacím (Szkola Podstawowa i Przedszkole) Karviná Fryštát, zřízenou městem, v rámci družební a příhraniční spolupráce se školami v Polské republice a prosazování vhodných forem mezistátní výměny (pedagogických zkušeností v oblasti směřování rozvoje vzdělávacích soustav v ČR a PR) v rámci příhraniční spolupráce.

Přesto, že město není zřizovatelem SŠ (zřizovatelem je Krajský úřad Moravskoslezského kraje), rozvíjí spolupráci se školami nacházejícími se na území města, zpřístupňujícími středoškolské a technické vzdělávání v jazyce národnostních menšin, zřizuje třídy s polským jazykem vyučovacím. Jedná se o *Střední průmyslovou školu a Střední zdravotnickou školu*.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2011 vyhlásilo rozvojový program na Podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání. Do něj se zapojila ZŠ Karviná-Nové Město (a získala z tohoto dotačního titulu 583 003,- Kč), ze stejného dotačního titulu získala ZŠ Karviná-Hranice 315 508,- Kč. Dále z rozvojového programu ministerstva na *Podporu vzdělávání v jazyce národnostních menšin a multikulturní výchovy* získala v roce ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím (Szkola Podstawowa i Przedszkole) Karviná Fryštát dotaci v celkové výši 2 793 230,- Kč.

Je třeba rovněž zmínit program *Nulová tolerance*, do kterého jsou zapojeny odbory a oddělení magistrátu města, Městská policie a školy, kterých se problematika sociokulturně znevýhodněných týká. Jedná se především o Odbor sociálně-právní ochrany dětí, Odbor sociální a oddělení školství. Projekt je nastaven tak, že se operativně snaží řešit záškoláctví, problematiku sociálního bydlení a soužití majority s minoritou. Neopomenutelnou skutečností je rovněž sledování a včasné předcházení eskalaci rasově motivovanému násilí.

Dále uvádíme akce na podporu národnostních menšin pořádané pod záštitou města v rámci činnosti příspěvkových organizací města - Regionální knihovny Karviná a Městského domu Kultury Karviná.

- **Regionální knihovna Karviná :**

Středisko polské literatury RK Karviná zaměřuje svou činnost zejména na příslušníky polské menšiny žijící na území města, jeho činnost je určena také zájemcům z většinové společnosti. Středisko zabezpečuje průběžně pro uživatele literaturu a informační služby v polštině.

- **Práce s dětmi a mládeží:**

- besedy pro mateřskou školu (5 akcí, 89 dětí)

- besedy a knihovnické lekce pro žáky ZŠ s polským jazykem vyučovacím v Karviné-Fryštátě (17 akcí, 312 účastníků)

- besedy pro školní družinu ZŠ s polským jazykem vyučovacím v Karviné- Fryštátě (9 akcí, 156 účastníků)

- Bibliowakace-výtvarné a čtenářské dílny v době jarních a letních prázdnin (4 akce, 54 účastníků)

- Akce v rámci Cała Polska czyta dzieciom – Celé Česko čte dětem
Lidia Chrzanówna czyta dzieciom (24 účastníků)
Wanda Michałek czyta dzieciom (33 účastníků)
Halina Pasekova czyta dzieciom Misia Uszatka (24 účastníků)
- Akce pro dospělé:
Podróże marzeń
Skarby Bliskiego wschodu - Rakowski (27 účastníků)
Rowerem przez Białoruś - Zbigniew Pawlik (32 účastníků)
Alaska – Wanda i Leszek Palowscy (22 účastníků)
- Realizované projekty a dotace pro polskou národnostní menšinu:
Polskie oddziały bibliotek publicznych na terenie Zaolzia pomoc w realizacji statutowych zamierzeń-udostępniania źródeł informacji w języku polskim; Wspólnota Polska, dotace 26 847,- Kč
- Podíl na realizaci projektů *Sdružení přátel polské knihy* finančně zabezpečených sdružením jako hlavním pořadatelem:
Projekt *Já čtu tobě a ty mně*; v rámci projektu proběhla od 6. - 8. června 2011 autorská setkání s Joannou Papuzińskou, kterých se účastnili rodiče s dětmi v předškolním věku a prvňáčci (6 setkání, 238 účastníků).
Projekt Z książką na walizkach – S knihou na cestách; v rámci projektu ve dnech 18. října, 14. - 16. listopadu 2011 byla realizována autorská setkání ve školách a knihovnách regionu Těšínského Slezska (Roksana Jędrzejewska Wróbel – 2 setkání, Barbara Gawryluk -7 setkání, Renata Piątkowska – 5 setkání, Paweł Wakuła 6 setkání - celkem 638 účastníků). V rámci projektu proběhly čtenářské soutěže pro žáky PZŠ v regionu. V kategorii 1.-5. třídy na téma *Gustaw Morcinek Baśnie śląskie* (381 odpovědí na soutěžní otázky), v kategorii 6.–9. třídy na téma *Gustaw Morcinek Czarna Julka* (175 odpovědí na soutěžní otázky). Finále soutěže a Literární festival proběhly dne 24. listopadu 2011 v Těšínském divadle v Českém Těšíně (2 akce, 550 účastníků).

Slavnostní zakončení projektu *Česko-polské setkávání seniorů – moudré a radostné* proběhlo 15. dubna 2011 ve *Společenském domě Lázní Darkov* v Karviné, kde byla rovněž prezentována nová polsko-česká publikace *Pověsti Těšínska*, která je vydána k tomuto projektu. Na realizaci jednotlivých setkání se střídaly pořádající organizace – *Regionální knihovna Karviná* a *Městská knihovna Jastrzębie – Zdrój*. Kulturní program byl zajištěn žáky ZUŠ *B. Smetany* v Karviné a žáky ZŠ v Jastrzębie – Zdrój. Projekt byl financován z Fondu mikroprojektů *Euroregionu Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński* Operačního programu *Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko 2007-2013*.

- *Středisko – Karviná - Ráj*

Dne 23. března 2011 se konal ve středisku hudby a umění *RKK 9. ročník Odpoledne poezie*. Jedná se o akci *Obce Slováků v Karviné* a *RKK*. Žáci ZŠ Školská, ZŠ Družby a ZŠ Dr. Olszaka zde prezentovali různé literární a hudební žánry v českém, slovenském, polském, řeckém a romském jazyce (44 účastníků + 16 účinkujících).

Dne 24. května 2011 proběhla interaktivní beseda *Multikulturní životy* za účasti misionářky a nepálské holčičky Gialmo. Akce se zúčastnilo 41 dětí.

Dne 8. června 2011 ve středisku Karviná-Fryštát proběhlo *Czytamy pod Baśniowcem Andersena/Čítame pod rozprávkovníkom Andersena/Čteme pod Andersenovým pohádkovníkem* – předčítání v českém, polském a slovenském jazyce a odpoledne plné her a soutěží (34 účastníků).

- *Středisko Karviná – Nové Město*

V průběhu školního roku 2011 byly realizovány 4 knihovnické lekce za účasti 68 žáků ZŠ s polským vyučovacím jazykem.

- *Středisko Karviná-Hranice*

V průběhu školního roku 2011 bylo realizováno 18 knihovnických lekcí za účasti 331 žáků ZŠ Slovenská a ZŠ Vydmuchov (besedy pořádané pro děti a mládež ZŠ se zastoupením romské menšiny).

- *Středisko Karviná – Mizerov*

RKK navázala v roce 2011 spolupráci s Oravskou knihnicou A. Habovštiaka v Dolnom Kubíně v rámci projektu *Výpravy za vzájomným kulturným poznáním*, který je spolufinancován z Evropské unie. Projekt je realizován v období let 2011 a 2012.

V termínu od 11. listopadu 2011 do 29. února 2012 probíhají v RKK a Oravské knihnici A. Habovštiaka v Dolnom Kubíně tematické výstavy *Po stopách osobností: výstava knih, propagačních materiálů a předmětů spojených s osobnostmi Oravského kraje* (od 11. listopadu 2011 do 31. prosince 2011; 251 účastníků).

Dne 7. prosince 2011 proběhla akce *Křeslo pro hosta - Aleš Juchelka*; Rozhovor s dětmi na téma život a dětství (58 účastníků).

V termínu od 1. prosince 2011 do 31. ledna 2012 proběhla akce *Nedokončený příběh*. Soutěžící mají za úkol dokončit dvě pověsti z Oravského kraje dle vlastní fantazie a opatřit obrázky v podobě komiksu. (64 účastníků.)

RKK v červnu 2011 navázala spolupráci se studentskou organizací *AIESEC*, která zajišťuje výměnné pobyty zahraničních studentů. Do Karviné zavítali na výměnný pobyt studenti z Číny a Taiwanu, ve spolupráci se studenty se v průběhu července a srpna 2011 uskutečnily na pobočkách RKK kreativní workshopy a hudebně-kulinářské besedy. RKK ve spolupráci s organizací *AIESEC* uspořádala 7 akcí pro malé i velké čtenáře a návštěvníky RKK:

- dne 21. července 2011 dopoledne se konala na oddělení pro děti a mládež v Karviné – Novém Městě akce, na které pomáhali studenti z Číny malým i velkým návštěvníkům s aplikací čínských znamení zvěrokruhu na trička pomocí metody *savování*.
- dne 27. července 2011 odpoledne se konala na oddělení pro děti a mládež v Karviné – Ráji akce s názvem *FACEPAINTING*. Studenti z Číny spolu s rodiči dětí malovali dětem na obličej zvířátka a čínské znaky.
- dne 3. srpna 2011 se dopoledne sešli studenti z Číny s dětmi z MŠ v literárním salónu v Regionální knihovně v Karviné - Mizerově. Děti si nejprve poslechlly tradiční čínskou pohádku v českém jazyce, pak vyráběli mozaikovou metodou velkého čínského draka a poté studenti dětem zahráli pohádkové divadelní představení.
- dne 4. srpna 2011 odpoledne studenti z Číny učili děti i dospělé výtvarnému psaní – kaligrafii.
- dne 12. srpna 2011 se dopoledne konalo setkání studentů z Číny s dětmi z mateřské školky. Všichni společně tvořili čínského draka, lampión a masky. Na závěr děti studentům zazpívali pár českých písniček.
- dne 19. srpna 2011 odpoledne proběhla hudebně-kulinářská akce
- dne 24. srpna 2011 dopoledne se konalo Chinskie spotkania w ramach Bibliowakacji (głośne czytanie bajki, życie codzienne w Chinach, warsztaty plastyczne, zabawy w parku).

Celkem se setkání se studenty z Číny a Taiwanu na pobočkách RKK zúčastnilo více než 350 malých i velkých účastníků.

- Realizované projekty a dotace pro národnostní menšiny:

Regionální knihovna Karviná ve snaze poskytnout literaturu v mateřském jazyce buduje cíleně fondy polské, slovenské, řecké, romské. RKK zakoupila z dotace z rozpočtu odboru umění a knihoven ministerstva kultury v rámci výběrového dotačního řízení *Knihovna 21. století* do knihovního fondu 214 titulů pro národnostní menšiny ve snaze zatraktivnit služby pro občany. Rozšířila tam svůj knihovní fond o literaturu v mateřském jazyce národnostních menšin žijících v karvinském regionu a zabezpečila tak přístup k literatuře, informacím, znalostem všem bez jakéhokoliv omezení ve smyslu jazykovém, etnickém, politickém, náboženském, ekonomickém, kulturním, vzdělanostním či věkovém.

- *Městský dům kultury:*

- Akce pro děti a mládež:

V rámci programů *Výchova uměním* – z celkového počtu 56 realizovaných programů a pořadů, účast žáků PZŠ Dr. Olszaka na divadelních představeních (7), koncertech (1), přednáškách (4), tanečních pořadech (2) v počtu 220 žáků.

Účast žáků PZŠ Dr. Olszaka v rámci celoměstských akcí; výtvarná soutěž *Dny irské kultury*.

Hostování *Těšínského divadla – Scena Polska* pro školy (2x).

Účast žáků polských škol (od Jablunkova po Bohumín) na regionální přehlídce lidových zpěváčků *Zpěváček 2011*; z celkového počtu 48 soutěžících ze všech přihlášených škol, 3 malí zpěváčci z polských ZŠ postoupili do celostátního kola ve Velkých Losinách, akce je organizována každoročně ve spolupráci s *Folklorním sdružením Těšínského Slezska*.

Účast studentů polských SŠ v oblastním a krajském kole celostátní soutěže v uměleckém přednesu *Wolkerův Prostějov*.

- Akce pro dospělé:

Dny irské kultury - v programu vystoupila slovenská skupina *Irish Rose* – špička slovenské *celtic music*, proslulá výkony tria zpěvaček.

Hostování *Těšínského divadla – Scena Polska*; večerní představení pro veřejnost (6x).

Karvinské varhany – festival varhanní hudby – v dramaturgii festivalu každoročně počítáno s prezentací polského a slovenského varhaníka – v roce 2011 na karvinský festival přijal pozvání vynikající polský varhaník Adam Klarecki, ze Slovenska přijela legenda československého rocku a klávesový instrumentalista Marián Varga.

Plenér karvinských výtvarníků – letošní ročník byl věnován 100. výročí narození Franciszka Świdra – akademického malíře, sochaře, autora vitráží a pomníků - umělce, jehož celý život byl úzce spjat s Karvinou.

Spolupráce s družebními městy Jastrzębie Zdrój a Jaworzno (společné projekty přeshraniční spolupráce, vystoupení karvinských souborů v Polsku, polských souborů v Karvině).

Bohužel v roce 2011 nebyl realizován festival národnostních menšin *Prolínání kultur aneb Známe se navzájem*. Tak jako řada měst se i Karviná potýká s nedostatkem finančních prostředků. Proto bylo rozhodnuto, že tento festival se bude konat každý druhý rok. V roce 2012 je již festival na listině kulturních a společenských akcí města. Město a *Městský dům kultury* Karviná ve spolupráci s Výborem již započaly přípravy 6. ročníku tohoto festivalu.

KLADNO

Ve městě 15 let existuje *Obec Slovákov*, nevyvíjí však patrnější činnost, jde převážně o seniory. Jinými organizacemi příslušníků národnostních menšin nebylo v roce 2011 město osloveno.

LIBEREC

V roce 2011 se zástupci Rady pro národnostní menšiny aktivně účastnili kulturních akcí, které byly zaměřeny na integraci cizinců v majoritní společnosti. Jednalo se o akce, které byly pořádány KSK, *Centrem na podporu integrace cizinců* v Libereckém kraji a zástupci národnostních menšin samotných. Šlo např. o akce *Japonský den*, *Vietnamský večer*, *Mezinárodní den dětí*, *Snídaně národností* na liberecké radnici, *Mezinárodní turnaj v malé kopané*, *Slovenský den*, *Adventní dílna pro děti z národnostních menšin* a jiné.

MOST

Kromě příslušníků romské komunity nemají občané národnostních menšin ve správním obvodu registraci spolků. Ve správním obvodu města byla v roce 2011 činná tři romská sdružení, *AVER ROMA*, *Sdružení Romů města Mostu* a *Komunitní Centrum Chanov*, které spolupracuje s městským *Klubem národnostních menšin*.

V roce 2011 pokračovala aktivně komunikace se *Svazem Maďarů OJ Teplice*, jejíž mostečtí členové se v průběhu roku scházeli v *Klubu národnostních menšin*, a kromě účasti na *Mosteckých slavnostech* s prezentací maďarských specialit uspořádali několik dalších akcí. S menšinou německou, arménskou, řeckou a vietnamskou byl Výbor seznamován předáváním informací prostřednictvím Výboru Ústeckého kraje, nebo formou neformálních setkání s koordinátorem pro národnostní menšiny.

Sdružení *Komunitní centrum Chanov* se zúčastňovalo soutěží a kulturních akcí Romů v dalších městech v kraji i mimo něj. Bylo pořadatelem soutěže *Naše písně a tance*. Pátá skupina komunitního plánu města Mostu, etnické a národnostní menšiny, prezentovala svoji činnost na významné akci města Mostu *Říjen pro neziskovky*.

V listopadu 2011 se uskutečnila kulturně-společenská akce *V. setkání národnostních menšin*, která proběhla ve společenském sálu vinárny hotelu *Cascade* v Mostě, tentokrát s přednáškou, filmem a besedou s Afričany. Akci zajišťovala koordinátorka pro národnostní menšiny. Na této společenské akci se ke spolupráci s komisí národnostních menšin přihlásila i vietnamská komunita, registrovaná jako Ústřední výbor *Svazu Vietnamců v České republice*, pobočka Most-Litvínov, která prostřednictvím Výboru Ústeckého kraje požádala o statut menšiny.

OLOMOUC

Spolupráce města s organizacemi příslušníků národnostních menšin působících na území města byla na dobré úrovni. Poradkyně pro národnostní menšiny byla v kontaktu zejména s občanským sdružením *Společenství Romů na Moravě* a sdružením *SOZE*, které se dlouhodobě věnuje cizincům a národnostním menšinám na území města. Dále s o.p.s. *Amaro Fóro* a *Bulharským kulturním a osvětovým klubem*. V roce 2011 proběhlo několik akcí zaměřených převážně na romskou menšinu (*Romská pouť*, *Den Romů*, *Romani gil'i*). Byly také realizovány 2 letní tábory pro děti ze sociálně vyloučených lokalit.

Zástupci organizací příslušníků národnostních menšin měli možnost zapojit se do implementace 2. *Komunitního plánu sociálních služeb města Olomouce*, většinou se zapojili do činnosti 7. pracovní skupiny – etnické menšiny.

OPAVA

Spolupráce města s organizacemi národnostních menšin má dlouhodobý charakter.

OSTRAVA

Město uvádí pozitiva související se sociální inkluzí Romů. Situace se nezměnila.⁷⁷

PARDUBICE

Spolupráce směřuje v drtivé většině k cílové skupině cizinců. Dobrou praxí je určitě úspěšný průběh *Multikulturního týdne* či hojně navštěvované kursy češtiny pro cizince, na které město poskytlo dotaci. Obrazem úspěšné spolupráce zainteresovaných subjektů a města je minimum negativních zpráv o cizincích v médiích.

PLZEŇ

Na území města se integrační politikou zabývá několik nestátních neziskových organizací, např. sdružení *Ponton*, *Naděje*, *SPOLEČNOST TADY A TEDĚ*, o.p.s., *Člověk v tísní*, o.p.s., *Organizace pro pomoc cizincům a uprchlíkům*, *Kontaktní centrum pro cizince*, *Diecézní Charita Plzeň* atd. Město se pomocí dotací těmto organizacím snaží o zlepšení jejich služeb, které jsou národnostním menšinám poskytované.

---

⁷⁷ Město realizuje od roku 2004 komunitní plán. Zásadní problémy romské menšiny jsou řešeny prostřednictvím skupiny *Romské etnikum*. Průřezově i ve skupině *Občané ohrožení sociálním vyloučením a sociálně vyloučení* a ve skupině *Děti a rodina*. V současné době je realizován III. Komunitní plán sociálních služeb a souvisejících aktivit na období 2011 - 2014.

PŘEROV

Situace se nezměnila. Významnější organizace sdružující příslušníky národnostních menšin v regionu není. V roce 2011 město ve spolupráci s některými NNO pokračovalo v plnění koncepčního dokumentu *Program soužití*. Ten definuje čtyři klíčové oblasti: oblast bytové problematiky, oblast vzdělávání, oblast volného času a oblast vzájemné komunikace. Cílem je připravit a zajišťovat podmínky pro bezkonfliktní soužití národnostních menšin a etnik s majoritní společností.

ÚSTÍ NAD LABEM

Strategickým materiálem města ve vztahu k jeho sociální politice byl pro dané období *4. Komunitní plán péče*, jenž shrnuje politické zadání, vycházející z koaliční dohody města, odborné názory a požadavky poskytovatelů služeb, názory uživatelů služeb a data z informačního systému sociálních služeb města. Je vázán na řadu koncepčních dokumentů města, především na program *Zdravé město Ústí nad Labem*. Odpovědnou organizací za jeho zpracování bylo *Centrum komunitní práce Ústí nad Labem* - poradenská organizace.

Ve městě v rámci komunitního plánování fungují již od roku 1997 koordinační skupiny. Jejich členy jsou představitelé uživatelů služeb, poskytovatelů služeb, participujících organizací a dalších zainteresovaných subjektů. Komunitní plánování je uskutečňováno prostřednictvím *Odboru městských organizací, služeb, školství a kultury* Magistrátu města.

ZLÍN

Město v kulturní oblasti úzce spolupracuje se *Sdružením dětí a mládeže Romů ČR*.

2a) příklady dobré praxe v roce 2011:

BRNO

Každoročně ve městě probíhají dne 8. dubna veřejné oslavy *Mezinárodního dne Romů*. Jako jedna z mála obcí se může pochlubit společnými oslavami, které zaštiťují partnerské neziskové organizace. Jejich pracovníci věnují organizačním záležitostem nezištně mnoho času a úsilí, výsledky jejich práce mají velmi pozitivní ohlas jak u Romů, tak i u široké veřejnosti. Tradičně se uskutečnil průvod městem a také bohatý kulturní program v centru města, spojený s ochutnávkou tradičních romských jídel a romskou hudbou. Hlavním organizátorem oslav v roce 2011 byl *IQ Roma Servis*.

FRÝDEK-MÍSTEK

Dne 7. dubna 2011 se konal již 4. ročník pravidelné akce *Romipen* u příležitosti *Mezinárodního dne Romů*. S ním je spjat tradiční kulturní program, hudební a taneční představení, ochutnávka romských tradičních jídel, výstava fotografií s romskou tematikou a další doprovodný program. Celou akci organizačně zaštiťil poradce pro národnostní menšiny a terénní pracovnice oddělení sociální prevence.

Poradce ve spolupráci s terénními pracovníci dále napomohli zřídit novou sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi v sociálně vyloučené lokalitě ve Frýdku-Místku (centrum *Pramínek* provozované *Charitou Frýdek-Místek*).

CHOMUTOV

Spolupráce mezi správci lokalit z řad Romů a strážníků Městské policie, spolupráce v rámci lokálního partnerství, návštěva Prvního rady Francouzského velvyslanectví, která se týkala problematiky integrace Romů v České republice.

MLADÁ BOLESLAV

Ve městě od poloviny roku 2010 pracuje občanské sdružení *Proxima Sociale*, které provozuje nízkoprahový klub *Činžák* pro děti a mládež v sociálně vyloučené lokalitě. Navštěvují jej především děti ve věku 10-11 let (proto klub snížil věkovou hranici dětí, kterým se věnuje) - pravidelně klub navštěvuje 8 dětí. Zájem o návštěvu klubu má min. dalších 10 dětí, které jsou

ve věku od 4-6 let. Pro zřízení dalšího klubu se však zatím nenašly vhodné nebytové prostory. Činnost tohoto nízkoprahového klubu se maximálně osvědčila a město se bude snažit otevřít další klub, aby se mohli činnosti zúčastnit i mladší děti.

OPAVA

Nadále pokračuje pracovní poměr Roma v Městské policii. Ve spolupráci Magistrátu města a nestátních neziskových organizací byla pořádána celá řada akcí pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Romská nezisková organizace *Dživipen* nadále poskytuje své služby v prostorech, které jsou majetkem města, formou bezúplatné výpůjčky.

PLZEŇ

Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže Plzeň a jeden z jeho základních programů *Klub Balón*. Jedná se o otevřený klub, který zaměřuje svoji nabídku na děti od začátku školní docházky do 15 let, jež nemají svůj volný čas organizovaný částečně nebo vůbec. Mezi základní charakteristiku klubové práce patří individuální přístup a snaha o dlouhodobost vytvářených vazeb. Základním posláním klubu je doprovázet mladého člověka v jeho integračním rozvoji. Obecný cíl se dle různorodosti klientů konkretizuje podle možností jednotlivého mladého člověka.

Projekty společnosti *TADY A TEDĚ*, o.p.s.: dlouhodobý projekt *MUSTR - podpora a motivace ke vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním*. Cílem je přispívat ke zvyšování vzdělanostní úrovně žáků ZŠ a mladistvých; zvyšování motivace rodičů k dalšímu vzdělávání dětí a současně k navázání spolupráce s učiteli žáků, kteří budou do projektu zapojeni nebo projekt *Předškolním vzděláváním k úspěšnému životu*, zaměřeným na vzdělávání dětí předškolního věku, které vyrůstají v podmínkách sociálního vyloučení v několika regionech ČR. Projekt nabízí nízkoprahovou alternativu k institucionalizované předškolní přípravě, která se zaměří nejen na vzdělávání dětí, ale i na rozvoj kompetencí rodičů v oblasti vzdělávání dítěte.

Občanské sdružení *Naděje* s provozem Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež *Bludiště* (od 6 let do 13 let věku), jež se zaměřuje na pomoc školákům, podporuje rozvoj informační a počítačové gramotnosti žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí a zajišťuje volnočasové aktivity (např. tělocvičnu, společenské hry, miniškolku atd.).

Občanské sdružení *Ponton*, které na území města funguje již několik let. Jeho posláním je přispívat ke zdravému vývoji dětí, mládeže a rodin z nejrůznějších sociálních a etnických skupin, předcházet jejich sociálnímu vyloučení a napomáhat k jeho odstraňování. Jedním z hlavních projektů tohoto sdružení je předškolní výchova *Klubíčko*, která funguje již od roku 1998 a která nabízí dětem a rodinám ze sociálně znevýhodněného prostředí bezpečnou alternativu předškolního zařízení. Připravuje děti na vstup do běžných MŠ a prvních tříd ZŠ. Hlavním cílem je povzbudit zájem rodin o předškolní výchovu dětí a následná práce s dětmi předškolního věku. Druhým významným projektem je Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež *PIXLA*, jehož cílem je předcházet vzniku a rozvoji rizikového chování a snaha, aby mladiství byli schopni zvládat těžké životní situace. Rozvíjí sociální schopnosti a dovednosti a posiluje hodnoty vzdělání.

PŘEROV⁷⁸

V roce 2011 oddělení sociálních věcí a zdravotnictví uspořádalo celkem pět akcí, z toho tři jednodenní akce a dva výchovně vzdělávací a rekreační vícedenní tábory. Do výchovně vzdělávacího programu je v současné době zapojeno cca 32 dětí (celkem již programem prošlo 156 dětí). Tři výchovně vzdělávací akce uspořádalo oddělení sociálních věcí a zdravotnictví odboru sociálních věcí a školství. Dvou vícedenních táborů se zúčastnilo celkem 56 dětí a připravené kulturní akce se zúčastnily 54 děti.

⁷⁸ Město též uvádí jako příklady dobré praxe řešení problémů bydlení a jazykové kursy pro cizince.

ZLÍN

Město v kulturní oblasti úzce spolupracuje se *Sdružením dětí a mládeže Romů ČR*. Příkladem dobré praxe v roce 2011 byly výstavy a přednáška (na kterou sdružení získalo dotace z *Kulturního fondu statutárního města Zlína*), které se uskutečnily v *Krajské knihovně Františka Bartoše* ve Zlíně a na *Univerzitě Tomáše Bati* tamtéž.

2b) problémy v roce 2011:

FRÝDEK-MÍSTEK

Není zde více navázán kontakt s příslušníky jiné národnosti menšiny než romské (např. vietnamské, ukrajinské či polské). Nepodařilo se v rámci města zřídit přípravnou třídu především pro děti ze sociálně vyloučené lokality města, a v návaznosti na to využít dotací ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na místo asistenta pedagoga v této přípravné třídě a omezit tak nástup dětí ze sociálně vyloučené lokality do speciálních ZŠ.

HAVÍŘOV

Problémem v loňském roce byla skutečnost, že romská menšina nemá vlastní organizaci ve městě. Chybí zde více angažovaných Romů, kteří by participovali na řešení romské problematiky.

LIBEREC

V roce 2011 se ve městě vyskytlo několik závažnějších problémů v lokalitách, kde žijí sociálně vyloučení obyvatelé (i nebo převážně romské národnosti) - lokalita Machnín, ubytovna Riegrova a Palachova. Tím se zabývala *Komise pro zdraví a prevenci sociálně patologických jevů* Rady města Liberec. Situace byla řešena ve spolupráci s městskou policií.

OPAVA

Problémy týkající se příslušníků romské menšiny se řeší především v oblasti zajištění kvalitního bydlení, nízké vzdělanosti, a s tím spojeného problému záškoláctví dětí, vysoké nezaměstnanosti a zadluženosti.

OSTRAVA

Město uvádí problémy související se sociální inkluzí Romů.⁷⁹

PARDUBICE

Obecným problémem nadále zůstává financování poskytovatelů služeb cizincům a národnostním menšinám vzhledem k úsporným opatřením a institucionální podpora zejména na krajské a státní úrovni.

PŘEROV⁸⁰

3. Jakým způsobem statutární města finančně podporovala v roce 2011 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)?

⁷⁹ Největším problémem je nedostatečný počet vhodných bytů pro realizaci bydlení s doprovodným sociálním programem, nezaměstnanost, nízké vzdělání, nízká finanční gramotnost a s ní související zadluženost. Výše uvedené problémy se odrážejí jak v komunitním plánování, tak i v programu sociální inkluze, které prostřednictvím navržených opatření hledá řešení problémů.

⁸⁰ Za problémy město označuje nezaměstnanost Romů, lichvu, trestnou činnost dětí a nedostatečný počet terénních pracovníků ve vyloučených komunitách.

BRNO

<i>Organizace</i>	<i>projekt, účel dotace</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Bulharské kulturně osvětové sdružení v Brně	Bulharská kultura, jazyk a lidové tradice v roce 2011	70 000
POLONUS – Klub Polski v Brně	Kulturně společenská činnost	70 000
	Pronájem prostor v Domě národnostních menšin (Radnická 8) pro pořádání tří večerů pro organizace menšin spojených s kulturou a ukázkami gastronomie	20 000
	Babylonfest 2011	150 000
Svaz Maďarů Brno	Provoz centra a vydávání časopisu Brněnský maďarský kurýr	70 000
Řecká obec Brno	Řekové v Brně 2011	70 000
Nadační fond Hellenika	Hellenika – zachování řeckého kulturního povědomí	20 000
Lyceum Řekyň v České republice	Řecké tradiční tance	20 000
Obec Slováků v Brně	Jak žijí Slováci v Brně	70 000
Brněnské sdružení občanů německé národnosti ČR	Zachování a rozvíjení identity občanů německé národnosti v souladu s německou národnostní politikou ČR	30 000
Německé kulturní sdružení – Region Brno	Péče o německou kulturu	30 000
Německý jazykový a kulturní spolek Brno	Jazykové, kulturní a osvětové vzdělávání členů spolku a zájemců z řad německé jazykové komunity	40 000
Společnost přátel jižních Slovanů	Kulturní aktivity jižních Slovanů	70 000
IQ Roma Servis	Team Building sociálních a pedagogických pracovníků s odbornou diagnostikou	20 000
	Mezinárodní den Romů 2011	50 000
Muzeum romské kultury	Výstava 20 let Muzea romské kultury, Bulletin Muzea, Slavnostní koncert v rámci oslav 20. výročí založení MRK	40 000
Folklorní sdružení Púčík	Žijeme v jednom městě	35 000
	Aktivity sdružení, reprezentace města na významných kulturních akcích	15 000
	Dvacetileté putování s lidovou písní a tancem, Slovenský lidový kroj a jeho využití pro folklorní soubor	35 000
	Povězte nám, lidé zlatí, jak si máme dneska hrát	18 000
	Poznáváme lidové tradice	24 000
PIRIN	Rozvoj bulharské kultury a folkloru v Brně	30 000
Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě	Kulturní, vzdělávací a osvětová činnost sdružení	65 000
Společenství Romů na Moravě	Djangofest 10. ročník	20 000
Přátelé Fóra pro česko-rakouský dialog	Společná minulost – projekt o soužití obyvatel české a německé národnosti v Brně (diskusní fórum o poválečných problémech)	10 000
Český červený kříž	Zdravá hodinka pro romské děti	20 000
Přátelé Podkarpatské Rusi	Kulturně osvětová činnost	30 000
ODEL HIN DROM (romské sdružení)	Kulturní a osvětová činnost	15 000
Ratolest Brno	Volnočasové aktivity pro neorganizované děti	24 000
Sdružení pěstounských rodin, Brno	Tábory pro děti z pěstounských rodin	27 000
Dětský domov Dagmar, Brno	Volnočasové aktivity a prázdninové tábory	30 000
celkem		1 238 000

ČESKÉ BUDĚJOVICE⁸¹

Město nemá zvláštní dotační titul určený na podporu organizací pracujících s příslušníky národnostních menšin, tyto organizace si podávají žádosti o finanční podporu v rámci Dotačního programu města České Budějovice na podporu sociální oblasti pro daný rok. Ten obsahuje opatření pro registrované poskytovatele sociálních služeb a opatření pro organizace poskytující služby návazné a doplňující.

⁸¹ Město v roce 2011 z dotačního programu na podporu sociálních služeb poskytovalo finanční podporu formou příspěvků na provoz organizacím poskytujícím sociální služby. Organizace sdružující příslušníky národnostních menšin a zároveň působící na území města České Budějovice nepředložily žádost o poskytnutí příspěvku. Na řešení sociálního vyloučení Romů poskytlo město 990 tis. Kč (7 projektů).

DĚČÍN⁸²

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Indigo	Klub Kamarád	40 000
	činnost sdružení	20 000
Taneční skupina Prestige	činnost sdružení	30 000

FRÝDEK-MÍSTEK⁸³

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Věřejnost (projekt města u Romské Rady)	Romipen 2011	22 000
Charita Frýdek-Místek	Centrum Prámínek	34 000

HAVÍŘOV⁸⁴

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO, MS Havířov - Bludovice	Taneční soubor „Blendowianie“	35 000
Střední škola technických oborů, Lidická 1a/600, Havířov-Šumbark	Program vzájemných kontaktů a spolupráce mezi SŠTO Havířov-Šumbark a Zespólem Szkół Nr. 6 v Jastrzębie Zdrój	12 000
Macierz Szkolna	XII. festival dětské písně	50 000
Církevní středisko volného času sv. Jana Boska v Havířově	Rozšíření volnočasového klubu VALDOCCO	100 000
	Teplo pro Maják	18 000
	Dikh more... (Pojd' s námi)	20 000
Farní sbor Slezské církve evangelické, a. v.	Dětský klub Paprsek (pro děti ze sociálně slabých romských rodin)	10 000
celkem		245 000

HRADEC KRÁLOVÉ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení Salinger	Komunitní centrum Amaro Phurd - Okružní	20 000
	Komunitní centrum Amaro Phurd - Pražská	80 000
	LRVT pro děti ze sociálně slabých rodin a pro děti s výchovnými problémy	180 000
	NZDM Modrý pomeranč	230 000
	Triangl	50 000
	MPR Budulíněk	70 000
YMCA Hradec Králové	Nízkoprahové zařízení pro neorganizované děti a mládež ze středu města	200 000
celkem		830 000

CHOMUTOV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Folklorní soubor Skejušan	21. setkání rusínské menšiny a jejich příznivců Naše Kořeny	7 000
Kulturní sdružení občanů německé národnosti ČR	činnost sdružení	10 000
Svaz Maďarů žijících v Českých zemích	činnost sdružení	5 000
Ukrajinská iniciativa v ČR, ukrajinská regionální organizace Zvony naděje	Dny ukrajinské kultury	15 000
celkem		37 000

JIHLAVA⁸⁵

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Sdružení Romů a národnostních menšin v ČR	provoz a nájem	53 000
Centrum multikulturního vzdělávání	Provoz, energie, vybavení	66 500
celkem		119 500

⁸² Odbor sociálních věcí podpořil v roce 2001 tři romská sdružení celkovou částkou 349 500,- Kč.

⁸³ Město též z rozpočtu podpořilo terénní program ve výši 176 376,- Kč. Dalších 258 442,- Kč bylo věnováno na podporu Centra Prámínek a Centra nové naděje z fondu prevence kriminality města.

⁸⁴ Město čerpalo dotace z Integrovaného operačního programu (1 700 tis. Kč) a OP Lidské zdroje a zaměstnanost (7 300 tis. Kč). ZŠ a MŠ Havířov-Bludovice z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (570 022,- Kč).

⁸⁵ Město podpořilo i integraci krajanů z Kazachstánu a imigrantů (Centrum multikulturního vzdělávání, 34 000,- Kč).

KARVINÁ

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Fond volného času dětí statutárního města Karviné		
ZŠ a MŠ s polským jazykem vyučovacím Szkola Podstawowa i Przedszkole Karviná -Fryštát, Dr. Olszaka 156	Sportovní kroužek pro žáky 1. stupně	4 000
	Play With English (Hrej si s angličtinou)	4 000
	Play With English (Hrej si s angličtinou)	4 000
	Činnost kroužku Rytmika II	5 000
	RINGO kroužek pro žáky	4 000
	Činnost kroužku Rytmika I	5 000
	Výtvarný kroužek-KERAMIKA	4 000
Matice školská v ČR u ZŠ s polským jazykem vyučovacím v Karviné	Činnost turistického oddílu AZYMUT	5 000
Občanské sdružení LÁČHO LAV Karviná-Hranice	Beskydy známé - neznámé	3 000
	Cesty za poznáním	5 000

Fond primátora města Karviné

Sdružení Romů Severní Moravy	Provozní náklady romského centra	200 000
	12. karvinský romský festival	100 000
Místní skupina PZKO Karviná-Nové Město	Provozní náklady a údržba klubovny PZKO	40 000
	Kulturně společenské akce	8 000
Místní skupina PZKO Karviná-Fryštát	30. výročí založení ženského pěveckého sboru Kalina	20 000
	Podpora kulturní činnosti a činnost pěveckého sboru Hejnal-Echo	10 000
MS PZKO Karviná-Ráj	Máj nad Olší – 16. ročník	45 000
	Anenská pouť	10 000
	Akce k výročí Gustava Morcinka	15 000
	Smišený soubor Dźwięk	10 000
Místní skupina PZKO Karviná-Darkov	Kulturní akce Darkovská jesień a Wianki	10 000
Harcerstwo polskie v ČR	Letní horolezecká výprava turistického oddílu Gorole - Kavkaz-Gruzie 2011	10 000
Občanské sdružení LÁČHO LAV	8. duben - Mezinárodní den Romů	5 000
	Vánoční fotbalový turnaj	1 000
Klub seniora Przyjaźń	Sdružování bývalých členů pěveckého souboru Przyjaźń	11 000
Sdružení přátel polské knihy	Výstava polské knihy a doprovodné akce	11 000
Obec Slovákov v Karviné	Podpora činnosti - kulturní aktivity pro veřejnost	25 000
AŘO v ČR - Řecká obec Karviná	Menšinová politika Řecké obce	10 000

celkový počet podpořených projektů 28; celkový objem finančních prostředků vynaložených na dotace 584 000

KLADNO

Žádná organizace příslušníků národnostních menšin nepožádala město o finanční podporu.⁸⁶

LIBEREC

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
klienti	Prázdniny ve městě II	24 000
	Adventní dílna	8 000
Občanská poradna	prevence	10 000
Člověk v tísni	Čačipen II	6 300
Maják o.p.s.	činnost nízkoprahového zařízení pro děti a mládež	16 000
celkem		58 300

MLADÁ BOLESLAV

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Proxima sociale	činnost nízkoprahového klubu Činžák	148 500

⁸⁶ To realizuje čtyři projekty v programu prevence kriminality (celková částka 301 529,- Kč).

MOST⁸⁷

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Aver Roma	sportovní činnost	27 500
Židovská obec Teplice	prezentace činnosti, vydávání časopisu	24 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, OJ Teplice	prezentace činnosti	18 500
Klub národnostních menšin	činnost Klubu	287 593
	multikulturní program pro děti, které neodjely na prázdniny	19 900
5. ZŠ Most, Zlatnická, Chanov	prezentace činnosti	17 600
Komunitní centrum Chanov	Naše písně a tance 2011 - festival	10 200
	Prorodinné aktivity NZDM	16 000
celkem		421 293

OLOMOUC⁸⁸

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Charita Olomouc	Romská pouť	10 000

OPAVA⁸⁹

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Dživipen	Terénní programy pro národnostní menšiny	45 000

OSTRAVA⁹⁰

Podpora kultury

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Řecká obec Ostrava	Život řecké národnostní menšiny v Ostravě	40 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Dny maďarské kultury v Ostravě	45 000
Rusko-české vědecké a kulturní fórum	Dny Ruska v Ostravě	100 000

Podpora školství a volnočasových aktivit

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Salesiánské středisko Don Bosco	Kroužky - sport	40 000
Diagnostický ústav, Škrobálkova	Kdo si hraje, nezlobí	20 000
	Stabilizace a socializace osobnosti pomocí arteterapie a ergoterapie s nácvikem a upevňováním správných pracovních návyků	40 000
	Po zvonění trochu jinak	15 000
ZŠ Škrobálkova	Přidej se k nám	20 000
	Sejdeme se v kuchyni	10 000
	Kdo hraje, nezlobí	20 000
ZŠ Šalounova	Škola a v ní tvůrčí klima	10 000
celkem		175 000

⁸⁷ Ve správním obvodu města v roce 2011 významně pracovala s romskou komunitou ve vyloučené romské lokalitě obec Obrnice a obec Bečov. Celoročně denně od pondělí do pátku zde byla provozována komunitní centra *Duhovka*, se sportovními, společenskými a kulturními akcemi pro rodiny a děti, ve spolupráci s obcemi, městem, s komunitními centry a školami v Mostě a Litoměřicích (*Zahradní slavnosti, Květen pro veřejnost, Říjen pro neziskovky*). Obec Obrnice financovala s přispěním kraje prázdninový příměstský tábor zaměřený na prevenci kriminality a z finančních prostředků Romské Rady *Podpora terénní práce v roce 2011*. Významné bylo působení *Klubu poškolák*, který každodenním doučováním pomáhal romské mládeži. V roce 2011 byl též zájem o kurs základů angličtiny v Obrnicích a v Bečově, jenž probíhal 2 x 2 měsíce, 2x týdně. V obou obcích byl realizován po dobu 3 měsíců 2x týdně také kurs romského jazyka. Obec Bečov podporovala činnost *Duhovky* bezplatným poskytováním nebytových prostor. Obec nestihla vyhodnocení činnosti roku 2011 s finanční podporou v požadovaném termínu dodat, přislíbila zaslat tyto své informace v dodatku ke zprávě města do konce února 2012.

⁸⁸ Město nemá vyčleněn zvláštní dotační titul pouze pro organizace příslušníky národnostních menšin. Vypsalo v závěru roku 2010 granty pro finanční podporu neziskovým organizacím a dalším subjektům, v rámci kterého se i organizace příslušníků národnostních menšin mohly ucházet o získání finanční podpory pro rok 2011.

⁸⁹ Vedle toho město udává nespecifikovanou částku 21 027,- Kč ze svého rozpočtu na aktivity pro národnostní menšiny.

⁹⁰ Město také poskytuje finanční podporu v oblasti sociální péče, prevence kriminality a volnočasových aktivit, a to ve výši 4 820 tis. Kč a v oblasti prevence kriminality 1 561 tis. Kč.

PARDUBICE⁹¹

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Sdružení Darjav	Mezinárodní den Romů	5 000
Most pro lidská práva	Multiklub pod Mostem	30 000

PLZEŇ⁹²

PŘEROV⁹³

ÚSTÍ NAD LABEM

příjemce	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Kheroro	Oslava Mezinárodního dne Romů – upevnění tradic romské kultury	10 000
Kulturní sdružení občanů německé národnosti	Celoroční činnost	8 000
Oberig	Pohádkové Vánoce od Mrazíka	7 000
Oblastní charita Ústí n. L.	Romský-tanečně hudební festival ROTAHUFEST V.	20 000
Poradna pro integraci	Multikulturní festival Barevná planeta	80 000
	Etnické večery - představování kultur cizinců žijících v Ústí nad Labem	20 000
Člověk v tísni o.p.s.	Jeden svět 2011 v Ústí nad Labem	80 000
Kulturní středisko města Ústí nad Labem, p.o.	Dětský romský festival	10 000
celkem		235 000

ZLÍN

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Sdružení dětí a mládeže Romů ČR	výstava „Cikánské brože“	8 000
	výstava „Staré cikánské plechové nádoby z romských osad“	5 000
	Výstava „Romské Vánoce“	5 000
	Přednáška „Kdo jsou Romové“	3 000

4. Jaké zkušenosti má město s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků?⁹⁴

BRNO

Na území města není ve smyslu zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, užíváno dvojjazyčných označení.

Dotace z rozpočtu města jsou využívány dvěma organizacemi národnostních menšin pro nákup polských a německých učebnic a výukových CD. Romové při jednání na magistrátu nepožadují tlumočení do rodného jazyka, ve většině případů hovoří s úředníky česky.

V Odboru sociální péče magistrátu je pracovnice romské národnosti, poradkyně. Taktéž Slováci nepotřebují tlumočení do češtiny. *Svaz Maďarů v Brně* vydává bulletin, který má vložené i české texty přeložené z maďarštiny.

HAVÍŘOV

V roce 2011 se zastupitelstvo města na svých jednáních nezabývalo přímo otázkou provádění Charty.

Ve městě je podporováno vzdělávání polské menšiny v jejím rodném jazyce. Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností (Havířov, Albrechtice, Horní Bludovice, Horní Suchá

⁹¹ Město se soustředí na cílovou skupinu cizinců.

⁹² Město uvádí tři projekty zaměřené na integraci cizineckých komunit.

⁹³ Město finančně podporuje kulturní, sportovní, společenské aktivity, které směřují k integraci romské komunity.

⁹⁴ Žádné zkušenosti nemají (či se Chartou nezabývala, není to pro ně tématem) města České Budějovice, Děčín, Frýdek-Místek, Hradec Králové, Jihlava, Kladno, Liberec, Mladá Boleslav, Pardubice, Ústí nad Labem a Zlín. Nevjádřila se statutární města Karlovy Vary, Plzeň a Teplice.

a Těrlicko) vykonávají svou činnost 4 MŠ a 4 ZŠ s polským jazykem vyučovacím, jejichž součástí je i školní družina. V kalendářním roce 2011, do kterého se promítají dva školní roky 2010/2011 a 2011/2012, navštěvovalo 5 tříd MŠ 88 dětí, 15 tříd ZŠ celkem 162 žáci a 4 oddělení školní družiny celkem 83 žáků 1. stupně ZŠ.

Průměrná naplněnost třídy MŠ v roce 2010 činila 17,4 dítěte na třídu, přičemž nejnižší naplněnost byla 15,3 dětí na třídu, nejvyšší 21 dětí na třídu. Průměrná naplněnost třídy MŠ v roce 2011 činila 17,6 dítěte na třídu, přičemž nejnižší naplněnost byla 12,3 dětí na třídu, nejvyšší 23,7 dětí na třídu.

Průměrná naplněnost třídy ZŠ v roce 2011 činila 10,8 žáků na třídu, přičemž nejnižší naplněnost byla 9,9 žáků na třídu, nejvyšší 13,7 žáků na třídu.

V oddělení školní družiny byla průměrná naplněnost 20,8 žáků na oddělení, z toho nejnižší naplněnost 13,7 žáků na oddělení a nejvyšší 28 žáků na oddělení školní družiny.

Pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí jsou zřizovány přípravné třídy. Do 31. srpna 2011 byly na území města Havířova zřízeny 4 přípravné třídy, které navštěvovalo celkem 41 dětí (ZŠ Na Nábřeží, ZŠ Moravská, ZŠ Školní, ZŠ Kpt. Jasioka). Od 1. září 2011 byla zrušena jedna přípravná třída (ZŠ Na Nábřeží), tři přípravné třídy navštěvuje celkem 36 dětí.

CHOMUTOV

Město nemá přímé a plošné zkušenosti s uplatněním nároků, které by v rámci cíle Charty: chránit a podporovat historické regionální či menšinové jazyky v Evropě, resp. pro ČR vládou přijaté pod ochranu: němčinu, polštinu, romštinu a slovenštinu, vznesly organizace národnostních menšin. S uvedenými jazyky se setkáváme v rámci kulturně společenských setkání.

KARVINÁ

Současnými právními předpisy, které se týkají Části II a III Charty jednotlivých regionálních či menšinových jazyků, je upravena možnost používání menšinového jazyka v úředním styku. Jde především o jednání v rámci zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a hlavně v rámci zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v současném znění. Jde o polštinu a slovenštinu.

Ke slovenštině se vyjádřila zástupkyně slovenské menšiny ve Výboru. V 70. letech bylo na obou tehdejších ZŠ ve městě cca 2 000 žáků, v dalších letech byla zaznamenávána už jen klesající tendence. V roce 2000 se slovenská ZŠ s 31 žáky zavřela nadobro pro nezáměr ze strany rodičů. Ze strany státní správy byly vytvořeny všechny předpoklady pro její pokračování. Z médií nejmenší pozornost slovenštině věnuje veřejnoprávní televize. Rozhlasové vysílání ve slovenštině tuto absenci aspoň částečně nahrazuje. Přitom jazyk může žít a vyvíjet se jen díky každodennímu a aktivnímu používání. Nemalým dílem k tomu přispívají regionální Obce Slováků, které se na to zaměřují. Jde konkrétně o prezentaci slovenštiny na veřejnosti v rámci kulturních aktivit, na něž jsou zváni slovenští herci, spisovatelé, výtvarníci, politici a veřejné osobnosti a folklórní soubory. Je otázkou, do jaké míry příslušníci slovenské menšiny uplatňují právo na používání mateřského jazyka, na vzdělávání v něm, používání v písemném styku s úřady, při jednáních s justicí a jinými institucemi, v každodenním životě. Výsledky sčítání lidu nasvědčují tomu, že ne všichni uvedli svou příslušnost ke slovenské menšině. Na nich je, aby využili možnost, jež se jim Chartou nabízí.

MOST

Vzhledem k tomu, že na Mostecku není registrována žádná početná národnostní menšina, jež by vyžadovala podporu jazykových požadavků, nebyla realizována implementace Charty.

OLMOUC

Ve městě není usazena žádná početně významná národnostní menšina, vyjma romské. Z tohoto důvodu má město pouze minimální zkušenosti s implementací Charty. Ani ze strany

příslušníků romské národnostní menšiny nebyl zaznamenán požadavek týkající se např. komunikace v romském jazyce v úředním styku, popř. tlumočení.

OPAVA

Město není územím, kde je regionální či menšinový jazyk používán, stejně tak na jeho území nejsou ve větším rozsahu používány tzv. neteritoriální jazyky. Ze strany příslušníků národnostních menšin nejsou vzneseny specifické požadavky týkající se např. práva na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny Charty.

OSTRAVA

Město nenaplnuje podmínky vymezené § 29 odst., 2 a § 117 odst. 3 zákona 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, počet obyvatel hlásících se k národnosti jiné než české žijících v daném regionu nepřekračuje hranici 10%.

PŘEROV

Vzhledem k tomu, že město se nachází v teritoriu vzdáleném od hranic s Polskem i Slovenskem, nepatří tyto jazyky mezi ty, o které by občané měli zájem. Ve městě samotném je početně významná koncentrace občanů romských komunit, ale ani ze strany samotných, především mladých Romů, není o romský jazyk zájem. Město je připraveno v případě aktuální potřeby a přání skupin užívajících příslušný jazyk uplatňovat jednotlivá opatření Charty.

Kraje

1. Byl v roce 2011 v působnosti kraje ustanoven Výbor (rada / jiný orgán / koordinátor), jakou agendu konkrétně vyřizoval?

JIHOČESKÝ KRAJ (slovenská, německá; 2,34 %)

V územní působnosti kraje se ustanovení § 117 odst.3 zákona č. 128/2000 Sb., zřízení Výboru týká šestnácti obcí Českokrumlovska a Prachaticka (s počtem obyvatel nad 200 osob) a statutárního města České Budějovice. Krajský úřad každoročně oslovuje tyto obce s žádostí o sdělení, zda došlo v této věci ke změnám. V roce 2011 Výbor nebyl řízen v žádné z nich.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ (slovenská, ukrajinská, maďarská, německá; 2,14 %)

Rada pro národnostní menšiny Jihomoravského kraje (RNM) byla již v roce 2009 zřízena, pro poradní a iniciativní činnosti v agendě národnostních menšin a jejich příslušníků, kteří zde žijí.

Hlavními cíli v činnosti RNM jsou zejména:

- podpora integrace národnostních menšin na principech rovnosti a vzájemného porozumění,
- podpora a rozvoj konkrétních programů v oblasti vzdělávání a výchovy, kultury, bezpečnosti, v sociální sféře a dalších aspektech života týkajících se minorit.

RNM v rámci své působnosti:

- vyhodnocuje situaci národnostních menšin na území kraje a připravuje jeho orgánům doporučení k zajištění potřeb příslušníků národnostních menšin, zejména v oblasti školství, kultury, používání mateřského jazyka, společenského a kulturního života,
- připravuje pro orgány kraje souhrnné zprávy o situaci národnostních menšin na jeho území,
- plní úkoly, které jí zastupitelstvo kraje uloží, vyjadřuje se k podnětům a návrhům a navrhuje opatření jeho orgánům ve věci problematiky národnostních menšin,
- navrhuje Radě kraje výši finančních prostředků jako samostatné položky rozpočtu kraje pro dotaci na projekty a činnost subjektů působících v oblasti národnostních menšin a ve prospěch národnostních menšin,
- vyjadřuje se k projektům předkládaným sdruženími národnostních menšin v rámci dotačního řízení na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin,
- navrhuje rozdělování finančních prostředků vynakládaných z rozpočtu kraje na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin.

Koordinátorka pro národnostní menšiny je členkou RNM.

KARLOVARSKÝ KRAJ (slovenská, německá, maďarská, ukrajinská; 9,30 %)

Třináctičlenný Výbor vznikl již v roce 2005. Jsou v něm zastoupeni příslušníci ukrajinské, ruský mluvící, maďarské, německé, romské, slovenské a vietnamské menšiny. Garantem jeho činnosti je náměstek hejtmána pro oblast sociálních věcí a neziskových organizací. Výbor byl aktivní v roce 2011. Např. pořádal již IV. ročník fotosoutěže *Ze života národnostních menšin*, což byla výtvarná soutěž zaměřená na ZUŠ, dále organizoval *3. Den národnostních menšin*. Podílel se na řešení romské problematiky v obce Rotava. Ve spolupráci s městem Karlovy Vary organizoval dětský tábor pro děti z řad národnostních menšin, vždy s jedním dnem věnovaným odlišné kultuře některé z těchto menšin. Do současnosti bylo na území kraje ustaveno 12 Výborů či komisí. Aktivně pracují zejména výbory v Chebu, Nejdku a Kraslicích.

Krajský úřad zaměstnává od roku 2002 koordinátora pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců.⁹⁵

⁹⁵ Bližší informace k agendě koordinátora pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců a k činnosti Výboru jsou dostupné na webové adrese:

http://www.kr.karlovarsky.cz/kraj_cz/krajsky_urad/odbory/socialni/Naplne/Koordinator.htm.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ (slovenská, německá, polská, ukrajinská; 3,04 %)

V roce 2010 byl rozhodnutím Zastupitelstva kraje změněn název Výboru pro národnostní menšiny na *Výbor pro lidská práva*. Svou činnost zaměřuje na podporu národnostních menšin dlouhodobě a tradičně žijících na území kraje. V květnu 2011 organizoval *Festival národností* - prezentaci národností, v rámci kterého dostala každá národnostní menšina příležitost k prezentaci svých tradic a kultury. Dalším projektem *Výboru pro lidská práva* byl v prosinci *Jarmark národností*, na kterém národnostní menšiny poskytovaly ochutnávky národních jídel, případně seznamoval s vánočními zvyky.

LIBERECKÝ KRAJ (slovenská, německá, polská, ukrajinská; 4,29 %)

Stejně jako dříve, v roce 2011 pracoval v kraji Výbor sociálních věcí.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ (slovenská, polská, německá, maďarská, romská, řecká; 7,76 %)

Vzhledem k četnému zastoupení národnostních menšin v kraji zřídilo Zastupitelstvo kraje již v prosinci 2008 Výbor. Ten byl i v roce 2011 ustanoven na základě ustanovení § 76 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o krajích“). Jeho hlavní náplní činnosti je komplexně řešit otázky týkající se národnostních menšin žijících na území kraje, hájit jejich práva a vytvářet prostor k prosazování jejich zájmů a potřeb. Ve Výboru jsou zastoupeni reprezentanti politických klubů, kteří jsou zainteresováni v problematice národnostních menšin, popř. jsou přímo příslušníky některých z menšin žijících na území kraje. V současné době má 15 členů.

Výbor rozhodoval a schvaloval přiznání jednotlivých dotací v rámci dotačního programu krajem vyhlašovaného, který je zaměřen na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin zde žijících. Mezi jeho další činnosti patří pravidelná komunikace se zástupci jednotlivých menšin a také se zástupci municipalit, v jejichž správním obvodu zástupci národnostních menšin žijí. V roce 2011 se také věnoval otázkám spojeným se sčítáním lidu, které v roce 2011 proběhlo. Výbor navázal také spolupráci s generální konzulkou Polské republiky v Ostravě.

V rámci zajišťování agendy související s problematikou národnostních menšin žijících na území kraje je ze strany Krajského úřadu zřízena pracovní pozice koordinátora pro národnostní menšiny. Jeho systémové zařazení do struktury krajského úřadu spadá pod odbor sociálních věcí. Zajišťuje také funkci tajemníka Výboru a je pravidelně účasten všech jeho jednání.

OLOMOUCKÝ KRAJ (slovenská, německá, ukrajinská; 2,81 %)

Výbor nebyl v kraji ustanoven, a to s ohledem na výsledky sčítání lidu v roce 2001 i faktickou absenci silnějších subjektů participujících na aktivitách národnostních menšin. Agendou národnostních menšin je pověřena krajská koordinátorka romských poradců.

PARDUBICKÝ KRAJ (slovenská, ukrajinská; 1,94 %)

Ani v roce 2011 nebyl v působnosti kraje Výbor ustanoven. Od roku 2002 je Radou kraje zřízena *Komise pro integraci romské komunity a dalších etnických skupin*. Desetičlennou komisi v současné době tvoří člen Rady kraje pro oblast sociálních věcí, členka Rady kraje zodpovědná za školství, kulturu a památkovou péči, odborníci z řad místních samospráv a zástupci poskytovatelů sociálních služeb určených národnostním a etnickým menšinám. Do budoucna se počítá také s členstvím styčného důstojníka pro menšiny z Krajského ředitelství policie kraje. V uplynulém roce se Komise zabývala zejména *Individuálním projektem Pardubického kraje* směřujícím k posílení či zavedení terénní práce v sociálně vyloučených lokalitách.

V rámci Krajského úřadu zodpovídal v roce 2011 za problematiku národnostních a etnických menšin *koordinátor romských poradců*. Ten vedle své hlavní činnosti vyplývající z názvu pracovní pozice aktivně spolupracoval s Odborem azylové a migrační politiky ministerstva vnitra při zabezpečení *Státního integračního programu* v oblasti bydlení pro azylanty.

V rámci kraje fungovaly i v roce 2011 komise pro národnostní menšiny při MěÚ v České Třebové a ve Vysokém Mýtě. V jiných městech se obdobným tématům dlouhodobě věnují skupiny vzniklé pro potřeby komunitního plánování (Pardubice, Ústí nad Orlicí).

PLZEŇSKÝ KRAJ (slovenská, německá, ukrajinská; 2,47 %)

Výbor nebyl Zastupitelstvem kraje ani v roce 2011 zřízen. Menšinovou problematikou se v případě potřeby i nadále zabývala Komise sociálních věcí Rady kraje. Byl ustanoven Výbor pro zdravotnictví a sociální věci Zastupitelstva kraje a je předpoklad, že v případě potřeby by se menšinovou problematikou zabývali členové uvedeného výboru. Na Odboru sociálních věcí Krajského úřadu pracuje Koordinátor pro romské záležitosti, jehož pracovní náplní je současně i agenda integrace cizinců a národnostních menšin. V průběhu roku 2011 nebylo třeba, aby se členové Komise sociálních věcí nebo Výboru pro zdravotnictví a sociální věci zabývali menšinovou problematikou, všechny podněty byly vyřešeny koordinátorem a sociálním odborem.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA (slovenská, ruská, ukrajinská; 3,44 %)

Usnesením Rady byla v roce 2011 zřízena *Komise Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců na území hl. m. Prahy*, která byla na základě změn ve složení Rady předtím zrušena. Předsedou uvedené komise byl radní pro oblast kultury, cestovního ruchu a zahraničních vztahů, kterému byla svěřena v rámci kompetencí také oblast národnostních menšin. Členy komise byli pracovníci magistrátu (ředitel odboru kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu, ředitelka odboru sociální péče, romská koordinátorka), vedení DNM, vedoucí sekretariátu Rady, zástupce ministerstva kultury, zastupitelé hl. m. Prahy, styčný důstojník pro národnostní menšiny Krajského ředitelství Policie hl. m. Prahy, ale i zástupci NNO (Mezinárodní organizace pro migraci, Slovo 21).

Oblast grantového řízení samostatně řešila Komise Rady pro udělování grantů v oblasti národnostních menšin a integrace cizinců, která byla zřízena usnesením Rady. Ta se věnovala grantovému řízení pro oblast národnostních menšin *Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2011* a integrace cizinců *Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy pro rok 2011*. Jednalo se v první řadě o projednání návrhů přidělení grantů, které byly následně předloženy Radě k projednání a schválení. Dále komise hodnotila efektivitu využití finančních prostředků přidělených na jednotlivé projekty občanským sdružením, DNM o.p.s. a akcí pořádaných přímo městem.

Agendou národnostních menšin je v rámci magistrátu pověřena specialistka národnostních menšin, která byla zařazena v rámci sekretariátu radního pro oblast kultury, cestovního ruchu a zahraničních vztahů.⁹⁶ Speciálně záležitostmi romské národnostní menšiny se zabývá romská koordinátorka, která úzce spolupracuje se specialistkou národnostních menšin a byla rovněž zařazena v rámci sekretariátu radního hl. m. Prahy pro oblast kultury, cestovního ruchu a zahraničních vztahů.⁹⁷ V současné době je připravován materiál pro možnost zřízení komise zabývající se oblastí národnostních menšin.

V záležitostech romské národnostní menšiny na území hl. m. Prahy se angažuje *Poradní sbor pro záležitosti romské komunity hl. m. Prahy*, jehož členy jsou zástupci jednotlivých městských částí, kteří jsou pověřeni agendou týkající se záležitostí romské komunity. Jedná se tedy o romské poradce, ale i sociální pracovníky. Dalšími členy jsou také zástupci pražských romských NNO, odborníci státních institucí pracující v oblasti práce s romskou komunitou. Poradní sbor se zaměřuje na práci s romskou komunitou zejména v oblasti sociální, problematiky, bydlení, zaměstnávání, dále v oblasti vzdělávání a kulturního rozvoje.

STŘEDOČESKÝ KRAJ (slovenská, ukrajinská, polská, maďarská; 2,48 %)

Zastupitelstvo kraje, ve smyslu zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, v platném znění, Výbor nezřídilo. O jeho ustavení se prozatím neuvažuje, neboť

⁹⁶ Od 1.ledna 2012 zařazena k oddělení prevence, který je součástí Odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence.

⁹⁷ Od 1.ledna 2012 rovněž zařazena k oddělení prevence, jenž je součástí Odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence.

podmínka pro jeho zřízení, 5 % občanů hlásících se k jiné než české národnosti, stanovená § 78 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, nebyla splněna.

ÚSTECKÝ KRAJ (slovenská, německá, ukrajinská, maďarská, romská; 5,18 %)

V kraji od počátku volebního období pracuje Výbor. Má Sekci národnostních menšin a Sekci pro záležitosti romské menšiny. Toto rozdělení vychází z rozdělení Rady. Problematika Sekce pro záležitosti romské menšiny je v kraji velmi aktuální a sledovaná. V roce 2011 došlo k výměně tří členů Výboru.

VYSOČINA (slovenská; 1,21 %)

Z důvodu nenaplnění podmínky uvedené v § 78 odst. 2. zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, nebyl Výbor krajem ustanoven. Nebyl ustanoven ani žádnou obcí v kraji.

V rámci Krajského úřadu kraje je zřízeno funkční místo koordinátora romských poradců. V roce 2011 v rámci kraje působila pracovní skupina poskytovatelů služeb pro národnostní a etnické menšiny, osoby bez přístřeší a osoby ohrožené domácím násilím, která se podílela na aktualizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb.

ZLÍNSKÝ KRAJ⁹⁸ (slovenská; 1,88 %)

Výbor zřízen nebyl, jelikož kraj nesplňuje zastoupení občanů jiné národnosti. Kraj má v rámci krajského úřadu zařazenou funkci koordinátora pro národnostní menšiny, romskou problematiku a integraci cizinců v Odboru Kanceláře hejtmána od roku 2000. Dále byla zřízena *Komise Rady Zlínského kraje pro sociálně vyloučené*. V komisi je 13 členů, z toho pět Romů. Prostřednictvím krajské koordinátorky probíhá také spolupráce s romskými i pro-romskými neziskovými organizacemi zabývajícími se integrací romské komunity.

2. Jaká byla v roce 2011 spolupráce kraje, popř. Výboru (rady / jiného orgánu) s organizacemi příslušníků národnostních menšin?

JIHOČESKÝ KRAJ

V kraji nevykazovala činnost žádná organizace národnostních menšin.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Kraj ve spolupráci s RNM uspořádal 30. dubna 2011 a finančně zajistil (299 988,- Kč) společné setkání národnostních menšin žijících a působících v jihomoravském regionu s názvem *Den národnostních menšin v Jihomoravském kraji*. Setkání se uskutečnilo v Lázních Hodonín. Na programu se podíleli členové organizací národnostních menšin. Součástí byly i doprovodné akce, např. ukázky přípravy a ochutnávka tradičních jídel zúčastněných menšin, tradiční lidová řemesla, ukázky ediční činnosti menšinových spolků aj.

Den národnostních menšin vyvrcholil 11. ročníkem *Miss Roma ČR*, který byl součástí tzv. *Romských dnů Hodonín 2011*. Tradičně ji moderoval Jan Čenský, který získal cenu kraje v oblasti *mezilidských vztahů* za dlouholeté moderování hodonínského finále této soutěže.

26. ledna 2011 si už tradičně připomněly školy s multikulturním zaměřením v součinnosti s *Židovskou obcí v Brně*, *Muzeem romské kultury* a odborem školství Krajského úřadu 27. leden jako významný den *Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti*. V rámci hudebního, literárního a výtvarného vystoupení se představili žáci ZŠ a SŠ. Nedílnou součástí byla i beseda s pamětníci na holocaust Židů a Romů. Žáci ZŠ a SŠ tak získávají velmi cenné informace o holocaustu Romů a Židů, poznávají významné osobnosti, které na ně citlivě působí. Učí se tak porozumět důsledkům předsudků, rasismu a stereotypů v jakékoli společnosti, mohou snadněji pochopit rozmanitost ve většinové společnosti a být citlivější k situaci menšin.

---

⁹⁸ Odpovědi na ostatní otázky se týkaly výhradně cizinců a sociálně-ekonomických problémů vyloučených komunit.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Spolupráce s organizacemi příslušníků národnostních menšin byla zajišťována zejména přes Výbor a koordinátora. Na spolupráci se podílely i jednotlivé odbory Krajského úřadu, zejména odbor kultury a odbor školství, tělovýchovy a mládeže.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Na území kraje působí aktivně *Obec Slováků a Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku* působí regionálně v okrese Rychnov nad Kněžnou. Zástupci těchto organizací jsou členy Výboru, dále je jeho členkou zástupkyně ukrajinské národnosti. Aktivní činnost organizace Ukrajinců však v kraji není zaznamenána. Ukrajinská komunita je shromážděna okolo Pravoslavné církve a schází se pravidelně v rámci bohoslužeb.

V kraji dále pracuje několik organizací, které mají jako cílovou skupinu Romy, a několik romských občanských sdružení, jedna organizace pracuje s Vietnamci.

Na odboru sociálních věcí pracuje metodička a koordinátorka sociální prevence, do jejích pracovních povinností patří koordinace a metodické vedení romských poradců obcí s rozšířenou působností v kraji a monitoring činností národnostních menšin. Vyřizuje agendu v souvislosti se státním integračním programem pro osoby s uděleným azylem na území ČR. V kraji v roce 2011 žádala o státní účelovou dotaci na zajištění bydlení azylových domů čtyři města (Hradec Králové, Hořice, Jaroměř a Častolovice). Jedná se o osoby s přiznaným azylem, často celé rodiny s dětmi, které zde navštěvují základní i střední školy a zakládají další generace osob, příslušníků národnostních menšin, zpravidla migrantů za prací, prvotně se nepředpokládá dlouhodobé trvalé usazení těchto cizinců.

Kraj v oblasti mezinárodní spolupráce spolupracuje s Dolnoslezským vojvodstvím. Kooperace probíhá na úrovni vzájemných návštěv politických představitelů obou regionů. Oba regiony spolupracují v dopravě, další spolupráce probíhá v cestovním ruchu a kultuře. Dalším partnerem kraje je Banskobystrický samosprávný kraj. Oba regiony pořádají *Dny slovenské kultury* a *Dny české kultury* a další kulturní akce. Probíhají vzájemné návštěvy, společná účast na veletrzích, akce podporující cestovní ruch atd. Jednotlivé obce a školy regionu mají své partnery jak v Polsku, tak na Slovensku a čile navzájem spolupracují.

V obcích nejsou zřízeny Výbory, příslušníci polské menšiny opakovaně vyjádřili názor, že existenci Výborů nepotřebují. V Jaroměři byla zřízena Komise pro národnostní menšiny, která prioritně měla řešit otázky romské menšiny, byla ale zrušena.

LIBERECKÝ KRAJ

V roce 2011 spolupráce kraje a národnostních menšin probíhala především formou vzájemné informovanosti a spolupráce na kulturních akcích.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Spolupráce kraje a Výboru s organizacemi příslušníků národnostních menšin probíhala hlavně na úrovni organizace a vyhodnocování dotačního programu *Podpora aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území Moravskoslezského kraje*. Ten byl administrován Odborem sociálních věcí Krajského úřadu. Zástupci kraje jsou pravidelně zváni na aktivity organizací příslušníků národnostních menšin. Jejich zástupci jsou zváni také na jednání výboru. Výbor na svá jednání pravidelně zve jak zástupce jednotlivých národnostních menšin, tak zástupce obcí, na jejichž území národnostní menšiny žijí, popř. také zástupci jednotlivých institucí, kteří se zástupci národnostních menšin při různých příležitostech spolupracují.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Krajská koordinátorka je v kontaktu zejména s romskými organizacemi, kterým předává informace o aktuálním dění, informace jsou předávány i ostatním subjektům, které se zabývají národnostními menšinami.

V kraji působí dlouhodobě aktivně na poli prezentace kultury a udržování tradic pobočka sdružení *Společenství Romů na Moravě* (taneční a hudební kroužek, doučování dětí; ty i dospělí vystupují na různých akcích pořádaných v kraji). Dne 3. srpna 2011 byl uskutečněn 3. ročník festivalu romské kultury *Romani Gili*, který byl podpořen z dotačního titulu ministerstva kultury, žádost na kraj organizace nepodala. Dne 10. dubna 2011 realizovala pobočka v *Domu dětí a mládeže* v Olomouci oslavu *Mezinárodního dne Romů*, kde prezentovaly své dovednosti hudební a taneční soubory z kraje.

Aktivní na poli prezentace kultury je *Charita Olomouc*. V dubnu uspořádala oslavy *Mezinárodního dne Romů* se snahou vytvořit prostor pro setkání organizací, které pracují s romskými dětmi. Akce byla uvedena sérií soutěží, úkoly směřovaly k tradicím romské kultury, následovalo vystoupení tanečních a hudebních souborů z Olomouce, Bruntálu a Moravského Berouna. V listopadu *Charita Olomouc* u příležitosti *Mezinárodního dne romského jazyka* vyhlásila tematickou soutěž o ceny, která byla zaměřena na přehled základních romských slov zábavnou formou křížovky. Vylosování byli 3 účastníci soutěže, kteří byli odměněni dárky. V rámci akce byla realizována výstava fotografií z romských osad Martina Holíka v Bezbariérové tréninkové kavárně. Nejvýznamnější akcí *Charity Olomouc* byl 13. ročník *Romské pouti* v bazilice Navštívení Panny Marie na Sv. Kopečku u Olomouce dne 17. září 2011. Po Eucharistii následoval kulturní program v ambitech za bazilikou, kde vystoupila řada romských tanečních a hudebních souborů.

Kulturní akci k *Mezinárodnímu dni Romů* uspořádalo občanské sdružení *Kappa-Help* ve spolupráci s *Armádou spásy* v Klubu *Tepló* v Přerově, kde vystoupily 2 romské hudební skupiny, a to *Gipsy Imperio* a *Drom of life* a taneční skupiny. Akci doplnila i prezentace *Muzea romské kultury* v Brně, která byla zaměřena na historii a tradiční romská řemesla. Pro děti *Armáda spásy* připravila hry a soutěže a Pokračuje v Přerově v konání pravidelných bohoslužeb spojených s prezentací křesťanských písní. V roce 2011 vydala CD s názvem *Drom of life*.

Dne 25. června 2011 se v Přerově konal již druhý pochod *Dělnické strany sociální spravedlnosti*. Nestátní neziskové organizace společně se zástupci Romů se dohodly na uspořádání kulturní akce v jedné ze sociálně vyloučených lokalit. Kulturní program zajistily hudební skupiny *Imperio*, *Mothers Follow Chairs*, *Hot Jazz Shooters* a *Drom of Life*. Akce se zúčastnily i významné osobnosti, a to Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký a metropolita, kněz František Lízna, Ing. Karel Holomek, předseda *Společenství Romů na Moravě*, Mgr. Josef Baláž, člen Romské Rady, Ing. Jan Březina, poslanec Evropského parlamentu, MUDr. Jitka Chalánková, poslankyně Parlamentu ČR, Michaela Marksová-Tominová, stínová ministryně pro lidská práva a ředitel *Agentury pro sociální začleňování* Martin Šimáček.

Armáda spásy v Přerově již druhým rokem pořádá každou první neděli v měsíci bohoslužbu, jejíž součástí jsou i náboženské romské písně. Bohoslužby jsou navštěvovány i neromskými obyvateli města. Podílí se na nich i romská hudební skupina *Imperio* z Přerova.

Ve svých aktivitách pokračuje i *Dům dětí a mládeže* v Hranicích, kde se romský terénní pracovník města dlouhodobě věnuje volnočasovým aktivitám dětí a mládeže. Současně organizuje prezentace dovedností dětí na poli hudebním a tanečním i pro další nestátní neziskové organizace. I v letošním roce se v Hranicích konala soutěž tanečních souborů *Terne Čercheňa*, děti se zúčastňují i dalších akcí konaných v kraji.

Od roku 2009 působí v Moravském Berouně sdružení *Ecce Homo*, které poskytuje sociálně aktivizační služby pro rodiny a děti, v rámci aktivit *Centra pro rodinu* realizuje rovněž taneční soutěže zaměřené mimo jiné na tradiční romské tance, na které zve i další nestátní neziskové organizace, které pracují s romskými dětmi. V roce 2011 pořádala organizace dvě kola taneční soutěže v *HipHopu* a *break dance*. Dne 3. června 2011 byl v *Centru pro rodinu* prezentován film *O romských dějinách*, který pracovníci natočili s dětmi z Moravského Berouna.

PARDUBICKÝ KRAJ

V roce 2011 pokračovala spolupráce kraje s organizacemi příslušníků národnostních menšin na dobré úrovni. Vedle účasti příslušníků národnostních menšin či jejich zástupců v Komisi Rady došlo také k prohloubení spolupráce mezi koordinátorem romských poradců a *Centrem na podporu integrace cizinců* pro Pardubický kraj. Výstupem je aktivní participace koordinátora na přípravě *Multikulturního týdne 2012*. Koordinátor se také účastní pravidelných měsíčních setkání v rámci *Komunitního plánování sociálních služeb v Pardubicích*, díky čemuž je v pravidelném kontaktu se zástupci sdružení *Most pro lidská práva*, *Multikulturním centrem Pardubice* a již zmíněným *Centrem na podporu integrace cizinců* pro Pardubický kraj.

PLZEŇSKÝ KRAJ

V roce 2011 organizovaly některé NNO (např. sdružení *Ponton*) v kraji aktivity, kterých mohli využít a využili i Romové. Nebyly pořádány žádné aktivity přímo určené pouze příslušníkům národnostních menšin. Nabídky služeb a akcí NNO jsou směřovány klientům bez vymezení etnické příslušnosti, jsou však pro-romsky orientovány. Kraj nemusel řešit výraznější problémy.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

V roce 2011 byla realizována akce *Setkání národnostních menšin*. Jednalo se již o 11. ročník této akce, kterou pořádá město ve spolupráci s národnostními menšinami a DNM. Součástí této akce byla konference, výstava a kulturně-společenský večer. Po realizaci celé akce byly stanoveny priority a cíle dalších ročníků akce. Bylo projednáno s pracovištěm pro oblast národnostních menšin magistrátu, zástupci národnostních menšin (*Programovou radou DNM*) a vedením DNM, aby roli hlavního organizátora převzal přímo DNM. Bude tak lépe možné obsahovou část konference a celou její strukturu přizpůsobit potřebám zástupců národnostních menšin hl. m. Prahy, a tím bude naplněn i smysl celé akce, na které by se však Praha měla podílet jako partner, a to nejen po stránce finanční podpory.

Město se také snaží každoročně informovat veřejnost o své činnosti ve vztahu k národnostním menšinám, např. na stánku národnostních menšin na výstavě pražského středního školství *Schola Pragensis*.

Praha již tradičně spolupracuje s MČ Praha 9 na multikulturním festivalu *Etnofest*, který se konal již 6. rokem v areálu přírodního Parku Podviní na území této městské části.

Tradiční je také podpora hl. m. Prahy festivalů, které se týkají národnostních menšin. Jsou jimi *Světový romský festival Khamoro* a *Mezinárodní folklorní festival Praha srdce národů*.

ÚSTECKÝ KRAJ

Ve Výboru mají zastoupení *Obec Slováků*, *Svaz Maďarů*, *Ukrajinské Zvony naděje*, *Židovská obec*, *Bulharské občanské sdružení Cyrila a Metoděje*, *Kulturní sdružení občanů německé národnosti* a Romové, kteří jsou zastoupeni několika osobami navrženými různými romskými organizacemi. Zástupce ve Výboru má i *Svaz Vietnamců v České republice*. Velmi dobrá spolupráce je se všemi zastoupenými organizacemi, nejaktivnější jsou *Židovská obec*, *Obec Slováků* a *Svaz Maďarů*.

V roce 2011 se po změně vedení krajské organizace stalo velmi aktivní *Bulharské občanské sdružení Cyrila a Metoděje*. Velmi pěknou akcí, které se Bulhaři mohli zúčastnit, bylo předání památníku Cyrila a Metoděje v Mikulčicích u Hodonína. Tento monumentální pomník, připomínající počátky české státnosti a příchod křesťanství na Velkou Moravu, pořídili ze svých prostředků formou sbírky právě Bulhaři žijící v ČR, za podpory vlády Bulharska.

Na konci roku 2011 byl schválen materiál *Koncepce spolupráce Ústeckého kraje s Ivano-Frankivskou oblastí na Ukrajině*. Dokument byl projednán ve Výboru pro zahraniční vztahy. Výborem byl Zastupitelstvu kraje doporučen k přijetí. Tato spolupráce bude dále rozvíjena.

Sekce pro záležitosti romské komunity často řeší otázky související se sociálním vyloučením, vzděláváním a zaměstnáváním Romů. Tato problematika je konzultována s předsedou sociálního výboru kraje. V roce 2011 proběhlo několik větších kulturních akcí zaměřených na romský folklor a kulturu. Velký festival romské kultury se uskutečnil 28. května 2011 v Krásné Lípě. Výbor také reagoval na změny v sociální oblasti, sociální reformu platnou od 1. ledna 2012. Tyto změny se týkají velké části romské komunity. K této problematice proběhl dne 16. prosince 2011 v Ústí nad Labem *kulatý stůl* pořádaný ministerstvem práce a sociálních věcí, na němž odborníci z resortu vysvětlovali dopad změn sociálního systému na příjemce dávek sociální ochrany (dávky hmotné nouze a státní sociální podpory). Výborem na toto jednání byli delegováni předseda Sekce pro romské záležitosti a další tři zástupci romské komunity ve Výboru.

VYSOČINA

Kraj v roce 2010 spolupracoval se *Sdružením Romů a národnostních menšin ČR*, sdruženími *Děti slunce ČR* a *ROMART ČR*. Jmenované organizace se věnují především kulturně-spoolečenským aktivitám v romských komunitách kraje.

ZLÍNSKÝ KRAJ⁹⁹

2a) příklady dobré praxe v roce 2011:

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Viz výše.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Příkladem dobré praxe je např. již třetí ročník *Dne národnostních menšin*, který se konal dne 10. září 2011 v letním kině v Karlových Varech. Této, již tradiční akce, se účastnilo na 350 lidí. Program včetně hudebních, pěveckých, kulinařských a tanečních ukázek a vystoupení se velmi vydařil. Presentována zde byla také výstava fotografií ze soutěže Výboru *Ze života národnostních menšin*. Výbor dále působil jako prostředník řešení romské problematiky v Rotavě a navrhoval kraji i městu východiska.

LIBERECKÝ KRAJ

Židovská kultura Turnova (červenec 2011), Setkání poskytovatelů sociálních služeb (listopad 2011), Přístup samosprávy Nového Boru k řešení vyhocené situace mezi romskou menšinou a majoritou, Zpracování dokumentu *Strategie přístupu Libereckého kraje k řešení sociálně vyloučených lokalit*.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Jako příklad dobré praxe lze uvést aktivity Výboru zaměřené na popularizaci problematiky národnostních menšin na území kraje. Výbor pravidelně realizuje semináře k problematice implementace Charty na území kraje, který je určen pro starosty obcí a členy Výborů těch obcí, na jejichž území k implementaci Charty dochází. V roce 2011 na semináři vystoupili zástupci Úřadu vlády, zástupci místních samospráv, zástupci organizací realizující aktivity pro příslušníky polské menšiny a také historik Jagellonské univerzity. Pozvání na seminář přijal také zástupce generálního konzulátu Polské republiky v Ostravě.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Liga všestrannosti: od února 2011 probíhala pod vedením sdružení *Ponton*. Jednalo se o několik navazujících sportovních turnajů, které se konaly dvakrát do měsíce v tělocvičně 16. ZŠ. Díky pronájmu tělocvičny bylo možné uskutečnit nabídku smysluplného trávení volného času také

---

⁹⁹ Kraj vyjádřil dobrou spolupráci v oblasti integrace cizinců a romské komunity, spolupráce s organizacemi národnostních menšin *sensu stricto* nebyla popsána.

v zimních měsících a uživatelé si zvykali na pravidelnost realizace. Zpočátku docházelo k častým situačním intervencím, postupně však klesla agresivita při hře a účastníci dodržovali principy *fair play*. Došlo k prohloubení vztahu s pravidelnými účastníky turnajů, který je využíván při kontaktu v terénu. Celkem se šesti sportovních akcí účastnilo na 150 zájemců.

Táborový pobyt: ve dnech 15.-19. srpna 2011 byl sdružením *Ponton* realizován táborový pobyt v kempu *La Rocca* v Konstantinových Lázních. Zúčastnilo se jej 9 dětí, a to především z lokality Jateční a z centra města Plzně. Během pobytu byly realizovány zážitkové aktivity a preventivní debaty. Naskytla se tím příležitost lépe děti poznat, a tak zefektivnit budoucí práci.

Streetfotbal: dne 15. října 2011 realizovalo sdružení *Ponton* ve spolupráci s *NKC Atom Streetfotbal* na hřišti za OČ Plzeň. Přišlo 25 návštěvníků. Turnaje se zúčastnily dva týmy, všichni hráči dostali hodnotné ceny.

VYSOČINA

Jihlavské NNO uspořádaly ve dnech 6.-8. dubna 2011 *Týden romské kultury*, jehož součástí byl *workshop* romských řemesel, výstava historických fotografií *Muzea romské kultury*, produkce tradičních romských písní a tanců na jihlavském náměstí a projekce filmu s romskou tematikou.

2b) problémy v roce 2011:

KARLOVARSKÝ KRAJ

Problém přetrvává v neorganizovanosti menšin (např. ukrajinské) a v jejich malé angažovanosti a nezájmu o aktivity. V Karlovarském kraji naopak vzniklo *Občanské sdružení pravoslavných při chrámu sv.Petra a Pavla*, aktivní jsou také Slováci a Němci, ale stále se nedaří vzniku sdružení v kraji hojně zastoupených Ukrajinců nebo Maďarů. Koordinátor řeší většinou problémy jednotlivců, s nimiž za ním přicházejí a žádají jej o pomoc. Výbor se pokouší o navýšení samostatného dotačního titulu na aktivity minorit.

LIBERECKÝ KRAJ

Nedostatek finančních prostředků pro financování NNO zabývajících se problematikou menšin.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Problémy nebyly v roce 2011 zaznamenány.

PARDUBICKÝ KRAJ

Dlouhodobým obecným problémem se jeví nedostatek financí v sociálních službách, což pociťují příslušníci národnostních a etnických menšin i organizace usilující o jejich integraci. Konkrétní vážnější problémy však registrovány nebyly. Největším problémem tak zůstává dlouhodobé sociální vyloučení Romů a též zhoršující se interetnické klima ve společnosti, pramenící zejména z obav z krize a výrazně negativního mediálního vykreslení Romů.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

V roce 2011 byla odvolána ze své funkce ředitelka DNM. K tomuto kroku bylo přistoupeno z důvodů neoptimální spolupráce a komunikace jeho vedení se zástupci národnostních menšin zde působících a z důvodu neefektivního způsobu hospodaření ředitelky. Nový ředitel byl jmenován v září 2011 na základě výběrového řízení.

Součástí DNM bylo také *Centrum pro integraci*, které mělo svou kancelář přímo v těsné blízkosti ÚMČ Praha – Libuš (Libušská ulice 1/206, Praha 4). Vzniklo jako reakce na nepříznivou situaci vzájemné komunikace obyvatel MČ s vietnamskou komunitou. Na základě spolupráce s MČ Praha-Libuš bylo zkušebně otevřeno 15. června 2010. Za celou dobu své činnosti neprokázalo zajištění kroků napomáhajících ke zlepšení situace v oblasti integrace cizinců na území Prahy a zvláště pak na území MČ Praha – Libuš, kde mělo zejména působit. Po vyhodnocení výsledků činnosti *Centra pro integraci* bylo v červnu 2011 toto zrušeno. Současně v roce 2011 již probíhala jednání vedení města (radních, kterým byla daná oblast kompetenčně svěřena, zástupců dotčených

institucí, zástupců vybraných MČ a nestátních neziskových organizací), jejich cílem bylo koncipovat zázemí potřebné pro pro zkvalitnění práce Prahy v oblasti integrace cizinců.

3. Jakým způsobem kraje finančně podporovaly v roce 2011 organizace / aktivity národnostních menšin (prostřednictvím zvláštního dotačního titulu v rozpočtu, v rámci jiných dotačních programů, ad hoc podporou jednotlivých akcí, popř. jinak)?

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

V roce 2011 byl vyhlášen *Dotační program na činnost národnostních menšin v Jihomoravském kraji*. Pro tento program byla z rozpočtu kraje vyčleněna částka 500 tisíc Kč. V rámci dotačního řízení bylo podpořeno 21 projektů. Ty byly zaměřeny především na vzdělávací a kulturní programy, popř. volnočasové aktivity dětí a mládeže se sociálním znevýhodněním, vydavatelskou činností apod. Celkem bylo poskytnuto z rozpočtu kraje na činnost národnostních menšin v roce 2011 799 988,- Kč včetně výše uvedené akce *Dne národnostních menšin*.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Sdružení Romů a národnostních menšin v Hodoníně	Barevná rozmanitost – blíže k sobě	20 000
	Činnost romského střediska	20 000
Nadační fond Hellenica	HELLENIKA, zachování řeckého kulturního povědomí	25 000
Folklorní sdružení PŮČIK	Žijeme v jednom městě	30 000
Jánošíkův dukát	Medzinárodní festival slovenského folklóru v ČR Jánošíkův dukát	30 000
Řecká obec Brno	Výuka řeckých tanců pro děti	22 500
Lyceum Řekyň v České republice	Udržení řeckých kulturních tradic	25 000
Národy Podyjí	XII. festival Národů Podyjí	30 000
Občanské sdružení Porta Balkanica	Balkánská a jihoslovanská kultura na jižní Moravě	30 000
Obec Slováků v Brně	Seznamte se se Slováky v JMK	25 000
Pirin	Výuka bulharských lidových písní a tanců	32 000
	Uchování bulharských lidových tradic a tanců	26 900
Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě, o.s.	Knihy Rusové a Morava	20 000
Společenství Romů na Moravě	Fotbalové utkání Skrabské	30 000
	Pojď s námi	20 000
Svaz Maďarů-Brno	Uchování, rozvoj a prezentace kultury maďarské menšiny	30 000
Muzeum romské kultury	Dětský muzejní klub	20 000
DROM, romské středisko	Husovický skřivánek 2011	20 000
Přátelé Podkarpatské Rusi	Publikační činnost – vydání 2 čísel časopisu pro členy o.s.	10 000
Líšeň	Paramisa	15 000
Vaizard, o.p.s.	Vietnamci v české džungli	18 600
Kraj organizoval	Den národnostních menšin v Jihomoravském kraji	467 718
celkem		799 988

KARLOVARSKÝ KRAJ¹⁰⁰

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
veřejnost	III. Den národnostních menšin	70 000

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ¹⁰¹

¹⁰⁰ Kraj má vyčleněn program na podporu poskytování sociálních služeb v sociálně vyloučených romských komunitách. Je určen pro projekty zaměřené na podporu sociálního začleňování příslušníků romské komunity, odborného sociálního poradenství a podporu sociální práce v romských komunitách. Využívány jsou i tituly odborů kultury i školství na kulturní a sportovní akce menšin, i *ad hoc* podpora jednotlivých akcí, a to formou převzetí záštity či poskytnutí sálu a techniky zdarma.

¹⁰¹ Kraj nemá zvláštní dotační titul pro aktivity národnostních menšin. Odbor grantů a dotací vyhlašoval dotační řízení pro níže uvedené oblasti, ve kterých byly podpořeny organizace národnostních menšin. Odbor sociálních věcí financuje organizace poskytující sociální služby, tyto organizace podporují i příslušníky národnostních menšin (cílovou skupinou zákona o sociálních službách nejsou národnostní menšiny jako takové), zvláště se jedná o služby sociální prevence. Organizace, jejichž služby ve velké míře využívají příslušníci romské národnostní menšiny (služby sociální prevence), jsou financovány z prostředků OPLZZ prostřednictvím individuálního projektu kraje *Služby sociální prevence v kraji*.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Občanské sdružení SOUŽITÍ - JAROMĚŘ	ROMFEST	10 000
	Den dětí v Josefově	10 000
	Programy primární prevence v klubu Smajlík 2011	15 000
	Obnova materiálního vybavení taneční činnosti klubu Smajlík	14 000
Džas dureder dživipnaha, Broumov	Celoroční sportovní akce pro děti a mládež	10 000
	Mistrovství republiky Rómů v malé kopané	20 000
Marie Čisárová	Romský festival	10 000

LIBERECKÝ KRAJ ¹⁰²

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
TJ Roma Jablonec nad Nisou	pronájem sportoviště	30 000

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Kraj každoročně vyhlašuje dotační titul zaměřený na podporu aktivit příslušníků národnostních menšin žijících na území kraje. V roce 2011 byly organizace zajišťující aktivity pro tyto příslušníky podpořeny finanční částkou ve výši 850 tis. Kč. O dotaci požádalo celkem 22 organizací, podpořeno bylo celkem 14 projektů organizací polské, slovenské, řecké, německé a romské národnostní menšiny.

V rámci dotačního titulu kraje *Program podpory aktivit v oblasti kultury na rok 2011* byl podpořen XXV. *Festival PZKO 2011*. Z téhož dotačního titulu bylo podpořeno také občanské sdružení *Stowarzyszenie Obywatelskie Silesia - Silesia*, které realizovalo projekt *Dětský smích, divadlo a kultura na Těšínsku*.

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
PZKO v České republice	6. „Dzień Tradycji i Stroju Regionalnego“	70 000
	Kalendarz Śląski 2012	70 000
MS PZKO v Jablunkově	Stavění máje spojené s „Gorolskim jarmarkym“	70 000
EUROTOPIA Opava o.p.s	Alternativa - společně ke změně	70 000
Sdružení slezsko-německých přátel Hlučínska v Hlučíně	Německé kulturní dny Hlučín-Berlín-Paříž-Ratiboř 2011	70 000
Sdružení přátel Polské knihy - Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki	S knihou na cestách - Z książką na walizkach 2011	38 500
Společenství Romů na Moravě Romano Jekhetaniben pre Morava	Vzájemné porozumění	38 100
Diecézní charita ostravsko-opavská	Zkušenosti z realizace projektů Vesnička soužití a Horizont	68 800
Řecká obec Karviná	Menšinová politika Řecké obce Karviná na rok 2011	70 000
Řecká obec Krnov – město	Řecké dny Krnov 2011	69 000
Obec Slováků v Karvinej	Podpora činnosti	53 600
Sdružení polské mládeže v České republice	Dny studentské kultury	32 000
Svaz Maďarů žijících v českých zemích	Kulturně vzdělávací a výchovné aktivity	60 000
Ducatus Techinensis o. s.	Lidové obřady a zvyky na Těšínském Slezsku	70 000

celkem 850 000

OLOMOUCKÝ KRAJ

Kraj nevyhlašuje zvláštní dotační titul na aktivity směřující k národnostním menšinám. Občanská sdružení, humanitární organizace a fyzické osoby mohou žádat o přidělení příspěvků na činnost do 25 tis. Kč, a to na následující oblasti: vzdělání a věda, mládež, kultura, sport a tělovýchova, prevence kriminality, sociální patologie a primární prevence drogových

¹⁰² Kraj podporuje aktivity národnostních menšin v rámci přebytku svého hospodaření a prostřednictvím dotačního titulu – Grantový fond Libereckého kraje (G-99 - akce financované z rozhodnutí zastupitelstva a rady kraje. V roce 2011 bylo podpořeno občanské sdružení HCB 3000/Streetwork+contact centre pro romskou komunitu).

závislosti, zdravotnictví, sociální služby a humanitární pomoc, turistický ruch a životní prostředí. O poskytnutí příspěvků rozhoduje Rada kraje. Zmíněné subjekty i obce se pak mohly v roce 2011 ucházet taktéž o dotaci v rámci významných projektů kraje, o jejichž přidělení rozhoduje Zastupitelstvo kraje, a to na stejné oblasti. Žádná z národnostních menšin v rámci významných projektů nevyužila možnosti získat dotaci. V následující tabulce je uveden přehled akcí podpořených Olomouckým krajem v roce 2011 v rámci příspěvků na činnost do 25 tis. Kč:

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
ZO Demokratická aliance Romů v ČR Prostějov	Romská píseň 2011	25 000
Klub Stačeva	Rok ve Stačevě	25 000
celkem		50 000

Kraj vyhlásil v roce 2011 popáté program *Podpora kulturních aktivit v Olomouckém kraji*, jehož cílem je podpořit a rozšířit hodnotné typy kulturních aktivit na území kraje. Vymezené cíle programu umožňují prezentovat kulturní aktivity národnostních menšin. V tomto programu byli podpořeni 2 žadatelé, jejichž aktivity souvisí s národnostními menšinami. Ostatní sdružení zaměřená na prezentaci kulturních aktivit menšin této možnosti nevyužila.¹⁰³

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Řecká obec Šumperk	Doplnění krojů	24 000
Židovská obec Olomouc	Stopersteine v Olomouci	25 000

PARDUBICKÝ KRAJ¹⁰⁴

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Darjav Most pro lidská práva	Komunitní centrum pro romské děti a mládež	150 000
	Dobrý den, sousede	30 000
	Multiklub pod Mostem	70 000
	Ženské skupiny	35 000
celkem		285 000

PLZEŇSKÝ KRAJ¹⁰⁵

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Aktivity občanských sdružení národnostních menšin a cizinců působících na území Prahy jsou dlouhodobě podporovány prostřednictvím grantových řízení a stejně tak tomu bylo v roce 2011. Jedná se o *Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2011* a *Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy pro rok 2011*.

V jejich rámci byly vyhlášeny následující programy:

1. program - zaměřený na prezentaci národnostních kultur v hl. m. Praze, na kulturní, společenskou a osvětovou činnost národnostních menšin,

¹⁰³ V roce 2011 kraj dále vyhlásil dotační program *Podpora aktivit zaměřených na sociální začleňování pro rok 2011* pro organizace poskytující služby v oblasti aktivit zaměřených na sociální začleňování na území kraje. Na program *Podpory integrace romských komunit* byla vyčleněna částka 1 mil. Kč, stejná částka byla vyčleněna i na *Program prevence kriminality - sociální prevence*. V rámci projektů jsou realizovány i menší kulturní aktivity.

¹⁰⁴ V rámci grantového programu kraje *Podpora sociálních služeb* poskytovaných v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, byla v roce 2011 dále poskytnuta organizaci *Most pro lidská práva* na služby odborného sociálního poradenství částka 355 tis. Kč. Kromě toho na projekt *Integrační kurzy pro cizince* 200 tis. Kč.

¹⁰⁵ Také v roce 2011 kraj vyhlásil dotační program *Program podpory sociálních služeb v sociálně vyloučených romských komunitách*. Jeho účelem je podpora poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kteří poskytují sociální služby v sociálně vyloučených romských komunitách, nebo příslušníkům romských komunit. K rozdělení bylo určeno 300 tis. Kč. V rámci tohoto programu byly podpořeny 3 nestátní neziskové organizace poskytující sociální služby na území kraje.

2. program - zaměřený na publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze.

V rámci tohoto programu žádala občanská sdružení národnostních menšin o finanční podporu pokrytí nákladů na provoz kanceláří v DNM, čehož využily všechny národnostní menšiny sídlící v kancelářích objektu.

V rámci grantového řízení *Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy pro rok 2011* bylo přiděleno na podporu projektů národnostních menšin celkem 4 551 tis. Kč. V rámci grantového řízení *Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy pro rok 2011* bylo přiděleno na podporu projektů občanských sdružení cizinců celkem 790 tis. Kč.

Současně byly podpořeny některé projekty občanských sdružení národnostních menšin prostřednictvím grantů hl. m. Prahy v oblasti kultury a umění – *Světový romský festival Khamoro*.

Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin a integrujících se cizinců na území Prahy v roce 2011

Program č. 1 - prezentace národnostních kultur v hl. m. Praze; kulturní, společenská a osvětová činnost národnostních menšin

národnostní menšina	organizace	název projektu / anotace	celkové náklady (Kč)	grant (Kč)
Bulhaři	Bulharská beseda	Páteční večery pro seniory - přednášky, besedy k historii, literatuře, ekonomice. Náklady na fotografie, hudbu, knihy k přednáškám, poštovné, telefon, fax, propagaci, honoráře, OON.	55 000	15 000
		Oslavy svátků - bulharský večer (svátky Gergjovden a Nikulden) s ochutnávkou tradičního bulharského jídla a s doprovodem lidové hudby. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, cestovné, propagaci, provozní, OON.	59 000	0
		O Bulharsku v českých školách - interaktivní pořad o Bulharsku ve 3 ZŠ (v Praze 4, 5 a 10). Náklady na občerstvení jako učební pomůcku, fotografická plátna, poštovné, telefon, fax, cestovné, honoráře, OON.	53 000	0
		Moderní bulharské umění - výstava. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, cestovné, propagaci, OON, instalaci a deinstalaci výstavy, materiál.	65 000	0
	Bulharská kulturně-osvětová organizace	Bulharské jaro - setkání krajanů, slavnostní mše, koncert. Oslava svátku Baba Marta a státního svátku Osvobození Bulharska. Náklady na materiál - výroba marteničky, kancelářské potřeby, výzdobu, nájemné, honoráře, OON.	85 000	15 000
		Reprezentace národnostní kultury na festivalu Praha srdce národů. Náklady na cestovné - hromadnou přepravu autobusem, ubytování a stravování členů.	60 000	0
		Reprezentace bulharské menšiny v DNM o.p.s. - zajištění provozu kanceláře. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, služby spojené s nájmem.	129 000	0
	Bulharská kulturně-osvětová organizace sv. Cyrila a Metoděje	Klubová činnost v Praze - pořádání literárních čtení, přednášek, výstav, koncertů bulharských a českých umělců z Prahy. Náklady na kancelářské potřeby, rámy, skla, dekorace, nájemné, poštovné, telefon, fax, honoráře.	89 000	15 000
	Bulharská pravoslavná obec v ČR	Cyklus přednášek, setkání a prezentací - pravoslavných Bulharů v Praze v roce 2011. Náklady na kancelářské potřeby, fotografie, rámy, závěsný systém, nájemné, poplatky za poštovné, telefon, fax, internet, cestovné MHD pro děti, propagaci, dopravu exponátů, honoráře umělcům, lektorům, přednášejícím, OON.	445 992	0

Bulhaři	Vazraždane	Reprezentace bulharské menšiny v DNM v Praze - celoroční provoz kanceláře. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, ISDN a internet, služby spojené s nájmem.	141 500	90 000
		Klub Vazraždane - prezentace bulharské kultury koncerty, výstavy, přednášky k příležitosti bulharských státních svátků a tradičních svátků. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, internet, propagaci, honoráře, OON.	150 000	15 000
		Dny bulharské kultury - koncerty, výstavy, přednášky. Kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon/fax/internet, cestovné, propagaci, provozní, honoráře, OON.	148 000	30 000
Maďaři	Spolek Igllice	Zpřístupnění maďarského jazyka a maďarské kultury dětem maďarské národnostní menšiny včetně dětí ze smíšených česko-maďarských rodin. Herny, hravá výuka maďarského jazyka, divadelní představení pro děti, dílny, letní tábor, projektové víkendy, účast na akcích pro prezentaci národnostních menšin. Náklady na učebnice, knihy, občerstvení, trička, poštovné, telefon, fax, propagaci, ubytování, honoráře.	1 142 450	20 000
		Pravidelná měsíční setkání spojená s kulturním programem. Náklady na nájemné, poštovné, telefon, fax, propagaci - tisk pozvánek.	28 000	19 000
	Svaz Maďarů žijících v českých zemích - organizační jednotka Praha	Dny maďarské kultury v Praze - třídní kulturní akce. Vzpomínkový večer na Ference Liszta, výstava a koncert Ágnes Kutas, vystoupení souboru Felvidéki Rockszínház s rockovou operou Ukřižovaný. Náklady na poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci - tisk pozvánek, katalogu výstavy, ubytování, stravování, technické zabezpečení akcí, OON - přednášející, účinkující.	229 000	20 000
		Provoz kanceláří Svazu Maďarů žijících v českých zemích v DNM o.p.s. - celoroční činnost. Náklady na nájemné, služby (elektřina, voda, služby).	81 360	80 000
		Podpora činnosti souboru maďarského lidového tance Nyitnikék a pražského maďarského pěveckého souboru MILLE DO(re)MI. Výuka tance, nácvik choreografií, nákup krojů pro taneční soubor, pravidelné zkoušky a rozšíření repertoáru pěveckého souboru - celoroční činnost. Náklady na ženské kroje a drobné hudební nástroje, pronájem prostor, honoráře -výuka tanců a choreografie.	99 500	15 000
Němci	Kulturní sdružení občanů německé národnosti ČR o.s.	Pravidelná setkávání, besedy, exkurze, přednášky. Náklady na kancelářské potřeby, poplatky za poštovné, telefon, fax, internet, cestovné, občerstvení, honoráře přednášejícím.	20 500	10 000
		Provozní náklady a nájemné v DNM o.p.s. - zajištění provozu kanceláří německé národnostní menšiny v DNM o.p.s. Náklady na nájemné, poplatky za poštovné, telefon, fax, služby.	86 000	80 000
Poláci	Klub Polski v Praze	Provoz kanceláří polské národnostní menšiny v DNM o.p.s. - podpora činnosti sdružení v DNM o.p.s. Náklady na kancelářské potřeby, toner, nájemné, poplatky za poštovné, telefon, fax, služby.	100 600	90 000
		Reprezentace polské národnostní menšiny na festivalu Praha srdce národů. Náklady na pronájem prostor, ubytování, provozní.	139 500	0
		Výstava „Paderewski-život a dílo“. Náklady na materiál, dovoz exponátů, propagaci, instalaci a deinstalaci výstavy, technické služby, překladatelské práce.	55 000	10 000
		20. výročí reaktivace sdružení Klub Polski - slavnostní setkání, výstava „Kořeny“. Náklady na ubytování, cestovné, propagaci, technické služby, honoráře.	32 000	15 000

Romové	Lače Čhave	Ďábelský tanec - Bengalo kheliben, taneční a hudební workshopy ve školách. Náklady na kancelářské potřeby, materiál a jiné, nájemné, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci, provozní, honoráře, OON.	143 715	0
	Náš svět	Celoroční činnost sdružení - volnočasové aktivity pro romské děti a mládež. Náklady na kancelářské potřeby, materiál na zájmové kroužky, výlety, vstupné, občerstvení, poplatky za poštovné, telefon, fax, internet, cestovné, propagaci, honoráře.	91 400	20 000
	RomPraha	Celoroční činnost sdružení - příprava a realizace akcí Etnofest, Romský talent, Pražská žena roku, Den Romů, Den dětí, přednáškový cyklus pro studenty, prázdninové programy-výlety, filmotéka, mikulášská besídka. Náklady na fotodokumentaci, výzdobu, pronájem techniky, kancelářské potřeby, mikulášskou nadílku a zajištění programu, propagaci, honorář moderátorovi a lektorům, vedení účetnictví.	123 000	40 000
		Provoz kanceláří romské národnostní menšiny v DNM o.p.s. - kancelářské potřeby, nájemné, poplatky za telefon, fax, internet.	148 600	90 000
	Romské občanské sdružení Velká Ohrada	Podpora kulturních a společenských aktivit - zajištění celoroční činnosti, volnočasové aktivity pro neorganizovanou mládež. Náklady na odbornou literaturu, výtvarné potřeby, čisticí prostředky, společenské hry, diplomy a ceny, sportovní potřeby, kancelářské potřeby, nájemné, energie, poplatky za poštovné, telefon, fax, propagaci, provozní - údržba PC a klubu, vstupné, účetní projektu, OON - lektori kroužků, přednášející, praktikanti.	223 500	0
Rusové	Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR	Nájemné v DNM o.p.s. na kulturně-společenskou činnost ruské národnostní menšiny v roce 2011. Klubová a kulturně-společenská činnost. Náklady na nájemné (včetně služeb).	94 000	80 000
		Prezentace ruské národnostní menšiny na festivalu Praha srdce národů. Náklady na nájemné, technické služby.	80 000	0
		Výstava k 90. výročí vyhlášení Ruské akce prezidentem T.G. Masarykem - realizace výstavy fotografií a materiálů v DNM o.p.s. Náklady na materiál, kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, propagaci, technické služby - fotografické práce, rámování, paspartování.	87 000	15 000
Řekové	Řecká obec Praha	Společenské večery při příležitosti oslav státních svátků Řecké republiky. Náklady na nájemné, ozvučení a odměnu kapele.	135 000	20 000
		DNM o.p.s. - náklady na provoz kanceláří, nájemné, telefon, internet, služby. Náklady na nájemné, poštovné, telefon, fax, internet, služby (energie a voda).	104 500	80 000
		Pěvecký a taneční soubor Akropolis - dospělí. Vystoupení na oslavách státních svátků Řecka, účast na folklorních festivalech a jiných společenských akcích. Náklady na materiál - nákup krojů, pronájem zkušebny v DNM o.p.s. nad rámec bezplatného paušálu, cestovné, provozní údržba a přeprava krojů.	85 000	20 000
		Dětský zájmový a taneční soubor - vystoupení na oslavách státních svátků Řecka, na společenských akcích majoritní společnosti, uspořádání maskarní oslavy v DNM o.p.s. i pro děti ostatních národnostních menšin, provoz výtvarné dílny. Náklady na nákup látek a ušití jednoduchých krojů, nákup materiálu pro výtvarnou dílnu, pronájem zkušebny v DNM o.p.s. nad rámec bezplatného paušálu, cestovné.	35 000	15 000

Slováci	Asociace Etnica	Reprezentanti tradiční kultury národností a etnik na MFF Praha srdce národů 2011. Příprava a realizace festivalu. Náklady na pronájmy prostor, ubytování, technické služby, režijní náklady.	1 650 000	500 000
	Asociace Etnica	Multietnické centrum Etnika - aktivity národnostních menšin a etnik, činnost asociace. Náklady na židle, zrcadlovou stěnu, drobný nábytek, nájemné, izolace (akustická a tepelná), energie - plyn, elektřina.	480 000	0
	Černá labuť	Černá labuť/SlovenskoČeské tango 2011. Pravidelná setkání s programem. Náklady na kancelářské potřeby, technický park, osvětlení, xerox, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci, tisk žurnálu, letáky, pozvánky, honoráře brigádníkům, přednášejícím a lektorům.	685 000	15 000
	ČeskoSlovenská scéna	Július Satinský 70 - vzpomínkový večer pražských Slováků a jejich přátel na Júliuse Satinského. Náklady na nájemné včetně médií a služeb, cestovné a ubytování, propagaci (včetně tisku plakátů, pozvánek), ozvučení, osvětlení, honoráře účinkujícím, OON -účinkující, technici, produkce.	105 000	20 000
	Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR	Slovenská menšina v Praze, vzdělávání a tradice - přednášky, besedy, výstavy, kulaté stoly, sběr dat a dokumentace, články v menšinovém a odborném tisku, katalog k výstavám. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, internet, cestovné, propagaci, služby (energie, vodné, stočné), honoráře, OON.	520 000	20 000
	Folklorní soubor Šarvanci	Podpora celoroční činnosti FS Šarvanci - pravidelný nácvik, doplnění krojového vybavení a hudebních nástrojů, účast na kulturních akcích (festivally, vystoupení). Náklady na kroje a hudební nástroje, nájemné, propagaci, honoráře choreografům a pedagogům.	250 000	15 000
	Klub slovenské kultury	Programy Klubu slovenské kultury pro slovenskou menšinu - knihovna (půjčovna slovenských knih a časopisů), besedy, podvečery pro seniory, podvečery nejen pro ženy, výstavy, právní poradny apod. Náklady na nájemné v DNM o.p.s. a pronájem prostor, služby (energie, vodné, stočné), poštovné, telefon, fax, internet, cestovné a přepravné, OON, honoráře.	605 000	100 000
	Obec Slovákov v Prahe	Slovenské Vianoce - Kapustnica. Společensko-kulturní aktivity, besedy, osvětová činnost. 17. ročník akce pro slovenskou komunitu v Praze a okolí za účasti folklorních souborů. Náklady na výzdobu, kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci, internet, ubytování, honoráře.	50 000	0
		Klubová činnost - společensko-kulturní aktivity, besedy, osvětová činnost. Náklady na materiál - mapy a výzdobu, kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, propagaci, internet, honoráře.	70 000	10 000
		Slovenský Majáles - stretnutie krajanov. Společensko-kulturní aktivity, besedy, osvětová činnost. 10. ročník setkání Slováků žijících v ČR. Náklady na výzdobu, kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci, internet, ubytování, honoráře.	42 000	0
Pro Futuro, o.s.	Menšinová školka anebo minoritní předškolní zařízení? Kulatý stůl k předškolnímu vzdělávání dětí národnostních menšin na území hl.m. Prahy spojený s vystoupením dětí příslušníků národnostních menšin. Náklady na kancelářské potřeby, materiál na prezentaci na Schole Pragensis, nájemné, poštovné, telefon, fax, cestovné a ubytování, propagaci (PR, sborník, pozvánky), ozvučení, dataprojektor, dokumentaci (foto a video), organizační zajištění, honoráře lektorům a nácvik vystoupení.	85 000	0	

Slováci	Slovenské sdružení Limbora	Limbora - 25. výročí činnosti, práce s dětmi a mládeží. Zajištění celoroční činnosti sdružení a jednotlivých souborů. Náklady na kroje, nájemné, propagaci, dokumentaci, telefon, elektřinu, služby - příprava programů, uměleckou spolupráci, osobní náklady - účetní.	790 000	20 000
	Slovensko-český klub	Naše cesta - slavnostní program k 15. výročí Slovensko-českého klubu (kulturní program v Malostranské besedě). Náklady na nájemné, propagaci (tisk materiálů, plakáty, pozvánky), ozvučení, osvětlení, OON - účinkující a produkci, honoráře, osobní náklady.	355 000	15 000
		Zahájení činnosti Slovensko-českého divadélka v Holešovicích. Kontinuální hudební a divadelní program, úprava prostor. Náklady na nájemné (včetně médií a služeb), cestovné a ubytování, propagace (tisk plakátů, pozvánek), osobní náklady - honoráře účinkujícím, OON účinkujícím, technikům, produkci.	137 000	0
	Slovensko-česká společnost	Slovenské dny v Praze a v ČR, 67. výročí SNP a 66. výročí ukončení 2. sv. války - Parník 2011 (Tradiční plavba lodí po Vltavě). Kulturně-společenský program, uchování tradic, rozvíjení a předávání hodnot, prezentace národnostně menšinové kultury na území Prahy. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, technické služby - ozvučení, osvětlení aj., ubytování pro účinkující, honoráře, OON.	650 000	15 000
		Česko-slovenské a slovensko-české kulturní aktivity (dny) v Praze a v ČR spojené s odhalením památné desky Vavru Šrobárovi, s výstavami a konferencí Praha očima osobností česko-slovenské vzájemnosti. Kulturně-společenský program, uchování tradic, rozvíjení a předávání hodnot, prezentace národnostně menšinové kultury na území Prahy. Náklady na kancelářské potřeby, pronájem prostor na výstavy, konference, poštovné, telefon, fax, internet, cestovné a přepravné, propagaci, technické služby - ozvučení, osvětlení aj., ubytování pro účinkující, honoráře, náklady na zhotovení a odhalení památné desky, OON.	1 000 000	0
		Slovensko-česká společnost dětem a veřejnosti v roce 2011. Kulturně-společenský program, uchování tradic, rozvíjení a předávání hodnot, prezentace národnostně menšinové kultury na území Prahy, tvorba programů, nácvik programů, přednášková činnost, pásmo programů, divadélko, besedy, přednášky, dramatizovaná čtení, nácvik her, výstavy, soutěže, 2. ročník studentského projektu „Poznejme se vzájemně“. Náklady na kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, internet, propagace, honoráře, OON.	350 000	20 000
	Slovenský literární klub v ČR	Literární soutěž Jána Kollára a slavnostní program - 7. ročník soutěže pro žáky a studenty ZŠ, SŠ a VŠ v ČR. Náklady na nájemné, propagaci - tisk materiálů, plakátů a pozvánek, ozvučení, osvětlení, honoráře porotě a účinkujícím, peněžité ceny za zveřejnění vítězných prací, OON - účinkující, produkce.	355 000	15 000
		Kvarteto - cyklus slavnostních literárních večerů. Prezentace tvorby příslušníků slovenské komunity v Praze. Náklady na cestovné, ubytování, provozní, honoráře účinkujícím (hudba, spisovatelé, hosté), OON.	200 000	15 000
Srbové	Pravoslavná církevní obec v Praze 4/V	Provoz kanceláří srbské národnostní menšiny v DNM o.p.s. - pronájem a činnost. Náklady na nájemné, služby, poplatky za poštovné, telefon, fax, internet.	122 000	72 000

Srbové	Srbské sdružení sv.Sáva	V. Dny srbské kultury - konference, koncerty, výstavy, přednášky, výstava knih, divadelní představení, literární večery. Náklady na kancelářské potřeby, kopírování, výtvarné potřeby k výstavám, propagaci, nájemné (výstavní a konferenční sály, divadelní sály), technické služby (zvukař, inspicienti, uvaděčky).	662 000	10 000
Ukrajinci	RUTA	Ukrajinské večery-cyklus kulturně-vzdělávacích akcí pro rok 2011. Filmové prezentace, prezentace publikační činnosti. Náklady na propagaci.	51 000	10 000
	Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny	Sbor sv. Vladimíra - koncerty a zpívané bohoslužby, přehlídka hudební tvorby ukrajinských skladatelů. Náklady na výtvarné potřeby pro výrobu masek, látky a galanterii na kostýmy a kroje, odbornou literaturu a notovou dokumentaci, fotomateriál, baterie a filmy, stojan na noty - přenosný, technická přídatná zařízení, kancelářské potřeby, jiné - rekvizity, květiny a dekorace k výzdobě, drobné hudební nástroje, novoroční, velikonoční a mikulášská nadílka, nájemné, poštovné, telefon, fax, propagaci, provozní - ladění klavíru, ubytování, drobné opravy vybavení, převoz techniky, honoráře hostujícím, OON - dirigent.	67 000	15 000
	Sdružení Ukrajinek v ČR	Studium přítomnosti ukrajinské národnostní menšiny na území hl.m. Prahy - filmové prezentace, prezentace publikační činnosti. Náklady na propagaci, grafiku a zpracování fotografií, honoráře na realizaci.	80 000	10 000
		Cyklus přednášek, setkání a prezentací - Ukrajinci v Praze pro rok 2011. Filmové prezentace, prezentace publikační činnosti. Náklady na propagaci, pronájem sálu, honoráře na realizaci.	40 700	0
	Ukrajinská iniciativa v ČR	Provoz kanceláře ukrajinské národnostní menšiny v DNM o.p.s. - zajištění celoročního provozu kanceláří a podpora činnosti sdružení. Náklady na nájemné (včetně služeb), poštovné, telefon, fax, propagaci.	130 000	90 000
Židé	Židovská obec v Praze	Chanuka a Purim - oslava židovských svátků v roce 2011. Hudebně-dramatické představení na oslavu židovských svátků. Náklady na ladiče, honoráře, OON - ozvučení, osvětlení sálu.	137 000	20 000
		Židovská obec v Praze od roku 1945 do současnosti - stálá výstava v Jeruzalémské synagoze v Praze. Náklady na skenování, velkoplošný tisk, podlepení, zarámování, instalaci výstavy, produkci, honoráře autorovi, kurátorovi, grafikovi.	794 000	40 000
		Podvečery s Yvonne Přenosilovou - pokračování projektu fungujícího od r. 2006, kulturně-společenské setkání seniorů ŽOP internovaných v koncentračním táboře, ale i židovské mládeže, současně i diskuse zaměřená zejména na prezentaci menšinových kultur. Náklady na honoráře, ozvučení, osvětlení sálu.	56 000	0
		Divadlo Feigele - kulturní programy pro děti nejen na židovské svátky - dětské programy pro rok 2011. Náklady na dárky pro děti, výrobu kulís, rekvizit, kostýmů, poštovné, telefon, fax, propagaci, ozvučení a osvětlení sálu, fotografie, dokumentaci, kopírování textů, výzdobu sálu, honoráře hercům a hudebníkům, OON - vedení divadla a příprava.	112 100	20 000
		Káva o čtvrté - projekt realizovaný již od r. 2005, osvětlová vzdělávací přednáška a současně diskuse zabývající se problematikou kultury, vědy, filozofie. Zaměřen zejména na seniory ŽOP internované v koncentračním táboře a přeživší holocaust. Náklady na honorář moderátorovi, OON - ozvučení sálu.	39 000	10 000

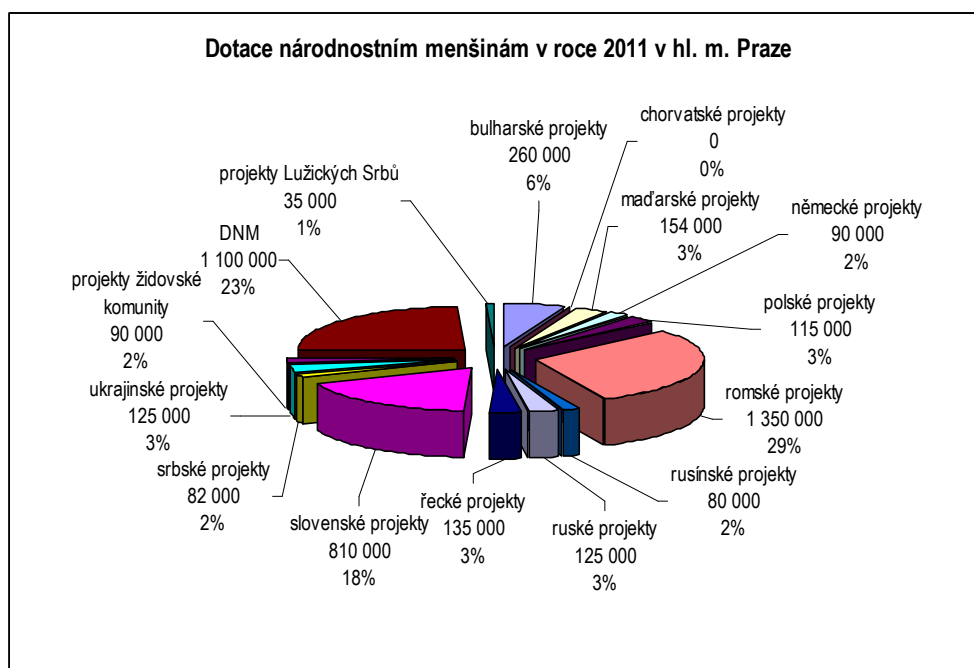
Lužičtí Srbové	Společnost přátel Lužice	Lužickosrbské divadlo v Praze - divadelní vystoupení Lužickosrbského divadelního spolku. Náklady na nájemné, poštovné, telefon, fax, propagaci, tisk pozvánek, honorář účinkujícím.	61 000	0
		Kulturní most mezi Prahou a srbskou Lužicí - spolkové přednášky a hudební vystoupení. Náklady na tisk pozvánek, nájemné, poštovné, telefon, fax, honoráře.	75 500	15 000
DNM o.p.s.		Celoroční administrativně-organizační podpora DNM o.p.s. Náklady na kancelářské potřeby, pozvánky, plakáty, drobný hmotný majetek, hygienické a drogistické potřeby, tonery, nájemné, poštovné, telefon, fax, služby a energie spojené s provozem DNM o.p.s., odpisy, honoráře, OON.	2 542 400	1 000 000
		Národnostní menšiny v kinematografii - seriál filmových projekcí s besedami. Náklady na materiál, kancelářské potřeby, drobný hmotný majetek, poštovné, telefon, fax, propagaci - pozvánky, plakáty, půjčované za filmy, autorská práva, honoráře, OON.	242 750	100 000
Slovo 21		Světový romský festival Khamoro 2011 - koncerty, odborný mezinárodní seminář, výstava, mezinárodní setkání romské mládeže, defilé, romská svatba. Náklady na materiál - scénografie, výstavy, setkání, kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, internet, úklid a údržba, energie, cestovné, ubytování, stravné, propagaci, scénografie a rekvizity, světlo a zvuk, pronájem prostor, lokální doprava, honoráře účinkujícím, OON - koordinátoři, experti, moderátoři, asistenti, organizační tým, lektori, pomocná síla, ostatní - instalace a deinstalace výstavy, vernisáž, pojištění, ostraha, katalog, defilé, pronájem nástrojů, tlumočení, překlady, video, účetní, technika, scénář, dramaturgie, režie, organizační práce, pronájem techniky.	7 019 000	1 200 000
Romové	Cikne Čercheňa	Projekt vyřazen - nesplnil formální podmínky.	0	0
Rusíni	Společnost přátel Podkarpatské Rusi	Písemná žádost o finanční podporu na provoz kanceláři rusínské národnostní menšiny v DNM. Náklady na nájemné, služby, telefon, fax, internet.	0	80 000
celkem			25 455 567	4 391 000

Program č. 2 - Programy zaměřené na publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k hl.m. Praze

národnostní menšina	organizace		celkové náklady (Kč)	grant HMP (Kč)
Bulhaři	Bulharská kulturně osvětová organizace	Kiril Christov - Noemi Molnarová a jejich symfonie Prahy. Vydání knihy Marie Manolové-Motejlové v bulharském a českém jazyce. Náklady na předtiskovou úpravu, grafickou úpravu a tisk knihy.	73 000	40 000
	Bulharská kulturně-osvětová organizace sv.Cyrila a Metoděje	Prof. Jan Václav Mrkvička - malíř, který maloval i slovem - publikace o světoznámém malíři. Náklady na scan, barvy, papír, desky, tisk a kontrolu, poštovné, telefon, fax, propagaci, jazykové úpravy, grafické práce, korektury, překlady, honoráře.	160 000	40 000
Romové	Romano džaniben	Časopis Romano džaniben 2011. Příprava a vydání 2 čísel časopisu Romano džaniben. Náklady na balicí materiál pro distribuci, kancelářské potřeby, nájemné, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci, internet, aktualizaci webových stránek, účetnictví, předtisková příprava časopisu, sazba, osvit, tisk časopisu.	782 766	0
Rusíni	Společnost přátel Podkarpatské Rusi	Světla Mathauserová - Paměti. Vydání knihy. Náklady na tisk, grafickou úpravu.	20 000	0
Rusové	Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR	Ozvěny minulostí. Pražské Olšany - stránky dějin ruské nekropole. Vydání knihy - ruská část pražského hřbitova. Náklady na kancelářské potřeby, toner, foto a grafické práce, předtisková příprava (grafika, zlom), tisk knihy.	125 000 Kč	30 000
Slováci	Obec Slovákov v Prahe	Publikace 20 let Obce Slovákov v Prahe - historie vzniku sdružení, historii slovenské menšiny v ČR a dalších spolků. Náklady na tisk, kancelářské potřeby, časopisy, články, fotodokumentaci, poštovné, telefon, fax, internet, cestovné, propagaci, distribuci publikace, honoráře.	68 000	0
	Slovenský literární klub v ČR	Očami pražského Slováka Vojtěcha Čelka - vydání publikace. Náklady nemateriálové (nájemné, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagace), předtisk, příprava, layout, osvit, cover, tisk, honoráře autorovi, výtvarník, doslov, OON - korektura, redaktor. Ladislav Ballek: Kaplnka, Vltava, Trója a jiné (Sedem pražských roků velvyslance). Vydání knihy vzpomínek ze 7 let slovenského velvyslance. Náklady nemateriálové (nájemné, poštovné, telefon, fax, cestovné, propagaci), předtisková příprava, layout, osvit, cover, tisk, honorář autorovi, výtvarníkovi, doslov, OON - korektura, redaktor.	97 200	30 000
Srbové	Srbské sdružení sv. Sáva	Obrázkový česko-srbský slovník. Vydání publikace pro děti a studenty. Náklady na materiál, kancelářské potřeby, zalomení stránek, PDF, tisk, ofset, tuhá vazba, skenování a úprava obrázků, korektury.	240 000	0

Lužičtí Srbové	Společnost přátel Lužice	Ludvík Kuba a vliv pražského hudebního a výtvarného prostředí na formování jeho osobnosti - tisk publikace „Čtení o Polabských Slovanech“ - dosud nepublikované dílo, které obsahuje Kubovy zápisky a postřehy z cest po oblastech dnes již vyhynulých Polabských Slovanů. Náklady na korektury, sazbu, přípravu obálky a grafiku, tisk a vazbu publikace.	55 100	20 000
Nakladatelství Triáda, s.r.o.	Nakladatelství Triáda, s.r.o.	Josef Serinek/Jan Tesař: Česká cikánská rapsodie (informace o životě romské komunity od počátku 20. století). Dokončení příprav a vydání dvousvazkové publikace. Náklady na tisk, vazbu, sazbu, osvit.	532 000	0
celkem			2 256 466	160 000

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Kraj podporuje projekty ve prospěch integrace romské komunity, aktivity ostatních národnostních menšin nejsou známy.

ÚSTECKÝ KRAJ ¹⁰⁶

Ani v roce 2011 se zvláštní dotační titul pro financování činnosti národnostních menšin nepodařilo prosadit. Přesto byly některé projekty připravované organizacemi sdružujícími, či spolupracujícími s národnostními menšinami finančně podpořeny:

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Swaz Maďarů OJ Teplice	Maďarské kulturně společenské jaro a 10. měsíc maďarské kultury	40 000

VYSOČINA ¹⁰⁷

¹⁰⁶ Dotačním programem kraje *Podpora sociálních služeb a aktivit zaměřených na podporu rodiny 2011* byly také, kromě jiných, podpořeny neziskové organizace, které se zabývají integrací romské komunity v kraji. Podpora se týkala devíti organizací v celkové výši 680 tis. Kč.

¹⁰⁷ V Kraji existuje 21 NNO, které působí ve prospěch etnických menšin. Kraj systematicky a kontinuálně podporuje síť registrovaných sociálních služeb, tak může koncepčně zajistit jejich vývoj a efektivní dopad pro všechny cílové skupiny, včetně etnických menšin, v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb.

ZLÍNSKÝ KRAJ ¹⁰⁸

organizace	projekt, účel dotace	dotace (Kč)
Rodičovské sdružení Na cestě	Děláme to, co nás baví, pokračujeme	78 000
Sdružení Cyrillos	Kampaň proti rasismu United Colours of Fsetín 11	45 000
Aver dživipen	Nezapomenout to, co umíme	100 000
Diakonie ČCE	Jilestar	50 000
Charita Valašské Meziříčí	Klub Zeferino - Most mezi dítětem a školou	125 000
Mgr. Libor Daňhel, Uherské Hradiště	Vyrovnejme šance romských dětí	57 000
Sociální služby Uherský Brod	Společně po škole	38 192
celkem		493 192

4. Jaké zkušenosti má kraj s implementací Evropské charty regionálních či menšinových jazyků? ¹⁰⁹

JIHOČESKÝ KRAJ

Pro kraj jsou závazná přijatá opatření v části III. Charty, která se vztahují na slovenštinu. Obecně je komunikace ve slovenštině vzhledem k jazykové příbuznosti s češtinou v praxi bezproblémová, uživatelé slovenštiny se v roce 2011 neobrátili na kraj s žádnými aktuálními potřebami v užívání svého jazyka. Nejsou známy žádné skutečnosti o porušování opatření přijatých v oblastech soudního řízení, veřejné správy a veřejné služby.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Ústav klasických studií Filozofické fakulty MU Brno nadále uskutečňuje výuku novořečtiny a literatury ve všech 3 stupních (bakalářský, magisterský i doktorandský). S tím úzce souvisí činnost *České společnosti novořečtinských studií* rovněž se sídlem na Filozofické fakultě MU v Brně. Mezi nejvýznamnější aktivity patří přednášky z oboru novořečtiny a realizace projektu na vytvoření česko - řeckého slovníku.

KARLOVARSKÝ KRAJ

Otázkou Charty se kraj výslovně nezabýval. Členové Výboru jsou ohledně monitoringu její implementace opakovaně zváni ke slyšení s příslušnou komisí expertů Rady Evropy. Nedostatek je oficiálních tlumočnicků.

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Kraj považuje ochranu regionálních a menšinových jazyků za potřebnou. Ochrana a podpora regionálních a menšinových jazyků představuje důležitý prvek k zachování kulturní rozmanitosti v rámci státní svrchovanosti a územní celistvosti.

Z článků v části III uvedených v Chartě se v kraji nerealizuje žádný. Příslušníci polské menšiny z příhraničních obcí regionu žijí v ČR již několik generací a velmi dobře se sžili.

LIBERECKÝ KRAJ

V kraji nebyl zaznamenán problém s právy vyplývajícími z Charty.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

V kraji se závazky vyplývající z Charty vztahovaly na 31 obcí, na jejichž území žijí příslušníci národnostních menšin. Charta byla na území kraje realizována v letech 2007, 2008, kdy kraj obdržel účelovou státní dotaci 5 000 tis. Kč, která byla ze strany Úřadu vlády pro rok 2009 snížena na 2 000 tis. Kč. V roce 2010 a 2011 byla již implementace Charty zajišťována prostřednictvím dotačního programu Úřadu vlády.

Zúročit zkušenosti z implementace Charty na území kraje si mimo jiné kladl za cíl seminář popsany výše. Zúčastnilo se jej několik zástupců obcí, kterých se implementace vzhledem

¹⁰⁸ Kraj uvádí kromě zmíněných projektů i podporu v socio-ekonomické oblasti.

¹⁰⁹ Zkušenosti nemá kraj Olomoucký, Pardubický, Středočeský a Vysočina.

k počtu příslušníků národnostních menšin žijících na jejich území týká. Seminář byl zorganizován zejména díky potřebě popularizovat problematiku Charty směrem k majoritní části obyvatelstva kraje, což vzešlo ze zástupců polské menšiny žijících v kraji.

PLZEŇSKÝ KRAJ

Charta se na území kraje vztahuje na slovenštinu, romštinu a němčinu. Vzhledem k tomu, že se u všech národností a státních příslušností jedná o nízké počty, a navíc cizinci ze Slovenska a Německa pobývají v kraji především z důvodů ekonomické migrace a nevystupují na území kraje jako menšina, nebyl zatím v kraji důvod, aby se problematikou Charty v roce 2010 výrazněji zabývala Rada či Zastupitelstvo kraje.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Na základě podpory rozšiřování a přijímání informací v jazyce národnostních menšin mohou národnostní menšiny v Praze a s její finanční podporou vydávat publikace, knihy (pro dospělé, děti a mládež) ve svém jazyce. Při přípravě a zajištění grantového řízení *Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin* je vždy program č. 2 zaměřen speciálně na publikační činnost související se vztahem národnostních menšin k hl. m. Praze. Podpora publikační činnosti národnostních menšin je shledána významnou z hlediska uchování a rozvoje jazyka národnostních menšin, ale je také cenným zdrojem multikulturní výchovy a seznamování majoritní společnosti s otázkami národnostních menšin.

ÚSTECKÝ KRAJ

Žádnými zástupci organizací sdružujících národnostní menšiny na území kraje není požadováno, aby ve správním řízení ve smyslu § 25 odst. 4 Správního řádu byl pořizován úřední překlad do některého z cizích jazyků. Důvodem je fakt, že všichni přítomní zástupci národnostních menšin potvrdili používání češtiny jako úředního jazyka jako bezproblémové.

ZLÍNSKÝ KRAJ

V kraji s touto problematikou zatím nejsou žádné zkušenosti. Každoročně vyhlašovaný dotační program Radou je rozeslán na obce s rozšířenou působností na vědomí. K dnešnímu dni se do tohoto programu nikdo nepřihlásil.

Program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy v roce 2011

<i>předkladatel</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
bulharská menšina		
Pirin	Výuka bulharských lidových tanců a písní	68 000
chorvatská menšina		
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR	Výuka chorvatštiny prostřednictvím e-learningového systému	165 000
maďarská menšina		
Spolek Iglice	Zpřístupnění maďarského jazyka a maďarské kultury dětem příslušníků maďarské menšiny včetně dětí ze smíšených česko-maďarských rodin	467 000
německá menšina		
ZŠ německo-českého porozumění a Gymnázium Thomase Manna o.p.s.	Deutsch-meine Mutter/Vatersprache in Tschechien	72 000
polská menšina		
Základní škola a Mateřská škola, Szkoła Podstawowa, Przedszkole Košařiska	Mladý žurnalista „Młody dziennikarz“ aneb učme mladou generaci polské národnostní menšiny publikovat informace v mateřském jazyce	30 000
Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím-Szkoła Podstawowa i Przedszkole, Karviná-Fryštát	Rozvíjení klíčových kompetencí žáků s pomocí kulturních akcí a aktivit	55 000
	Realizace ŠVP s pomocí regionálních prvků	40 000
Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Jana Kubisze	X. ročník recitační soutěže Jana Kubisze -žáků základních škol s polským jazykem vyučovacím v české republice	49 000
Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Horní Suchá, příspěvková organizace	XXIX. atletické mistrovství žáků škol s polským jazykem vyučovacím	30 000
Společnost polských učitelů v České republice	Metodické semináře k problematice učebnic a učebních textů pro výuku ve školách s polským vyučovacím jazykem	1 630 000
Sdružení přátel polské knihy	S knihou na cestách – Z książką na walizkach	91 000
Kongres Poláků v ČR	Zelená škola nad Baltem	300 000
Sdružení polské mládeže v České republice	„Młode Zaolzie“	30 000
Pedagogické centrum pro polské národnostní školství Český Těšín	Central European Universities For The Modern European Dimension Of History Teaching 2009 – 2012 Minikonference	78 000
celkem		2 333 000
romská menšina		
Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta	Tvorba zvukových a doprovodných metodických materiálů k výuce romštiny	500 000
ZŠ Praha 3, Havlíčkovo náměstí 10/300	DEL O VAST - podat ruku	268 000
Romano Džaniben	Dějiny Romů ve výuce	185 000

Sdružení romských občanů v Lysé nad Labem	Multikulturní program pro děti a mládež	78 000
Základní škola a Mateřská škola Vsetín, Turkmenská	Čtení, čtení, nad něj není...stále pokračujeme...	52 000
Kostka Krásná Lípa	S rodiči do školky 2011	221 000
Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta	Podpora učitelů při vzdělávání romských žáků	205 000
R-Mosty	Metodická a informační podpora pedagogických pracovníků, kteří se setkávají se socio-kulturními specifiky romských dětí	300 000
celkem		1 809 000

ruská menšina

Sdružení krajanů a přátel ruské tradice v ČR (Ruská tradice, o.s.)	Slovo děťjam (Slovo pro děti) - příloha časopisu Ruskoje slovo	130 000
	Dětské divadelní studio SARAFAN	111 000

řecká menšina

Asociace řeckých obcí v ČR	Výuka řeckého jazyka dětí a mládeže, příslušníků řecké národnostní menšiny v ČR	335 000
Lyceum Řekyň v ČR	Výuka řeckých tanců a hudební výchova	350 000

slovenská menšina

BONAFIDE	Výuka so slovenčinou – výuka se slovenštinou	93 000
Folklorní sdružení PÚČIK	Tancuj, tancuj vykrúčaj....	50 000
Slovenský literárny klub v ČR	Literární soutěž Jána Kollára	130 000
Limborá	Škola ozvěn domova	188 000
celkem		461 000

ukrajinská menšina

Ukrajinská iniciativa v České republice	Smoloskyp	240 000
---	-----------	---------

multikulturní výchova

Fokus Praha o.s.	Blázníš? No A?	50 000
Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky	Národnostní menšiny, identita a vzdělávání v ČR	159 000
Sdružení D	Interaktivní prožitkové programy Multikulturní výchovy na školách 2. a 3. stupně v Olomouckém kraji	110 000
Gymnázium Františka Martina Pelcla	Cesta do života a tradic volyňských Čechů	70 000
Organizace pro pomoc uprchlíkům	Svět v pohybu	137 000
Základní škola Němčice nad Hanou	Společně po celý rok	55 000
Střední odborná škola obchodu, užitého umění a designu, Plzeň, Nerudova 33	Poučení z minulosti a minority současné společnosti II	65 000
Fakultní základní škola Pedagogické fakulty UK, Praha 13, Mezi Školami 2322	Škola rovných šancí	121 000
Základní škola, Kopřivnice, Štramberská 189	Náš svět je mozaika kultur podruhé	30 000
Občanské sdružení SLOVO 21	Jdeme dlouhou cestou 2011	83 000
Památník Terezín	Semináře pro pedagogy k výuce o holocaustu	1 485 000
Živá paměť, o.p.s.	Zmizelí Romové a Romové dnes	384 000
Židovská obec v Praze	Rok s tradicemi našich předků	35 000
Diecézní charita Brno	Podpora multikulturní výchovy	150 000

Ostravská univerzita v Ostravě	Multikulturní aspekty vzdělávání v sociálně humanitních předmětech a jejich odraz v historickém vědomí studující mládeže	579 000
Člověk v tísní, o.p.s.	„Rozmanitost v MKV“	550 000
Evangelická akademie Praha Vyšší odborná škola sociální práce a střední odborná škola	Rozumíme si a chápeme všechny souvislosti? Aneb aktivní podpora jazykových kompetencí a historických souvislostí na Evangelické akademii	46 000
Institut Pontes	Kurz pro kulturně heterogenní skupinu pedagogů „Kultura a konflikt 2011“	132 000
Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta	Integrace dětí příslušníků národnostních menšin a cizinců do českého vzdělávacího systému	290 000
In IUSTITIA, o.s.	JÁ A ONI JSME MY	200 000
Generation Europe	TransEuropa – výuková simulace na podporu multikulturní výchovy na SŠ	40 000
Speciální základní škola, Šluknov, Tyršova 710	Barvy duhy Evropy – multikulturalita v životě dětí	30 000
NESEHNUTÍ Brno	Zábavným vzděláváním proti diskriminaci a xenofobii	180 000
Masarykova univerzita	Multikulturní výchova v rámci výzkumných šetření	410 000
BALIME	V PAMĚTI SYNAGOGY - Jak se slaví židovské Velikonoce?	30 000
První české gymnázium v Karlových Varech	Němci, Češi a Židé v Karlovarském kraji v 19.-21. století	70 000
Základní škola Bělá pod Bezdězem,	Žijeme spolu 2011	39 000
UK Praha FHS	Aktualizace projektu Czechkid	170 000
Metodické centrum muzejní pedagogiky MK při Moravském zemském muzeu	Jak se bránit (neo)nacistické propagandě (tehdy jako dnes)	100 000
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Šumperk, Hanácká 3	Klubíčko	56 000
Pontopolis	Podpora multikulturního vzdělávání v Poličce a okolí	120 000
Pevnost – České centrum znakového jazyka, o. s.	Kultura neslyšících 2011 – seminář pro žáky základních škol	200 000
Základní škola, Bílina	Žijeme v multikulturní společnosti	240 000
Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka, Zastávka	Žijeme spolu 2011	35 000
OBERIG o.s.	Interkulturní dialog ve škole	170 000
ROMEIA, o.s.	Menšiny mezi námi 2011	333 000
Univerzita Palackého v Olomouci	Hrozba rostoucího extremismu ve společnosti a jak dál v multikulturalitě	129 000
Etnická asociace Etnica	Škola oživených tradic	170 000
ZŠ Husova Brno	Cestou porozuměním světovým náboženstvím	30 000
Člověk v tísní	Jeden svět na školách - Podpora tolerance a přijímání jinakosti na SOŠ a OU	811 000
Gymnázium Jana Palacha, s.r.o	Jedna škola – jeden svět	50 000

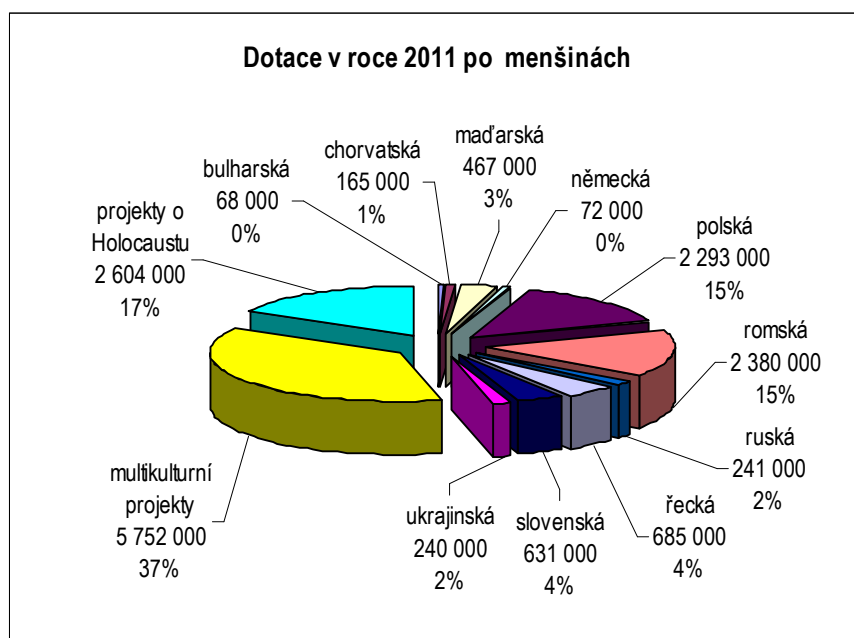
celkem 8 144 000

téma Holocaustu, židovská menšina

Terezínská iniciativa	Vzdělávací zájezdy českých škol do Památníku Terezín	504 000
ZŠ a MŠ Tovačov	ŠOA	30 000
Židovské muzeum v Praze	Židé, dějiny a kultura	220 000
Sdružení Židovských vojáků a odbojářů v Praze	Výstava „Židé v boji a v odboji“ na školách	30 000
o.s. Zapomenutí	Zmizelí sousedé – Pocta dětským obětem holocaustu	405 000
Památník Lidice	Odborné akreditované semináře pro učitele	195 000
Památník Lidice	Mezinárodní vědomostní soutěž pro mládež „Lidice pro 21. století“	280 000

celkem 1 664 000

dotační program celkem 29 096 000

**Dotační program na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin
v roce 2011**

<i>předkladatel, místo</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
bulharská		
Bulharská kulturně osvětová organizace, Praha	Historie v barvách, tónech a slovech	10 000
	Setkání krajanů v Mikulčicích	75 000
Pirin, občanské sdružení, Brno	Uchování bulharských lidových tradic a tanců	90 000
Vazražďane, Praha	Dny bulharské kultury	86 000
	Klub Vazražďane	89 380
chorvatská		
Sdružení občanů chorvatské národnosti v ČR, Jevišovka	Dokumentace chorvatské národnostní menšiny na jižní Moravě a jejího jazyka	210 000
	20. Chorvatský kulturní den	184 000
maďarská		
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, Praha	Dny maďarské kultury – prezentace a šíření maďarské kultury v českém prostředí	265 000
	Kulturní, informační a dokumentační činnost maďarské menšiny v ČR	582 000
německá		
Kulturní sdružení občanů německé národnosti, o. s., Praha	Pěvecký soubor Heimatchor Kraslice	20 000
	Zachování tradic, jazyka a prezentace německé menšiny v České republice	51 000
Sdružení Němců – regionální skupina Hřebečsko, Moravská Třebová	Hudba a kultura spojuje - zachování kulturních tradic Hřebečku. Německo – české dny kultury	64 000
Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Praha	Kulturně vzdělávací workshop – tradice německého divadla v Čechách a na Moravě	32 000
	Velký kulturní festival německé menšiny v ČR	240 000
Spolek přátel Šumavy, Větrní	Kulturní den německé národnostní menšiny 2011	9 000
Svaz Němců - Liberec, Lužice - severní Čechy, Liberec	Vánoční oslava 2011	10 000
Svaz Němců – region Chebsko, Cheb	Vandrující Chebští muzikanti	15 000
polská		
GÓROLE, folklorní soubor, Mosty u Jablunkova	Mezinárodní přehlídka lidových kapel a folklorních souborů 2011	75 000
Kongres Poláků v České republice, Český Těšín	Dokumentační centrum Kongresu Poláků v ČR	320 000
	Takoví jsme/ Tacy jesteśmy 2011	289 000
Malice školská v ČR, Český Těšín	XII. Festival dětské písně	60 000
Občanské sdružení uměleckých a zájmových aktivit, Třinec	Podpora činnosti Polského pěveckého souboru HUTNIK	58 000
Polský kulturně - osvětový svaz v ČR, Český Těšín	Kulturně - vzdělávací aktivity PZKO	740 000
	XXV. Festival PZKO 2011	290 000
Polské sdružení výtvarných umělců, Český Těšín	Výstava Exlibris Wojciecha Jakubowského	16 000
Polské pěvecké sdružení Collegium Cantorum, Český Těšín	Rozvoj umění sborového zpěvu	51 233
Polské umělecké sdružení ARS MUSICA, o. s., Český Těšín	Popularizace sborového zpěvu, lidové hudby a divadelních forem	140 000
	Dny studentské kultury	32 000
Sdružení polské mládeže v ČR, Český Těšín	INDEPENDENT.PL – setkání s polskou nezávislou kulturou	22 000

Sdružení přátel polské knihy, Český Těšín	Já čtu tobě a ty mně	26 000
	Výstava polské knihy a doprovodné literární akce	35 000
Pěvecko-hudební sdružení/Zrzeszenie Śpiewaczo - Muzyczne, Český Těšín	Organizační zabezpečení součinnosti pěveckých sborů polské národnostní menšiny na Těšínsku	8 000
	Popularizace a rozvoj sborového zpěvu pěveckých sborů polské národnostní menšiny na Těšínsku	49 000
romská		
Občanské sdružení Romodrom, Praha	10 let výročí Romodromu	9 626
Občanské sdružení „Sdružení Romů Severní Moravy“, Karviná	12. Karvinský Romský Festival	88 000
Občanské sdružení Slovo 21, Praha	Světový romský festival KHAMORO 2011	1 300 000
Společenství Romů na Moravě, Brno	Django Fest X. Ročník	39 667
rusínská		
Společnost přátel Podkarpatské Rusi, Praha	Světla Mathauserová: Cesty a křižovatky. Podkarpatská Rus, Morava, Čechy.	33 000
ruská		
Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice v ČR, (Ruská tradice, o. s.), Praha	Kniha – průvodce ruskou částí Olšanských hřbitovů	70 000
	Kulturně - společenská činnost Ruské tradice v roce 2011	170 000
řecká		
Asociace řeckých obcí v České republice, Krnov	Kulturní činnost řecké menšiny v ČR	540 000
Lyceum Řekyň v ČR, Brno	Zachování a rozvoj kultury řecké menšiny v ČR	100 000
slovenská		
Černá labuť o. s., Praha	Černá labuť / SlovenskoČeské tango – kulturní a společenská kooperace	20 000
Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR, Praha	Slovenská menšina v ČR	100 000
Folklorní sdružení PÚČIK, Brno	Deti a tradícia	29 000
	Dvacetileté putování s lidovou písní a tancem	34 000
Folklorní soubor Šarvanci, Praha	Předvánoční večer slovenského folkloru	11 000
Jánošíkov dukát, Brno	Mezinárodní festival slovenského folklóru v ČR – Jánošíkov dukát 2011	60 000
Slovenské sdružení Limbora, Praha	Limbora a Limborka v roce 2011	135 000
	60. výročí první slovenské folklorní skupiny a 25. výročí souboru Limbora	90 000
Slovensko-česká společnost, Praha	Česko-slovenské a Slovenské dny kultury, umění a vzájemnosti v České republice v roce 2011	50 000
Slovensko - český klub, Praha	Dni slovenskej kultúry v Českej republike	50 000
	Komplexný program kulturních aktivit slovenskej národnostnej menšiny v ČR	130 000
Slovenský literární klub v ČR, Praha	Kvarteto	63 000
	Živá dielňa slovenských spisovateľov	75 000
srbská		
Srbské sdružení sv. Sáva, Praha	5. Dny srbské kultury v Praze	58 000
ukrajinská		
RUTA, Praha	Ukrajinské večery – cyklus kulturně vzdělávacích akcí	25 000
Sdružení Ukrajinců a příznivců Ukrajiny, Praha	Sbor sv. Vladimíra	116 000
	Spolková a osvětová činnost SUPU	35 000
Sdružení Ukrajinek v ČR, Praha	Cyklus přednášek, setkání a prezentací – Ukrajinci v Praze pro rok 2011	10 000

Ukrajinská iniciativa v ČR, Praha	Dny ukrajinské kultury v ČR 2011	234 000
	Klubová činnost Ukrajinské iniciativy v ČR	150 000
ostatní + multietnické		
Etnická asociace ETNICA, Praha	Praha srdce národů	80 000
Maticе slezská, Opava	42. Slezské dny	54 000
V-čas, o. s., Praha	Barevná devítka a Barevná Boleslav – festivaly národnostních menšin	39 000
jiné subjekty (předkladatelem není OS)		
Dům kultury města Orlové, Orlová-Lutyně	V. Festival národnostních kultur v Orlové	40 000
Národní ústav lidové kultury, Strážnice	Scénická prezentace kultury národnostních menšin žijících v ČR v pořadu MFF 2011 - Domovina	227 000
Městské muzeum Lanškroun, Lanškroun	Příprava vydání knihy Lanškrounský betlém osobností ze sbírek městského muzea Lanškroun z dílny řezbáře Bedřicha Šilara – grafická úprava, sazba a překlady	34 000
Celkem		8 541 906

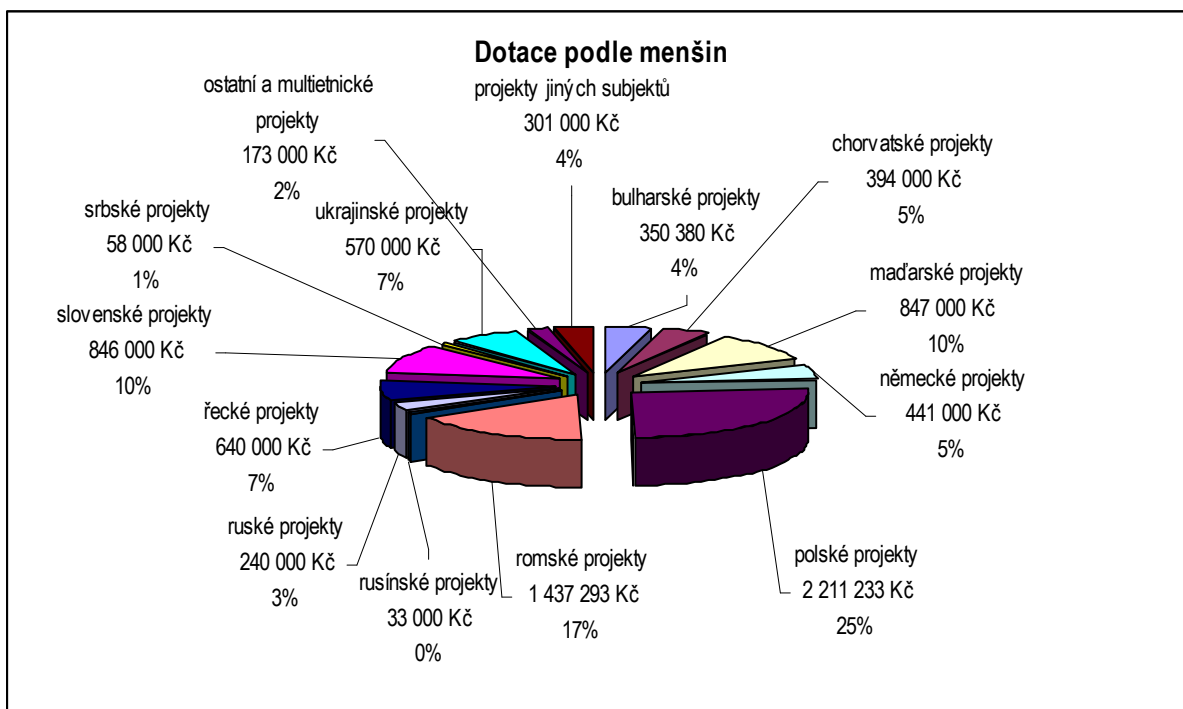
Dotace po menšinách

občanská sdružení:

bulharská	350 380
chorvatská	394 000
maďarská	847 000
německá	441 000
polská	2 211 233
romská	1 437 293
rusínská	33 000
ruská	240 000
řecká	640 000
slovenská	846 000
srbská	58 000
ukrajinská	570 000
ostatní občanská sdružení + multietnické akce	173 000
jiné subjekty (mimo občanská sdružení)	301 000
celkem	8 541 906

Občanské sdružení Slovo 21, Praha, obdrželo na základě usnesení vlády ČR ze dne 7. dubna 2003 č. 347, o podpoře Světového romského festivalu KHAMORO Praha, dotaci ve výši 1 300 000,- Kč.

Včetně občanského sdružení Slovo 21, Praha (KHAMORO) romská národnostní menšina: 1 437 293,- Kč.

V dotačním programu *Podpora neprofesionálních uměleckých aktivit* byla poskytnuta dotace občanskému sdružení ve výši 80 000,- Kč.

<i>předkladatel, místo</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace Kč</i>
Česká asociace rusistů, Praha	Festival ARS POETICA	80 000

Ve výběrovém dotačním řízení na *podporu zahraničních kontaktů v oblasti neprofesionálních uměleckých aktivit* byla poskytnuta dotace občanskému sdružení ve výši 120 000,- Kč.

<i>předkladatel, místo</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace Kč</i>
Polské umělecké sdružení Ars Musica, Český Těšín	Irsko (Cork) 57 th Cork International Choral Festival 2011	120 000

V dotačním programu *Podpora regionálních kulturních tradic* byla poskytnuta dotace občanskému sdružení ve výši 350 000,- Kč.

<i>předkladatel, místo</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace Kč</i>
Česká asociace rusistů, Praha	Karel Jaromír Erben – 200. výročí narození	350 000

Ministerstvo kultury - Projekty s tematikou národnostních menšin dotované v dalších oblastech v roce 2011

Samostatné oddělení literatury a knihoven

žadatel	projekt	Dotace (Kč)	anotace
Obec Smilovice	Naše polská menšina	5 000	V obci je přihlášeno k polské národnostní menšině přihlášeno 26,1% občanů. Nákup nových knih do polského fondu knihovny.
Regionální knihovna Karviná	Rozšíření knihovního fondu pro národnostní menšiny karvinského regionu	15 000	Nákup knih v mateřském jazyce pro početné menšiny - polskou, slovenskou, řeckou, vietnamskou a romskou.
Obec Mosty u Jablunkova	Nákup knihovního fondu pro polskou národnostní menšinu	5 000	Hlavním cílem projektu je rozšíření polského knihovního fondu o nové knihy a časopisy. K polské národnosti se hlásí 18% obyvatelstva.
MěK v Třebíči	Vietnam je daleko i blízko	5 000	Ucelený cyklus pořadů, kulturních dílen, přednášek, výtvarných soutěží a divadel, aby se děti odlišných kultur a etnik naučily vnímat vzájemné odlišnosti, uměly je přijímat a hledat v nich obohacení. Pořady pro děti i dospělé zaměřeny na vietnamskou kulturu, historii, zajímavosti a zvláštnosti. Vše ve spolupráci s Multikulturním centrem Praha, zástupců vietnamské komunity a dalšími externími spolupracovníky - odborníky.
Obec Ropice	Zajištění knižních novinek v polském jazyce	7 000	V obce žije 28,9% obyvatel polské národnosti, z počtu všech registrovaných čtenářů knihovny tvoří obyvatelé polské národnosti 42,1%. Dotace byla využita na nákup současné polské literatury a knih doporučených k četbě na základních a středních školách s polským jazykem vyučovacím.
Město Kostelec nad Orlicí	MIXLE V oranžové PIXLE	5 000	Výtvarné, literární a dramatické dílny a bohatý doprovodný program k jednotlivým výstavám, konaným ve výstavním sále a výstavní galerii, které jsou součástí budovy MěK v Kostelci n. O. Cílem je otevřít knihovnu co nejširšímu okruhu uživatelů, včetně handicapovaných i příslušníkům národnostních menšin.
MěK Sokolov	Multikulturní festival Vietnam	10 000	Několikrát ročník multikulturního festivalu, letos zaměřen na seznámení veřejnosti s životem a kulturou vietnamské komunity.
Knihovna Jablunkov	Podpora práce s národnostními menšinami	5 000	Nákup polských knih v originále. K polské národnosti se hlásí 20,7% obyvatel, 18,6% registrovaných čtenářů je polské národnosti.
Obec Komorní Lhotka	Pořízení audioknih, autorské čtení a besedy s tím spojené; Rozšíření a obnova polského knihovního fondu	6 000	Obnova zastaralého fondu v polštině. Obec s 20% polskou menšinou, knihy budou nakoupeny dle výsledku ankety mezi čtenáři. Besedy ve spolupráci s o.s. Klíč-Komorní Lhotka.
Obec Vendryně	„Ať máme z čeho vybírat“	5 000	Nákup knih v polštině. V obci je 35% obyvatel polské národnosti.
Obec Horní Suchá	Obnova a doplnění fondu polských knih v Obecní knihovně Horní Suchá	10 000	V obci je 22% obyvatel hlásících se k polské národnosti. Dotace je určena na nákup knih v polském jazyce.

Odbor církví

příjemce	název projektu	dotace (Kč)	obsah
Řeckokatolická farnost u Nejsvětější Trojice v Praze	Dny slovenských farností v Praze	10 000	Setkání slovenské řeckokatolické farnosti, slovenské římskokatolické farnosti a Studentského centra při slovenských farnostech s cílem prohloubit vztahy mezi komunitami (především Slováků a Ukrajinců žijících v Praze)
o.s. Sion – Nová generace	Dny pro Izrael	10 000	Akce směřující ke zvýšení informovanosti o státu Izrael, židovské kultuře a historii židovství.

Dotační program ministerstva kultury na podporu rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin či v převážné míře v jazycích národnostních menšin nebo o národnostních menšinách ve společnosti v roce 2011

BULHARSKÁ MENŠINA

○ *Roden glas*

Vydavatelem časopisu je občanské sdružení *Bulharská kulturně osvětová organizace v ČR*. Časopis vychází od roku 1971, od roku 2002 s finanční podporou ministerstva kultury. Během roku bylo vydáno 6 čísel. Časopis informuje o dění v organizaci, v celé bulharské menšině a připomíná i realie Bulharska. Velkou oblibu získal pravoslavný kalendář, který vychází v posledním čísle.

Roden glas	
výše dotace	812.000
vydání	6x ročně
cena výtisku	20 Kč předplatné, 25 Kč volný prodej
celkový náklad	1 000/číslo, celkem 6 000
celkové náklady	1 162 826
podíl dotace na projektu	70 %
příjmy z prodeje	85 380 Kč
příjmy (z inzerce, jiné ...)	33 200 Kč
remitenda	/

○ *Balgari*

Realizátorem projektu je sdružení *Vazraždane*. Cílem je shromáždit bulharskou inteligenci v ČR a informovat o životě bulharské menšiny i o jejím vztahu k české společnosti a kultuře. V roce 2011 bylo vydáno 5 čísel, z toho jedno dvojčíslo a příloha; časopis je tištěn v bulharštině a je barevný; je distribuován v Praze, Brně, Ostravě, Ústí n. Labem, Plzni, Mostě, Děčíně a v Kladně. Vedle toho je zasílán bulharským institucím a bulharistickým pracovištím (např. UK v Praze). Starší neprodaná čísla se rozdávají na akcích bulharských institucí. Vydavatel dostává mnoho pozitivních ohlasů od čtenářů jak z České republiky, tak ze zahraničí. Všechna čísla časopisu jsou publikována na internetu.

Balgari	
výše dotace	644 000,- Kč
vydání	5 čísel (jedno dvojčíslo, jedna příloha za rok)
cena výtisku	30 Kč, dvojčíslo 60 Kč
celkový náklad	800 ks/číslo, A4, 40 str.
celkové náklady	920 167 Kč
podíl dotace na projektu	70 %
příjmy z prodeje	119 160 Kč
příjmy (jiné)	156 999 Kč
remitenda	30

MAĎARSKÁ MENŠINA

○ *Prágai Tükör*¹¹⁰

Vydavatelem je *Svaz Maďarů žijících v Českých zemích*. Časopis vychází od roku 1993. Jde o kulturně-spoločenský časopis, jenž přispívá k zachování kulturní identity Maďarů žijících v ČR, mapuje maďarsko-české vztahy v minulosti i v přítomnosti. Jde o jediný časopis v ČR vydávaný v maďarštině, vzhledem k tomu je o něj stále větší zájem.

Prágai Tükör	
výše dotace	1 000 000,- Kč
vydání	5 x ročně; min. 96 str.
cena výtisku	30 Kč
celkový náklad	1000 ks/ 286 000 Kč
celkové náklady	1 430 000 Kč
podíl dotace na projektu	69,9 %
příjmy z prodeje	64 000 Kč
příjmy (z inzerce, jiné)	/
remitenda	99/1 číslo

¹¹⁰ <http://www.pragaitukor.com/archive/pt200805/index.php>

NĚMECKÁ MENŠINA

o *Landes-Zeitung*¹¹¹

Vydavatelem novin je *Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Noviny vychází dvakrát v měsíci, mají rozsah 12 stran, 8 stran je věnováno politické, kulturní, vědecké a společenské problematice Němců žijících na území ČR a další 4 strany tvoří tematické přílohy. Byla zavedena stránka zaměřená na výuku němčiny, značné množství výtisků je distribuováno k jazykové výuce ve státních i soukromých vzdělávacích zařízeních.

Landes-Zeitung	
výše dotace	2 200 000,- Kč
vydání	26 čísel
cena výtisku	předplatné 10,50 Kč, ostatní 11 Kč
celkový náklad	2 000 kusů / číslo, celkem 55 000 ks / 26 čísel
celkové náklady	3 373 165,- Kč
podíl dotace na projektu	65,2 %
příjmy z prodeje	257 543 Kč
příjmy jiné	915 622 Kč
remitenda	230 na číslo / 6 000 celková za 1 rok

o *Eghalånd Bladl*

Jedná se o regionální tiskovinu vydávanou sdružením *Svaz Němců – region Chebsko* a distribuovanou v rámci německy mluvící komunity Chebska, ale volně dostupnou i ostatním zájemcům. Existuje i internetová verze. Počet předplatitelů se snížil.

Eghalånd Bladl	
výše dotace	93 000 Kč
vydání	měsíčník / 12 čísel
cena výtisku	10,90 Kč
celkový náklad	280 / číslo, celkem 3 360
celkové náklady	133 277 Kč
podíl dotace na projektu	70 %
příjmy z prodeje / předplatné	39 908 Kč
příjmy z inzerce	369 Kč
remitenda	3,2

o *Kleiner Brünnner Gassenbote / Malý brněnský zpravodaj*

Vydavatelem regionální tiskoviny je *Německý jazykový a kulturní spolek Brno*, občanské sdružení.

Malý brněnský zpravodaj – Kleiner Brünnner Gassenbote	
výše dotace	25 000,- Kč
vydání	4x ročně
cena výtisku	11 Kč
celkový náklad	220 / číslo, celkem 880
celkové náklady	25 312 Kč
podíl dotace na projektu	63 %
příjmy z prodeje / předplatné	0 Kč
příjmy z inzerce / jiné	15 000 Kč
remitenda	0

¹¹¹ <http://www.landeszeitung.cz/>

POLSKÁ MENŠINA

o *Głos Ludu*¹¹²

Vydavatelem novin je *Kongres Poláků v ČR*. Noviny přispívají k udržování znalosti polštiny v rámci minoritní společnosti. Podíl dotace na celkových nákladech je ve srovnání s ostatními vydavateli národnostního tisku příznivý. Jedinými příjmy, mimo dotaci resortu, jsou příjmy plynoucí z předplatného a inzerce. Koncem roku 2011 byly zahájeny práce na internetovém portálu, ten by měl být spuštěn začátkem roku 2012. *Kongres Poláků* je schopen projekt financovat ze 40 % z vlastních zdrojů.

Głos ludu	
výše dotace	6 511 000,- Kč
vydání	3x týdně
cena výtisku	7 Kč
celkový náklad	646 343 ks, 212 734 ks, 208 622 ks, 224 987 ks
celkové náklady	10 882 378 Kč
podíl dotace na projektu	59 %
příjmy z prodeje	3 268 120 Kč
příjmy z inzerce, služby	1 098 108 Kč
remitenda	95 755

o *Nasza Gazetka*

Jedná se o čtrnáctideník pro děti a mládež, jehož vydavatelem bylo v předmětném roce občanské sdružení *Silesia*. Časopis vychází od roku 1952. Jeho cílem je propagace skautské (harcerské) myšlenky, informace o dění ve školách s polským jazykem vyučovacím a v harcerských oddílech, obecně o polských dětech a mládeži v ČR. Je využíván i jako učební pomůcka. V redakci pracují pouze 2 osoby.

Nasza Gazetka	
výše dotace	950 000,- Kč
vydání	20 čísel / rok
cena výtisku	7 Kč
celkový náklad	1000 ks / číslo, 20 000 ks celkem
celkové náklady	950 000 Kč
podíl dotace na projektu	62 %
příjmy z prodeje	109 263 Kč
příjmy z inzerce/služeb, dary, dotace	369 949 Kč
remitenda	3 691

o *Zwrot*¹¹³

Kulturní měsíčník *Zwrot* vydával *Polský kulturně osvětový svaz v ČR*. Projekt oslovil předpokládanou část polské komunity žijící na Těšínsku, a to zejména starší občany, jimž vyhovuje historický a publicistický obsah časopisu reflektující dějiny tohoto území, a kteří vítají pravidelné informace o kulturně společenském dění. Byl zaznamenán odliv mladých čtenářů, náklad časopisu musel být snížen. Předpokládá se, že i nadále bude časopis částečně podporován fondem Polské republiky určeným pro zabezpečování kulturní celistvosti polských národnostních skupin ve světě.

Zwrot	
výše dotace	981 950,- Kč
vydání	1x měsíčně
cena výtisku	30,- Kč (+ Kč poštovné), prodej 30,- Kč
celkový náklad	č.1.-9. 1 700 ks, 10.-12. 1 600 ks/číslo, celkem 20 100 ks
celkové náklady	2 369 438,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 65 %, S 41,4 %
příjmy z prodeje	475 272,- Kč
příjmy z inzerce, jiné	536 230,- Kč
remitenda	420 ks, 12 600,- Kč

¹¹² <http://www.glosludu.cz/>

¹¹³ <http://www.pzko.cz/index.php/Kontakt-Zwrot/>

ROMSKÁ MENŠINA

o *Kereka-Kruh*

Uvedený měsíčník vydávala v roce 2011 *Demokratická aliance Romů v ČR*. Příspěvky byly v romském a českém jazyce. Časopis slouží i jako pomůcka v MŠ i v nižších ročnících ZŠ s romskými žáky. Neprodané výtisky jsou prezentovány při besedách a jiných akcích pořádaných romskou komunitou.

Kereka-Kruh	
výše dotace	1 662 000,- Kč
vydání	9 čísel a 3 dvojčísla
cena výtisku	12 Kč a dvojčísla 20 Kč
celkový náklad	27 000
celkové náklady	2 379 450 Kč
podíl dotace na projektu	70 %
příjmy z prodeje	313 764 Kč
příjmy (inzerce, jiné)	403 686 Kč
remitenda	5.625; po 3 měsících rozdáváno postupně na akcích sdružení

o *Romano hangos*¹¹⁴

Vydavatelem novin *Romano hangos* je *Společenství Romů na Moravě*. Noviny jsou vydávány již 13. rokem. Většina výtisků je distribuována bezplatně, noviny jsou s časovým odstupem prezentovány i na webu. Jsou pomůckou pro orientaci v práci na programu integrace Romů do společnosti, včetně práce sociální a vzdělávací. Staly se i kritickým partnerem vůči státním a samosprávným institucím. Pokud jde o předplatné, přetrvávají potíže, protože sociální situace mezi čtenáři je tristní.

Romano hangos	
výše dotace	817 600,- Kč
vydání	20 čísel - 14 x (8 stran), 3 x dvojčísla (12 stran)
cena výtisku	13 Kč a dvojčísla 18 Kč
celkový náklad	3 100 / číslo, celkem 55 800
celkové náklady	1 168 000 Kč
podíl dotace na projektu	70 %
příjmy z prodeje	76 763 Kč
příjmy (inzerce, jiné)	273 637 Kč
remitenda	9

o *Romano vodi*¹¹⁵

Vydavatelem titulu bylo *o. s. Romea*. Časopis je prezentován i na webových stránkách občanského sdružení. Časopis je zdrojem informací o romské historii, jazyce, kultuře, možnostech vzdělání a zaměstnání, soužití Romů a majority. Je důležitým zdrojem informací i pro pedagogy, zaměstnance státních institucí a pro novináře. Na tvorbě časopisu se podílejí i významní neromští novináři, politologové, sociologové a kritici. Nedaří se získat dostatečný počet předplatitelů. Školy, úřady i Romové si zvykli na to, že časopis - vzhledem k tomu, že je podporován ministerstvem - dostávají zadarmo. Než by platili, často odběr časopisu zruší.

Romano vodi	
výše dotace	1 173 000,- Kč
vydání	10 čísel (4 x dvojčísla)
cena výtisku	18 Kč a 20 Kč
celkový náklad	1 000 ks / číslo, celkem 10 000 ks
celkové náklady	1 745 761 Kč
podíl dotace na projektu	67,19 %
příjmy z prodeje	9 660 Kč
příjmy jiné	563 101 Kč
remitenda	485

¹¹⁴ <http://www.snm.cz/cz/romanohangos.htm>

¹¹⁵ <http://www.romea.cz/index.php?id=aktual>

○ *Romano džaniben*¹¹⁶

Almanach realizuje sdružení *Romano džaniben*. Je to ojedinělý projekt co do formy i obsahu. Je určen především studentům a absolventům oboru romistika a dalším studentům věnujícím se studiu romské kultury v nejširším slova smyslu. Dále institucím, jež přicházejí do styku s Romy, a všem zájemcům o romskou kulturu. Do jeho realizace jsou zapojeni vedle členů sdružení i studenti. Redakce rozvíjí nové způsoby propagace časopisu prostřednictvím přednáškového cyklu, webu nebo facebooku. Daří se získávat přispěvatele ze zahraničí. Časopis byl prezentován na několika odborných i osvětových akcích. Přechodem na nový formát a nový způsob tisku v roce 2012 se sníží provozní náklady. Tomuto projektu byla udělena výjimka, podíl dotace na hodnotě projektu mohl dosáhnout až 89 %.

Romano džaniben	
výše dotace	501 175,- Kč
vydání	2x ročně, 500 kusů
cena výtisku	160,- Kč
celkový náklad	500 ks číslo, celkem 1000 ks
celkové náklady	637 487,- Kč
podíl dotace na projektu	R do 79 % / S 78,6 %
příjmy z prodeje	25 852,- Kč
příjmy - dotace	109 460,- Kč
remitenda	277 ks, 44 320,- Kč

RUSÍNSKÁ MENŠINA

○ *Podkarpatská Rus*¹¹⁷

Realizátorem projektu je občanské sdružení *Společnost přátel Podkarpatské Rusi*. Jde o periodikum bezplatně distribuované v rámci menšiny za příspěvek pro sdružení, součástí je i příloha v rusínském jazyce. Jedná se o menší projekt, který je obohacením spektra v rámci národností žijících na území ČR. Upozorňuje na tradice a zvyky této národnostní menšiny.

Podkarpatská Rus	
výše dotace	90 000,- Kč
vydání	4x ročně
cena výtisku	bez ceny, bezplatná distribuce
celkový náklad	700 / číslo; celkem 2 800
celkové náklady	128 485 Kč
podíl dotace na projektu	70 %
příjmy z prodeje	0 Kč
příjmy jiné	
remitenda	0

RUSKÁ MENŠINA

○ *Afiša*

Vydavatelem je *Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice*, občanské sdružení s celostátní působností v České republice, které se věnuje rozvíjení kulturních a společenských tradic spolkové činnosti v oblasti kultury, vědy a vzdělávání a pomáhá i nové generaci krajanů z Ruska adaptovat se v prostředí ČR. Časopis informuje o kulturních a společenských akcích v rámci ruské menšiny, jakož i o ruských umělcích vystupujících na území ČR.

Afiša	
výše dotace	490 000,- Kč
vydání	6x ročně
cena výtisku	40 Kč
celkový náklad	číslo 1 000 ks, celkem 6 000 ks
celkové náklady	713 762 Kč
podíl dotace na projektu	68,6 %
příjmy z prodeje	14 000 Kč
příjmy (jiné)	209 762 Kč
remitenda	0

¹¹⁶ <http://www.dzaniben.cz/>

¹¹⁷ <http://www.podkarpatskarus.cz/noviny.htm>

○ *Artěk*¹¹⁸

Vydavatelem je občanské sdružení *Spolek rusky mluvících studentů a jejich příznivců Artěk*. Časopis je poskytován zdarma a je určen zejména mladší rusky mluvící komunitě. Tomu odpovídá i jeho obsahová náplň.

Artěk	
výše dotace	560 000,- Kč
vydání	6x ročně
cena výtisku	60 Kč
celkový náklad	1 500 / číslo, celkem 9 000
celkové náklady	815 175 Kč
podíl dotace na projektu	69 %
příjmy z prodeje	1 600 Kč
příjmy (jiné, z inzerce a služeb)	219 470 Kč
remitenda	8 995

○ *Ruskoje slovo*¹¹⁹

Vydavatelem je *Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice*, občanské sdružení s celostátní působností v České republice, které se věnuje rozvíjení kulturních a společenských tradic spolkové činnosti v oblasti kultury, vědy a vzdělávání a pomáhá i nové generaci krajanů z Ruska adaptovat se v prostředí ČR.

Ruské slovo	
výše dotace	1 400 000,- Kč
vydání	10x ročně (2x dvojičíslo)
cena výtisku	50 Kč
celkový náklad	R 1 500 ks / číslo, celkem 15 000
celkové náklady	2 083 142 Kč
podíl dotace na projektu	67,2 %
příjmy z prodeje	32 417 Kč
příjmy (jiné, z inzerce ...)	650 425 Kč
remitenda	0

ŘECKÁ MENŠINA

○ *Kalimera*¹²⁰

Vydavatelem periodika byla *Řecká obec Praha*. Časopis je bezplatně distribuován členům obce a je rozeslán i jiným řeckým obcím na území ČR. Proto není uváděn ani příjem z prodeje, ani remitenda. Podle ohlasů je časopis dobře hodnocen a přijímán. Slouží potřebám nejen pražské obce, ale celé řecké komunity.

Kalimera	
výše dotace	241 000,- Kč
vydání	6x ročně
cena výtisku	bezplatný
celkový náklad	1000 ks/číslo, celkem 6 000 ks
celkové náklady	401 816 Kč
podíl dotace na projektu	60 %
příjmy z prodeje	bezplatná distribuce
příjmy (z inzerce, ostatní)	160 816 Kč
remitenda	0

¹¹⁸ <http://www.artek.cz/>

¹¹⁹ <http://www.ruslo.cz/magazine/>

¹²⁰ <http://www.ropraha.eu/index.php?section=kalimera>

SLOVENSKÁ MENŠINA

o Slovenské Korene

Dvuměsíčník vydávala *Obec Slovákov Prahe*. Jde o druhý ročník časopisu, který má čtyřstrannou přílohu s názvem *Dětský koutek*, zaměřenou na poznávání zemí Evropské unie. Velká část výtisků byla rozdána na *Dni zahraničních Slováků* v Bratislavě za účasti představitelů slovenských organizací z celého světa, což svědčí o dobrém ohodnocení časopisu. Ten je dodáván i do škol a univerzit v ČR, na konzulát SR v Brně, do slovenských institucí v Praze, je poskytován na folklorních vystoupeních, při slovensko-českých akcích.

Slovenské Korene	
výše dotace	1 150 000,- Kč
vydání	6x ročně, dvuměsíčník
cena výtisku	25 Kč; 30 Kč
celkový náklad	minimálně 2 500 / číslo, celkem 15 000
celkové náklady	1 764 859 Kč
podíl dotace na projektu	65 %
příjmy z prodeje	17 000 Kč
příjmy jiné (inzerce)	552 353 Kč
remitenda	300

o Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac 2011¹²¹

Vydavatelem měsíčníku byla *Slovensko-česká spoločnosť*. Jde již o 19. ročník časopisu. V roce 2012 by měl být vydavatelem časopisu *Dokumentační a muzejní středisko slovenské menšiny v ČR*, které bude časopis vydávat ve spolupráci se *Slovensko-českou společností* a s *Klubem slovenské kultury*.

Listy Slovákov a Čechov, ktorí chcú o sebe vedieť viac 2011	
výše dotace	800 000,- Kč
vydání	3x ročně
cena výtisku	30 Kč; 40 Kč
celkový náklad	2 500 / číslo; celkem 7 500
celkové náklady	1 165 206 Kč
podíl dotace na projektu	70 %
příjmy z prodeje	0
příjmy z projektu - reklama, inzerce	365 206 Kč
remitenda	2,5

o Slovenské dotyky¹²²

Měsíčník vydával *Slovensko-český klub* v ČR. Občanské sdružení slavilo již 15 let své existence. Charakter časopisu se nemění, byl i v roce 2011 zaměřen nejen na členy slovenské komunity v České republice, ale i na českou veřejnost. Vzhledem k nižší hodnotě dotace musela být realizována radikální úsporná opatření.

Slovenské dotyky	
výše dotace	1 900 400,- Kč
vydání	9x ročně (3 dvojčísla)
cena výtisku	18 Kč, předplatné 10 Kč
celkový náklad	8 000 ks / číslo, celkem 64 000
celkové náklady	3 640 192 Kč
podíl dotace na projektu	52 %
příjmy z prodeje	1 052 960 Kč
příjmy z inzerce, propagace	397 972 Kč
remitenda	375

¹²¹ http://www.klubsk.net/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=10&Itemid=14

¹²² <http://www.czsk.net/dotyky/archiv.html>

o *Džavotanie*¹²³

V rámci projektu, jehož realizátorem je občanské sdružení *BONA FIDE*, byla podpořena výroba 9 programů a 24 jeho repríz ve slovenštině, které byly odvysílány veřejnoprávním médiem Český rozhlas na stanici *Leonardo*. *Džavotanie* informuje o dění na Slovensku v oblasti kultury, vědy, historie, životního prostředí, vzdělávání, tradic a česko-slovenské vzájemnosti. Ohlasy byly velmi pozitivní. Vysílání bude pokračovat.

Džavotanie	
výše dotace	96 000,- Kč
periodicita	12x ročně
náklad	9 premiér
celkové náklady	137 140 (na 1 pořad 15 237,80 Kč)
účelové určení	9 pořadů ve slovenštině po 60 min / výroba
podíl dotace na projektu	70 %

o *Zrkadlenie / Zrcadlení*

Časopis vydává *Slovenský literárny klub* v ČR. Redakce spolupracuje se *Slovensko-českým klubem* a s oběma *PEN kluby* (českým a slovenským). Obsahová a výtvarná kvalita časopisu je výjimečná a velice oceňovaná. Mezi autory i čtenáři je velice oblíben.

Zrkadlenie / Zrcadlení	
výše dotace	410 000
vydání	4x ročně
cena výtisku	40 Kč
celkový náklad	1 000 / 1 číslo; 4 000
celkové náklady	713 055 Kč
podíl dotace na projektu	58 %
příjmy z prodeje	108 400 Kč
příjmy z inzerce, propagace	190 897 Kč
remitenda	230

SRBSKÁ MENŠINA

o *Srpska rec*¹²⁴

Vydavatelem periodika bylo občanské sdružení *Srbské sdružení Sv. Sáva*. Jde o 7. ročník časopisu, jediného projektu podporovaného v rámci srbské menšiny. Příloha pro děti *Konvalinka* je přikládána k časopisu, ale je prodejná i samostatně. Velkým přínosem pro srbskou menšinu je to, že časopis je tištěný původním srbským písmem, srbskou cyrilicí. Časopis je v Republice Srbsko vysoce hodnocen, a to jak Ministerstvem pro diasporu a kulturními institucemi, tak i veřejností. Byl ohodnocen jako nejlepší časopis Srbů ve světě.¹²⁵

Srpska rec	
výše dotace	550 000,- Kč
vydání	6x ročně a dětská příloha Konvalinka
cena výtisku	35,- Kč předplatné 390 / rok, Konvalinka 30,- Kč
celkový náklad	1x 800; 5x 600/ číslo; celkem 3 800
celkové náklady	787 522,50 Kč
podíl dotace na projektu	69 %
příjmy z prodeje	71 145,- Kč
příjmy (dary)	138 700,- Kč
remitenda	991

¹²³ http://www.rozhlas.cz/leonardo/veda/_zprava/688467

¹²⁴ <http://sv-sava.cz/casopis-srpska-rec>

¹²⁵ V Analýze menšinových periodik z roku 2010 byl naopak kritizován pro neobjektivní obsah.

UKRAJINSKÁ MENŠINA

o *Porohy*¹²⁶

Vydavatelem časopisu je občanské sdružení *Ukrajinská iniciativa v ČR*. Časopis je určen zejména čtenářům v produktivním věku, kteří aktivně vstupují do života ukrajinské diaspory v ČR. Časopis má pravidelné rubriky, které zahrnují kulturně-historické, politicko-analytické, sociálně-migrační okruhy.

Porohy	
výše dotace	677 000,- Kč
vydání	24
cena výtisku	8,- Kč
celkový náklad	1000 / číslo, celkem 24 000
celkové náklady	968 000 Kč
podíl dotace na projektu	70 %
příjmy z prodeje	88 410 Kč
příjmy (z inzerce, jiné)	202 590 Kč
remitenda	2 400

o *Ukrajinský žurnál*¹²⁷

Tento projekt je realizován občanským sdružením *RUTA* již šestý rok. Má stabilní čtenáře, ale je čten i příslušníky ukrajinské národnostní menšiny, kteří se na území ČR zdržují na pracovní povolení. Časopis je prezentován na webových stránkách a na Facebooku. Elektronická verze časopisu má i českou mutaci, kde lze najít speciální česká čísla. Přesahuje kvalitu obdobných periodik vydávaných na Ukrajině. Tiskne fejetony kultovních ukrajinských spisovatelů a polských novinářů. Je primárně určen pro vzdělané, aktivní Ukrajince, žijící ve střední Evropě (studenty, aspiranty, umělce, programátory, osoby se svobodnými profesemi, podnikatele). Neprodané kusy jsou po 3 měsících distribuovány bezplatně.

Ukrajinský žurnál	
výše dotace	1 674 000,- Kč
vydání	10 (z toho 2 dvojčísla) + 1 speciální
cena výtisku	30,00 Kč; 39,00 Kč
celkový náklad	1 500/1 číslo; celkem 16 500
celkové náklady	2 397 378 Kč
podíl dotace na projektu	70 %
příjmy z prodeje	427 223 Kč
příjmy (z inzerce, jiné)	296 155 Kč
remitenda	268 bez 2 posledních čísel

ŽIDOVSKÁ MENŠINA

o *Maskil*¹²⁸

Vydavatelem titulu bylo občanské sdružení *Bejt Simcha*. Jde o 11. ročník kulturního měsíčníku, který je zdarma distribuován židovským a kulturním institucím. Rozsah 1 výtisku je 24 stran. Příjmy z prodeje jsou z vybraných knihkupectví. Z finančních důvodů došlo ke snížení periodicity a byl zvolen jiný dodavatel tiskových a grafických služeb, čímž došlo k výraznému snížení výrobních nákladů.

Maskil	
výše dotace	233 000,- Kč
vydání	6x ročně
cena výtisku	10 Kč
celkový náklad	600 / číslo; celkem 3 600
celkové náklady	357 074 Kč
podíl dotace na projektu	65 %
příjmy z prodeje, inzerce	600 Kč
příjmy jiné	123 447 Kč
remitenda	25

¹²⁶ <http://www.ukrajinci.cz/porohy>

¹²⁷ <http://www.uz.harazd.net/>

¹²⁸ <http://www.maskil.cz/>

MEDIÁLNÍ PROJEKTY ČESKÉ TELEVIZE

○ Vysílání v polském jazyce

Realizátorem projektu je od roku 2003 Česká televize, televizní studio Ostrava. Pořad je součástí zpravodajské relace *Události v regionech* a má svou webovou stránku v rámci vysílání České televize. Reportáže jsou uváděny v polském jazyce s českými titulky, popř. v češtině s polskými titulky.

Vysílání v polském jazyce	
Výše dotace	350 000,- Kč
Periodicita	1/týden
Trvání	5-6minutová stopáž
Celkové náklady	1 117 611 Kč
Podíl dotace na projektu	31,3 %

○ Vysílání v romském jazyce

Realizátorem projektu byla také Česká televize, televizní studio Ostrava. Pořad *Romani Luma* je uváděn v romském jazyce s českými titulky. Reportáže jsou vysílány v češtině s titulky v romském jazyce. Je součástí vysílání *Zajímavosti z regionů* a má svou webovou stránku v rámci vysílání České televize. V redakci působí jeden romský redaktor, který je zároveň moderátorem pořadu, dále dramaturg a editor. Redakce spolupracuje s jazykovým lektorem.

Vysílání v romském jazyce	
Výše dotace	350 000,- Kč
Periodicita	1/týden
Trvání	10minutová stopáž
Celkové náklady	1 546 489 Kč
Podíl dotace na projektu	22,6 %

příjemce dotace	projekt	dotace v Kč
MEDIÁLNÍ PROJEKTY		
Česká televize - Televizní studio Ostrava	Vysílání v polštině	350 000
Česká televize - Televizní studio Ostrava	Vysílání v romštině	350 000
	celkem	700 000
BULHARSKÁ MENŠINA		
Vazraždane, o. s.	Balgari	644 000
Bulharská kulturně osvětová organizace, o. s.	Roden glas	812 000
	celkem	1 456 000
MAĎARSKÁ MENŠINA		
Svaz Maďarů žijících v českých zemích, o. s.	Pragai Tükör - Pražské zrcadlo	1 000 000
NĚMECKÁ MENŠINA		
Svaz Němců – region Chebsko	Eghaland Bládl	93 000
Německý jazykový a kulturní spolek Brno, o. s.	Kleiner Brünner Gassenbote - Malý brněnský zpravodaj	25 000
Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, o. s.	Landeszeitung	2 200 000
	celkem	2 318 000
POLSKÁ MENŠINA		
Kongres Poláků v ČR, o. s.	Głos Ludu	6 511 000
Silesia, o. s.	Nasza Gazetka	950 000
Polský kulturně -osvětový svaz v ČR, o. s.	Zwrot	1 192 000
	celkem	8 653 000

ROMSKÁ MENŠINA

Demokratická aliance Romů ČR, o. s.	Kereka	1 662 000
Romano Džaniben, o. s.	Romano džaniben	520 000
Společenství Romů na Moravě, o. s.	Romano hangos	817 600
Romea, o. s.	Romano vodi	1 173 000
	celkem	4 172 600

RUSÍNSKÁ MENŠINA

Společnost přátel Podkarpatské Rusi, o. s.	Podkarpatská Rus	90 000
--	------------------	--------

RUSKÁ MENŠINA

Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice, o. s.	Afiša	490 000
Spolek rusky mluvících studentů ARTEK	Artek	560 000
Sdružení krajanů a přátel Ruské tradice, o. s.	Ruskoje slovo	1 400 000
	celkem	2 450 000

ŘECKÁ MENŠINA

Řecká obec Praha, o. s.	Kalimera	241 000
-------------------------	----------	---------

SLOVENSKÁ MENŠINA

Bona fide, o. s.	Džavotanie	96 000
Klub slovenské kultury v České republice, o. s.	Listy Slovákov a Čechov	800 000
Slovensko-český klub, o. s.	Slovenské dotyky	1 900 400
Obec Slováků v Praze, o. s.	Slovenské korene	1 150 000
Slovenský literární klub v ČR, o. s.	Zrkadlenie - Zrcadlení	410 000
	celkem	4 356 400

SRBSKÁ MENŠINA

Srbské sdružení sv. Sáva, o. s.	Srpska reč - Srbské slovo	550 000

UKRAJINSKÁ MENŠINA

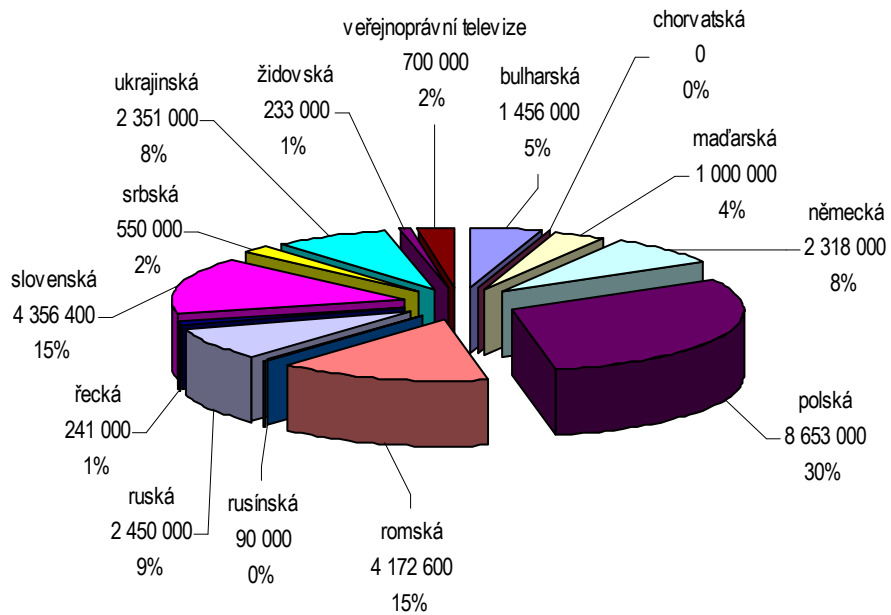
Ukrajinská iniciativa, o. s.	Porohy	677 000
RUTA, o. s.	Ukrajinský žurnál	1 674 000
	celkem	2 351 000

ŽIDOVSKÁ MENŠINA

Bejt Simcha, o. s.	Maskil	233 000
--------------------	--------	---------

Celkem přiděleno a vyplaceno		28 571 000
-------------------------------------	--	-------------------

Dotace podle menšin

**Ministerstvo kultury - Program na podporu integrace příslušníků romské komunity
v roce 2011**

<i>předkladatel, místo</i>	<i>projekt</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Demokratická aliance Romů v ČR, Valašské Meziříčí	Romská píseň 2011	141 000
Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Býchory	Džava - umělecké aktivity romských dětí dětských domovů Středočeského kraje	40 000
Diakonie ČCE - středisko ve Vsetíně	Společně při hudbě	10 000
Drom, romské středisko, Brno	Umění nás baví!	65 249
Eurotopia Opava o. p. s., Opava	Všichni máme šanci	10 000
Farní charita Lovosice	Savore Jekhetane	39 043
Komunitní centrum Chanov, Most	Naše písně a tance 2011	59 600
Líšeň, o. s., Brno	Princezna Tma	70 000
Muzeum Českého ráje v Turnově	Festival romské kultury	60 000
Muzeum romské kultury, s. p. o., Brno	Přehlídka filmů s romskou tematikou v rámci oslav 20 let Muzea romské kultury	23 910
	Romové opět slaví svátek muzeí	39 000
Nakladatelství Triáda, s. r. o., Praha 1	Gejza Demeter: Ráj na zemi. Pohádky	130 000
	Josef Serinek/Jan Tesař: Česká cikánská rapsodie	200 000
Občanské sdružení Květina, Oldřichov u Duchcova	Tančíme a prezentujeme romskou kulturu	21 708
Občanské sdružení „Sdružení Romů Severní Moravy“, Karviná	12. Karvinský romský festival 2011	76 000
Občanské sdružení Vzájemné soužití, Ostrava	Umění jako zdroj zábavy i obohacení	48 940
Oblastní charita Ústí nad Labem	Romský tanečně-hudební festival Rotahufest VI.	23 462
Oblastní charita Vimperk	Služba pro rodiny s dětmi	60 000
Památník Lidice	Putovní výstava "Porrajmos"	64 000
Petrov, občanské sdružení pro práci s dětmi a mládeží brněnské diecéze, Brno	Taneční soubor Merci	70 000
R-Mosty, o. s., Praha 3	Děti hrejte! Čhavale bašaven! (jako součást volnočasových aktivit NZDM R-Mosty)	80 000
Romea, Praha 1	Dokumentace romské kultury a její trvalé zpřístupnění široké veřejnosti v roce 2011	163 000
Sdružení Romano jasnica, Trmice	8. Různobarevný festival	93 000
Sdružení romských občanů v Lysé nad Labem	XI. Romský hudební festival v Lysé nad Labem	35 000
Slunowrat Tábor, Tábor	Kerekate - v kruhu - 5. ročník festivalu romské kultury v Táboře	50 000
Společenství Romů na Moravě, Brno	Django Fest X. ročník	52 000
	Romani gilji Olomouc	36 892

celkem 1 761 804

Příloha 9

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - Program na podporu vzdělávání sociálně znevýhodněných dětí, žáků a studentů (na podporu integrace romské komunity) v roce 2011

Předškolní příprava

<i>žadatel</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Diecézní charita Brno	Klubíčko	147 000
Farní charita Lovosice	Předškolní programy pro romské děti	100 000
Diakonie ČCE – středisko Vsetín	Školička – předškolní příprava romských dětí	61 000
Církevní ZŠ a MŠ Přemysla Pittera	Stromy jako my mají kořeny	50 000
Člověk v tísni, o.p.s.	Nízkoprahová předškolní příprava pro sociálně znevýhodněné děti Prahy v roce 2011	100 000
Občanské sdružení Salinger	Komunitní centrum Amaro Phurd-Pražská	370 000
Charita Šternberk	JILORO – SRDÍČKO	192 000
Teen Challenge International ČR	Kudy chodí malý lev 2	186 000
Liberecké romské sdružení, o.s.	Přípravná třída Čercheňa	300 000
Občanské sdružení SOUŽITÍ – JAROMĚŘ	Včasná péče v klubu Smajlík	250 000
Komunitní centrum Chanov	ÚSVIT II	260 000
ZŠ Praktická, speciální a logopedická	Přípravná třída	140 000
Společně- Jekhetane, o.s.	Rovný start 2011	220 000
celkem		2 376 000

Podpora základního a středního vzdělávání

<i>žadatel</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
ZŠ Praha 3	Chceme dojít dále 2011	380 000
ZŠ a MŠ Litvínov – Janov, Přátelství 160	Cesty k úspěchu ve škole i v životě	200 000
ZŠ Ústí nad Labem, školní náměstí 100	Předlice sobě 8	200 000
KAPPA-HELP	Podpora školní úspěšnosti, pracovní poradenství, podpora zařazení do pracovního procesu	350 000
Dokořán, o.s.	Učení je hra 2011	215 000
Církevní ZŠ a MŠ Přemysla Pittera	Tvůj úspěch je i mým úspěchem – podpora rozvoje kooperativních dovedností žáků školy	164 000
ZŠ a MŠ Hranice, Šromotovo, příspěvková organizace	Učíme se žít společně	56 000
ZŠ a MŠ Praha 5 – Smíchov, Grafická 13/1060	Školní poradenské pracoviště na Grafické v roce 2011	300 000
S.T.O.P.	Podpora vzdělávání žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí 2011	120 000
Muzeum romské kultury, státní příspěvková organizace	Zájmové a vzdělávací aktivity na podporu romských žáků základních škol	80 000
Interaktivní ZŠ Varnsdorf, Karlova 1700, příspěvková organizace, 407 47 Varnsdorf	ČTEME S DĚTMI	80 000
celkem		1 625 000

Metodická podpora

<i>žadatel</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
ZŠ T.G.Masaryka Bohumín-Pudlov Trnková 280, příspěvková organizace	Spolupracujeme	30 000
SS, ZŠ a MŠ ...???	Příprava pedagogů na inkluzivní školu	100 000
Centrum vzdělanosti Libereckého kraje – zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, příspěvková organizace	Studium pro asistenty pedagoga podle § 20, odst. e), zák. č. 563/2004 Sb., a §4, vyhl. č. 317/2005 Sb.	120 000
Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta	Tvorba didaktických obrazových a doprovodných metodických materiálů k výuce romštiny	351 000
... ???	Z Indie do Českého Krumlova	100 000
Slovo 21	Desegregace ve vzdělávání	180 000
celkem		881 000

Volnočasové aktivity

<i>žadatel</i>	<i>název projektu</i>	<i>dotace (Kč)</i>
Občanské sdružení SOUŽITÍ – JAROMĚŘ	Smajlík 2011	250 000
Dětský domov se školou, ZŠ a ŠJ, Jihlava, Dělnická 1	DDSS Jihlava – Prázdniny naplno	50 000
občanské sdružení R-Mosty	Volný čas v klubu R-Mosty	200 000
Millíčův dům	Spolu to zvládneme	250 000
Farní charita Lovosice	Prázdniny v pohybu	100 000
Sdružení Podané ruce, o.s.	NZDM KudyKam – ROMANODROM	150 000
Romské sdružení Čačipen	Volnočasové aktivity pro romské děti a mládež	54 000
KAPPA-HELP	Nížkoprahový klub METRO	350 000
OS ECCE HOMO Šternberk	Centrum pro rodinu, děti a mládež	250 000
Oblastní charita Jičín	Děti z Vysokého Veselí	200 000
Dokořán, o.s.	Cesta za poznáním 2011	180 000
ZŠ Kojetin Svatopluka Čecha 586	Svůj volný čas chci trávit aktivně a smysluplně	100 000
Salesiánské středisko mládeže – dům dětí a mládeže České Budějovice	Oratoř	200 000
Občanské sdružení Světlo	S rodinou proti vyloučení – správnou cestou	150 000
OPEN HOUSE	Budoucnost pro děti z Dlouhé ulice	250 000
DKP-Bethel, občanské sdružení	Live change aneb každý si může vybrat.	250 000
Romské sdružení občanského porozumění	Letní tábor pro romské děti v roce 2011	80 000
KreBul, o.s.	Víme, co dělat.	200 000
ZŠ a MŠ Brno, nám. 28. října 22	Integrace romské komunity ve městě Prachatice	274 000
město Hranice	Škola s celodenním programem v centru Brna	100 000
DDM Hranice, příspěvková organizace	Krok k poznání	100 000
ZŠ, MŠ speciální a Praktická škola Jesenice	Překonejme hranice	60 000
Kostka Krásná Lípa, příspěvková organizace	Profesní orientace	157 000
Aver	Volnočasové aktivity	850 000
ZŠ Němčice nad Hanou	Otevřená škola všem	125 000
Občanské sdružení Lačo lav Větrní	Komunitní centrum Větrní	100 000
Občanské sdružení Květina	Klub Květina	200 000
ZŠ Dr. Františka Ladislava Riegera, Semily, Jizerská 564	Volnočasové a zájmové aktivity pro děti v ZŠ Dr. F.L. Riegra	50 000
Charita Krnov	Zvídálek je tu pro nás	110 000
Sdružení pěstounských rodin	Volnočasové a zájmové aktivity v Pestré klubovně	220 000
Světélko o.s.	Sluníčko – práce s předškolními dětmi	65 000
CSVČ sv. Jana Boska v Havířově	Lačo Džives	100 000
ZŠ Most, příspěvková organizace	Nechceme se nudit	105 000
Liberecké romské sdružení, o.s.	Volnočasové aktivity v Libereckém kraji	300 000
Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava	Tvoje škola	100 000
Amaro suno feder dživipen	Nížkoprahový klub	500 000
sdružení Romano jasnica	Vzdělávací centrum Trmice	110 000
o.s. Roma K. Vary	škola a sport základ života	250 000
KOTEC o.s.	Volným časem k podpoře a toleranci	200 000
Obec Obrnice	LINORYT – Mostecko očima dětí	105 000
Farní charita Beroun	Dživen a siklon	235 000
ZŠ, MŠ a praktická škola Česká Lípa		50 000
celkem		7 730 000
celkem za všechny čtyři okruhy		12 612 000

Ministerstvo práce a sociálních věcí - Operační program lidské zdroje a zaměstnanost a Integrovaný operační program

a) Operační program lidské zdroje a zaměstnanost

V rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (dále jen OP LZZ) má ministerstvo (*Odbor implementace fondů EU*), jako zprostředkující subjekt, na starosti administraci grantových a regionálních individuálních projektů OP LZZ v prioritní ose 1 *Adaptabilita*, oblasti podpory, 1.2 *Zvýšení adaptability zaměstnanců restrukturalizovaných podniků*, v prioritních osách 2a a 2b *Aktivní politiky trhu práce*, oblasti podpory 2.1 *Posílení aktivních politik zaměstnanosti* a v prioritní ose 3 *Sociální integrace a rovné příležitosti*, oblasti podpory 3.1 *Podpora sociální integrace*, 3.2 *Podpora sociální integrace romských lokalit* a 3.3 *Integrace sociálně vyloučených skupin na trhu práce*.

Zlepšení postavení národnostních menšin v ČR na pracovním trhu se týká zejména prioritní osa 3 *Sociální integrace a rovné příležitosti*, ostatní prioritní osy, které spravuje zprostředkující subjekt MPSV, se týkají situace národnostních menšin pouze nepřímo.

o Individuální projekty v oblasti podpory 3.1

Národnostní menšiny jsou v oblasti podpory 3.1 zpravidla jednou z několika podporovaných skupin, žádná výzva není přímo na národnost menšiny zaměřena.

V oblasti podpory 3.1 byla v roce 2011 vyhlášena jedna výzva č. 73 na individuální projekty pro Ministerstvo spravedlnosti (Probační a mediační službu) ve výši 70 mil. Kč. U výzvy č. 5, zaměřené na podporu krajů při plánování a poskytování sociálních služeb, vzdělávání pracovníků a dalších procesů, která byla vyhlášena již v roce 2008, byla v únoru 2011 provedena revize. Ve výzvě byla dočasně pozastavena podpora služeb sociální prevence z důvodu vyčerpání přidělené alokace. Celkem v rámci výzvy 5 bylo podpořeno 40 projektů ve výši 5 620 436 937,57 Kč.

- Grantové projekty v oblasti podpory 3.1

Od roku 2008 došlo k vyhlášení 9 výzev. V roce 2011 byla vyhlášena pouze jediná výzva, která se primárně netýkala národnostních menšin (výzva č. 78 – podpora procesů plánování sociálních služeb). Celková přidělená částka na realizované grantové projekty od roku 2008 dosáhla 993 701 187,- Kč. Ukončených projektů k 31. lednu 2012 je 58.

o Individuální projekty v oblasti podpory 3.2

V oblasti podpory 3.2 je vyhlášena výzva č. 15 na individuální projekty pro kraje, v rámci které bylo do současné doby podpořeno celkem 6 projektů, ve výši 120 566 790,- Kč.

V rámci výzvy č. 47 probíhá realizace projektu Úřadu vlády, který realizuje Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách ve výši 44 850 000,- Kč.

V prosinci 2009 byla vyhlášena výzva č. 55, s platností do 31. 12. 2012. Výzva navazuje na oblast intervence 3.1 Integrovaného operačního programu (IOP) – Služby v oblasti sociální integrace, aktivita pod písm. b) investiční podpora sociálně vyloučených lokalit (viz níže).

Celková alokace výzvy: 200 000 000,- Kč, do současné doby celkem podpořeno 7 projektů ve výši 120 484 718,70 Kč.

Podporované aktivity/činnosti:

A. Podpora poskytování vybraných sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na návrat osob zpět do společnosti, na trh práce nebo udržení se na trhu práce či k přístupu ke službám umožňujícím návrat na trh práce.

B. Podpora dalších činností a aktivit umožňujících prevenci sociálního vyloučení nebo přímou pomoc příslušníkům sociálně vyloučených romských lokalit.

Vymezení žadatelů o finanční podporu:

Obce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na oblast intervence 3.1 b) IOP – Služby v oblasti sociální integrace.

- Grantové projekty v oblasti podpory 3.2

V červenci 2008 došlo k vyhlášení průběžné (kolové) výzvy č. 19. Celkem proběhlo 13 kol hodnocení podaných projektů. K 31. listopadu 2011 došlo k uzavření této výzvy. Důvodem bylo vyčerpání stanovené alokace. Z celkového počtu 324 podaných žádostí bylo 76 projektů schváleno k realizaci. Celková přidělená částka na realizované projekty ve výzvě č. 19 je 458 146 434,41 Kč. Ukončených projektů k 31. lednu 2012 je 12.

o Popis zaměření jednotlivých oblastí podpory

- Oblast podpory 3.1

Oblast podpory se zaměřuje na podporu začleňování sociálně vyloučených osob nebo osob ohrožených sociálním vyloučením s cílem jejich návratu do společnosti a na trh práce. Podpora se zaměří především na poskytování sociálních služeb a tvorbu a realizaci sociálně preventivních programů pro cílové skupiny osob, dále na podporu zvyšování odborné a profesní kvalifikace pracovníků v sociální oblasti a na podporu procesů řízení a managementu organizací a subjektů poskytujících služby, především při vstupu do podnikatelského prostředí s cílem posílení možností integrace cílových skupin. Oblast podpory se také zaměří na podporu systémových a národních aktivit v oblasti poskytování služeb zaměřených na sociální integraci.

Specifické cíle podpory:

- Přímá podpora osob ohrožených sociálním vyloučením nebo vyloučených ze společnosti a z trhu práce.
- Podpora zajištění dostupnosti a kvality sociálních služeb.
- Podpora oblasti prevence sociálního vyloučení a oblasti prevence kriminality.
- Podpora systémových aktivit v systému sociálních služeb především ve vztahu k zákonu o sociálních službách, souvisejícím právním normám a k transformaci sociálních služeb.
- Posílení managementu a řízení subjektů a organizací poskytujících služby pro cílové skupiny nebo podporujících poskytování sociálních služeb.

V oblasti podpory 3.1 jsou z hlediska národnostních menšin stěžejní grantové výzvy zaměřené na podporu sociální integrace a sociálních služeb (výzvy č. 21, 43, 67). Projekty z uvedených výzev jsou v současnosti již v realizaci. Jednou z cílových skupin byla ve výzvě uvedena cílová skupina etnické menšiny a osoby z odlišného sociokulturního prostředí (mimo aktivity zaměřené na příslušníky sociálně vyloučených romských lokalit, kterým je věnována samostatná oblast podpory 3.2) a etnické a národnostní menšiny, které dlouhodobě žijí na území ČR. Žadatelé zde mohli žádat finance na aktivity směřující k prevenci sociálního vyloučení nebo na přímou podporu dané cílové skupiny se zaměřením na trh práce. Z celkového počtu 425 přijatých žádostí je v současnosti v realizaci 75 projektových žádostí

ani jeden z projektů není přímo zaměřen na národnostní menšiny. 17 projektů v realizaci je zaměřeno na podporu cizinců legálně pobývajících na území ČR déle než jeden rok.

V individuálních projektech krajů zaměřených na podporu vzdělávání zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů v oblasti sociálních služeb a sociálního začleňování, podporu sociálních služeb a dalších nástrojů ve prospěch sociálního začleňování cílových skupin a procesů poskytování sociálních služeb, včetně podpory partnerství na místní a regionální úrovni, jsou cílovými skupinami také etnické menšiny a osoby z jiného sociokulturního prostředí, imigranti a azylanti. Předložené projekty se na tyto cílové skupiny primárně nezaměřují.

- Oblast podpory 3.2

Sociálně vyloučené romské lokality jsou označovány za skupinu nejvíce ohroženou riziky provázejícími sociální vyloučení. Cílem této oblasti podpory je především intenzivní podpora a rozvoj stávajících i nových sociálně preventivních programů a sociálních služeb realizovaných v sociálně vyloučených romských lokalitách. Podpora bude směřována na přímou podporu jednotlivců v procesu sociálního začleňování, na vzdělávání subjektů působících v dané oblasti, ale i na samotné vzdělávání cílové skupiny. Nezanedbatelná oblast podpory bude také směřována na změnu negativního přístupu a postoje veřejnosti a na změnu veřejného mínění majoritní společnosti proti sociálně vyloučeným romským lokalitám. Podporované aktivity budou významně doplňovány jednotnou systémovou podporou z národní úrovně.

Specifické cíle podpory:

- Přímá podpora příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit, kterým je omezen přístup ke službám a na trh práce.
- Podpora zajištění dostupnosti a kvality sociálních služeb směřujících k integraci příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit, včetně podpory v přístupu k investiční podpoře.
- Podpora oblasti prevence sociálního vyloučení a oblasti prevence kriminality.
- Podpora systémových aktivit systému sociálních služeb pro příslušníky sociálně vyloučených romských lokalit, především ve vztahu k zákonu o sociálních službách, souvisejícím právním normám a k transformaci sociálních služeb, včetně podpory evaluace efektivnosti služeb.
- Posílení kapacity a řízení subjektů a organizací poskytujících nebo podporujících poskytování služeb směřujících k integraci příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit, včetně podpory partnerství na místní a regionální úrovni.

V oblasti podpory 3.2 je stěžejní grantová výzva č. 19. Výzva je zaměřena na podporu vzdělávání poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb působících v oblasti sociální integrace příslušníků romských lokalit, dále pak na podporu sociálních služeb a dalších nástrojů ve prospěch sociální integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit a v neposlední řadě na podporu procesů poskytování sociálních služeb, včetně podpory partnerství na místní a regionální úrovni.

• Příklady předložených projektů:

Registrační číslo projektu: CZ.1.04/3.2.01/19.00174; žadatel: Oblastní charita Most

Název projektu: Protidluhové poradenství Most, Duchcov

Stručný obsah projektu:

Projekt je zaměřen na finanční poradenství a prevenci "předluženosti", přičemž cílovou skupinou, pro kterou jsou služby určeny, jsou příslušníci sociálně vyloučených romských lokalit. Projekt je realizován ve třech romských vyloučených lokalitách. První z nich je Mostecká lokalita Liščí vrch („sedmistovky“), v Duchcově u Starého nádraží a také v osadě

Stará Gizela. Všechny tyto lokality jsou obývané z velké části Romy. V těchto lokalitách dochází ke kumulaci problémů, a to nejen u romských rodin. Ukazuje se, že 95 % uživatelů služeb se potýká s finančními problémy, nebo je takové problémy výhledově ohrožují. Projekt v sobě zahrnuje všechny složky prevence - primární v práci v nízkoprahovém klubu *Záplata* a při osvětě, sekundární v práci s rodinami, kterých se problém narůstajících dluhů již týká (kde cílem je jejich minimalizace) a terciární tam, kde jsou jedinci a rodiny již předluženy a potýkají se s markantními problémy v důsledku své trestně právní odpovědnosti a často nevědomosti nebo neznalosti zákonných norem. Cílem je takovým situacím předcházet a tam, kde již nastaly bránit negativním dopadům tak, aby občané, kteří jsou v současné době již přímo ohroženi sociálním vyloučením v důsledku uzavřené komunity, nezaměstnanosti apod. se nedostávali do pastí, kterou skýtá předluženost a neschopnost řešit vlastní závazky vůči věřitelům. Při sestavování koncepce projektu vycházíme ze zkušeností projektů, které již probíhají a zjištění, že nejsou schopny ve svém širokém záběru na problémy této cílové skupiny reflektovat v podobě právě specifických problematik, jako je např. finanční poradenství. Teprve v případě, že se podaří nastavit řešení krizové finanční situace (např. splátkový kalendář), může se s klientem začít pracovat v jeho návratu na trh práce, protože klient, na něhož je uvalena exekuce, nemá zájem o legální zaměstnání.

Zajímavá v této oblasti je především výzva č. 55, vyhlášená v roce 2009. Oprávněnými žadateli jsou zde obce. Podpora směřuje především do lokalit, ve kterých působí Agentura pro sociální začleňování v romských lokalitách. Výzva navazuje na oblast intervence 3.1 Integrovaného operačního programu (IOP) – Služby v oblasti sociální integrace, aktivita b). V roce 2010 došlo k podpoře prvního projektu. Příjemcem podpory je statutární město Ostrava. Cílem projektu je přispět k sociálnímu začlenění obyvatel sociálně vyloučené lokality do majoritní společnosti, a to ve všech oblastech života prostřednictvím sociální služby odborné sociální poradenství a sociálně aktivační služby pro rodiny s dětmi. Obě služby budou poskytovány v ambulantní i terénní formě.

b) Integrovaný operační program

Odbor implementace fondů EU je zprostředkujícím subjektem IOP zaměřeného mimo jiné na podporu sociální integrace a zlepšování infrastruktury pro oblast sociálních služeb. Tato podpora je realizována prostřednictvím oblasti intervence 3.1 Služby v oblasti sociální integrace (dále OI 3.1) a jejich aktivit b) a c), zaměřených na: aktivita b) investiční podporu při zajištění dostupnosti takových služeb, které umožní návrat příslušníků nejvíce ohrožených sociálně vyloučených romských lokalit zpět na trh práce a do společnosti (dále 3.1 b) a aktivita c) investiční podporu poskytovatelům sociálních služeb, zaměstnavatelům a dalším subjektům při prosazování a realizaci nástrojů sociální ekonomiky (dále 3.1 c).

- Aktivita 3.1 b)

Specifický cíl podpory:

- Zajištění dostupnosti sociálních služeb ve vybraných sociálně vyloučených romských lokalitách, které umožní integraci cílových skupin do společnosti a na trh práce.

Aktivita 3.1b je zaměřena na vytvoření zázemí nových, rozšiřujících se a inovujících se vybraných sociálních služeb a na ně navázaných fakultativních činností, jejichž posláním je návrat uživatelů těchto služeb na trh práce a do společnosti. Tato investiční podpora je provázána s výzvou č. 55 OP LZZ, která má zajistit financování neinvestičních výdajů zejména v provozní části investičních projektů. V rámci aktivity byla dne 30. září 2009 otevřena výzva číslo 3 OI 3.1 IOP s kontinuálním příjmem projektů, který probíhal až do uzavření výzvy dne 28. 2. 2011. K uzavření výzvy došlo na základě revize hodnotícího systému (změna hodnotících kritérií a zrušení hodnotící komise) a nutnosti reflektovat nízký počet předložených projektů a nastavení podmínek výzvy.

Do výzvy č. 3 OI 3.1 bylo předloženo celkem 29 projektů, z nichž bylo 13 projektů schváleno, tyto projekty nárokují finanční prostředky ve výši 114 768 698,60 Kč. Dosud došlo k ukončení realizace u jednoho schváleného projektu, u ostatních probíhá realizace. Ze schválených projektů je 12 realizováno a jeden projekt byl již ukončen.

Výzva č. 3 OI 3.1 byla z hlediska územního zaměření podpory určena pouze pro vybrané lokality ČR, což bylo v kontextu absorpční kapacity limitující. Na základě výše uvedených změn došlo dne 31. května 2011 k vyhlášení nové výzvy č. 6 OI 3.1, která zvýšila absorpční potenciál rozšířením území podpory na všechny vyloučené lokality v České republice mimo území hl. m. Prahy a reflektovala všechny nezbytné úpravy. Do výzvy č. 6 OI 3.1 je možné podávat projekty kontinuálně od vyhlášení do 6. června 2013, kdy je plánováno její ukončení. Alokovaný objem prostředků činí 260 433 287,00 Kč.

Do nové výzvy číslo 6 OI 3.1 byly do konce roku 2011 předloženy dva projekty. Projekty předložené v nové výzvě plánují nárokovat v případě podpory 14 401 393,00 Kč.

Výzva č. 6 :

Minimální výše podpory na jeden projekt: 500 000 Kč

Maximální výše podpory na jeden projekt: 25 000 000 Kč

Výše podpory projektu v IOP 3.1b může dosáhnout až 100 % způsobilých výdajů projektu.

Způsobilé výdaje projektu budou hrazeny z 85 % z prostředků strukturálních fondů a zbývajících 15 % z prostředků státního rozpočtu.

Realizace projektu musí být ukončena nejpozději do 30. června 2015.

- Příklady předložených projektů:

Registrační číslo projektu: CZ.1.06/3.1.00/03.07581; žadatel: město Orlová

Název projektu: Komunitní centrum v Orlové

Stručný obsah projektu: Cílem realizace projektu *Komunitní centrum v Orlové* je rekonstrukce a vybavení objektu, který se nachází v sociálně vyloučené romské lokalitě. Objekt bude sloužit k poskytování sociálních služeb a volnočasových aktivit a jako místo k setkávání lidí, které spojuje společný zájem nebo lokalita, ve které žijí. Provoz centra bude zaměřen na problematiku začleňování osob sociálně vyloučených nebo osob ohrožených sociálním vyloučením. Předmětem tohoto projektu je realizace nezbytných investic (rekonstrukce objektu a nákup vybavení) nutných pro zahájení integrace romské menšiny do života Orlové - Poruby a celého města, a to především prostřednictvím práce s romskými dětmi, mládeží i jejich rodiči. Projekt je součástí Integrovaného plánu rozvoje města Orlová (dále IPRM) a jeho realizací dojde k naplnění cílů tohoto strategického dokumentu.

Registrační číslo projektu: CZ.1.06/3.1.00/03.06551; žadatel: Oblastní charita Kutná Hora

Název projektu: Nový Maják

Stručný obsah projektu

Cílem projektu je vytvoření zázemí pro sociální služby: nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a pro vznik nových a rozvoj stávajících volnočasových aktivit. Projekt je zaměřen na oblast sociálně vyloučené romské lokality Kutné Hory. Realizace projektu je nutná z důvodu ukončené nájemní smlouvy na prostory, kde centrum Maják sídlilo do konce února 2010. V současné době je centrum provizorně umístěno v jiném objektu v Kutné Hoře, který je však určen k demolici na konci roku 2011. Uvedených cílů bude dosaženo přestěhováním centra Maják do nového objektu, jeho rekonstrukcí, vybavením a rozšířením nabídky sociálních služeb.

- Aktivita 3.1 c)

Specifický cíl 3.1c)

Zajištění udržitelného zaměstnání znevýhodněných skupin v běžném podnikatelském prostředí, včetně jejich individuálního rozvoje a podpory poskytování sociálních služeb.

Z původní výzvy č. 1 OI 3.1, vyhlášené dne 10. 4. 2009 a uzavřené dne 1. 4. 2011, bylo možné financovat investiční výdaje na rozvoj sociálního podnikání, jehož součástí bylo mimo jiné zaměstnávání znevýhodněných cílových osob. Mezi cílovými skupinami byly také etnické a národnostní menšiny a osoby z jiného sociokulturního prostředí a cizinci. Ve výzvě č. 1 bylo podpořeno celkem 6 projektů, které se zaměřily na podporu zaměstnávání etnických a národnostních menšin (případně cizinců) v celkovém objemu 10 227 895 Kč.

Po uzavření výzvy č. 1 OI 3.1 došlo k otevření nové výzvy č. 8 OI 3.1, která, přestože vycházela z předchozí výzvy č. 1, nepřebírala veškeré původní výzvou stanovené podmínky. V případě cílových skupin etnické a národnostní menšiny a cizinci došlo v nové výzvě č. 8 k nahrazení těchto cílových skupin skupinami: osoby, které jsou dlouhodobě nezaměstnané a jsou déle než 1 rok vedeny v evidenci uchazečů o zaměstnání Úřadu práce ČR a další nespecifikované sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené osoby, které byly bezprostředně (tj. maximálně tři měsíce před nástupem do zaměstnání) či jsou uživateli registrované sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Výzva č. 8 :

Minimální výše podpory na jeden projekt: 300 000 Kč.

Maximální výše podpory na jeden projekt: 4 901 800,- Kč, resp. 200 000 € na jednoho příjemce.¹²⁹

Maximální výše podpory je do výše 80% způsobilých výdajů projektu, přičemž tyto prostředky budou hrazeny z 85% ze strukturálních fondů (ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj) a z 15% ze státního rozpočtu ČR.

Příjemce zajišťuje minimálně 20% způsobilých výdajů projektu z vlastních (jiných) zdrojů. Maximální výše podpory je vymezená limitem *de minimis*.

Realizace projektu musí být ukončena nejpozději do 30. 6. 2012.

• Příklad předloženého projektu:

Registrační číslo: CZ.1.06/3.1.00/01.07617; žadatel: Rudolf Polák

Název projektu: Technické služby ve městě Jaroměř pomohou všem

Stručný obsah projektu:

Cílem projektu je poskytnout dlouhodobé a udržitelné zaměstnání pěti osobám těžko umístitelným na trhu práce - příslušníkům cílové skupiny Etnické menšiny a osoby z jiného sociokulturního prostředí, zejména příslušníkům romských lokalit. Žadatelem je fyzická osoba - podnikatel Rudolf Polák, který doposud podniká ve stavebnictví a plánuje svoji podnikatelskou činnost rozšířit o nové podnikatelské aktivity s názvem *Poskytování technických služeb a poskytování služeb pro zemědělství a zahradnictví* a vytvořit tak sociální podnik.

Náplní činnosti sociálního podniku bude poskytování následujících služeb: úklid města, údržba veřejných prostranství a zeleně, úklid sněhu, posyp komunikací (v zimním období), údržba komunikací (silnic, stezek) - prořez, sběr odpadu, služby pro soukromé osoby - sekání trávy, prořezy, odvoz větví, údržba firemních areálů.

Služby jsou poskytovány veřejným zájemcům i komerčním subjektům a soukromým osobám v Jaroměři a okolí.

---

¹²⁹ pro přepočítání byl použit kurs 24,509 Kč/EURECB

Probační a mediační služba, Vězeňská služba

Pouze využívání služby *Mentor* je cílené na práci s klienty romského etnika. PMS dlouhodobě (od roku 2004) spolupracuje se *Sdružením pro probaci mediaci v justici, a.s. (SPJ)*, využívá službu *Mentor*, kterou SPJ poskytuje a jejímž cílem je snížit rizika recidivy a sociálního vyloučení u osob, kterým byl uložen alternativní trest či opatření a které se hlásí k romské menšině. Spolupráce klienta s romským mentorem zvyšuje pravděpodobnost, že klienti splní podmínky alternativního trestu nebo opatření a nebude jim uložen trest odnětí svobody. PMS spolupracuje s mentory také již v předrozsudkové fázi. Mentoři jsou vyškolení zástupci romské komunity, kteří pracují s klienty v terénu, jsou prostředníky mezi klientem a justicií a během výkonu alternativního trestu klientovi poskytují praktickou pomoc a poradenství,

V současné době se jedná o jedinou službu v oblasti práce s pachateli trestné činnosti, která přímo využívá potenciál romské menšiny. Přičemž program *Mentor* je taktéž akreditovaným probačním programem.

V Národní zprávě o strategiích sociální ochrany a sociálního začleňování na léta 2006-2008, zpracované ministerstvem práce a sociálních věcí v roce 2006, je konstatováno, že služba *Mentor* je nejúspěšnějším programem, který PMS ČR podpořila a zapojila se do jeho realizace. V červnu 2009 získalo SPJ za Službu *Mentor* prestižní ocenění v soutěži inovativních projektů v oblasti trestní justice *Crystal Scales of Justice*, vyhlášené Evropskou komisí a Radou Evropy.

Služba *Mentor* byla a je realizována prostřednictvím projektů SPJ, kde je PMS partnerem (popř. i další instituce).

Projekt *Služba Mentor 2011* byl realizován v období 14. prosinec 2010 - 30. prosinec 2011 v Jihočeském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji. Stěžejní částí projektu byla terénní práce romských mentorů s klienty. Kvalita poskytované služby byla zajištěna pravidelnými supervizemi zaměřenými na profesní rozvoj mentorů. Cca 15 romských mentorů, vyškolených v předchozích projektech, spolupracovalo se středisky PMS v Jihočeském (České Budějovice, Český Krumlov, Písek a Jindřichův Hradec) a Ústeckém kraji (Most, Děčín) a projekt zahrnoval vyškolení dalších 10 mentorů.

Na začátku roku 2011 pracovalo v ČR celkem 30 romských mentorů v Jihočeském, Karlovarském, Středočeském a Ústeckém kraji, a to díky prostředkům PMS ČR a zařazení některých mentorů do reintegračních projektů SPJ: *Reintegrační program Plus (Středočeský a Ústecký kraj)* a *Život po vězení*. V průběhu roku se podařilo získat další dotace v rámci městských programů prevence kriminality (*Děčín, Most*), v rámci komunitního plánu města Český Krumlov a zejména z prostředků Evropského sociálního fondu (*Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost*) na projekt *Romové pomáhají Romům*. Tento velký projekt umožní činnost 65 mentorů až do října 2013.

V období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011 působilo v ČR celkem 60 mentorů, kteří pracovali celkem s 256 klienty, přičemž se jednalo nejvíce o agendu trestu obecně prospěšných prací (113 klientů) a podmíněného odsouzení s dohledem (92 klienti). Úspěšnost intervence mentora se pohybuje kolem 53% (u od počátku spolupracujících klientů jde více než o 57%).

Dále v projektu *Rozvoj probačních a resocializačních programů - posílení prevence a ochrany společnosti před opakováním trestné činnosti (Program česko-švýcarské spolupráce)* bude rozšiřována kapacita a dostupnost probačních a resocializačních programů pro pachatele, kteří vykonávají alternativní tresty či opatření (*mladiství i dospělí*) a rovněž pro odsouzené do výkonu trestu odnětí svobody. Součástí projektu bude inovace a rozšíření programu pracujícího kognitivně behaviorální metodou do všech soudních okresů.

V hodnoceném období pokračovala intenzivní spolupráce mezi Vězeňskou službou ČR a občanským sdružením *Romodrom*. Toto občanské sdružení deklaruje jako svůj základní cíl podporu integrace osob propuštěných z výkonu trestu, jejich sociální začleňování a odstraňování bariér v přístupu k zaměstnání. Primárně je jejich aktivita zaměřena na romskou komunitu nacházející se ve výkonu trestu odnětí svobody.

Projekty sdružení jsou aplikovány ve Věznicích Vinařice, Oráčov a Pardubice. Vězeňská služba podporuje specifickou metodiku práce sdružení s cílovou skupinou, jejíž součástí je i podpora rodinného systému klientů. Vzájemná spolupráce spočívá v koordinaci a zajišťování termínů besed a setkání s uživateli služby, zprostředkování komunikace mezi uživateli služby a pracovníky sdružení *Romodrom*, předávání informací o službě formou distribuce informačních materiálů.

Zaměstnanci Vězeňské služby ČR vnímají specifika některých etnik, se kterými denně pracují. Vězněné osoby patřící do národnostních menšin nejsou nijak vyděleny mimo ostatní vězněné osoby a plně se ve věznicích zapojují do celkového režimu výkonu trestu odnětí svobody.

